Nick Sava

CĂUTAREA LUI HARAP ALB

UN HAN PENTRU TOATE TIMPURILE

Nick Sava

CĂUTAREA LUI HARAP ALB

UN HAN PENTRU TOATE TIMPURILE

Ilustraţia copertei:
Nick Sava - ***Vltava***, triptic, acrylic pe pînză, 2010

Această carte este una de ficţiune. Personajele sau situaţiile prezentate au tot atât de multă legătură întâmplătoare cu realitatea istorică, precum oricare altă mărturie, ficţiune sau evocare, fie ea chiar inspirată de Sfîntul Duh.

Autorul

ISBN

Tipărit în România prin intermediul Editurii **PIM**, Iaşi

Cuvînt înainte

După şapte ani de la editarea primului roman din seria „În căutarea lui Harap Alb”, apare acest al doilea roman. Mult mai scurt decît precedentul, desfăşurarea întîmplărilor are loc într-un oraş drag inimii mele, Praga. De data asta, însă, pentru că nu s-a dorit străbaterea unor tărîmuri, am decis să străbat... vremuri. Personajele cărţii sunt, marea lor majoritate, personaje istorice sau de legendă, eroi literari sau pur şi simplu oameni simpli care au trăit pe teritoriul Boemiei la diferite date. Deşi majoritatea sunt/au fost personaje reale, întîmplările în care apar sunt întrutotul rod al creaţiei autorului şi nu au nicio legătură cu viaţa lor istorică sau de legendă. Pentru ca cititorul să nu aibă probleme în a le identifica, la sfîrşit apare o listă a personajelor.

De asemenea, locurile prezentate sunt cît se poate de reale – existente (încă) sau restaurări arheologice. Chiar şi „comorile” sunt reale, majoritatea găsindu-se în Tezaurul Coroanei Boemiei (astăzi expuse în Capela Sf. Cruci din Hradul praghez) sau, în cazul Paftalei, în cel al Muzeului de Istorie a României. Doar folosirea, atribuirea şi rolul lor în evenimente sunt rodul imaginaţiei autorului. De asemenea, *geniza* şi drumul spre ea,

în Sinagoga Veche-Nouă din Praga, este întrutotul imaginată de autor. Legenda aminteşte de ea - dar nu a fost niciodată descoperită. Legendele Pragăi amintesc şi despre Golem, fără să fi existat mărturii scrise despre crearea lui.

Din romanul precedent apar doar patru personaje: autorul-Erou (desigur), tandemul vraci-Crai (Zivnir şi Albieş) şi personajul care acolo apare doar pomenit de alţii, Femeia, mama Jolifanei. Pentru cei care nu au citit acest prim roman, nu va fi niciun inconvenient să urmărească desfăşurarea romanului de faţă. Se fac extrem de puţine referiri la întîmplările din „În căutarea lui Harap Alb”, chiar numai în introducere. Fără a fi legate între ele, putem considera că cele două romane se continuă, pe alte coordonate, prezentînd o altă luptă între Bine şi Rău – aşa cum îi stă bine unui roman ***fantesy***.

Pentru scrierea acestei cărţi, am ţinut cont de multe informaţii apărute în ghiduri, cărţi (inclusiv Golemul lui Mayering), cărţi de istorie şi călătorii, monografii, biografii şi chiar informaţii adunate de pe internet. Numeroasele vizite pe care le-am făcut în Praga (şi, in general, în Cehia) m-au ajutat foarte mult. Mulţumirile se duc în special către soţia mea, Maria, care a fost nu numai un suport material şi moral, ci şi corector al romanul, avînd răbdarea să-l parcurgă într-o primă lectură şi contribuind la corectarea numeroaselor greşeli gramaticale sau typo. Dacă unele greşeli mai pot fi întîlnite în produsul final, ele îmi aparţin în totalitate.

Iaşi
2008-2015

Introducere

(în care primim o scrisoare)

„Crezi în existența unor lumi paralele?”

Privii uimit petecul de hîrtie. Deși nu aveam nimic în comun cu misterioasa carte pe care mi-o lăsase prietenul Găbilă, cu atît mai puțin cu și mai misteriosul pergament cu capătul ars, de la care porniseră întîmplările derulate în urmă cu un an, cuvintele care introduceau scrisoarea îmi aminteau neașteptat de mult de acestea. Da, cuvintele mi le adresase Găbilă, cu puțin timp înainte să îmi dea Cartea. Carte care, din nefericire, arsese în incendiul care cuprinsese toată latura ocupată de mine în casa simpaticilor Chris și Fred Muller.

Bătrînii își primiseră cuveniții bani de asigurare, ceea ce le permisese să repare casa și să o vîndă cu oarece cîștig, ei mutîndu-se alături de liniștiții locatari ai Azilului de Bătrîni din localitate – scutind-o astfel pe bătrînică să bată săptămînal drumul pînă acolo. Nu știu cum primiseră ocupanții azilului vestea, poate unii se externaseră iar alții se mutaseră înainte de timp în Grădina cu mult mai liniștită... Mărturisesc că îi vizitam extrem de rar pe cei doi, spre părerea de rău a Christei, care întotdeauna îmi arătase dragoste. Dacă nu ar fi vorbit atît de

mult...

Iar eu mă mutasem în blocul din Centru și îmi dedicasem aproape toate orele libere transcriind Cartea atît din memorie cît și din notițele pe care le ținusem, în timp ce o citeam. Odată terminată, pusesem Cartea alături de Document într-o cutie de metal – și am uitat de ele pînă în acest moment.

Acum, privind scrisoarea, puteam să văd că era ceva misterios cu sosirea ei. Ca și în cazul sosirii Documentului la adresa presupusului autor al Cărții, Brad... Și am simțit capul golindu-mi-se de gînduri. Stai puțin! Chris și Fred nu fuseseră gazdele mele, ci ale lui Brad! De aceea nu-i vizitasem la Azil – eu nu locuisem niciodată în micul orășel nordic. De fapt, eu aflasem despre ei citind cartea. Nu văzusem în viața mea nici un document, iar Cartea... Da, Cartea arsese. Era o Carte misterioasă care se scria singură sub ochii cititorului, ai mei. După ce arsese, o rescriesem... Stop! Ce casă arsese? Ce carte rescrisesem? Eu nu locuisem în casa bătrînilor! Nu îmi arsese nicio carte!... Atunci, de unde naiba știam eu despre o Carte? M-am repezit și am scotocit în raftul de sus al dulapului unde - da! – găsii o cutie metalică. Din fericire, nu era încuiată

În ea nu era nici un pergament. Deși îmi aminteam că Ross, Mike, citiseră finalul... Ba nu, ei erau colegii lui Brad, nu ai mei! Deși, un Ross și un Mike erau colegi cu mine, mă despărțisem de ei cu mai puțin de o oră în urmă, cînd părăsisem biroul ca să mă îndrept spre micul apartament pe care îl ocupam pe colina de pe care puteam vedea atît Oceanul, spre vest, cît și Sierra spre sud. De fapt, pe Mike îl lăsasem în fața intrării masive, din sticlă prinsă în feronerie polizată, fumînd alături de Dwight...

Era o carte... un fel de carte. Nu avea coperți; de fapt era un top de coli de hîrtie A4, dactilografiate pe o ambele fețe cu caractere Times New Roman de mărime 12. Pe ultima pagină nu scria Sfîrșit, ci ENTER, cu un marker gros din fetru. Nu țin minte să fi dactilografiat eu acea carte... doar dacă nu cumva nu era o carte, ci scenariul pe care îl făcusem pentru firma la care lucram, scenariul unui joc FRP. Țineam minte doar cuvintele spuse de Găbilă pe cînd îmi dăduse cartea (oare mie mi-o dăduse? Sau citisem în Carte acele cuvinte?): „Poate că acestă carte ne va face să ne întîlnim.” Nu, nu mă mai întîlnisem cu el. Acum, nu știu de ce, începusem să bănuiesc că el era autorul scrisorii.

M-am întors la scrisoare. Plicul îl găsisem la sosirea acasă, în dosul ușii, printre tot felul de reclame lucioase și colorate țipător. Mi le vîra zilnic administratorul prin fanta din partea de jos a ușii. Un pliant anunța deschiderea etajului superior al noului Mall din apropiere (electronice, casnice, biciclete, material de camping, muzică, mobilă...), etaj la a cărui proiectare lucrasem și eu în ultimele luni – printre altele.

Plicul era unul dolofan, lunguieț, obișnuit, cu șase timbre de 59c plasate în colțul de sus stînga sub steagul american: suficient să trimiți o scrisoare oriunde în lume. Fusese pus la poștă în Seattle, dacă mă luam după ștampila oficiului poștal, lăbărțată peste trei timbre, „by air mail”, cum indica eticheta albastră cu litere albe. Numele expeditorului lipsea, iar în adresa mea, lipseau atît numele orașului cît și codul poștal.

Sincer, habar nu aveam cum de ajunsese la mine. Adresa mea fusese scrisă neglijent, cu pix cu pastă albastră, sub o altă adresă acoperită cu ștersături furioase de pix. Încercările mele de a descifra acea adresă originală rămaseră fără rezultat. Era greu de știut dacă schimbarea adresei fusese operată de către administratorul locuinței de la adresa inițială sau, poate, de către vreun lucrător de la oficiul poștal, dar în mod cert nu de acel expeditor necunoscut. În ciuda faptului că deasupra ștersăturii și a noii adrese erau printate cu majuscule RTS (Return to Sender), plicul nu făcuse drumul înapoi la expeditor, întrucît adresa acestuia lipsea.

Am insistat asupra acestor detalii pentru că acest plic a fost doar primul din seria de scrisori primite în următoarele luni. Nu părea să fi fost trimise într-o anumită ordine – ceea ce vă povestesc a fost ordonat de mine, mult timp după ce începusem să pun cap la cap întîmplările. Plicurile au sosit la date diferite (deși, o dată, am primit două plicuri simultan), în ciuda faptului că adresa mea incompletă se repeta invariabil. Scrisorile și-au găsit locul în cutia de metal, pe raftul de sus al dulapului, alături de „cartea” fără coperți. Fiecare avea, ca un fel de moto, aceeași întrebare: „Crezi în universuri paralele?” Ca un fel de semnătură – pentru că scrisorile nu erau semnate. Ca un fel de salut parolă. Acum pot să răspund: „Da, cred!” În universuri paralele temporale și/sau spațiale. Întîmplările descrise în Carte, dar și în Scrisori, mă fac să cred în ele.

Încă un lucru. Scrisorile erau destul de groase, conținînd mai multe coli scrise pe ambele părți – dar în niciun caz „capitole”. Uneori a trebuit sa pun mai multe scrisori cap la cap pentru a rezulta un capitol. Alteori, rar, e drept, o scrisoare acoperea acțiunea unui întreg capitol. Titlurile capitolelor îmi aparțin în întregime – drept urmare îmi asum întreaga responsabilitate pentru eventualele neînțelegeri. Și scrisorile mi s-au părut a fi fost scrise de mîini diferite (fără a fi însă convins de acest lucru). Uneori scrisul părea mai bolovănos, alteori mai delicat, ca și cum literele fuseseră rotunjite de o mînă feminină. Stilul părea a fi identic. Deși...

După cum veți vedea, întîmplările au loc în Praga. În momentul în care am început să rescriu scrisorile, amintirele mele despre Praga erau cel mult vagi – vizitasem orașul o singură dată, într-o excursie care cuprindea alte 6-7 orașe intersante, din trei țări. După ce am citit toate scrisorile, am fost curios să vizitez din nou Orașul de Aur. Vă mărturisesc că, deși am recunoscut unele din locurile descrise în carte, orașul mi s-a părut a-mi fi complet străin. Am atribuit acest lucru magiei evidente a capitalei, cea care o face să se dezvăluie de fiecare dată alta, complet nouă, misterioasă și apropiată, totodată. Dacă edili ai orașului, sau chiar locuitori ai lui, se vor recunoaște în personaje (probabil întîmplător și fără intenția autorului) – sau, dimpotrivă, vor avea impresia că e vorba despre un cu totul alt oraș – vor avea dreptate... cel puțin în parte.

Deci, dacă veți avea răbdare să colindați străduțele acestei Praga pînă la capăt, veți putea să vă răspundeți singuri la întrebarea autorului scrisorilor. Vă las să judecați singuri.

1

(în care și cele mai rele lucruri pot fi chiar mai rele decît par)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Întrebarea îmi sună în creier ca un leitmotiv. O auzisem deseori – în somn? în reverii? meditînd? În cursul unor discuții? Amintindu-mi, în orice caz. Cînd eram eu și nu eram eu... Iar cînd nu eram eu ci, poate, Grasu, Eroul, Mustăciosul, Brad... dar cine mai știe? oare nu eram în alt univers? Cine îmi pusese ultima dată această întrebare? Cînd? – încă mai important, unde?

Așa aș fi gîndit dacă aș fi fost întrebat (oare am fost întrebat vreodată?) în urmă cu cîteva luni (ani? zile?). Pentru că între timp fusesem în altă lume! Eu, sau poate Eroul, Grasu, Mustăciosu, Brad (oare cine o fi Brad?)... Desigur, eu, tu, oricine, putem crede că am visat. Am căzut în transă, am fost poate bolnav... Mi s-a părut, cu alte cuvinte. Am scris (s-a scris?) scenariul unui Joc FRP, un joc care „revoluționase industria jocurilor electronice”. Nu o carte – dar, cumva, îmi aminteam că există și o Carte. Una care se termină cu un singur cuvînt: ENTER. Și dincolo de o mahmureală ca după o beție lungă (doar că nu îmi

place să beau), aș fi constatat cel mult o pierdere de memorie de cel puțin cîteva zile.

Acum, dacă mă gîndeam bine, predasem scenariul la timp, primisem salariul pe lunile lucrate și un bonus baban, alături de felicitări din partea colegilor și (chiar, mult mai important!) a Boss-ului. Jocul intrase în lucru, colegii de la departamentul de programare lucrau în draci, ni se alăturaseră și niște animatori, artiști grafici, un muzician... Iar eu... eu frecam menta. Treaba mi se terminase, uneori mă întrebam de ce naiba sunt plătit și nu mi se dă o cizmă. Ah, da, acum eram Consultantul. Trebuia să le dau sfaturi celorlalți. Să îmi dau cu părerea: aici e bine, aici nu... Să rescriu mici scene care nu se legau. În general, cum zic, nu făceam nimic.

Colegii mei nu observaseră nimic straniu în comportamentul meu. Zicea Balena, recepționera, că muncisem în draci cîteva zile, într-adevăr, zile și (poate) nopți la rînd, dar într-o bună seară ieșisem victorios, strigînd „S-a sfîrșit!” sau cam așa ceva... După care am fost ajutat să ajung la mica mea garsonieră (Bossul pusese eleganta lui mașină la dispoziție!) – de atunci mi s-a dat o vilă în care mereu mă rătăcesc – unde am dormit vreo două-trei zile. Cînd mă trezisem, căpătasem nu numai viloiul, ci și un cont frumușel în bancă, să fac ce vreau cu el. Cum nu voiam să fac nimic, stă și acum acolo, neatins...

Buuun. Pe urmă m-am felicitat că nu m-am atins de el. Pentru că mai toți colegii umblau acum tot atît de mohorîți pe cît de veseli erau cînd se apucaseră de lucru. În ziua în care îmi făcusem apariția după acele zile de vacanță necerută, li se păruse că aș fi oarecum schimbat. Adică, chiar eram schimbat: luasem pe mine un tricou curat, niște blugi (despre care știam că fuseseră spălați... cîndva...) și o pereche de sandale (negăsindu-mi unica pereche de adidași (i-am descoperit sub birou...).

Primul semn că ceva nu merge chiar așa cum ar trebui să meargă veni din partea Șefului. Întîlnindu-l pe hol (e drept, neavînd nimic de făcut cam umblam teleleu...) s-a oprit în fața mea și m-a privit crunt.

„Hi, Boss” am îngăimat, pierdut sub privirea lui.

„Hi!” mîrîii el.

„Ceva rău?” am îndrăznit eu.

„Parcă ți-am dat ceva bani, nu?”

„Desigur, mulțumesc. Poate cam mulți...”

„Lasă asta! Aș zice că ți-ar ajunge de-un tricou. Și niște încălțări. Măcar mai schimbă tricoul!”

„Miroase?” m-am speriat eu, amușinînd sub braț. Șeful nici nu zîmbi.

„Nu-i funny!”

„Schimb tricoul zilnic. Am trei. Și două aici, la birou...

„Cămăși ai?”

„Ăăăă... aveam. În nu știu care dulap/Din nu știu care țară... Hrm... Dar poate am uitat să le scot de la curățat. Am pierdut, poate, bonul...”

„Maestre, artistule, nu fi avar! Îți dau eu bani, du-te la Le Marchant’s, la naiba!”

Și plecă mai departe, lăsîndu-mă cu fața roșie ca para focului. Eu, avar?! Harpagon?! Hagi Tudose?! („Cine o fi ăsta?” am bodogănit, luînd-o spre Le Marchants’s) Mi-am cumpărat o cămașă – pe care mai tîrziu nu am mai găsit-o. Precis e încă în punga de hîrtie maronie, pe care scrie cu litere mari, negre, numele magazinului. Alături de pantofii (care mă strîngeau; de altfel, mă obișnuisem în sandale) și duzina de tricouri. Pungă pe care o uitasem la O’Douls, pubul irlandez, unde mă oprisem pentru o bere...

„Tu cînd îți mai schimbi păcătosul ăsta de tricou?!” se răsti de data asta la mine Balena.

„Acum, chiar acum!” am asigurat-o, deschizînd sertarul de la birou și scoțînd unul din tricourile nou-nouțe cumpărate în drum spre lucru.

„Nu-i deloc funny!” ieși ea val-vîrtej din birou, trîntind în urmă ușa.

„Ce naiba aveți cu tricourile mele?” am îndrăznit să mă rățoiesc la Dwight, care se afla și el în birou.

„Schimbă-le, frate! Ne înnebunești cu ele!”

„Păi, le schimb. Zilnic. Le spăl zilnic, pe toate. Și pantalonii, și sandalele, și chiloții. Dar astea sunt noi. Le schimb din oră în oră. Am nouă!”

„Uite, te rog, te implor, ia-l pe ăsta!” scoase el un tricou negru cu sigla lui Nyke pe el.

„De ce? Al meu ce are?”

„E alb!”

„D...a, e alb. Și ce dacă?”

„Cu stupida aia de frunză roșie de arțar.”

„I AM Canadian!” am declamat mîndru.

„Nu e deloc funny!” ridică vocea și bărbosul meu coleg. „Ce dacă ești canadian? Nu înțelegi că, după ce îl vedem pe păcătosul ăla de Erou pe ecran, vedem negru cînd te vedem și pe tine purtîndu-i tricourile?”

Hm, la asta nu mă gîndisem...

„Păi, îmbrăcați-l altfel”, am găsit eu o soluție de moment. Dwight se lumină la față, mă frînse în brațele lui de urs, mă sărută lăsînd cîte o urmă băloasă pe ambii obraji și, strigînd „Fratele meu alb canadian!”, o rupse la fugă spre propriul birou. În orele următoare toți mă întîmpinară cu fețe luminoase, chiar și Șeful mă bătu, prietenește, pe umăr.

A doua zi am avut mare noroc. Se aruncaseră cu atîta furie asupra mea, împiedicîndu-se unul de celălalt, că apucasem să dispar în lift – lăsînd în ghearele lor doar un petec din tricou. Negru, cu un fragment din sigla lui Nyke. „Ce naiba i-o fi apucat?” Șeful a strigat la mine, aplecîndu-se periculos la geam, că Eroul poartă acum tricou negru, Nyke...

În ziua următoare am pornit grăbit spre Le Marchant’s (care era chiar peste drum de birou!), speriat că Dwight voise să sară pe geam, de la etajul trei. Noroc că aceeași idee o avusese și Balena, astfel că acum urlau amîndoi, înțepeniți în fereastră, măscări. Evident că furia lor venea de la faptul că îmi reîmbrăcasem tricoul cu frunza de arțar. Dar de unde era să știu eu că se vor apuca să schimbe tricoul Eroului?

Nu știu cum s-ar fi rezolvat această încurcătură, dacă Șefu și Emily nu ar fi pornit și ei spre Le Marchant’s, văzînd în ce direcție o luasem. Mă găsiră, bineînțeles, în fața unui vraf de tricouri, alese la întîmplare. Diferite modele, culori, sigle, mărimi chiar...

„Nu ajută!” gemu Emily. „Nu știu ce are... Știi, azi dimineață îl lăsasem pe Erou dezbrăcat pînă la brîu. Probabil pînă ce tu te-ai hotărît să iei tricoul alb... Am știut că e rău cînd m-am apucat frenetic să îi pun tricoul cu arțar. Cînd am văzut că și Laura făcuse aceași modificare...”

„Dar e o tîmpenie!” m-am enervat eu. „Ce dacă Eroul are un tricou sau altul? Că e îmbrăcat exact la fel ca mine? Voi aveți alte treburi de făcut, nu?”

„Așa e – dar nu ne putem concentra.”

Stăm toți trei și privim aiuriți tricourile.

„Șefu, pe care îl iau?”

Șefu întinde mîna spre unul roșu.

„Nu ăla roșu”, spune Emily. Deja îmi închipui cum să scriu programul...”

„Dă-i telefon lui Dwight” ordonă Șefu. „Trebuie să o lămurim. Întreabă-l ce tricou programează.” Luă în mînă unul galben.

„Galben” șoptește Emily. „Iar acum o cămașă albastră cu mîneci lungi...” Asta chiar fără să se întoarcă înspre direcția de unde ieșea Șefu dintre rafturi cu o cămașă în mînă.

„Mda.” comentă Șefu, așezîndu-șe pe o băncuță fără spătar. Mi se adresă: „Ce-ar fi să îți iei vacantă? Cel puțin nu te vedem și pe tine... Și nu îți schimba prea des tricourile. Poți să-l porți pe ăla alb, parcă ai o duzină. Mai cumpără vreo trei...”

„Tricouri?” am întebat eu aiurit.

„Duzini. Chiar patru!” și se repezi spre ieșire, urmat de Emily. „Să nu te văd prea curînd pe la Birou, auzi?”

Hm. Am stat pe-acasă. Nu știam încotro să o iau. Nici vremea nu era prea grozavă. Intrasem într-o apatie... nici tricoul nu mi-l prea schimbam... Pînă cînd Emily mi-a dat telefon și mi-a zis, printre altele, cu toată jena, că tricoul Eroului începuse să arate ca dracu. Parcă începuse să pută. „ Din computer?” mi-a scăpat mie. „Așa că nu-ți vine să crezi?”

După vreo două săptămîni m-am întîlnit întîmplător cu Mark. Era în fața Bibliotecii. Sugea cu sete din țigară, privind pierdut spre pălăria din tablă plină cu chiștoace. De obicei era cam goală.

„Ce mai e nou?” îl întreb eu formal. Mă refer, ca de obicei, la seratele de muzică folk ce au loc la el acasă, cam o dată pe lună.

„Nașpa”, îmi răspunde el morocănos.

„Ceva rău? Nu se mai ține?” m-am arătat eu aparent interesat, deși lipsisem la ultimile întîlniri.

„Ce să se țină?” se holbă el la mine. „Mizeria asta de joc!”

Mi-am mușcat buzele. Eu scrisesem Scenariul „mizeriei de joc”...

„Îmi pare rău” încerc să mă justific. „Credeam că nu e chiar prost...”

„Prost?” exclamă Mark. „Idiot! Nu am mai văzut așa ceva pînă acum!”

„Păi, Șefu spunea că nu e chiar atît de rău...”

„Ah, nu...” deveni el atent la discuție. „Nu e vina ta. Scenariul e bun, e excelent! Nu îi dăm de capăt cu programarea. Programez jocuri de mai bine de zece ani – ba chiar doișpe! – dar așa ceva nu am mai pățit!” Strivi cu furie țigara în pălărie, deși era fumată pe jumătate numai, după care se îndreptă spre masiva ușă de acces în vechea Bibliotecă. Pe la jumătatea drumului se opri, se întoarse și scoase din buzunar cu un gest mecanic pachetul, acum aproape gol, de Camel. Dar eu pornisem deja spre Sud, spre Piață: nu mă simțeam în stare să continui discuția.

Bineînțeles, am aflat mai multe a doua sau a treia zi. Plictisindu-mă pe-acasă, o pornisem pe chei spre Pyke Market. Melanie era acolo, cu o pungă cu cireșe gălbui, Rainier, în mînă. Avea ochii roșii, parcă plînsese. Cînd mă zări, explodă. Atunci văzui că nu era singură, mai erau cîțiva – toți cu pungi transparente din plastic cu cireșe de diferite culori. Da, venise primăvara... Șefu tocmai perora despre „deosebita realizare” a jocului lansat deja pe piață și care avea să aducă firmei un purcoi de bani (realizare la care aportul meu consta în a-l fi jucat de vreo cîteva ori...) Ceilalți îl ascultau bîțîind plictisiți din cap; evident evitau cu toții să discute un subiect care îi preocupa mult mai mult. Apariția mea schimbă lucrurile.

Melanie trînti furioasă punga de cireșe pe dalele de gresie ce închipuiau podeaua pieței. Geanta ei mare cît un cufăr, din piele cu ținte metalice, strălucitoare, plină cu ce vrei și ce nu vrei, o urmă. Nu numai că strivi jumătate din cireșe, ci se deschise și, din ea se revărsară cîteva cărți, un sandviș pe jumătate mîncat, o sticlă din plastic de nectar de licheni goală, un sutien, un etui din piele, o potcoavă ruginită, cîteva pixuri, o agendă...

„La naiba!” vociferă ea. „La naiba, la naiba, la naiba! Ce vă ascundeți cu toții ca rahatul în iarbă? Cine s-a jucat cu programul, cine l-a bulibășit? Cine își bate joc de noi? Să nu îmi spuneți că vouă nu vi se întîmplă aceleași chestii!”

Moaca Șefului și-a pierdut aura de îngeraș cîntînd Osanah în fața Tronului. Se uită la mine cu o privire tristă, ca de preot iudeu pe cale să trimită în pustie țapul ispășitor. Pe urmă, spune:

„Să aud!”

Toți se foiesc, îndemnîndu-se unul pe celălalt. Eu dau neștiutor din umeri.

„Mark!” hotărăște Șefu. Ceilalți, inclusiv eu, lăsăm să ne scape un oftat de ușurare.

„Nu știu. Nu am întîlnit așa ceva. Am stat trei zile în Bibliotecă, am citit toarte lucrările de specialitate... Nu, eu nu am nicio vină. Am crezut că o fi vreun virus. Am luat tot sistemul la puricat. Computer cu computer. Am făcut un program alternativ și l-am pus pe laptop... Nu a ajutat la nimic!”

„Explică!”

„Nu am ce explica. Nu înțeleg nimic.”

„Nu, frate. Spune ce e rău. Ce nu merge?”

„Nu merge că Eroul moare. Jocul ăsta nu se poate cîștiga!”

„Am mai văzut jocuri greu de cîștigat. Ați ajuns atît de departe cu programarea?”

„Nici vorbă” zise Dwight în barbă. „Abia am început. Dar el moare; mereu, aiurea, tîmpit... Intră într-o încăpere – îi cade ușa în cap, să zicem. Și el moare.”

Eu pufnesc în rîs, imaginîndu-mi comicul situației.

„Nu rîde!” se burzuluiește bărbosul la mine. „E de presupus să joci ore și ore... iar Eroul moare. Calcă pe un șarpe și-l mușcă – deși eu nu pusesem nici un șarpe acolo. Se reazemă de-o balustradă – pleacă cu ea. Se taie în cuțit și i se obrintește rana. Se întîlnește cu cineva bolnav de ciumă... Cel mai adesea moare în prima scenă – cum să mai joci jocul? Cade ușa pe el, se îneacă într-un os, e un scorpion în pat, cade oala fierbinte și-l arde, mușcat de un cîine turbat... Se întîlnește cu o domniță suavă –sau un copil! – bagă ăia un jungher în el. Alunecă pe scară și-și rupe gîtul. Și tot așa...

Zice Melanie:

„Mă apuc să-l pun să se bată. Aduc un troglodit – ăla îl trage în țeapă. Pun alături de Erou un Înger. Trogloditul îi ucide pe-amîndoi! Mă apucă dracii! Aduc o ceată de Arhangheli, cele mai puternice caractere din joc! Viață 250, 50 de punte daune la o lovitură. Pun în fața lor un Imp – cea mai prăpădită ființă, 1 punct viață, 1 punct daune... dau Arhanghelii cu paloșul de foc – îl ratează. Toți! Dă Impul cu gheara – moare un Arhanghel.

Dau Arhanghelii cu paloșul – nimic. Dă Impul, mai moare un Arhanghel! Pînă mi omoară pe toți. Atunci țopăie liniștit la Erou și-l ucide. Am trîntit computerul de pămînt! Să-mi oprești din salariu trei miari...

„Mda” mîrîie Șefu gînditor, evident neinteresat de chestia cu banii. „Toți pățiți la fel?” Toți dau triști din cap – mai puțin eu. Eu nu am nicio părere.

„Și mai e rîsul ăla drăcesc” zice Emily. „De nu ar fi... Pe mine mă apucă groaza.”

„Pe mine furia” zice Dwight. „Îmi vine să dau în cineva!” Mă uit cu respect la trupul lui înalt și vînjos, de tăietor de lemne, sperînd să nu fiu pe-aproape în acel moment. Dar dacă și Melanie își sparge computerul... E drept, ea mai trîntește lucrurile.

„Rîs drăcesc?!” zice Șefu, dar parcă fără a se mira. „Îl aud și eu, cînd și cînd. Și în somn... Cînd am discutat cu ceilalți directori și am spus că „vom avea rezultate fantastice”, l-am auzit cu toții. Batjocoritor, ceva de genul „S-o credeți voi!” Ce se întîmplă?” Și din nou privirea i se întoarse spre mine.

„Nu știu nimic” am mărturisit jenat. „Nu am auzit rîsul, eu nu programez... În Scenariul meu nu se întîmplă așa ceva.”

„Știu, nu am dat vina pe tine.” zise Șefu „Dar trebuie să găsim o soluție. Cu toții! Și tu faci parte din colectiv.”

„Poate trebuie să mergem la Catedrală” zise ironică Melanie, iar Emily o aprobă dînd viguros din cap. „Să aprindem niște lumînări, să ne cînte un pastor. Să dea cu aghiasmă... Și-o fi băgat dracu coada!”

„Nu te lega de cele sfinte” mîrîi nu tocmai blajin Dwight. El e catolic.

Ceilalți o luară spre birou, urmați de Melanie, care își adună de pe jos cufărul de geantă. Eu rămîn pe loc. Cuvintele ei mi se rostogolesc prin minte. „Și-a băgat dracu coada!” Rîsul drăcesc... Unde mai auzisem, citisem, scrisesem eu aceste cuvinte? „Nu te bucura, am ucis poate Dușmanul acestei lumi – dar nu Diavolul. Răul altor lumi. Poate și voi trebuie să faceți acest lucru acasă, în lumea voastră.” Cine zicea asta? Zildir? Măiastra? Oare chiar își băga Dracul - Răul lumii noastre - coada?

2

(în care un Vis odată visat, ne pune pe drumuri)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Cum să nu cred? Am trăit luni și luni într-un astfel de „alt tărîm”, o lume paralelă în spațiu, dacă nu în timp, străbătînd cîmpii, munți, ape, cunoscînd oameni de tot felul. Dus în acea lume de un vraci doar pentru că avea nevoie de un catalizator, de un Harap Alb, care să adune în jurul lui niște personaje care ar fi putut duce Bătălia cu Dușmanul, pentru salvarea acelei lumi. Da, avusesem noroc pînă la urmă și asta doar pentru că oferisem Dușmanului un joc și acesta nu se putuse stăpîni, intrase și el în joc cu noi, se jucase cu noi ca pisica cu un șaorece pe jumătate mort. În loc să ne strivească. Pornind pe piste false, lăsîndu-se înșelat. Cînd a fost prea tîrziu pentru el, l-am învins!

Da, acum știam că mai există cel puțin o altă lume în acest univers. Acolo trăiau cei mai iubiți prieteni ai mei: Felimon, Elina, Măiastra, Zildir vraciul, Zulfina vrăjitoarea, Boldur Craiul, Mălina bufonul, Piticul, Ucenicul Maestru, citanul cel orb și poporul viteazului Hitaiori... Iar aici, în lumea mea, undeva, trăia o femeie, mama Jolifanei, pe care nu o cunoscusem niciodată

decît în desenele minunate a lui Ifichim, dar care ne însoțise tot drumul în căutările noastre. Poate ar trebui să o caut...

Dar să mă întorc la întîlnirea de la Market. Zilele următoare nu aduseseră nici o rezolvare. Colegii păreau să nu mai vadă roșu la apariția mea – deși, uneori, purtam un tricou roșu. Dwight dispăruse (la Boston, am aflat mai tîrziu). Mark își lăsase barba netunsă și fuma parcă mai mult ca oricînd. Melanie începuse să se îndoape cu pilule, acum geanta ei cît un cufăr zdrăngănea ca o tamburină la fiecare pas. Cînd o mai trîntise odată și se deschisese accidental, umpluse masa de ședințe cu sticluțe cu pastile... Înjura parcă mai mult decît de obicei, dar acum avea deseori ochii roșii. Cel puțin Emily și Balena păreau că se smiorcăie non-stop... Secretara cea grasă mi-a șoptit într-o zi, privind speriată spre ușa în dosul căreia își petrecea Melanie acum mai tot timpul, că o surprinsese de cîteva ori plîngînd. „Cred că s-a îndrăgostit", reuși ea să dea chipului rotund rozuliu, cu ochi holbați de panică, o expresie de uimire. Chiar așa: Melanie îndrăgostită?! Mai curînd mă așteptam să o văd cu mustăți de cătană ungurească!

Iar eu frecam țiparul, ca să zic așa. Aș fi făcut ceva, dar zău dacă îmi trecea prin cap ce. Am luat Scenariul la puricat – a cîta oară? – dar nu numai că nu îmi venea în minte nicio modificare, ba aveam tot mai des impresia că textul fusese scris de altcineva. Parcă întîmplările citite în Scenariu erau diferite pe ici pe colo, prin părțile esențiale, (asta parcă o auzisem pe undeva...) de cele trăite de mine Dincolo...

Apoi am plecat la plimbare hai-hui prin Orașul Vechi. Bineînțeles, nu după multă vreme a început să plouă, o ploaie ca la Seattle: deasă, lungă, cenușie – dar nu am renunțat la plimbarea mea. Pășeam pe trotuarele negre, lucioase, pe care apa curgea ca o pînză de mătase fără cute, călcînd în bălți din ce în ce mai mari, mai adînci. La un moment dat am trecut pe lîngă figura singuratică a Indianului și apoi pe sub bolțile castanilor care se apucară, dușmănos, să-mi scuture picuri mari, reci, după ceafă. Clădirile administrative din stînga mea luceau fantomatic, prin mii de ferestre luminate, în timp ce golful era o mare de întuneric punctată de cele cîteva luminițe ale bărcilor. M-am oprit apoi, uimit, zgribulit sub hainele ude, străbătute de ploaia persistentă, măruntă și rece: undeva un cîine urla a jale! Era un sunet complet neașteptat, nu cred să fi auzit lătrat de cîine de ani de zile – nu de cînd locuiam în marele oraș. Poate că era încuiat în vreun apartament, alături de cadavrul stăpînului lui. Lipseau doar fulgere pentru a mă afla într-o atmosferă cu adevărat gotică...

Poate sub impresia plimbării, poate a răcelii (și a piramidoanelor înghițite cu un pahar de vin răsuflat), în acea noapte am visat Visul. De obicei nu mi le amintesc, dar pe acesta l-am regăsit în minte dimineața ca pe un film: colorat, viu, cu contraste puternice, chiar cu sonor, aș putea spune. Chiar dacă nu pot înțelege cum de era posibil: scena era în fața ochilor mei cît se poate de întunecată: o noapte ploioasă, cu ceață groasă, cu luna ascunsă în spatele unor nori joși, vineții. O ploaie tot atît de măruntă și rece ca și cea prin care mă plimbasem în cursul serii.

De fapt, într-un anumit fel, scena Visului era o continuare a plimbării. Se făcea că după ce trecusem pe lîngă statuia de lemn crăpat, umed acum, a Șefului de trib și pe sub castanii vechiului parc, pornisem pe un caldarîm din piatră cubică din bazalt vinețiu, lucios și alunecos de la ploaie. Aleea era mărginită din loc în loc de forme nelămurite pe care nu-mi aminteam să le fi văzut vreodată în Seattle, așa că m-am apropiat de unul din ele. Atunci am văzut că aleea era mărginită de un parapet din piatră și că acel grup statuar înfățișa doi sfinți din piatră zgrunțuroasă, neagră. Întunericul nopții ploioase și ceața mă împiedicau să văd prea departe, dar îmi trecu deodată prin minte că parcă mai fusesem în acel loc: eram pe Podul Carol din Praga! Am privit de-a curmezișul aleei și o masă de lumină din dosul ceții îmi spuse că acolo, undeva, erau luminile de noapte ale Hradului. Lipsa trecătorilor pe Pod nu mă mira – doar un nebun ar fi pornit noaptea, pe ploaie, prin ceață, la plimbare... Turiștii probabil dormeau de mult – dacă nu cumva goleau halbe de bere într- una din numeroasele berării pragheze, în căldură, miros de cărnuri arse și gălăgia petrecăreților

Deodată zgmotul unor pași începu să se audă în noapte. Doi oameni veneau spre mine, dinspre Orașul Vechi. În scurt timp, deși cei doi pășeau agale, le-am auzit și vocile. La început, înăbușite, înghițite de ceață, un murmur care treptat devenea

cuvinte.

„Crezi, deci, că sosirea noastră aici nu este întîmplătoare?” Cuvintele erau rostite de o voce bărbătească, groasă, puțin cam răgușită. Silueta autorului ei era cea a unui bărbat bondoc, rotunjor, cu o pălărie caraghioasă pe cap și o pelerină care îi venea pînă deasupra unor bocanci cu blachiuri. Îmi dădui seama că acel clinchet pe care îl auzisem de o vreme, fără a-i da atenție, venea de la pașii respectivului. Întunericul mă împiedica să îi disting trăsăturile.

„Cred? Sunt convins, dragul meu. O mare nevoie! Cum altfel, cînd aveam înainte nemărginirea spațiului și timpului, să ne fi trezit tocmai în fundătura asta? Un loc unde, din păcate, puterile mele sunt ca și inexistente...”

De data asta, vocea – o voce subțire, ca un falseto, caraghios de ascuțită – aparținea unei siluete înalte, cu cel puțin un cap mai înaltă decît tovarășa ei, învelită cu un anumit strai ce îmi amintea de cel purtat de Sherlock Holmes – chiar și pălăriuța de explorator colonial. În mînă purta un baston cu capul îndoit – sau poate o umbrelă, nedeschisă însă.

„Și care ar fi nevoia?...”

„Dușmanul e pornit să distrugă Lumea!”

„Drace, nu mă speria! Nici mai mult, nici mai puțin. Parcă fusese distrusă...”

„Da, a noastră. Dar fiecare lume își are un Dușman al ei.”

„Atunci lupta va fi fără de sfîrșit” se plînse bondocul. „E destul ca într-una din lumi Dușmanul să învingă, și toate bătăliile vor fi în van.”

„Poate da, poate nu. Cred totuși că Marele Zeu nu va asista nepăsător la un astfel de eveniment. Așa se explică venirea noastră aici.”

„Pornisem să ne plimbăm prin lume, să ne bucurăm de puțina viață care ne-a mai rămas... hrm, mi-a mai rămas.” se smiorcăi bondocul, oprindu-se. „Ce nevoie era de mine? Niciodată nu am făcut nimic. De ce nu fiu-meu? De ce nu nepotu-tău? Fă ceva, să ne putem vedea de drum...”

„Ți-am zis că nu pot. Cred că nu vom mai părăsi această lume - doar dacă ne vom împlini menirea.”

„Și care ar fi acea menire?”

„Să îl împiedicăm pe Dușman.”

„Eram convins că asta vei spune... Eu nu am nimic cu nimeni, nici măcar cu acest Dușman. Ai zis că el nu ne poate simți...”

„Da, așa cred. El nu știe de noi. Nici cel de la noi nu îl simțea pe Erou. Nici pe Măiastră, nici pe Femeie.”

„Dar de Erou știe acuma, nu? Eroul este aici.”

„Cred că recunosc locul de unde l-am adus, unde s-a întors. Și mai cred că Dușmanul de aici nu se va mai juca. Nu va mai vrea să riște.

„Și atunci?”

„Cred că Marele Zeu i-a rezervat Dușmanului o surpriză. Și pentru noi este o surpriză – cred că așa și trebuie să rămînă. Dar mult timp nu mai avem, simt în oase că timpul se grăbește. Avem nevoie de Erou.”

„Ce poate face el?”

„Nu știu. Poate același lucru ca și în lumea noastră. Să adune niște Căutători.”

„Niște așchimodii?”

„Nu, nu cred. În lumea asta nu cred să existe așa ceva. Probabil doar oameni. Dar trebuie să vină! Și să aducă Darul cu el. Trebuie să o găsim – sau să o găsească –pe Femeie. Cred că și rolul ei e important, poate chiar mai important decît al lui.”

Între timp, cei doi porniseră mai departe. Și, deodată, norii se sparseră - deși ploua la fel de avan – și lumina fantomatică, fosforescentă a lunii scălda Podul mărginit de grupuri statuare, turnurile de la cele două capete ale lui și apele întunecate ale Vltavei. Înainte ca cei doi să se îndepărteze de mine, mi se păru că-l recunosc în cel înalt pe Găbilă – dar oare de unde îl știam pe Găbilă? – iar pe fața celui scund văzui o mustață impresionantă, cum nu mai văzusem de la Postelnic (care Postelnic? În scenariu nu apare niciun Postelnic...)

Și norii acoperiră luna iar siluetele celor doi se topiră în ceața deasă, ploaia își continuă țîrîiala nesfîrșită. O vreme mai auzii clinchetul blachiurilor de la bocancii bondocului pe caldarîmul de bazalt.

Zgribulit, ud pînă la piele, pornii pe urmele lor, spre Mala Strana și în curînd umbra nopții deveni și mai vîrtoasă, atunci cînd pătrunsei sub arcadele Turnului. Dar bolta deveni una foșnitoare – ca a castanilor din Orașul Vechi din Seattle, iar Indianul mă privea la fel de enigmatic și singuratic, ud și el pînă

la măduva trunchiului de copac din care era cioplit. Și mă trezii tremurînd și arzînd, tușind și cu nasul înfundat... pe salteau din mica mea garsonieră.

Deși știam că nimeni de la serviciu nu-mi ducea grija, dimineața am dat telefon pentru a-i anunța că a dat gripa peste mine. Am dat, uimit, peste Șefu, care mi-a comunicat morocănos că toată lumea are gripă. Că după ce va încuia totul, se duce și el la medic. „Și, să nu vă văd pe-aici pînă săptămîna viitoare!”

Liniștit în privința asta, am rămas în pat toată ziua. Avînd mai multă încredere în leacurile băbești, am fiert restul de vin cu zahăr, piper și scorțișoară (cuișoare nu am găsit, deși știam că am pe undeva jumătate de pachet...) și l-am dat pe gît fierbinte, arzîndu-mi limba și gîtlejul. Apoi m-am înfofolit în pătură și am nădușit acolo, moțăind, adormind din cînd în cînd – pînă am căzut într-o stare de letargie. Pînă spre seară m-am mai trezit de două ori, bînd de fiecare dată cîte o cană de ceai fierbinte, neîndulcit, de mentă (singurul pe care îl aveam în casă). Dar peste noapte am constat că răceala trecuse cu totul – mai puțin o durere rebelă de cap.

Odată treaz și privind țintă în tavanul întunecat, mi-am amintit din nou Visul.

L-am întors pe toate părțile, încercînd să mă dumiresc. Deși, aproape convins că cei doi erau Găbilă și Mustăciosul lui (de unde îi știu eu pe ăștia doi, frate?!), ajunsesem să cred că-mi apăruseră în vis doar pentru că Dumnezeu hotărîse să se amestece. Dacă nu cumva, Diavolul căuta să mă ducă pe o pistă falsă. Dar un gînd nu îmi dădea pace: cei doi erau de fapt două din personajele întîlnite pe celălalt tărîm, în lumea Jocului, în visul trăit de mine pe timpul scrierii Scenariului: Craiul Albieș și Marele lui Mag, Zivnir. Din cîte îmi aminteam, Craiul lăsase tronul fiului său, Boldur, iar Marele Mag se retrăsese de la Curte lăsîndu-și în loc nepotul, pe Zildir. Chiar îmi aminteam că cei doi pomeniseră oarece despre o călătorie „de vacanță” prin lume...

Asta însemna oare că eu eram Eroul? Aveam de scris alt Scenariu, alt Joc? Sincer, nu aveam niciun chef... Și la acest gînd am auzit un rîs sarcastic! Satanic, care va să zică. Diavolesc! Și mi s-a strîns inima, convins fiind că asta ar însemna sfîrșitul nu numai al existenței mele, ci al întregii lumi. Am ieșit la fereastră

și am tras perdeaua, privind afară. Ploaia trecuse și cerul se spălase de nori. Luna lumina peisajul – în timp ce spre sud-est cerul se albea: veneau zorii. Spre apus, la piciorul dealului, clădirile zgîrie-nori administrative ale Centrului rămîneau luminate. Mai aproape, drept spre sud, era grădinița din curtea casei cărămizii, cu leagăne și alte construcții acum greu de recunoscut, unde în timpul zile se jucau copii. Majoritatea negri – somalezi -, pe care părinții lor îi salvaseră din iadul de foame și sînge creat de oameni la ei acasă. Să-i las, nepăsător, să piară în alt iad, adus de marele Rău?

M-am hotărît să plec la Praga. Nu știu dacă avea vreun rost, dar simțeam că nu-mi voi mai găsi liniștea dacă nu voi pleca. Dimineața am dat două telefoane: primul, unei agenții turistice, pentru a-mi rezerva bilet la primul avion spre Praga (urma să plece abia peste două zile), al doilea la birou, pentru a anunța că de luni doresc să îmi iau un concediu „de cîteva săptămîni”. Mesajul l-am lăsat pe mașina grasei, nimeni nu era acolo. Probabil colegii mei se luptau încă cu gripa, înfulecînd medicamente „obișnuite”.

Pînă să plec m-am învîrtit aiurea prin casă – dar și prin oraș, profitînd de vremea nesperat de însorită. Parcă îmi căutam justificări să nu stau deoparte. Dar mi-am făcut vreme să întorc dulapul pe dos – pînă am mai găsit o cutioară, din lemn de data asta, un lemn lucios, învechit, ros pe la colțuri, cu ferecătură din aramă înverzită și patinată de vreme. În ea luceau, tainic, de gheață, niște alune maroniu-roșcate. În ciuda tentației – sau poate tocmai de aceea! – am trîntit capacul casetei înainte de a gusta din vreo alună. Îmi aminteam că, în Scenariul meu, efectul lor era de-a dreptul dezastruos...

3

(în care întîlnim o persoană plăcută, cu oarecare rol în căutarea noastră)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Păi, aș cam crede. Uite, de exemplu, acele OZN-uri. Ce sunt ele? Mulți din cei ce se gîndesc la ele și chiar cred în existența lor cred că sunt navele unor extratereștri. Umblă vorba despre omuleți verzi, despre persoane răpite – fenomene numite „întîlniri de gradul 3”. Umblă povestea probelor deținute de anumite guverne – mai ales de cel american – și deci de o adevărată conspirație.

Chiar și ascunderea probelor este explicată. Acele „artefacte” (farfurii? trupuri? arme?) cercetate în liniște pot da o „superioritate” inimaginabilă „alor noștri”. Un avantaj poate vital în confruntarea cu „ai lor”. Cum să faci cunoscute acele probe, acele cercetări? Cum o să dai avantajul din mînă? Ce, parcă „ai lor” dau ceva din mînă?

Dacă mulți găsesc tot felul de argumente pentru a dovedi „monstruoasa conspirație” care ține ascunsă existența „farfuriilor zburătoare” de cunoștința locuitorilor planetei

Terra, mult mai puțini răspund la eventualele întrebări legate de acest fenomen. De exemplu, chiar, „de ce e nevoie de o conspirație?” O conspirație este, nu trebuie să aibă motive – spun „cercetătorii”. Dar există și cîteva răspunsuri. Probabil ca să nu se înspăimînte omenirea. Ce vor crede oamenii dacă se va dovedi că printre noi sunt „extratereștri”? Asta va presupune existența unor tehnologii, față de care a noastră e mic copil! O imensă superioritate a acelei rase. Noi vom fi mai puțin decît troglodiții în fața lor – și știut este ce au făcut oamenii troglodiților... Dezvăluirea existenței lor va duce la schimbări de neconceput în ordinea mondială. Mai ales, va crea o panică generalizată, oamenii se vor ucide între ei, vor fi revoluții, bătăi, jafuri, vor cădea în depresie, lăsîndu-se să moară etc.

Nu, nu văd un OZN, deși ochii urmăresc jocul norilor, închipuind turnuri înalte de kilometri, pe hubloul avionului care mă duce spre Praga. După un zbor lung cît pînă pe partea celaltă a Lunii, aterizez în Ružine într-o senină dimineață de primăvară. Autobuzul mă duce drept în centrul orașului, la Gara Centrală, și mulțimea care se îmbulzește prin Hlavni Nadraži mă anunță că nu-mi va fi ușor să găsesc cazare. Străzile debordează de turiști – Primăvara Pragheză este în plină desfășurare. Ar fi trebuit să mă asigur că am o cameră de hotel rezervată, indiferent de preț...

Cele cîteva încercări – fără prea multe speranțe, recunosc – de a găsi o cameră de hotel în preajma cartierului Na Pořjici, apoi spre Casa poporului, nu dau rezultate. Gîndul de a bate la întîmplare orașul nu-mi surîde – chiar dacă singurul bagaj este un rucsac anemic și cam pătat, nu prea greu. S-ar putea să mă prindă noaptea fără să fi găsit ceva. Așa că mă îndrept direct spre Mala Námesti. Știam, de la ultima vizită în Praga, că acolo ar fi cîteva birouri care plasau turiști în buget restrîns, la pensiuni private. Dacă nu dăduseră faliment, dacă obiceiurile nu se schimbaseră...

Dar se pare că am un prim succes. Chiar după colț, o vitrină anunță în engleză (și germană) ROOM FOR RENT/FREI ZIMMER. Urc cele cîteva trepte acoperite cu gresie cenușie pînă la ușa cu vitrină din sticlă, mărginind un geam–vitrină, prin care pot vedea o tejghea înaltă din lemn luminnos, în dosul

căreia două femei tinere stau la două birouri masive, puse față în față, fiecare acoperit cu topuri de hîrtie, printre care cu greu își găsesc loc cîte un monitor plat și o tastatură. Deschiderea ușii pune în mișcare un clopoțel, ale cărui sunete melodioase umplu camera. Una din fete sare sprintenă la tejghea, dîndu-mi binețe. În engleză, desigur. Fără prea multe preambuluri, trec la problema care mă rodea:

„Aveți camere?Aș prefera, dacă se poate, în Mala Strana."

Fata dă negativ din cap, cu o expresie de sinceră părere de rău.

„Îmi pare rău, domnule", spune într-o engleză curățică. „E Primăvara, sunt mulți turiști... Camerele sunt rezervate încă de luna trecută, mai ales în Centru. Dacă doriți undeva, la periferie..." Mă privește întrebător cu o lumină de speranță în ochii albaștri.

„Sigur, dacă nu am încotro", zic, nehotărît. Nu știam precis ce caut, dar îmi intrase în cap că ceea ce caut voi găsi neaparat în Mala Strana. Era aproape vital să locuiesc acolo. Căutarea celor doi trebuia să înceapă pe Podul Carol!

„Avem ceva în Vynohrady", zice fata răsfoind niște liste. „Nu e chiar departe de stația de metrou, vreo zece minute pe jos... Sau două stații de autobuz. Pe urmă, cu metroul sunteți în Centru în maxim jumătate de oră... Mai e un tramvai din spatele Muzeului, vă ia cam trei sferturi de oră. Dar camera e mare, curată. Baia comună pe hol – cu cadă de baie adîncă și apă fierbinte permanent. Apartamentul e mic, are doar trei camere.În două stau proprietarii. Știu că nu sună grozav, dar e una din puținele camere rămase..."

Hm.. Departe, greu de ajuns în Centru. Camera pe hol, probabil cu un boiler mare care are nevoie de ore să se încălzească și o cadă și mai mare, ciobită, pătată de apă cu rugină, cu ciment faianțat pe jos...

„Nimic pe malul stîng?" întreb, totuși.

„Cea mai apropiată ar fi asta, în Karlik, Praha 16. Un autobuz vă scoate la Smichov, de acolo luați metroul. Puteți ajunge și la tren, e mai simplu. Vă aduce la Masarykovo. De acolo nu e departe pînă la Karlstejn și... Krivoklat... Nu? Nu. Deși e cea mai ieftină, doar 30 de euro."

Stau nehotărît. Prețul e bun, dar o să mă sece transportul.

Și pierd zilnic două ore...

„Mai am o singură cameră, dar e și mai departe. În Motol, chiar lîngă terenul de golf. Dacă ați închiria o mașină, nu ar fi deloc rău. Dar e liniște, parc, facultatea pe deal, golf la doi pași. Casa e minunată, a unei perechi de englezi, își petrec acolo cam două luni pe an..."

„Nu, nici vorbă! Nu că aș dori să fiu în Centru ca să merg la spectacole, dar chiar am treabă în Mala Strana! Ați putea încerca și cu alte firme?" am întrebat, fără multă speranță.

„Regret, domnule, v-am spus: în Praga asta e cea mai aglomerată perioadă. Nici de revelion nu-i așa! Puteți încerca singur pe la hoteluri, poate aveți noroc" – încercă să scape de mine, zîmbind în continuare cu amabilitate. Trebuia să mă hotărăsc într-un fel...

Momentul de tăcere este întrerupt de clinchetul copoțelului de deasupra ușii. În Agenție intră o doamnă ruptă, parcă, din pozele sepia din epocile trecute, poate chiar de pe vremea cînd faimosul Mucha își picta afișele. Este o femeie înaltă și subțire, poate] peste 1,70. Pardesiul din păr de cămilă, fin, strîns pe talie cu o curea lată, albă, îi subliniază zveltețea, coborînd pînă pe la mijlocul pulpei fine, îmbrăcate în ciorap transparent. În picioare poartă pantofi decupați ,albi, cu tocuri joase; pe umărul îngust, o geantă din piele de asemenea albă, destul de micuță, iar pe reverele late ale pardesiului este aruncat, cu o neglijență cochetă, un șal transparent, de asemenea alb.

Dar ceea ce-i dădea aerul vetust era mai ales pălăria cu boruri largi, flori și fructe artificiale (flori! fructe!), pusă puțin într-o parte pe părul alb, argintiu strălucitor, adunat într-un coc înfoiat, bogat. Singurul lucru care părea a-i lipsi pentru a completa imaginea de epocă era un țigaret din sticlă, lung de jumătate de metru, din care să sugă cu un gest elegant, aruncînd rotocoale de fum transparent, frumos mirositor...

Ridurile fine ale tenului îi arătau vîrsta – probabil peste șaptezeci de ani. Buzele cam veștede erau rujate cu grijă, dar deloc țipător. Nasul subțire, drept, era puțin cam lung, coborînd de sub fruntea bombată, ridată, pe care sprîncene mai închise la culoare decît părul aveau grația aripilor de cocor. Ochii erau parțial ascunși după o pereche de ochelari cu rame subțiri, aurii. Una peste alta, o prezență cît se poate de plăcută.

Era evident că fata o cunoaștea, ba chiar o admira: uită de mine și intră într-un schimb rapid de cuvinte în cehă cu doamna respectivă. Bătrîna avea o voce cultivată, bogată, deși puțin tremurată, pronunțînd vocalele lungi melodios, parcă chiar mai lungi decît se cere. Și în scurt timp îmi devine și mai simpatică: vestea adusă fetei de la Agenție o umple pe aceasta de bucurie și o face să-și îndrepte atenția din nou spre mine.

„Domnule, aveți un noroc extraordinar! Pana Helena a sosit să ne anunțe că i s-a eliberat o cameră. Este perfectă, exact ceea ce căutați dumneavoastră!"

Bătrîna mă privește cercetător din dosul ochelarilor. Irisul are o frumoasă culoare albastră, deloc apoasă, mai curînd bătînd în turcoaz. Eu mă simt cam golaș și-mi blestem decizia de a veni îmbrăcat în pantaloni scurți, tricou (alb cu arțar roșu) și încălțat doar cu sandale, cu rucascul aflat acum la picioarele mele. Singurul ei comentariu este un „hrm?..." puțin întrebător, de parcă se miră de ce fel de lighioană oi mai fi fiind și eu.

„Pana Helena locuiește în Mala Strana, chiar sub Hrad. Partea din spate a casei dă spre grădina Na valech. Puteți admira zidurile Palatului, desigur, chiar deasupra Grădinii..."

„Seara umbra cade destul de repede", zice pana Helena într-o engleză cît se poate de corectă, cu oarece accent oxfordian. „Iar dimineața stă în umbra casei pînă spre prînz, desigur. Dar în orele amiezii are mult soare și are avantajul că menține o atmosferă răcoroasă în camere – care dau cu toate spre grădină."

„Desigur", zic, neștiind ce replică să-i dau.

„E destul de scump", mă avertizează agenta. „Nouăzeci de euro pe noapte – dar la prețul acesta puteți avea ceva mult mai prost, chiar în hotelurile de trei stele din zonă. Aveți baie privată, desigur."

„Desigur", zic eu din nou. Era prea bine să fie adevărat...

„Pana e poate cea mai bună colaboratoare a noastră" – continuă fata laudele, deși decizia mea era deja luată. Cea mai bună? Baie? Aș fi dormit și în pod, pe paie, dacă era în Mala Strana! Puteam porni în Căutarea ce urma să vie...

„O iau!" am zis hotărît. „Cu permisiunea doamnei, desigur" – încerc să mă dovedesc bine crescut.

Formalitățile făcute, banii dați, îmi salt rucsacul pe umăr și

pornesc în urma doamnei („din moment ce vă va însoți chiar pana Helena, nu vă mai dau adresa...") Efectiv, în urma ei, bătrîna pompează harnic, deși elegant, din piciorușe, iar eu gîfîi încercînd să mă țin după ea.

„Mergem pe jos", îmi zice ea. „Pînă ieșim la metrou, îl schimbăm la Mustek, ieșim din Malostranske... am și trecut deja Podul și suntem acasă. Cunoașteți Snemovní?"

Dau din cap pentru a economisi răsuflarea. Cunosc (vag) zona.

„Ați avut într-adevăr noroc", ciripește pana, zîmbindu-mi binevoitor. „Camera e liberă de ceva vreme, dar nu mă puteam hotărî să o anunț la Agenție. Îmi ziceam că fostul chiriaș s-ar putea întoarce... În dimineața asta a trebuit să vizitez una din fostele mele studente, știți? am fost profesoară la Universitate. Abia s-a întors de la Paris dar, din păcate, nu se poate mișca prea mult, a avut un accident... Și cînd am ieșit de la ea, stă pe Rašnovka, lîngă Sfînta Anežka, mi-am zis: hai să trec pe la Agenție. Jana e o fetiță foarte dulce, nu găsiți?"

Mormăi afirmativ. În timp ce eu abia reușeam să respir, bătrînica turuia fără a părea marcată de pașii mărunți și sprinteni, strecurîndu-se ca o zvîrlugă printre turiștii ce umpleau efectiv Kárlova. Pe trotuare erau zeci de vînzători ambulanți, cîntăreți, păpușari, tarabe cu bilete la spectacole, consumatori de lichide sau fast food – forțînd șuvoiul de trecători să se mențină pe străduța îngustă. Mulțimea este tot atît de deasă și pe Pod, și pe Mostecka, ba chiar și în piața cartierului Mala Strana. Și astfel, după ce aflu o mulțime de întîmplări din viața bătrînei, a răposatului (Havličku), a fiicei (Hana, „zootehnistă, dacă îți poți inchipui, la poalele munților Krkonoše!"), a numeroase colege și studenți cunoscuți în lunga ei carieră și pe cînd sunt pe punctul să o rog să facem o scurtă oprire la Starbucks-ul din piață, ea exclamă voioasă „Iată Snemovní! Suntem practic acasă!" și pornește veselă la deal. Iar eu trebuie să-mi tîrăsc picioarele în urma ei încă vreo cinci minute, pentru că „acasă" furăm doar după ce descuie poarta unei case de pe U Zlatne studne, străbăturăm un gang și o curte interioară și, în final, descuie o altă ușă, franțuzească – din fericire, de la parter.

„Cum vezi, casa nu e toată a mea", turuie pana Helena. „Eu am partea din spate, pe care o împart cu alte două familii.

Locuim unspreceze familii aici, în jurul curții.”

Curtea este destul de mică, micșorată și mai mult de fațadele înalte ale celor patru corpuri de cădire ce o înconjoară. Cîte o ușă masivă, frumos decorată, cu basoreliefuri, mărginită de atlanți (probabil din stuc) susținînd o etravă, asigură accesul în fiecare din cele trei clădiri care închid curtea. A patra, cea pe sub care intrasem, are o poartă din lemn înnegrit, legat în fier forjat În gang, chiar imediat după poartă, este o ușă laterală, asemănătoare ușilor din curte: accesul către acel corp de clădire.

Ferestrele cu cercevele negre, mai mult înalte decît largi, sparg zidurile la fiecare etaj, dînd curții un aspect destul de auster. Un havuz cu o sirenă din bronz, pe care patru pești aruncă de zor șuvoaie de apă, menține o răcoare plăcută în curte, în timp ce clipocitul apei împiedică orice zgomot din afară să pătrundă în acest puț al păcii și liniștii.

„Noi, cei din fundul curții, suntem cei mai norocoși. Avem ieșirea spre grădină, ți-am spus. Și cei dinspre stradă, desigur – dar acolo e mai multă gălăgie, deși e puțin trafic în acest fund de sac. Ceilalți trebuie să se mulțumească cu puținul soare ce pătrunde în curte...”

Pana Helena închide în urma mea ușa masivă. O descuiase, aproape fără zgomot, cu o cheie masivă, din bronz, care părea să-i umple gentuța. În spatele ușii este un holișor pardosit cu dale mari, pătrate, de nuanțe brun alternînd cu un bej cafeniu. Două uși se deschide în el, una evident a unui lift.

„La etaj locuiesc vecinii mei”, arătă bătrîna spre lift. „Pan Tomašek stă la etajul unu, pan Vencel, la doi. Amîndoi sunt singuri și destul de bătrîni...” Comentariul nepăsător al bătrînei mă face să-mi imaginez doi bătrînei spre suta de ani, sprijiniți în bastoane, poate chiar în cîrje... În realitate, pan Vencel ieșise la pensie de curînd, era mai tînăr cu mai bine de un deceniu decît pana Helena și se ținea mai mult decît bine, fiind în lotul de veterani al Cehiei la cîteva probe de înot. Și el folosea o engleză „oxfordiană”, după ce petrecuse vreo două decenii ca profesor la o universitate din Anglia. Cred că era fizician ca pregătire – poate astronom. Pe pan Tomašek, e drept, nu l-am întîlnit, dar nici el nu putea fi prea bătrîn. Deși ieșit la pensie de cîțiva ani, continua să bată munții.

Ușa din față dă tot într-un holișor, mai mult îngust decît lat – care se dovedi a fi în formă de „T”. În „codiță” este un cuier și un coș înalt de umbrele.

„Soluția nu e poate foarte ingenioasă, dar Havličků nu a fost niciodată un ingenios”, comentează bătrîna în timp ce-și atîrnă pardesiul în cuier, punînd deasupra șalul și apoi pălăria. Pe dedesubt poartă un deux-pieces de culoarea cafelei cu lapte, de asemenea ajustat pe trup. Taiorul este închis cu două rînduri de nasturi și relativ deschis la veston, lăsînd să iasă spuma albă a unei bluze cu horbote a cărei guler trece și peste gulerul vestonului. Mînecile lungi, cu volănașe, ies din mînecile strîmpte. Fusta coboară sub genunchi – dar nu mult. În mod curios, culoarea pastelată a costmului, asortată cu cea a dalelor de gresie din hol, nu contrastează cu vîrsta posesoarei, ci dimpotrivă. Nu cred să fi întîlnit o bătrînă pe care să o avantajeze atît de mult culorile deschise. În mod cert îi dă o prospețime și o tinerețe de nebănuit. „Cînd am primit repartiția în această clădire, prin anii cincizeci, era o singură scară interioară care ducea la toate etajele. Fostul soț lucra la Ministerul Economiei; deși tînăr, ocupa un post de director. De aceea ne-au și dat această locuință. Aici locuise o fostă familie de nobili scăpătați, austrieci de felul lor...”

„Nu li s-au retrocedat proprietățile?”

„Ei au fost colaboraționiști cu naziștii. Au făcut-o și aici, și în Austria. Cînd germanii s-au retras, i-au însoțit. După război au fost declarați criminali de război, în ambele țări. Dar se pare că au murit în foametea de după război, din Germania. Un fiu, cică, a fugit în Argentina... Sau poate...în Canada. Cine mai știe? Cert este că nu s-a mai întors nimeni. Nu cred să mai apară cu pretenții la proprietăți. Da, tot Havličků a aranjat montarea liftului. Bătrînul Skředa, tatăl lui pan Vencel, avusese în tinerețe un atac de poliomielită. Dar avea un cap – mamă! Pan Vencel l-a moștenit... la cap. Și tot atunci Havličků a venit și cu soluția creării holului privat.”

Am pătruns în latura lungă a holului. Partea din față e închisă de un balconaș cu balustradă, la care duc două scări laterale, arcuite, din marmură albă. Balustrada arcuită ce le însoțește pe ambele părți, din lemn prețios, frumos finisat, se termină cu cîte un grifon cu aripile date pe spate, care formează

balustrada cu volute a părții de sus. Popicii închipuie flori de crin stilizate. Dincolo de balustrada relativ înaltă și groasă, se zăresc părțile de sus ale unei uși duble și a două ferestre, toate tip franțuzesc. În pereții laterali se zăresc două uși masive, din lemn vopsit alb.

„Acolo locuiesc eu” – arată pana Helena spre o ușă franțuzească albă, cu cristalul geamului frumos tăiat, care închide holul spre stînga. Poți să bați la ea ori de cîte ori ai nevoie de ceva, nu mă deranjezi. Iar dincolo – arătă spre capătul opus – este bucătăria; e la dispoziția chiriașilor. Nimic deosebit, eu gătesc micul dejun, dar dacă vrei să gătești ceva, găsești acolo tot ce ai avea nevoie. Este și o masă cu patru scaune. Eu am o kitchinetă în apartamentul meu, îmi este suficientă. Sub scară” – arătă spre o a treia ușă franțuzească drept în față, unde se ajungea coborînd trei trepte – „este Salonul. Acolo servesc... ceaiul. Dacă e timp frumos, se poate mînca pe terasă, spre grădină. Desigur, dacă dorești, îl putem lua la mine în nook, vei fi întotdeauna binevenit să-mi ții companie.”

Pe palierul superior al scării, în colțuri, sunt două ghivece mari din lemn, susținînd oale mari, pîntecoase, din lut smălțuit, în care fuseseră sădiți palmieri pitici. Lumina se revarsă generoasă dinspre grădină.

„Nu avem acees în grădină”, spune ea. „Aparține castelului. Publică, desigur. Dar terasa se întinde chiar pînă la gard, practic este înconjurată de grădină.”

Grădina coboară în pantă de sub zidurile Castelului. Aleile o taie în terase cu flori și iarbă, îndulcindu-i panta. Asta face ca terasa să se ridice la nivelul grădinii, în timp ce două ferestre deschise în fațada din spate sunt la etajul unu. Sub una din ferestre este un nook la parter, înconjurat de iarbă.

„Vezi?” rîde bătrîna bucuroasă, am și eu grădina mea... Havličků a fost totuși destul de ingenios, s-a folosit de tot ce oferea clădirea. Locuiesc într-un apartament frumos! Acesta” – deschide ea ușa din stînga, deasupra apartamentului ocupat de ea – „a aparținut fetei noastre. După ce a plecat, am hotărît să transformăm apartamentul în pensiune... Bed and Breakfast. Eram amîndui pensionari, costurile în Praga deveniseră imposibile... Acum îți stă la dispoziție, pan...”

„Mikulaš”, îi reamintesc eu numele trecut pe contract

„Da, Mikulaš. Sper să vă folosiți sănătos și în fericire de această cameră. O să vedeți, aveți o baie privată. Din păcate, nu și un frigider. Îl puteți folosi însă pe cel din bucătărie. În acest moment sunteți singurul locatar.”

Mult timp nu am aflat destinația celeilalte camere de pe palier. Ușa era permanent închisă (nu am încercat niciodată clanța), la fel ferestrele dinspre grădină. Cînd ieșeam uneori pe terasă, în nopțile senine, contemplînd grădina și luminile artificiale care scăldau zidurile Hradului, fereastra rămînea închisă și nu puteam vedea nici un licăr de lumină.

Conviețuirea mea alături de pana Helena era cît se poate de liniștită. Plecam de dimineața, imediat după ce mîncam micul dejun (după ora 7:30). De obicei îl găseam gata pregătit, indiferent la ce oră coboram în bucătărie. Bănuiesc că pana Helena se trezea imediat ce mă auzea pășind prin cameră, poate că tavanul nu era prea gros (deși nu am auzit niciodată pași deasupra mea), sau poate auzea apa curgînd la duș. Mîncarea era invariabil caldă, tocmai bună de mîncat, indiferent dacă erau crenvurști, ouă fierte sau omletă. Mai găseam unt, cașcaval, gem și miere și o carafă de apă fierbinte cu care îmi puteam face ceai. Era o cafetieră și o cana din sticlă plină cu lapte și un coș cu chifle calde, crocante, jumătate din ele din făină albă, jumătate din secară. Cum eu mîncam din ambele feluri, pana Helena a continuat să le pună în cantitate egală. A observat că nu foloseam zahărul, ci îndulcitor, așa că zahărul a dispărut de pe masă – rămînînd totuși în dulap, alături de sare, piper și alte condimente.

De cele mai multe ori nu o vedeam dimineața, am aflat mai tîrziu că pleca imediat ce așeza masa pentru mine și revenea spre prînz: își făcea plimbarea de dimineață, indiferent de starea vremii. Această plimbare o ducea deseori chiar departe de casă; uneori pe Petřin, alteori pe Višehrad, alteori pe Letenska sau chiar departe, spre Hvezda (de unde se întorcea cu autobuzul). Dar de cele mai mule ori prin Praga, pe străduțele din Mala Strana, Staroměste, Novoměste...

Cam tot pe acolo umblam și eu, mă mir că nu ne-am întîlnit niciodată. E drept, ar fi fost și greu, cu miile de turiști străbătînd în șuvoi aproape neîntrerupt străduțele. Eu luasem la rînd toate obiectivele turistice: muzee, biserici, galerii...

Participam și la diferitele concerte – deși ele se scumpiseră cumplit în ultimii ani! Noroc că Șefu fusese mai mult decît darnic cu banii pentru Scenariu – în tot felul de holuri, muzee, biserici, școli, universități, la prînz, după-amiază sau seara. Toate erau intersante, dar eram nevoit să aleg între ele. Mai ales pentru că nu pierdeam din vedere scopul care mă adusese în Orașul de Aur.

Îi căutam pe cei doi și îmi dădeam seama că șansele de a da peste ei întîmplător sunt apropiate de zero. Indiferent unde mergeam, pașii mă duceau înapoi la Pod, încercam să mă las prins de noapte la trecerea lui. De cîteva ori a plouat și, umblînd prin ploaie și ceață, refăceam momentul întîlnirii cu ei în vis. Dar niciodată nu am auzit clinchetul de blachiuri...

4

(în care, uneori, ceața dezvăluie ceea ce se ascunde în plină lumina)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Fiecare intersecţie pe care o întîlnim în viaţa noastră care este, totuşi, relativ scurtă, ne conduce spre o altă desfăşurare a existenţei noastre. La fiecare intersecţie în care suntem puşi să decidem o anumită cale de urmat, şi, deci, îţi dai seama cît de multe „lumi paralele” – lumile complet diferite ale posibilelor vieţi ce s-ar fi desfăşurat luînd o anumită decizie şi nu alta – ar exista nu numai în viaţa noastră, ci în totalitatea lumilor posibile. Ce s-ar fi întîmplat dacă nu aş fi ratat o anumită întîlnire? Încotro ar fi luat-o viaţa mea dacă, în loc de o anumită facultate, aş fi urmat alta? Dar dacă m-aş fi căsătorit cu o anume fată; sau, dacă aş fi rămas burlac? Dacă aş fi avut un copil, doi sau zece – sau niciunul? Dacă aş fi emigrat în altă ţară, sau, aş fi rămas acasă? Şi fiecare cale ar fi dus la altă răscruce, fiecare cu alte două (sau mai multe) posibilităţi, cu alte şi alte posibile vieţi, toate ale mele. Vieţi care m-ar fi dus pe culmile gloriei sau, poate, în ratare, la un sfîrşit rapid sau la o viaţă lungă, în patul de invalid, în rai sau în iad...

Ce s-ar fi întîmplat dacă nu visam Visul? Dacă nu veneam la Praga. Dacă nu o întîlneam pe pana Helena? Dacă nu ieşeam în ploaie şi în ceaţă, în acea noapte?

Nu știu dacă pe Podul Carol din Praga se puteau întîlni astfel de universuri paralele. Nu reușisem să-i întîlnesc pe cei doi – erau, poate, doar personajele unui vis. Chiar dacă am trecut de cîteva ori pe Pod în seri ploioase, în care ceața deasă acoperea parapeții.

Dar de cele mai multe ori pe astfel de seri ploioase preferam să rămîn acasă, pentru a-i ține companie simpaticei mele gazde. De obicei, întîlnirile noastre aveau loc în apartamentul ei. Auzind că sunt acasă, dacă orele nu erau prea înaintate, urca treptele pînă pe palier și se făcea că trebăluiește la ușa spre terasă. Asta mă făcea să ies din cameră – moment în care, după un schimb formal de politețuri, mă întreba dacă aș vrea să mă alătur ei pentru o ceașcă de ceai. Nu am văzut-o niciodată bînd cafea – iar mie mi-a oferit întotdeauna ceai. Poate și datorită orelor tîrzii.

Ceaiul ni-l beam în alcovul-dining. Kitchineta era detul de mare, avînd o insulă înspre living care se continua cu acest alcov: o ieșitură hexagonală, de asemenea parchetată, cu ferestre pe trei din laturi, mai coborîtă decît podeaua de parchet a living-ului cu o treaptă. Ferestrele erau de fapt vitralii, făcute de o mînă de maestru (unul din elevii lui Mucha, mi-a zis gazda mîndră). Un set de becuri ascunse făcea ca ele să fie luminate și noaptea, luminile colorate căzînd pe parchet, pereți și masa ce se afla în mijlocul hexagonului.

Măsuța era simplă, din ratan, luminată de un spot montat exact deasupra ei. Două fotolii, de asemenea din ratan auriu, cu cîte o perniță nu prea înfoiată, evident chinezească, din mătase cu dragoni aurii pe fond rozuliu, erau așezate lîngă măsuță. Acolo am petrecut cîteva seri – lungi, după părerea mea, pînă îmi cădeau ochii de oboseală – eu tăcînd și pana Helena vorbind aproape fără întrerupere.

Discuția se învîrtea în jurul marii dureri care măcina sufletul suav și „încă tînăr” al doamnei. Chiar dacă sărise cu mult peste șapte decenii (opt? cochetă, nu și-a mărturisit niciodată vîrsta, deși în general era cît se poate de deschisă și voluntară cu tot felul de informații care nu ar fi interesat pe nimeni), mă lăsa să înțeleg faptul că o „primăvară tîrzie” sosise în „toamna vieții” ei. Mai precis, fiorul dragostei făcuse ca inima, pe care o crezuse „uscată odată cu dispariția iubitului Havličků), să palpite „uimită”. Cine reușise această adevărată minune? Nimeni altul decît predecesorul meu în ocuparea camerei „de deasupra” (indica pana Helena spre tavan, ridicînd delicat bărbia încă fină și fără „guși” și zbîrciuri).

„Un domn cît se poate de respectabil, te rog să mă crezi!” Aici își ațintea ochii albaștri din dosul ochelarilor, cu aerul unei profesoare așteptînd să prindă elevul scos la tablă cu lecția neînvățată. Dar eu sorbeam din ceaiul aromat („de Ceylon”, mă asigurase doamna), refuzînd să comentez. Adevărul este că nu-l cunoșteam pe acel domn respectabil, respectabilitatea lui mă lăsa rece și nu aveam de gînd să o supăr pe vorbăreața mea gazdă, exprimînd vreo părere (gen „mi se fîlfîie!”). În fond, agenta avea dreptate, pentru o sumă relativ mică ocupam poate cea mai de dorit pensiune din oraș!

„Sigur, ai putea crede că nu e așa”, trecea pana Helena peste neparticiparea mea la discuție. („Nu, nu!” ridicam eu mîinile, renunțînd din start la orice polemică.) „Crezi că eu nu mi-am zis: nu se face așa ceva! Nu se pleacă fără a-ți lua rămas bun! Se pleacă?” mă interoga ea brusc.

„N...nu Nu prea...”

„Vezi? Pînă și dumneata, o persoană care nu-l cunoaște, afirmi același lucru. Nu se face! Dar de unde știi ce l-a determinat pe pan Ics la acest gest neașteptat? Viața e plină de neprevăzut, nu credeți?”

M-am mulțumit să sorb din ceaiul fierbinte. Era evident că bătrînica era gata să sară în apărarea misteriosului domn Ics dacă îndrăzneam să-l critic. Se pare că-și aroga exclusiv dreptul de-a o face... Furat de aromele exotice ale ceaiului puțin roșiatic, am lăsat gîndurile să plutească în murmurul aproape neîntrerupt al gazdei, astfel că am tresărit, trezit de întrebarea pe care mi-o adresa direct.

„Ce altceva putea să-l atragă spre crîșme, zi și dumneata”

„Crîșme?” am întebat, prefăcîndu-mă că mă înec în ceai, încercînd să cîștig timp pentru a masca neatenția de cîteva clipe (minute?).

„Da, influența prietenului lui nu poate fi decît nefastă. I-am și zis acest lucru, cu toată delicatețea. Dar, din motive absconse, stimatul domn Ics arăta un devotament... nesănătos acestui... prieten. Uneori, supușenia lui mergea pînă la obediență slugarnică, dacă vă puteți închipui așa ceva. În zilele noastre! Într-o societate democratică... orișicît. Parcă veneau din altă lume!”

Tusea mi se opri brusc.

„Altă lume?” am devenit cît se poate de atent.

„O impresie doar. Borțosul își aroga niște aere... regale, cît se poate de caraghioase. De parcă acestea ar prinde la mine?!”

„Aere regale? De unde cunoașteți dumneavoastră cum se comportă... regii?”

„Nu știu, e drept.” se îmbujoră știnjenită gazda. „Din filme... A fost o vreme cînd mergeam la cinema...” se îmbujoră și mai mult recunoscînd acest păcat al vremurilor trecute.

„Aha.”

„Da. A îndrăznit să-mi facă o curte acerbă, fără rușine. La vîrsta lui!”

„Era mai în vîrstă decît pan Ics?”

„Nu, nici vorbă! Dar, precis e la vîrsta la care i-ar fi stat mai bine cu un nepoțel în brațe.”

„Îhîm” mi-am zis. The wrong guy...

„Borțosul?” am zis cu voce tare, amintindu-mi un amănunt.

„Nu foarte borțos” recunoscu pana Helena. „Într-o zi mi-a apărut într-un costum de epocă, cine știe de unde făcuse rost de el. Poate a fost actor... Caftan scurt, strîns cu o centură pe burtă, și ciorapi groși în loc de pantaloni. Cu o pelerină... Doar coroană îi lipsea! Probabil vroia să-mi arate că are picioare frumoase... Mai bine n-o făcea! În primul rînd pentru că pe mine nu mă impresionează astfel de nimicuri, în al doilea rînd, pentru că vederea burții echilibrate pe două picioare subțiri mi-a stîrnit rîsul.”

În minte prindea contur un anumit personaj cunoscut (întîlnit? de care auzisem?). Rege? Gras, cu picioare subțirele?

„Cu barbă?”am încercat să mă lămuresc. „Părul lung, alb?”

„Da’ de unde?! Ras cu grijă în fiecare dimineață și tuns scurt. Părul mai mult grizonat. Pan Ics, e drept, purta barba lungă, albă colilie și plete. Mă și miram, deși nu-i stătea rău. Îi dădeau prestanță!”

„Pan Ics poartă barba lungă?”

„Și plete pe umeri.”

„Pana Helena, o să vă întreb ceva, să nu vă supărați. Am vaga impresie că pan Ics... și tovarășul său... îmi sunt cunoscuți.”

„I-ați întîlnit în Praha?” deveni de data asta gazda atentă la cuvintele mele.

„Nu, nu la Praga. În... altă parte, în călătoriile mele. Dar poate mă înșel. Pan Ics este un bărbat înalt și slab? Foarte înalt și foarte slab?

„D...da. Dar are prestanță! Cînd l-am văzut prima dată mi-am zis că arată ca un adevărat lord al Albionului. Înalt, ascuțit ca o spadă. Un om extraordinar. Nimeni nu mi-a produs o impresie atît de puternică. Cu excepția lui Havličků, desigur.”

„Desigur.”

„Zimnir și Albieș”, mi-am zis. Mi se păruse că îi recunosc în cei doi trecători din vis. Nu puteam înțelege cum de ajunseseră aici, dar îmi aminteam că aveau de gînd să-și ia o „vacanță”. Cele cîteva cuvinte auzite vorbeau de o nouă Căutare, de data asta în această lume, de fapul că era nevoie de un Erou... Asta, dacă visul avea o cît de mică legătură cu realitatea. Eu crezusem că are, de aceea eram la Praga acum, de aceea căutasem, nebunește, o eventuală întîlnire cu cei doi pe străzile Pragăi. Trebuia să îi găsesc! Și iată, se pare că pana Helena îi întîlnise!

„Trebuie să-i găsesc!” am repetat cu voce tare.

„Chiar?” se bucură pana Helena. „Și dacă îi găsiți, îi aduceți aici? Măcar pe pan Ics... Trebuie să aflu dacă l-am supărat cu ceva, de a plecat așa, pe neașteptate, fără să-și fi luat măcar rămas bun.”

Evident, mai ales acest lucru o întrista pe buna mea gazdă. După ce i-am promis că o voi face – în caz că-i voi găsi pe cei doi fugari – am întrebat-o:

„Ce spuneați de crîșme?”

„Din toate locurile, se pare că erau în căutarea unei crîșme. Au încercat să mă tragă de limbă. Pan Kilian, de fapt... dar l-am repezit! „Domnule, nu obișnuiesc să-mi petrec serile prin crîșme, ca unele persoane mai puțin educate!” Dar se pare că mustrarea mea nu l-a descurajat, a continuat să-mi facă ochi dulci. I-am atras atenția asupra acestui lucru și simpaticului

pan Ics.”

„Și cum a reacționat?”

„A rîs.” mărturisi jenată pana Helena. „Dar pe urmă, chiar a doua zi, au dispărut. Să fie vreo legătură?”

Am dat neștiutor din umeri.

„Poate nu a fost bine că l-am tăiat pe pan Kilian”, zise gînditoare bărîna. „Acum aș fi știut mai multe lucruri despre acea crîșmă...”

I-am făcut semn să continue.

„Știți? am surprins o discuție pe care o aveau cu pan Salomon, locuiește pe Nerudova, mai sus. Nu că aș fi tras cu ureche, mă-nțelegeți?”

„Nici prin cap nu-mi trece să vă bănuiesc de acest lucru!” am asigurat-o eu, deși convins de contrariu. „Și ce vorbeau?”

„Îl întrebau dacă există, sau existase vreodată o crîșmă numită „Trattoria di tutti tempi”. Știți? pan Salomon este un fel de istoric, foarte bun cunoscător al Cartierului Mic.”

„Și există?”

„Nu, nu există.”

„Asta e”, mi-am zis, resemnat.

„De fapt”, continuă pana Helena după cîteva clipe, „nu mai există” Asta le-a spus și pan Salomon, dar eu știam acest lucru.”

„Știați? De unde?”

„Să vedeți, în copilărie aveam o colegă la școală, Anna. Pe atunci, locuiam mai jos, pe Karmelítska, iar ea locuia spre Na Kampe, în Vělkopřevorske Námesti. Casa era mare, locuiau la etaj, iar la parter era o crîșmă. Ei erau evrei, mai precis evrei italieni. Se zice că veniseră pe timpul Împăratului Maximilian, tatăl lui Rudolph... Au înființat o școală italiană, un club... și această crîșmă, Trattoria, unde se adunau cei din club și alți italieni. Deși evrei, nu s-au ținut prea aproape de evreii din Josefov, care erau germani.”

„Și, ce s-a întîmplat?”

„Au fost cu toții deportați de naziști, și evreii germani și cei italieni. Desigur, și familia Annei – nu mai țin minte cum se numea. Crîșma a fost închisă... prin 40, cred. Comuniștii au naționalizat casa, nu știu ce s-a mai întîmplat. Poate s-a dărîmat. Acum e zidul mînăstirii acolo, cu tot felul de mîzgăleli pe el.”

„Cum s-a întîmplat asta? A fost demolată? Familia nu a revenit?”

„Sincer, nu știu. Cred ca familia Annei a fost exterminată în lagăr. Dar de casă... Am trecut deseori prin acel loc, uneori chiar săptămînal. Este un loc preferat pentru plimbare. De cîteva ori am fost la Ambasada Franței, este peste drum de zid. Mi se pare că știu zidul dintotdeauna acolo. Și totuși, îmi amintesc ca acolo a fost un restaurant, iar colega mea a locuit acolo... De altfel, pan Salomon își amintește și el de trattoria. Nu, îmi este imposibil să explic.”

„Și pan Ics a mai zis ceva?”

„Nu a avut timp. A dispărut chiar a doua zi...”

Începînd cu acea seară, cîteva zile la rînd, de dimineața pînă seara, m-am învîrtit pe străduțele din cartier. Cu ochii după cei doi în primul rînd, dar și după cîrciuma italiană. Cînd și cînd treceam și Podul, dar stăteam mai tot timpul în Mala Strana. De vreo două ori am urcat și în sus, spre Strahov, sau spre Hradčaný, dar reveneam pe Insulă, treceam podețele peste Čertovka, stăteam în parcul din peajma Muzeului de Artă modernă, beam cîte-o bere la cîrciumile din zonă, admiram frumoasele palate baroce, bisericile – printre care și cea gotică a Fecioarei Maria sub Lanțuri, biserica mînăstirii Vechilor Maeștri ai Crucii. Dar niciodată silueta bărbatului rotofei, însoțită de cea a unui bărbat înalt și slab, nu-mi apăru în cale.

Și apoi, într-o seară ploioasă, am rămas din nou la o ceașcă de ceai cu pana Helena, spre bucuria ei. I-am povestit și despre căutările mele infructuoase.

„E posibil să fi schimbat cartierul”, zise pana Helena, tristă. „Poate am fost cam insistentă. Atunci, în ultimele seri, ploua ca niciodată și era ceață, și i-am zis lui pan Ics că era cel mai potrivit moment pentru un ceai fierbinte. Nu înțelegeam ce îi mîna în oraș tocmai pe astfel de vreme.”

„Vreți să spuneți că ieșeau la plimbare mai ales pe ploaie?” am întrebat, amintindu-mi că și întîlnirea mea cu ei, în vis, avusese loc tot pe ploaie și ceață.

„Mai tot timpul, dar de la o vreme parcă mai ales pe ploaie și ceață. Mai ales pe ceață, aș zice...” preciză gazda. „Cu cît mai deasă, cu atît păreau mai hotărîți să iasă din casă. Chiar în noaptea cînd au dispărut, le-am zis: „Pe o ceață ca asta ar fi

de mirare să nu vă rătăciți.” Dar pan Ics mi-a răspuns: „Sau să găsim ceea ce razele soarelui ascund.” Ce-o fi vrut să spună?”

„Nu știu, pana Helena. Dar poate că așa ar trebui să fac și eu: să ies în căutarea lor pe ceață. Cred că seara asta ar fi una tocmai potrivită.”

Zicînd aste vorbe, mi-am golit ceașca dintr-o sorbitură și am pus-o pe farfurioara de porțelan fin, de Meissen. În timp ce îmbrăcam parpalacul de ploaie, gazda mea întoarse ceașca și se uită în ea, „citind” în firișoarele de ceai.

„Aveți grijă să nu vă rătăciți și dumneavoastră, pan Mikůlaše.” îmi spuse, îngîndurată.

„Așa vi se arată? Nu știam că știți să ghiciți norocul...”

„Drept cine mă luați?” se prefăcu oripilată de idee. „O vrăjitoare? Dar e o ceață să o tai cu cuțitul. Ca în seara cînd a dispărut pan Ics. Și pan Kilian, desigur....”

„Poate mai bine erai o vrăjitoare” am gîndit în sinea mea. „Poate doar așa aveai vreo șansă cu pan Ics al tău...”

Cu asta am pășit afară din casă, în curtea interioară, transformată într-un aven întunecat în care, căderea ploii acoperea susurul fîntînii.

5

(în care găsim o cîrciumă, rătăcindu-ne cu această ocazie)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Dacă cineva mi-ar fi pus această întrebare acum cîteva luni (ani? zile?), ce aș fi răspuns? Da, probabil în tinerețe (tinerețea mea?) credeam în alte „tărîmuri”. Doar mai toți Eroii (mai precis, Feți- Frumoșii) dădeau cîte o raită prin unul din acestea. Pe atunci credeam în basme... Chiar și puțin mai tîrziu, după ce începusem să citesc „basme mature”, povestiri sf, eram convins că astfel de lumi există acolo, undeva, în imensitatea spațiului. Atîtea sisteme, galaxii – și doar lumea noastră să existe? Acum aceste tărîmuri nu mai erau „paralele”, ci depărtate în spațiu și timp. Vom întîlni noi, ființele umane ale Terrei, ființele gînditoare ale acelor lumi? Sau, ne vor găsi ele? Poate ne-au și găsit, zic unii...

Strada Thunovska căpătase înfăţişarea unui tunel de mină, noaptea. Din loc în loc, felinarele cu becuri de sodiu, roşiatice, aruncau lumini anemice care reuşeau, cel mult, să coloreze pătura groasă de ceaţă. Intrarea în casa de pe partea opusă a

intersecţiei putea fi cel mult bănuită, după accentele de neon albăstrui, probabil un mic business privat. Am pornit spre ea şi, cînd am ajuns în dreptul faţadei masive, am luat-o spre stînga, dînd colţul şi ajungînd în străduţa Zaméska, ce pornea direct în jos, spre sud. Ţinîndu-mă pe lîngă zidul clădirilor am ieşit, fără a mă împiedica, în Nerudova.

În ciuda iluminării a giorno a străzii ce pornea spre vest, în pantă uşoară, spre Hrad, şi a bisericii Sf. Nicolae,, cu faţada, sculpturile şi turnurile iluminate pe timpul nopţii, ceaţa îneca totul. Piaţeta nu era întunecată, ca Thunovska sau Zaméska, ci avea o culoare lăptos-roşiatică care te lăsa tot atît de orbit ca şi cel mai negru aven. Ici şi colo lumina parcă se colora – prezenţa unor firme de farmacii, cafenele sau inevitabilele berării.

Am coborît spre sud, mai mult pe bîjbîite, lovindu-mă de numeroasele maşini parcate peste tot, pînă am dat de calea boltită, sprijinită pe coloane masive, ce pornea spre est. Aici era mai multă lumină, se puteau vedea felinarele şi vitrinele restaurantelor şi magazinelor (închise deja la această oră tîrzie, lipsite de clienţi). În schimb, din interiorul restaurantelor se revărsa murmurul petrecăreţilor gălăgioşi, cu limbile dezlegate de numeroasele halbe consumate deja. În stînga, dincolo de stîlpi, faţada sudică a bisericii continua să rămînă invizibilă. Am mers mai uşor, păşind de la o pată de lumină la alta, pînă am ajuns la colţul cu Karmelíska. Un vagon de tramvai trecu zdrăngănind fioros, ca un tren al groazei, cu ochi luminoşi în spatele cărora se putea bănui umbrele unor călători întîrziaţi. În urma lui, am îndrăznit tranversarea grăbită a spaţiului, riscînd sosirea inopinată a unui balaur asemănător, sau poate a unui automobil grăbit.

De aici drumul era mai lipsit de pericole. Ţinînd aproape de zid, mergînd spre sud, am ajuns la prima intersecţie, unde am cotit spre stînga. Ştiam că străduţa mă va duce în faţa vechii biserici gotice a Maicii Domnului sub Lanţuri, vechea biserică a cavalerilor ioaniţi de Malta. M-am oprit însă la intrarea în vasta piaţă Malténske – transformată într-o mare de ceţuri. Încotro s-o iau? Ploaia măruntă devenise mai deasă ca oricînd şi rafale de vînt mă orbea şi mai mult. Faptul că apa curgea şiroaie pe ochelari nu ajuta de loc. Un umăr duşmănos, urmat de-o sudalmă în limba cehă, mă răsuci şi îmi regăsii stabilitatea

abia dincolo de trotuar – pierzînd însă complet orice simţ al orientării.

Nu aveam nici cea mai mică idee ce urma să fac. Undeva pe aici – dar poate că dincolo, în cealaltă piaţă, a Vechilor Perceptori ai Ordinului Maltei, nici pana Helena nu era sigură unde -, fusese o crîşmă, o trattoria, un loc pe care îl căutau cei doi venetici pe care îi căutam eu. Crîşmă care nu putea fi găsită nici măcar pe lumină! Dar acum era o noapte parcă chiar mai rea decît cea din vis. Ceaţa era mai deasă - efectiv nu puteam vedea nici la lungimea braţului întins. Stropii de ploaie păreau picături de plumb ce cădeau de pe streşinile vechilor clădiri – sau poate lacrimi negre ale statuilor ce împodobeau faţadele. Undeva spre sud era imensul palat Nostič, cu scara lui monumentală, cu statui de titani din alabastru…

Acolo o fi? Parcă era vorba de o ambasadă… Aici sunt multe ambasade. Ba nu, pana Helena zicea ceva de ambasada Franţei. Ea e dincolo, în Vělkopřevorske Námesti, în faţa Zidului lui John Lennon. Trebuia, deci, să merg mai departe spre est, spre biserica Maicii Domnului. Dar unde este Estul? M-am răsucit şi am pornit la întîmplare drept înainte. Undeva trebuia să ajung, în fond eram într-o piaţă! Curînd, spre stînga mea am reuşit să bănuiesc nişte ziduri. Îmi aminteam de o noapte, tot atît de ceţoasă (localnicii îi spuneau „negură"), tot atît de ploioasă, sub vîrful Suru, în tinereţile mele. Ne prinsese noaptea şi renunţasem la ideea de a mai ajunge la cabană, căutam un loc de adăpost şi-l găsisem sub peretele stîncos a unei rîpe – parcă mai ferit de ploaie şi vînt. Am adunat nişte găteje care, deşi umede, dădeau speranţă că vor putea fi aprinse – cînd, de undeva de sus, o voce morocănoasă ne-a apostrofat: „Ce faceţi? Daţi foc la cabană!"

Uite şi faţada iluminată a bisericii, spartă de arcul ogival al porţii. O orgă de lumină marchează vechea biserică. Praghezii îi spun Pana Maria sub Lanţuri, biserica romanică de prin secolul XIII, a suferit şi ea modificări la faţadă, rămînînd un obiectiv turistic însemnat. Denumirea nu se referă la vreo legendă cu Maica Domnului înlănţuită, ci la faptul că regii cehi dăduseră benedictinilor acestei mînăstiri şi, ulterior, cavalerilor ioaniţi, dreptul de a percepe taxele la trecerea prin vadul Vltavei (şi, apoi, pe podul numit Judith), sursă de mari bogăţii. Lîngă

biserică era turnul de unde se întindeau lanţurile care închideau pe timp de noapte şi primejdii, trecerea.

Hai, nu mai e departe! Spre sud acum, pe lîngă zidul ce înconjoară incinta bisericii. La colţ este o altă clădire masivă, nu mai ştiu ce instituţie – poate Muzeul de instrumente, poate Conservatorul praghez, iar dincolo de ea, spre est, zidul înalt de vreo trei metri, acoperit cu grafitti – între care vestit este portretul lui John Lennon. În timpul verii, deasupra lui se înaltă trunchiul vînjos, cu o masă grea de frunze, al unui copac – acum, probabil, aş putea zări, dacă ar fi ziuă, doar trunchiul gros, vechi de sute de ani, împodobit cu frunze fragede: singura mărturie că în spatele zidului se întinde o grădină. Grădina fostei mînăstiri a Maicii Domnului de sub lanţuri.

Trecătorul care ieşise din întuneric, drept în faţa mea, îmi confirmă, cumva, că sunt pe drumul cel bun. Era primul trecător întîlnit în acea noapte. Evident turmentat, încerca să îşi menţină echilibrul sprijinindu-se într-un baston subţire, cu vîrful metalic. Hainele lui aveau o croială vetustă, parcă de la începutul secolului al XX-lea, amintind în multe privinţe de stilul îmbrăcămintei panei Helena.. Avea pe el un surtuc ca un frac, cu gulere late, lucioase, pe piept, şi buzunare mari, aplicate. De sub surtuc ieşeau pantaloni cadrilaţi, strînşi pe picior, de sub care se iţeau o pereche de ghete cu bombeu rotunjit. Pe cap avea o pălărie rotundă cu boruri nu foarte mari. Faţa i se pierdea în întunericul nopţii – dar o pereche de mustăţi în furculiţă se întindeau lateral, vertical aproape, ieşind din umbra borurilor. Străinul îşi vorbea singur, cu glas împleticit şi, deşi conştient că limba folosită era cea cehă împănată cu numeroase cuvinte germane, mi-am dat seama, cumva uimit, că îl înţeleg cu uşurinţă. Cînd se apropie, mormăitul deveni perfect inteligibil.

„Pe toţi dracii, aş zice c-am ieşit din gaura aia împuţită. Chiar dacă asta s-a întîmplat cu ajutorul, portarului... Hm, asta nu-i frumos, nu se face să dai un şut în dos cuiva care şi-a pierdut toţi banii acolo... Dar unde naiba am ajuns, eh? Hm... Malténske, desigur, unde altundeva? Sunt felinare? Făclii? E-o ceaţă să-ţi bagi degetele-n ochi! Oare unde o fi...? Oh!" îşi holbă el ochii spre mine. „Urîtule! Cine te-a-nţolit în halul acesta? Hm, hm... Iar am ajuns la dracu-n praznic. Nu o să fac nicio scofală pe aici, iar mă saltă nebunii ăia de jandarmi de-şi spun miliţieni... Şi iar cafteală, nopţi nedormite, băi reci, „cine te-a trimis, spionule?!"... Mai bine o şterg înapoi, poate că Beranek nu e la uşă..."

Cu aceste cuvinte, făcu o piruetă nesigură care îl trînti cu nasul în zid. Reuşi să se menţină pe cele două picioare şovăitoare şi pe baston, după care porni în galop în direcţia de unde apăruse. Pînă să apuc să zic ceva, dispăruse în ceaţă. Am pornit în urma lui cu paşi mult mai şovăitori – deşi nu băusem nimic – de-a lungul zidului. Pe el se bănuiau fragmente colorate, urme ale grafittelor – dar se terminau înainte de a ajunge la faimosul J.L. Exact în acest loc apăruse faţada unei clădiri spoite în alb, care acoperea parţial aspectul de faţa mîncată de lepră a clădirii. Trecui pe sub nişte ferestre întinse pe cîţiva metri – dar greu de bănuit cît de înalte -, cu cercevele din lemn vopsit în maro închis, cu feronerie neagră acoperite cu vitralii colorate, ajungînd la cîteva trepte din piatră care ducea la intrîndul unei uşi duble, din lemn coşcovit de soare şi intemperii, dovadă a vremii nemiloase care a trecut peste ea. Deasupra uşii se întindea o firmă decolorată, cu scrisul ilizibil, pe care cu greu reuşeam să descifrez cîteva litere scrise cu vopsea de un roşu cărămiziu. Un „A", un „T", parcă un „O", în mod cert un „I"... Uşa se deschise brusc şi silueta binecunoscută în trei picioare coborî grăbită treptele. Pînă să apuc să spun ceva, dispăru în ceaţa lăptoasă, groasă, ce se îndesa la doar cîţiva paşi de clădire. O bufnitură îmi spuse că de data asta, necunoscutul va fi nevoit să îşi folosească toate patru membrele pentru a se căţăra înapoi pe trei... Precis „Beranek" era în dosul uşii. Ajunsesem, îmi zisei bucuros, la misterioasa trattoria!

Mi-am adunat curajul şi am urcat treptele. Fără a bate la uşă, am apucat grifonul din bronz brumat, lucios acolo unde mîinile nenumăraţilor clienţi îl frecaseră de-a lungul timpului, şi am tras de el. Nimic. Am împins – nimic. Am apăsat iar grifonul şi... nimic. Furios, înşfăcai lighioana de bronz şi începui să-l sucesc, învîrtesc, smucesc în sus şi în jos... Uşa se deschise spre interior. Prin crăpătură se revarsă o lumină caldă, gălbuie, cu mult mai puternică decît cea care se revărsa din cele două felinare anemice agăţate de-o parte şi de alta a intrării – pe care abia cum le observam, deşi, evident, datorită lor descifrasem

detaliile uşii şi a mînerului în formă de grifon. Lumina fu obturată instantaneu de silueta mătăhăloasă a unui bărbat. De undeva, din umbra siluetei, de deasupra mea, un glas răguşit întrebă:

„Tu cine mai eşti?”

Ce să-i zic? Chiar, eu cine naiba eram? I-am zis numele care îmi veni primul în minte:

„Brad”

În cadrul uşii, silueta se aplecă şi apăru un chip hidos, cu părul gălbui, unsuros, care cobora pînă în ochii ce priveau cruciş, acoperind o frunte pe care o bănuiam destul de îngustă. Totuşi, ţeasta ţuguiată era aproape tot atît de lungă ca şi falca tăiată în două de o gură cu buze subţiri, dar nemăsurat de mare. Dinţii ca de cal – la fel de mari, de laţi şi de galbeni -, într-o dantură intactă, părură că vor să mă muşte. Am făcut un pas în spate, gata să o pornesc la vale pe trepte – nu atît de teama dinţilor namilei, cît de damful puturos care scăpa din dosul lor.

„Hrm”, comentă matahala. „Aşa spui... De ce te-aş crede?”

„De ce nu m-ai crede?” răspund eu.

Logica răspunsului îl făcu să se scarpine în părul cînepiu de pe ţeastă. Mărimea degetelor, de grosimea unor debreţini, păroase, cu încheieturi noduroase acoperite cu bătături, mă făcu să păşesc din nou spre piaţă. În mod cert, posesorul lor nu avea nevoie de altă armă. Lovitura unui pumn avea, probabil, forţa gheoagei lui Herakles...

„Cine te-a trimis?” găsi matahala o nouă întrebare, stimulat de scărpinat.

„Cine m-a chemat, poate?” am mormăit eu, întrebător.

„Aha!” Se mai holbă la mine preţ de un minut, apoi degetul arătător făcu un gest de chemare. M-am supus ca şi hipnotizat. Umbra a dispărut şi am păşit în locul ei. Am făcut doi paşi şi m-am oprit. Sticlele groase ale ochelarilor aduseseră cu ele ceaţa de afară. Mi-am scos ochelarii şi am început să îi şterg cu degetele. Bun şi aşa, numai să-mi recapăt vederea, oi găsi mai tîrziu un şerveţel. Cînd mi-am pus ochelarii pe nas, prima figură întînită fu cea a matahalei.

Ochii acestuia, gălbui ca cei de rîs, mă priveau de la înălţimea ochilor mei. Matahala avea un cap de două ori mai mare decît al meu. Umerii, pieptul, braţele, păstrau proporţiile. Mi-am zis că, probabil, stătea pe-un scaun. Chiar aşa era. În picioare. Un alt pitic? m-am întrebat – dar am observat că de fapt nu avea picioare. Trupul i se termina undeva la nivelul şoldurilor. Mai văzusem oameni fără picioare, dar cu o jumătate de bazin?...

Noroc că nu am zis nimic. Uşa se deschise din nou şi făcui grăbit un pas lateral. Prin valurile de ceaţă ce invadau crîşma, apăru beţivanul. Înainte să apuce să facă un al doilea pas, matahala aruncă în urma lui, cu iuţeala unei cobre furioase, un braţ demn de King Kong, care îl înşfăcă de un umăr. Urmă o piruetă şi beţivanul dispăru, propulsat prin deschizătura uşii. În urma lui, glasul scîrţîitor croncăni:

„Beranek e tot la uşă!”

„Beranek!” am zis eu.

„Uşa nu s-a închis încă.” îmi mormăi acesta. „Ai timp să pleci. Ai timp să rămîi.”

Să plec? Să rămîn? Ce importanţă avea uşa?

„Vrei, deci, să rămîi, sau nu?”

Am privit prin ceaţa încăperii, amestec de fum de ţigări, felinare, făclii, grătare, o vatră uriaşă în care ardeau cîteva trunchiuri de copac şi deasupra căreia se învîrteau, sfîrîind, cîteva animale în ţepuşe uriaşe... Undeva, deasupra, se putea bănui un balcon. Podeaua sălii era la cîţiva paşi mai jos decît platforma pe care mă aflam, în faţa uşii, loc de unde coborau cîteva trepte, fără balustradă; era din cărămizi şlefuite şi roase de cîţi paşi le călcaseră. Sala era ticsită cu mese groase, din bîrne din lemn geluit, de un arămiu deschis, lucios, mărginite cu bănci aşişderea. Pe acestea şedeau aşezaţi oameni şi cîteva femei, îmbrăcaţi cît se poate de fistichiu.

„Să nu zici că nu te-am întrebat!”, croncăni în spatele meu vocea lui Beranek.

Nu i-am răspuns. Chiar în faţa mea, la o masă, faţă în faţă, şedeau cei doi pe care îi căutam. Zivnir şi Albieş. Mă priveau holbaţi, de parcă văzuseră o fantomă. Apoi Albieş strigă, cu o voce groasă şi moale:

„Ţine uşa, la naiba!” Nu o lăsa să se închidă!”

Cuprins de o bănuială, m-am întors – doar pentru a vedea crăpătura dispărînd. Şi, în timp ce clopotele de la Pana Maria de alături începeau să bată, vocea lui Beranek croncăni:

„Ţi-am spus. Acum vei rătăci!”

6

(în care, căutînd ziua de ieri, ai putea-o găsi)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Ca să fiu sincer, doar uneori. Chiar şi întîmplările mele „pe tărîmul celălalt” îmi par uneori un vis, o intrare în transă pe cînd lucram extrem de concentrat la Joc. Mi se mai întîmplă, cînd scriu, cînd pictez. Mă rup complet de lume, nici nu ştiu cînd trece timpul... Tot ce-am avut în urma acelor aventuri – de care nici măcar nu sunt sigur că le-am avut eu, autorul, sau cititorul „Jocului” – a fost un top de hîrtie scrisă de mînă. Nici o zgîrietură pe care s-o pot pipăi, nici un kilogram pierdut, o gleznă scrîntită... măcar un rid în plus. Sigur, cîteva înţelegeri noi asupra existenţei mele, dar astea puteau veni şi citind o carte, nu? Şi totuşi... Şi totuşi, am o cutie cu alune „de gheaţă” pe care nu îndrăznesc să le gust. E o dovadă, nu-i aşa? Ea mă va ajuta s-o găsesc pe Femeie. Sau poate nu. Şi impresia că sunt, din nou, într-o Căutare.

Domnule, eşti un bleg!”, mă felicită borţosul în loc de bineţe.

„Poate îmi explici de ce trebuia să ţin uşa deschisă.” am spus aşezîndu-mă în faţa lui, alături de Zivnir. Banca de lemn nu era deloc comodă.

„Nu-i nicio grabă acum” piui glasul vraciului, la fel de piţigăiat precum mi-l aminteam. „Ia, mai bine, o bere. Azi cred că e bună.”

„De ce nu ar fi?” l-am întrebat eu, cu ochii după vreun ospătar.

„Ieri nu a fost”, îmi comunică borţosul. „Chiar mai proastă decît în Cetate – ptiu!” Zivnir se cutremură şi el.

„Chiar mai rea decît la masa Craiului! Dacă îţi poţi închipui...”

Craiul îl fulgeră din priviri, ultragiat. Vru să protesteze, apoi îşi luă cu seama. Zise în schimb:

„Dar uneori e bună; cu adevărat bere praghează!”

„Nu se aduce de la Plzen?” am întrebat eu.

„Uneori. Alteori de la Ceske Budejovice. Sau de la Litomirž, Rádnice... Cine naiba mai ştie? Dar asta doar cînd nu-i război, sau taxele nu-s prea mari. Noroc că, uneori, şi Praha face bere bună. După ce călugăraşii de la Tomaše au inventat berea lor, e chiar bine. Cînd ajunge pe-aici...”

I-am privit uimit.

„Despre ce dracu vorbiţi? Ce războaie? Ce taxe?”

Cei doi se priviră tăcuţi, apoi Zivnir pocni din degete. Cumva, pocnetul făcu sala să bubuie, în ciuda zgomotului infernal.

„ Ştii, o tehnică deosebită învăţată într-una din călătorii”, îmi explică el. „Un trib care nu ştia să comunice decît prin pocnituri de degete. Şi cum teritoriul lor avea o groază de cascade...”

„Aha.” am spus eu complet neinteresat. „Dar spune-mi, cum stai cu vrăjile?”

„Vrăji? Ce vrăji?” făcu vraciul pe niznaiul.

„Bre, pe tine te-am întrebat. Dacă îl întrebam pe Crai, putea să se mire.”

„Aaaaa, vrăjile. Care din ele?”

„Să înţeleg că nu eşti mai breaz decît nepotu-tău?”

„Care nepot? Că am mai mulţi...”

„Faci pe prostu’? Ştii cine sunt eu?”

„Nu îl enerva”, îl sfătui moale Albieş, bătîndu-l pe dosul palmei cu blîndeţe. „Cine ştie ce puteri are el aici?”

„Puteri?” suflă acru din nări, Zivnir, derizoriu la adresa mea. „Ai puteri?”, verifică el, totuşi.

„Nu am”, negai eu, scuturînd şi din cap să întăresc cele spuse. „Cum, probabil, nu ai nici tu. Nu ai răspuns la întrebare: ştiţi cine sunt eu?”

„Cum să nu ştim?” se amestecă burtosul. „Eşti... Eroul, nu?” „Eroul” îl pronunţă în şoaptă.

„Nu eşti sigur?”

„Cum aş putea fi? Eşti şi... parcă nu ai fi.”

Am căzut pe gînduri. Aş putea fi. Precum şi nu aş putea fi. Probabil funcţie de cum îmi aminteam întîmplările Jocului scris de mine. Despre un Erou care, eventual, puteam fi chiar eu. Sau cel care îl juca.

„Suntem într-un joc?” am întrebat „Alt joc?”

„Bine ar fi”, mormăi în barba-i albă Zivnir, dacă un om cu voce piţigăiată poate mormăi. „Sau poate se joacă Satana cu noi...”

„Taci, nu pronunţa numele Ăluia!” scînci Albieş. „Îi poţi atrage atenţia asupra noastră.”

„Voi veniţi de pe alt Tărîm”, filosofai eu. „Posibil ca Duşmanul acestei lumi să nu vă simtă.”

„Da?” mă maimuţări vraciul. „De ce nu ne-ar simţi? Zeul vostru i-a dat puterea asupra Lumii acesteia, nu?”

Nu am găsit argumente să îl contrazic.. În schimb am întrebat:

„Şi puterile? De ce le-ai pierdut? Tu le aveai, nu ca Zildir.”

„Le aveam. Dar cînd am ajuns aici, au dispărut. E tare rău!” mi se plînse. „Parcă îmi lipseşte... un picior, tăiat din şold. Parcă mă gîdilă în talpa piciorului lipsă. M-aş scărpina - şi n-am ce...”

„Îhîm”, l-am ompitimit eu, formal. „Zildir spunea ceva despre un zid de cauciuc. Simţea puterea în vîrful degetelor, dar, oricît ar fi încercat, nu o putea atinge. Uneori venea ea singură, după voia ei...”

„Aşa zicea?” se miră vraciul. „Poate aşa ai scris tu. Ai scris?”

„Dar parcă mai ştiu ce-am scris?! Poate am scris. Poate am gîndit numai... Şi tu? Naiba ţi-a blocat puterile?”

„Nu cred. Mai curînd marele Zeu. Se pare că pe aici nimeni nu are voie să facă vrăji. Se pune automat în slujba Duşmanului.” „Dar tu de unde erai sigur că mi-am pierdut puterile?

„Păi, dacă le aveai, nu plecai?”

Cei doi dădură trişti din cap.

„Şi de ajuns, cum aţi ajuns aici?”

La îndemnul vraciului, Craiul începu să povestească:

„Poate ştii... îţi aminteşti?... Hotărîsem să plecăm în vacanţă...”

„După ce-i puseserăţi în locul vostru pe Boldur şi pe Zildir”, completai eu, ca să le dau de înţeles că ştiu despre ce este vorba.

„Aşa. Pe Albin. Şi am plecat.”

„Unde vroiaţi să ajungeţi?”

„Hrm...” tuşi Zivnir încurcat. „Mi-am zis: un loc frumos, cu oameni de treabă, fără vrăji... Şi am ajuns aici!”

„Poate trebuia să gîndeşti: „fără Duşman”, nu?”

„Poate. Dar poate rămîneam acasă. Sau ajungeam tot aici... A fost ca o pîlnie care ne-a supt aici. Nu cred că mă puteam împotrivi. Am apucat doar să gîndesc: „nevoia e prea mare!”, parcă mă înecam. Şi m-am trezit, fără aer, pe Pod.”

„Credeam că l-am pierdut.” îl completă Craiul. „Mă apucasem de caftanul lui, dar... Totuşi, m-am trezit şi eu pe Pod, la nici un pas de el, ţinîndu-mă încă de poalele caftanului. El chiar vorba asta o zicea: „e prea mare nevoia!” Şi lumea rîdea...”

„Cum să nu rîdă?!” îl fulgeră vraciul. „Îmi ridicase caftanul şi mi se vedeau picioarele... Tu de ce rîzi?”

„Dacă picioarele tale seamănă cu ale lui Zildir...”

„Seamănă”, zise Albieş serios. „Toţi magii au cam aceeaşi constituţie fizică. Cred că atunci şi-a dat seama că nu mai poate face vrăji. Tot pocnea din degete, degeaba.”

Zildir dădu amărît din cap, apoi oftă.

„Acum m-am mai obişnuit. Tu cum ai ajuns aici?”

„În crîşmă? Mi-a dat drumul Beranek. I-am zis că sunt Brad. Chiar, de ce Brad?” I-am privit pe cei doi întrebător.

„Mă gîndeam că poate o să apari sub acest nume. Sau poate Găbilă.”

„Găbilă, nu.” se împotrivi Albieş. „Nu aici. Poate Gabriel.”

„Poate.” acceptă Zivnir. „Dacă ziceai că eşti Gabriel, te lăsa să intri. De fapt, întrebam cum de ai apărut aici. Nu neapărat în crîşmă. În oraş... Deşi, sincer, speram să ne întîlnim undeva în oraş.”

Le-am povestit visul, apoi încurcăturile cu jocul.

„Hrm”, îşi drese vraciul glasul piţigăiat. „Aşa cum am zis: mare nevoie ne mînă! Este, deci, nevoie şi de tine. Şi este al doilea semn că Marele Zeu este cu noi.”

„Crezi?” se miră grasul.

„Da. Mai întîi ne-a adus pe noi. Puteam ajunge oriunde în Univers. Acum stăteam probabil la plajă.”

„Asta vă doreaţi?” pufnii eu în rîs, imaginîndu-mi-i pe cei doi în costum de baie. Privirile lor vinovate îmi răspunseră la întrebare.

„Apoi, acest loc”, continuă vraciul. „Nu, nu crîşma. Oraşul. Este singurul loc în care magia este la locul ei. Chiar dacă oamenii nu pot face vrăji, oraşul are o magie proprie, care poate ajuta.”

„Şi, totuşi, crîşma.” zise Albieş.

„Da, apoi crîşma. Un loc în afara timpului. Va ajuta, sunt convins.”

„Cum, în afara timpului?” nu am înţeles.

„Hm... Nu ştiu cum să-ţi explic. Nu în afara timpului, e greşit spus. Cît se poate de „în timp”. E greu să explic, nici eu nu înţeleg prea bine. Aici sunt toate timpurile, toate vremurile. Nu este un nod în spaţiu, ci un nod în timp. De aici, de cîte ori păşeşti prin acea uşă – arătă el spre intrare, unde Beranek tocmai azvîrlea beţivanul afară -, ajungi în altă epocă, în alt an, deşi în acelaşi oraş: Praha. O ştim, am ieşit de nenumărate ori, încercînd să ajungem acasă.”

„Chiar”, îmi amintii eu, „pana Helena încă vă aşteaptă.”

Chipul lui Zivnir căpătă nemişcarea lemnului – în timp ce grăsanul se îmbujoră şi lumini şăgalnice i se aprinseră în ochi.

„Oh, pana Helena...” şopti el, cu alean. „Ştiţi, mi-o făceam crăiasă dacă mă credea că sunt crai!”

„Nu mai eşti crai”, îi comunică sec vraciul. „Nici pe tărîmul nostru, cu atît mai puţin aici. Cum o să ia de bune elucubraţiile tale?”

„Dar pe tine de ce te-a crezut că eşti mag?”, mîrîi veninos borţosul.

„Magician, ceea ce este cu totul altceva... pe acest tărîm.Şi nu pentru că aşa am zis eu, ci pentru că... Ai uitat unde ne-am cunoscut?”

Bătrînul fost crai, căruia, în mod evident, îi făcea plăcere să vorbească despre pana Helena, îmi povesti cum decursese acea întîlnire.Cei doi se găseau de cîteva zile în Praga. Băteau străduţele,nu foarte siguri de ţelul căutării lor. „Ne întorceam mereu pe Pod, unde ajunsesem încă de la început. Bănuiam că Podul are de jucat un anumit rol în destinul nostru...”; dar nu aveau asupra lor nici un obiect de valoare.

„Cum de aţi plecat aşa, fără bani, fără bijuterii?”

„Hrm... Ne bazam pe faptul că aş fi putut face rost. Dacă puteam folosi vrăjile, făceam.”

Flămînzi, obosiţi (dormeau prin gări, pe bănci, sau pe băncuţele din parcuri, dar veniseră nopţile reci şi umede, de toamnă...

Într-o zi, ajunşi din nou pe Pod, au văzut un tînăr făcînd prestidigitaţie. Vraciul şi-a încercat şi el norocul. Putere nu avea, dar experienţă şi îndemînare, da. A făcut nişte chestii care au adunat o mulţime de oameni, uimiţi. Ceea ce făcea bătrînul părea cu adevărat magie! Albieş a adunat o grămadă de coroane în pălăria lui ponosită. Cînd lumea s-a împrăştiat, rămăsese o bătrînică „simpatică”, după părerea sinceră a fostului crai.

„Nici nu ştiu cum”, mărturisi încurcat Albieş, în timp ce vraciul dădea a lehamite din mînă, „aflase că nu aveam un loc de dormit. Acum, cu banii adunaţi, puteam căuta un hotel... Dar ea ne-a invitat la dînsa, are o pensiune... Chiar, tu de unde ştii de pana Helena.”

„Tu ai creier doar ca să disipeze căldura din trup!” comentă magul veninos. „Este evident că locuieşte la pana Helena.”

„Locuia.” i-o întoarse grăsanul. „Acum locuieşte cu noi, aici. Şi zi aşa, a întrebat de noi? A zis ceva de pan Ignatz?”

„Ignatz? Cine este pan Ignatz?” am turnat eu cucută pe rană.

„Aha, deci n-a întrebat...” se posomorî craiul şi, parcă, cerul înstelat al ochilor lui se acoperi cu neguri. „N-a amintit nimic despre mine?”

„Nimic... bun. Cică tu îl tîrai pe pan Ics... Chiar, ce nume e ăsta? Cine ţi l-a dat?”

„Eu mi l-am luat!” se făloşi vraciul. Craiul pufni în rîs. „Ce e rău cu el?”

„Ics? Ăsta-i nume?”

„Nu, domnule! Melchior Faustus X... pardon, al Zecelea?”

„De ce al Zecelea? Au mai fost?”

„Au mai fost. Nu ştiu dacă toţi pe acest tărîm. Unul a fost şi la noi... Dar nu ştiu dacă chiar zece, sau şapte, sau opt. Să nu greşesc, am pus X. Femeia aia nebună mi-a zis Ics!”

„De ce nebună? Mi s-a părut de foarte mult bun simţ... de cele mai multe ori.”

„De bun simţ? Ha! Să se îndrăgostească de un vraci? Cu aproape un mileniu mai în vîrstă decît ea? La vîrsta ei? Asta în timp ce-l are la îndemînă pe blegul ăsta.” arătă cu degetul spre crai, să nu fie vreun dubiu cine ar putea fi blegul. „Uman, de-o vîrstă cu ea, care îi face o curte neruşinată!”

„Inima femeii este o taină”, zisei eu filosofic.

„Ştiu, ştiu. Chiar şi pentru ea. Chiar şi vrăjitoarele...”

„Şi pe tine cum te cheamă?” m-am întors spre crai.

„Ţi-am spus: Ignatz. De fapt, Kyllian Ignatius Býlani. Aşa că e frumos? Eu mi l-am inventat!”

Eu mă mulţumesc să sorb din cana mare cu bere proaspătă pusă pe masă în faţa mea. Ics îşi goli ţapul dintr-o sorbitură şi îmi este greu să ştiu dacă ridicase privirile spre tavan savurînd berea, sau uimit de mintoşenia prietenului lui.

7

(în care ni se alătură două personaje de legendă)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Uneori stau şi mă întreb unde trăiesc personajele operelor de artă. OK, în cărţi – dar numai acolo? În mintea autorului, în minţile cititorilor? Cît de „reale”, de adevărate sunt acele personaje. Să-l luăm de exemplu, pe Ulise. A trăit el, într-adevăr, pe timpul războiului troian? Sau poate chiar înainte de acesta – Homer folosind figura lui mitică în epopeele lui tocmai pentru că intrase în conştiinţa populaţiilor greceşti. Poate că Olyseus-Odyseus era o figură mitică încă de pe timpul pelasgilor/ minoicilor – predecesorii popoarelor indo-europene greceşti. Dar poate a fost o „invenţie” a orbului aed dorian Homer, la sute de ani după războiului Troiei şi dispariţia micenienilor ahei? Sau modul în care l-au perceput grecii ulterior, filosofii... Intrase Ulise în „lumea Ideii”, arhetip pe care omul îl scotea de cîte ori avea nevoie de un erou? Din care alţi autori – de cărţi, de teatru, de filme -, şi-au făcut propriul erou, cînd au avut inspiraţie?

Interiorul crîşmei era cît se poate de obişnuit. Cu toate acestea, mie, pămîntean al sfîrşitului de veac şi mileniu, aspectul istoric mi se părea mai mult decît autentic; era cumva „căutat”, cumva îngroşat. Mă făcea să îmi spun că „scenograful” văzuse prea multe filme holiwoodiene de epocă. Peretele din chirpici, vopsit cu var alb (cîndva), alterna cu petele întunecate de mizerie, fum şi trupuri umane, aşezate de-a lungul lui pe bănci. Stîlpii din lemn, spoiţi cu catran şi roşi de timp, păreau cu atît mai închişi la culoare. Tavanul era negru, fumul provenit din vatra imensă, în care sfîrîiau pe grătare, înfipte în ţepuşe, atîrnate de cîrlige imense, cîrnaţi, frigărui, hălci de carne, chiar pui, miei şi purcei întregi. Un ceaun imens din tuci, înnegrit de fumul a secole de folosire, arunca spre coşul vetrei aburi groşi, ce se amestecau cu frumul gros provenit de la prăjeli. În el fierbeau, se pare, suluri imense de knedliky. Acestora li se adăuga fumul gros de ţigări, pipe, naghirlele şi trabuce – părea că toată mulţimea de clienţi, inclusiv femeile, scotea fum din gură. Şi, aşa cum observasem încă de la intrare, fumul provenind de la un număr imens de lumînări, opaiţe, făclii şi lămpaşe, care încercau să lumineze uriaşa încăpere. Fără prea mult succes, trebuie să recunosc, deşi - spre surprinderea mea – li se alăturau un anumit număr de corpuri de iluminat electrice.

De fapt, şi veşmintele clienţilor dovedeau acelaşi amestec de epoci diferite. Vedeai persoane îmbrăcate în cavaleri dar şi ţărăneşte, rufoşi studenţi cu pelerine – confundîndu-se cu cerşetorii şi călugării diferitelor ordine religioase, negustori evrei şi arabi, cu straie renascentine cu colane bogate de dantelă, late în umeri, în damascuri şi ţesături englezeşti sau flamande, sans-coulottes, fracuri, haine de blană, pieptare din piele, cămăşi din zale sau cuirase, cu coifuri, bonete, gambete, plete prinse în benzi din piele sau peruci pline de păduchi, broboade, baticuri, şaluri, cu sandale, încălţări cu vîrful lung şi întors din piele sau stofă cu talpa din piele, saboţi din lemn, ghete, ghetre, cizme pînă la coapsă, pînă la genunchi sau scurte, cu tureatca largă ca o pîlnie sau strînse pe picior (uneori cu bumbi) – dar mulţi erau desculţi, cu picioarele pline de rapăn şi noroi uscat. Un astfel de amestec nu am văzut niciodată, în niciun film. În această mulţime eu, îmbrăcat ca în secolul douăzeci, în parpalac canadian cu puf de gîscă nordică şi glugă, blugi şi

alergăreţi nyke, vraciul şi tovarăşul lui îmbrăcaţi ca la sfîrşit de secol al nouăsprezece, păream foarte la locul nostru. Cred că Zivnir în caftan azuriu, sau Albieş, în îmbrăcămintea lui de crai, nu ar fi ridicat din partea nimănui o privire mirată.

Toate acestea dădeau un aer straniu, neautentic – dar, cumva, mult mai real decît realitatea însăşi. Deşi spaţiul părea a fi cel obişnuit unei trattoria italiană, cîrciumioare româneşti, pub englezesc, pivarna ceheşti, bistro franţuzesc, saloon american, amestecul de corpuri de iluminat părea nelalocul lui. Iar clienţii păreau un amestec de figuranţi adunaţi să joace în diferite filme istorice, luînd o pauză între două turnări. Probabil prezenţa unor cai ar fi întărit această aparenţă. Cîini se vedeau, totuşi, ba chiar şi cîteva pisici.

„Spuneţi-mi despre acest loc”, i-am îndemnat pe cei doi.

„Cred că ştii”, răspunse Ics. „E în afara timpului, ţi-am zis, deşi în toate timpurile. Nu poate fi văzut în timpul „normal”. Am trecut prin faţa acestui loc de zeci de ori, aproape zilnic, fără să-l fi văzut vreodată. Indiferent dacă era zi, seară, noapte, ploaie sau ninsoare. Dar cred că şi ţie ţi s-a întîmplat la fel.”

„De unde aţi aflat de el? Pana Helena zicea că eraţi în căutarea unei crîşme. Ştiaţi şi unde... Aţi visat-o, cumva?”

„Nu, nu am visat-o. Ni s-a ghicit”, mărturisi Ignatz.

„Povesteşte”, îl îndemnă mărinimos vraciul.

„Vroiam să ştiu ce şanse am.” Văzîndu-mi sprîncenele ridicate, completă ruşinat: „Cu pana Helena. Într-o zi, pe Pod, în faţa Turnului spre Staromesto, erau doi ţigani. Îmbrăcaţi foarte... autentic. Păreau două marionete care prinseseră viaţă, desprinzîndu-se din aţele care le ţineau atîrnate de zidul Turnului. Se odihneau rezemaţi de parapet, privind lumina înserării ce venea peste Hrad. Sub un impuls, am întrebat: „Ghiceşti?” Mi-a răspuns ea cumva plictisită şi neinteresată: „Uneori, pane...” Ics a zis: „Să mergem. Nu e timpul şi nici locul ca magia să se împlinească.” Atunci ţiganca a deschis ochii, ochi de un verde de iarbă fragedă abia atinsă de rouă. A întins mîna negricioasă, fină, delicată, şi a zis: „Pune-mi în palmă, pane, un ţechin, să se deschidă porţile tainei!” Un ţechin? Aveam coroane, euro, dolari, forinţi – dar un ţechin? Am scos din buzunar un pumn de monede şi i l-am pus în palmă. Ea a ales o monedă din argint, mai groasă şi mai mare decît cea de doi dolari, restul mi i-a dat

înapoi.

„Ai trei dorinţe”, îmi spuse. Încă nu ştii care e mai importantă – după inima ta ai alege rău. Cea de inimă este ascunsă în indiferenţă. Cea de minte, în ceaţă. Cea de viaţă, în întuneric. Ce vei alege, craiule îmbătrînit a cărui împlinire a vieţii a fost un vis? Ai dreptul la o singură întrebare.”

Ignatz tăcu. Ics smîrcîi, derizoriu. Nu am vrut să întreb care a fost întrebarea pusă, să nu-l amărăsc şi mai mult pe bătrînul Albieş care, în alt timp, în alt loc, avusese un Vis care salvase o lume. Dar oare eu nu existam în această ipostază sau alta tocmai datorită lui? În schimb l-am întrebat pe vraci:

„Cum aţi ghicit că e vorba de-o crîşmă?”

„Ţiganca mi-a dat şi mie şansa unei întrebări. Pentru că ţiganul a zis „Doar cel ce are un ţechin de aur are dreptul la o întrebare”, ea i-a răspus: „Lăcomia ta ne va pierde, iubire a ochilor mei”, am băgat mîna în buzunar, convins că voi găsi o monedă de aur. Ştiam ce întrebare să pun, nu ca acest tăntălău!” îşi strivi prietenul sub privirea ironică. Ignatz nu găsi putere să răspundă.

„Care era întrebarea?”

„Nu de inimă. Aceea este o iluzie. Nici de viaţă – aia se va dezvălui singură la vremea ei. Aşa că am pus întrebarea de minte – pe care poate o ştiam sau o ştiusem, dar acum nu mi-o aminteam. Am întrebat: „ Unde ne vom aduna?” Pentru că ştiam că nu e numai munca noastră, trebuie să fim mai mulţi. Şi că trebuie să existe un loc unde ne vom întîlni. Aşa trebuie judecat!” se adresă el craiului.

„Acum laudă-te”, se smîrcîi veninos acesta. „Atunci ţiganca era să -ţi arunce cu galbenul în cap...”

„Cel puţin eu nu am întrebat despre o ipotetică viitoare iubită imposibilă!”

„Şi ţie ce ţi-a răspuns?”, l-am întrebat pe Albieş.

„Că aceea pe care doresc nu va fi a mea. Iar pe cea ce mă va alege nu o voi putea refuza. Cel puţin ştiu că o femeie mă va alege, nu-i aşa?” Dar nu părea deloc fericit.

Am privit spre Ics şi am fost sigur că bătrînului i se menise de rău. Privirea dintr-o dată duioasă şi tristă a vraciului exprima acelaşi sentiment. Niciunul dintre noi nu am spus nimic, ci ne-am mulţumit să sorbim din bere.

„Deci, s-a spus despre crîşmă”, m-am adresat lui Ics, schimbînd vorba şi umplînd momentul de tăcere.

„Da, mi-a spus: „Tovarăşi vei găsi în locul de petrecere, unde cei mai mulţi îşi îneacă tristeţile, nepăsîndu-le că-şi îneacă prin asta viaţa. Locul unde nu ştii cum trece timpul. Dar nu ştii, pentru că mintea ţi-e pierdută în ceaţă!” La început nu am înţeles că ar fi o crîşmă, au trecut vreo cinci-şase zile pînă ne-a venit mintea la cap.”

„Pana Helena ne-a lămurit”, se amestecă Ignatz. „Într-o seară, pe cînd ieşeam din nou, ne-a întrebat: „ Unde mergeţi? Precis, iar în vreo cîrciumă, să vă petreceţi fără rost viaţa. Nici nu ştiţi cînd vi se trece timpul şi vă treziţi bătrîni!” Atunci Ics şi-a dat o palmă peste frunte, de a speriat-o pe biata femeie, făcînd-o să scape ceainicul de porţelan plin cu ceai fierbinte...”

„Mda.” reluă povestirea vraciul. „Dar care crîşmă? Praga e plină de crîşme, berării, restaurante... După vreo zece zile, umblînd din local în local – Ignatz s-a şi îmbătat de cîteva ori! – am întrebat un ospătar dacă ştie vreo cîrciumă mai enigmatică. Mai deosebită decît celalte... Eram convins că trebuie să fie una - altfel riscam să umblăm toată viaţa prin berării...”

„L-am întrebat de fapt dacă ştie un loc în care nici nu ştii cînd trece timpul. A rîs, a zis că nici la el nu ştii cînd trece timpul, mai ales după mai multe căni cu budvarska. Dar a venit bătrînul – poate tăică-său – care a zis că poate căutăm birtul italian „la răscruce de vremuri”...”

„Trattoria di tutti tempi” am zis eu. „Dar ea nu mai există.”

„Aflasem a doua parte a răspunsului. Aşa e, nu mai exista. Dispăruse... în ceaţă, cum am aflat mai tîrziu. Am întrebat tot cartierul! Unii, mai bătrîni, ştiau de ea. Chiar şi pana Helena. Ajunsesem să umblăm ca năucii pe Lazénska, Malténske, Vělkopřevorske... Nu era şi pace! Pînă ni s-a luminat din nou mintea: mi-am amintit ce spusese ţiganca: „ceea ce este în minte este ascuns în ceaţă.” Interpretasem greşit, nu se referise la mintea mea bătrînă, la neînţelegerea mea. Ci la realitatea locului.”

„Bine că recunoşti că nu numai mintea mea e înceţoşată” mîrîi Albieş.

Ics nu-l băgă în seamă, ci îşi termină povestirea:

„Aşa că, întro seară, pe o ceaţă groasă să o tai cu şişul, cum

numai în Praga se poate întîlni, am ieşit iarăşi s-o căutăm. Am găsit-o, bineînţeles."

„Bineînţeles" am zis, care trecusem şi eu printr-o experienţă similară. „Ploua."

„Nu. Nu are nimic de-a face cu ploaia. Doar ceaţa e importantă..."

„De cît timp sunteţi aici?"

„De cîteva zile" spuse Ignatz. „Am încercat să plecăm de cîteva ori, dar de fiecare dată am ajuns în alt timp, nu cel din care veneam."

„De cîteva luni, cred" îl contrazise vraciul.

„Mai bine de jumătate de an" îi lămurii eu. „Cum vă ziceam, pana Helena este cu adevărat înnebunită de dispariţia voastră." L-am inclus şi pe Albieş, pentru a nu-l amărî. „Deci, nu e nicio cale de a ieşi de aici?"

„Cred că nu." zise vraciul. „Decît, bineînţeles, dacă ne ducem căutarea la bun sfîrşit. Atunci poate vom ajunge înapoi în vremea noastră."

„Şi dacă nu?" întrebă Ignatz.

„Atunci, probabil, vremea noastră nu va mai exista. Tare mi-e teamă că de aceea am fost aduşi aici."

„Sper să-i găsim şi pe ceilalţi. Pe toţi!"

„Dincolo am avut măcar Visul." se plînse Albieş. „Şi Fetiţa, să ni-l lămurească."

„Da." încuviinţă Zivnir. „Jolifana, Zulfina, Femeia... Chiar şi eu aveam Puterea. Şi un Erou!"

„Erou avem şi aici", arătă Ignatz cu degetul spre mine.

„Nu cred că de data asta eu sunt Eroul", îl contrazisei eu. „Acum nu mai scriu eu scenariul. Nu mai pot intra în pielea eroului."

Tăcuţi, am dus fiecare, cu un gest automat, halba pe jumătate plină la buze. În timp ce spuma îmi umezeşte mustaţa şi lichidul amărui, puţin înţepător şi rece, mi se scurge pe gîtlej, privirea îmi cade pe un client aflat nu departe, la o masă aflată la un pas de vatră.

„Iată o figură de adevărat Erou", îmi zic. Bărbatul era înalt, probabil peste doi metri. Deşi stătea aşezat pe bancă, creştetul îi era aproape la nivelul clienţilor aflaţi în picioare. Căciula miţoasă, din blană neagră de miel, se ridica deasupra

acestora. Umerii drepţi şi largi, pieptul vînjos ca o bute, braţele de grosimea unor coapse, mîinile mari şi puternice, arse de soare... Avea pe el o cămaşă din piele cărămizie, descheiată larg la gît şi cu mînecile pînă la jumătatea muşchilor de la braţ – pe care păreau să crape de cîte ori uriaşul mişca vreo mînă. Din jos de marginea mînecilor purta cîte o brăţară de aramă fin cizelată, strînsă pe pielea arămie. Deasupra cămeşii avea o vestă din piele înnegrită de intemperii, bătută în ţinte mari, din bronz, dese, transformîndu-se în cămaşă de zale. Poate nu suficient de rezistentă, dar care-şi făcuse datoria la viaţa ei. Faptul că personajul nu părea să poarte răni, deşi multe din ţintele-bumb purtau urme de lovituri, era o dovadă. Deasupra umerilor se înălţa mînerul unei săbii-paloş vînjoase, mîner de aramă lung, de două mîini, învelit în piele fină, pătată de sudoare şi sînge, terminat cu o măciulie cizelată pe care mi se părea a distinge doi leoparzi, confruntîndu-se.

Faţa bărbatului, atît cît se putea vedea din barba hirsută, avea trăsături regulate. Dacă nu ar fi fost impregnată de cruzime, ar fi putut fi considerată drept frumoasă. Nasul drept, pornind de sub sprîncenele stufoase, nu foarte arcuite, cu nări fine avînd, parcă, o viaţă a lor proprie, despărţea orbite adînci, îndepărtate, cu ochi cu pleoape groase, puţin leneşe, cu cîte un iris albastru şi rece ca un tău de munte. Umerii obrajilor erau bolovănoşi, completînd fruntea lată, puternică, tăiată la mijloc de două dungi verticale adînci, ca un stei din cremene cizelată de două şuvoaie. Gura se pierdea în barba tot atît de neagră ca şi sprîncenele şi şuviţele de păr scăpate de sub căciula miţoasă. Cînd şi cînd, srăinul ducea degetul mare al mîinii stîngi şi crea o cărare prin mustaţa groasă, lăsînd să i se vadă pentru o clipă buzele puternic strînse, ce îi dădeau un aer de cutezanţă şi îndîrjire. Una peste alta, îmi amintea cumva de Conan „Barbarul".

Privirea uriaşului părea să urmărească, în sus şi în jos, un singur lucru: fumul ce se ridica deasupra vetrei – crezui la început. Văd apoi că prin fum se zăresc zalele unui lanţ uriaş ce ţinea atîrnat imensul ceaun deasupra focului, lanţ pierzîndu-se nu numai în fum şi aburi, ci şi în adîncimea întunecată a coşului. Un lanţ care ar fi putut amara un pachebot la chei, îmi zic. Fără îndoială, privirea rece, dîrză, îndîrjită a străinului

măsura puterea lanţului – cu un fel de ură pe care nu mi-o puteam explica. Mă puteam aştepta ca în orice clipă uriaşul să se repeadă la lanţ să încerce să-l smulgă. Acest gînd mă făcu să simt un miros de carne arsă, să aud sfîrîitul palmelor pe fierul înroşit al lanţului.

Atras cumva de personalitatea străinului, m-am ridicat şi m-am apropiat de masa lui. M-a întîmpinat un mîrîit rău de cîine – şi abia atunci am observat la picioarele lui, sub masă, un cîine masiv, negru. Nu văzusem niciodată aşa ceva – poate doar în poze. Dacă nu mă înşelam, era un urmaş al vestiţilor molohi, cîini-armă folosiţi de anumite popoare din Iliria pînă în Caucaz. Armate cuceritoare, ca asirienii, persanii, macedonenii, romanii, folosiseră trupe speciale în care luptători fioroşi în patru labe şi cu colţi sîngerii spărgeau frontul adversarilor mai bine decît ploaia de săgeţi şi suliţe. Sau sfîşiau de vii fugarii, la pierderea luptei. Credeam că rasa lor se stinsese de mult, din antichitate.

Cîinele se ridică în patru labe şi capul lui îmi veni la înălţimea umerilor. Poate că, alături de stăpînul lui, nu ar fi părut mare, dar mie îmi părea uriaş. Trupul, deşi masiv, era zvelt, lipsit de orice urmă de grăsime, cu blana deasă, neagră, lucioasă - chiar strălucitoare. Ca un fulger negru, ucigător. Avea capul mare, cu botul turtit, gură imensă – deşi acum dezvelea doar doi canini de un galben ivoriu de mărimea unor pumnale. Ochii mă priveau cu o lumină galbenă, aurie, rece, cu valuri întîmplătoare de un roşu sîngeriu care aminteau de flăcările iadului, umplîndu-mă de o teroare nesimţită niciodată pînă atunci. Şi totuşi, atît de inteligentă! Nu o furie sălbatică, ci o determinare stăpînită, implacabilă.

Am făcut un pas în spate, în timp ce străinul îşi lăsa palma uriaşă pe grumazul cîinelui. Acesta îşi trase buzele peste caninii fioroşi şi lăsă urechile puţin pe spate, fără a căpăta o înfăţişare mai blîndă. Valuri negre de teroare veneau în continuare dinspre el, deşi se aşezase pe dos. Părea un arc întins, gata să lase săgeata să ţîşnească. Ochii aurii mă privau în continuare cu atenţie – dar nu duşmănos.

Străinul privi între timp spre mine şi eu mai făcui un pas în spate. Deşi nu avea ochii cîinelui, apa albastră de gheaţă părea şi ea străbătută de flăcări satanice. Valurile de teroare ce veneau

dinspre el erau chiar mai evidente decît cele ce veneau dinspre cîine. Dacă în cazul cîinelui simţeam o ferocitate stăpînită, în cazul omului simţeam una nativă, eficientă, rece. Omul, pur şi simplu, nu avea „inimă”. Sentimente. Te strivea sub indiferenţa privirii lui. Te simţeai ca un gîndac fără importanţă pe care străinul l-ar fi putut strivi fără măcar să bage de seamă. Fără remuşcare, fără amintire.

„Nu m-aş apropia de Qur'şa” rosti, semn că îmi observase totuşi prezenţa. Avea un glas bolovănos, rece, tot atît de lipsit de sentimente ca şi privirea. Un ospătar lăsă pe masă trei halbe gulerate, trecînd somnoros pe lîngă cîine. Acesta nici nu-l băgă în seamă – dar, deodată, bătu din două aripi mari de vultur, care îl duseră pe masă. Nu le observasem pînă atunci pentru că erau acoperite cu pene (solzi?) negre, foarte asemănătoare în textură cu blana scurtă şi lucioasă. Ajuns pe masă, îşi înfundă botul în spuma berii.

„Cred că poţi sta la masă”, zise străinul. Nu ştiu în ce limbă vorbea – pot spune doar că părea de o mare vechime; dar era, pentru mine, perfect inteligibilă. M-am aşezat în faţa lui, în dreptul celei de-a treia halbe. Am luat-o între palme, răceala ei încălzindu-mă după răceala de moarte iminentă simţită alături de cele două fiinţe.

„Eu sunt... scriitorul”, am spus şoptit. „Am fost odată Eroul – nu acum. Eşti tu Acela?”

„Eroul?” întrebă străinul cu voce obosită. „Am fost mereu Eroul, de prea multe ori, mi-ajunge! Am stat veacuri, milenii, înlănţuit – măcar aici sunt liber. Nu pot ieşi, cum nu puteam ieşi nici din grota mea – dar nu sunt în lanţuri! Prietenul meu poate... linge bere. E bună, nu-i aşa?” îşi întrebă animalul. Acesta dădu din cap, indiferent, în timp ce lingea spuma de pe fundul cănii.

„De aceea priveşti cu ură lanţul?” am arătat spre lanţul din vatră.

„Cu ură?” se miră, cumva surprins, străinul.

„Dacă te-a ţinut atîta vreme înlănţuit...”

„Nu lanţul m-a ţinut înlăţuit. Marele Zeu.” mîrîi, şi pentru prima dată am simţit urma unui sentiment. Îndîrjire? Ură? Teamă? „Şi Fierarul. Şi Femeia. Nu te poţi lua de piept cu toţi...” concluzionă el cu o voce tot atît de seacă precum lemnul mesei

pe care ne sprijineam coatele.

„Cum te numeşti, Eroule?”

„Amirani mi s-a zis. Şi altfel, cîteodată. Armenii mi-au zis Arzawad.”

„Eşti armean?”

„Nu. Nici cerkez, de altfel... Nici achean – grec, cum li s-a spus mai apoi. Nici frigian.”

„Eşti dinaintea grecilor?” m-am mirat eu cu voce tare, fără a mă mira deloc în sinea mea. Acum ştiam că în acest loc totul e posibil.

„Un fel de strămoş al grecilor”, acceptă el simplu, fără urmă de fală.

„Care au fost strămoşii tăi?”

Căzu o vreme pe gînduri, căutînd se pare un răspuns. Apoi spuse:

„Nu cred că am avut vreun strămoş”

„Asta nu se poate” am refuzat eu răspunsul lui.

„Are Oceanul strămoş? Cerul? Noaptea? Visul? Dragostea şi Ura? Ambiţia?”

„Cineva le-a creat, nu?”

„Mda. Nu ştiu dacă e corect să spui „creat”. Nu au fost şi pe urmă au fost. Cred totuşi că totul emană de la Marele Zeu şi de la Marea Zeiţă. În acest sens, da, ei îmi sunt... strămoşii.”

„Eşti fiul Marelui Zeu?” m-am mirat eu cu adevărat de data asta.

„Nu. Marele Zeu nu are fii. Dar el m-a... numit şi eu am fost. Pot spune că mi-a fost naş? Mai curînd Marea Zeiţă mi-a fost mamă. Una din ipostazele ei, oricum.”

„Şi cîinele tău?”

„Qur'şa?” uriaşul izbucni în rîs – un rîs care amintea de ruperea unor găteje uscate. „Ai zice că părinţii lui au fost doi vulturi, două acvile. Dar poţi crede că din ou de vultur poate ieşi cîine? Doar dacă îi consideri pe vulturi a fi cîini. Cîinii lui Zeus...” Mîngîie pe cap cîinele cu aripi şi acestuia i se zburli părul scurt. Îşi arătă colţii şi un mîrîit scurt îi ieşi din gîtlej. Amirani nu păru să bage în seamă.

„Şi cum a supravieţuit atîta vreme?” am întrebat, privind ţintă spre cîine. Acesta privi cana goală, apoi se întinse cît era de lung, ocupînd restul mesei.

„Am supravieţuit împreună” zise uriaşul, privind, gînditor parcă, spre cîine. „Qur'şa mi-a stat alături veacuri de veacuri. Nu ştiu cum a ajuns cu mine în peşteră... Doar că a apărut deodată. Cine ştie ce păcate are – poate a supărat-o pe Marea Zeiţă...” Cîinele îi răspunse prin alt mîrîit, deşi păru să dea din coadă, prieteneşte. „La un moment dat începu să îmi lingă lanţul, tocindu-l. Dar niciodată nu l-a ros îndeajuns ca să mă pot elibera.”

„De ce te voia liber?”

„Poate ştia că destinele noastre sunt legate. Dacă eu eram liber, ar fi fost şi el. Chiar aşa a fost, precum se vede. Suntem amîndoi aici...”

„De ce?”

Uriaşul a privit din nou lanţul din vatră şi valuri de teroare părură să emane din el. Dar rămase la fel de liniştit – ba chiar lăsă pumnul uriaş, strîns pînă atunci, să se desfacă precum un lotus.

„Nu ştiu, Scriitorule. Nu era vremea să ies. Lanţul era întreg, muntele închis... Dar noi ne-am trezit aici. Tot un fel de închisoare. Am încercat să ieşim, să plecăm în lumea noastră. Dar pămîntul nu ne ţinea, ne scufundam în el. Trebuia să ne întoarcem aici. Nu ştiu ce vrea Marele Zeu de la noi, dar ne stăpîneşte mai dihai decît îmi stăpîneam eu calul!”

„De ce te-a pus Marele Zeu în lanţuri?”

Amirani mă privi crunt şi mă simţii din nou ca o gîză.

„Poate pentru că l-am înfruntat.”

Nu a mai zis nimic, dar mie îmi ajungea răspunsul. Eram sigur că Amirani nu îl negase, nu îl respinsese – ci chiar se luase de piept cu El. Şi fusese învins.

„Cum ţi se zicea înainte, străine?”, am întrebat, totuşi. „Cum îşi ziceau strămoşii grecilor?”

„Prometheus”, zise el, din nou obosit. „Mai înainte mi s-a zis Fiul – Abilu. Şi încă mai înainte mi s-a zis Omul – A'dam. Între ceilalţi titani, eu singur eram Omul! Am primit pedeapsă dreaptă pentru că, atunci cînd fraţii mei titanii s-au înfruntat cu Marele Zeu, eu i-am stat Lui alături. Cînd m-am ridicat eu împotriva Lui, eram singur... Dar de ce m-a adus aici, străine?” mă întrebă acum direct, cu un fel de furie.

„Nu ştiu, Eroule” am răspuns, şocat încă să ştiu că stau de

vorbă cu Prometheus, cu A'dam... „Poate ar trebui să vii cu mine la masa noastră, prietenii mei te-ar putea ajuta mai bine decît mine.

„Cheamă-i aici" îmi porunci – convins că mă voi supune ordinului. Şi eu făcui semn celor doi, care ne priviseră cînd şi cînd cu interes, să ni se alăture. Fără împotrivire, ba chiar curioşi, Ics şi Ignatz se apropiară şi se aşezară la masa noastră. Spre ciuda mea, Qur'şa nu-i mîrîi.

8

(în care se arată un palavragiu)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Dar, oare, toţi aceşti eroi de filme, opere artistice, legende şi mituri, poveşti şi benzi desenate, nu trăiesc cumva într-un fel de univers paralel, virtual, de unde ne vizitează de cîte ori ne amintim de ele? Şi dacă aşa ar fi, mă pot întreba dacă personajele „reale" ale Lumii lui Alice (Sam Lundwall – „Alice's World" 1970) revin pe un Pămînt paralel părăsit de umani, sau ajung, din întîmplare, tocmai în acest univers virtual. Îţi dai seama, amintesc de un astfel de „univers" doar pentru a sublinia faptul că numărul de universuri „paralele" nu poate fi limitat decît de imaginaţia limitată a oamenilor. Cum să nu cred atunci în existenţa lor? – conştient de faptul că imaginaţia mea, în mod sigur, este desul de limitată în comparaţie cu a altora. Cel mai ades eu nu fac altceva decît să scriu despre lucruri ireale, poate, dar cît se poate de verosimile.

O vreme am stat tăcuţi, sorbind din stacanele de cositor care conţineau acum o bere brună şi groasă. Qur'şa, după ce

leorpăise berea, se băgase sub masă. Noi, cei trei musafiri, stăteam cu atît mai ţepeni cu cît ni-l închipuiam pe fiorosul animal cu botul – şi colţii! – în apropierea gleznelor noastre. Amintindu-mi povestea lui Amiram, ştiam că e suficient ca animalul să ne lingă, prieteneşte... În mod cert pielea noastră nu avea tăria fierului...

„Ia te uite ce căţeluş!” exclămă o voce veselă, tinerească. Am întors capul şi am privit spre bărbatul care se aplecase de mijloc pentru a privi spre Qur'şa. „Cuţu, cuţu...” Se căută prin buzunarele adînci, poate un os sau altă delicatesă canină.

„Mi-aş ţine mîna departe”, l-am avertizat pe străin. E în stare să îţi înfulece jumătate din braţ. Din nebăgare de seamă...”

„Aş, mă pricep, pane.” se ridică străinul. Era un bărbat de o înălţime medie – chiar puţin scund -, cam durduliu fără a fi gras, cu capul rotund ca o bilă – impresie întărită de tunsoarea „numărul unu”. Probabil, în urmă cu cîteva luni fusese ras chilug. Avea fruntea lată şi bombată, mărită de părul rărit deasupra ei, sprîncene de un blond mai spălăcit decît părul de pe cap, ochi rotunzi de un albastru de cer senin şi nevinovat ca un cer de toamnă blîndă, nasul cîrn ca un bumb, puţin înroşit, o gură nu prea mare cu buze pline, arcuite, ca de copil, şi obraji dolofani, raşi „la sînge”, stropiţi ici şi colo cu pistrui roşcovani. Urechile mari stăteau depărtate de craniu, dîndu-i un aer simpatic şi caraghios. Era îmbrăcat într-o manta soldăţească pătată şi roasă, lungă pînă din-jos de genunchi, puţin deasupra bocancilor mari, scofîlciţi şi înnoroiţi, încheiată la toţi nasturii, din care răsărea capul lipsit, parcă, de gît. Evident, un soldăţoi.

„Meseria mea este cea de negustor de cîini. Le ghicesc dintr-o privire rasa, pedigriul, obiceiurile – ba chiar şi stăpînul. Nu m-am înşelat decît o dată, atunci cînd am încercat să plasez cîinele adus de Hrolík doamnei colonel Poušova, din Mostecka. Mă şi bucuram, nu trebuia decît să vopsesc puţin coada şi lăbuţele cîinelui – ştiam ce cîine avusese doamna colonel. De unde era să bănuiesc că Hrolík le vopsise în negru înainte să mi-l vîndă?”

Ne privi uimit şi nevinovat, parcă puţin trist de neobrăzarea acelui Hrolík să-i vîndă un căţel cu coada vopsită.

„Şi ce-a spus doamna colonel?” întrebă curios Ignatz.

„La început nu a zis nimic, ocupată să-l pupe pe bot pe Hlavka – bernardinul. Apoi a ţipat de bucurie şi a vrut să-mi dea cincizeci de coroane recompensă. Cînd i-am atras respectuos atenţia că recompensa reprezintă, de obicei, o zecime din valoarea cîinelui, ea şi-a amintit că eu venisem de fapt să-i vînd un cîine – exact pe Hlavka, furat de mai bine de o lună. Aşa că a ţipat la mine şi şi-a trimis ordonanţa să-l cheme pe domnul colonel Poušov de la Comenduire.”

„Interesant.” zise ironic Ics.

„Nu-i aşa? A intrat vijelios domnul colonel Poušov şi, înainte să apuc să zic ceva, mi-a cîrpit o pereche de palme. „Te bag la arest, boule!” a ţipat el la mine. În timp ce Hlavka îl lingea pe bot, i-am zis: „Îmi permiteţi să raportez cu respect, domn' colonel, să trăiţi, că nu sunt bou. Eu sunt Švejk din Vinohrady, negustor de cîini. Ce vină am eu dacă domn' general Hummel, căruia îi vîndusem un canich, mi-a recomandat să vă aduc un cîine în locul celui furat? Puteam eu să-l refuz pe domnu' general? Dumneavoastră, cu tot respectul, l-aţi fi refuzat?” Pan Poušov a scuturat bernardinul de pe el şi m-a dat afară cu trei şuturi în dos.”

L-am privit cu înţelegere pe Švejk. Amirani a dat nepăsător din umerii largi cît nişte saci de grîu. Qur'şa îl mîrîi de sub masă.

„Nu cunosc soiul ăsta de cîine” mărturisi soldăţoiul. „Cred că e vopsit... o fi încercat cineva să-l transforme în pitbull. Dar e prea negru. Va fi cam greu să-l vindem – dar vă spun confidenţial, pan Bérovka de pe Dlouha ar avea nevoie de un cîine ca ăsta. El e tăinuitor de lucruri furate şi golanii din Josefov au dat de trei ori spargere la el, convinşi că nu-i va putea reclama. Cu un cîine bun, îi va ţine precis departe... Cu tot respectul, mă oblig să vă vînd cîinele...”

„Nu e de vînzare” spuse liniştit şi rece Amirani. „Pe el l-ai întrebat?”

„Pe cine?” nu înţelese Švejk .

„Pe Qur'şa. E liber. Poate se supără şi te lasă fără cap.”

„Domnule, chestia asta s-a întîmplat acum cîţiva ani, atunci cînd măcelarul Joseph zis Caltaboş, din Vinohrady, şi-a ucis ibovnica. Pe ea o apucase în acea perioadă fervoarea religioasă şi mergea zilnic la Pana Černy Maria z Podĕbrady – abia se sfinţise pe atunci, cheltuind din banii cîştigaţi cu multă sudoare şi inventivitate de Pan Caltaboş. Poate asta nu l-ar fi supărat

din calea-afară, că deseori punea în cîrnaţii lui carne de cîine – ptiu! -şi de cal, dar evlavioasa pana Martína îi refuza farmecele, zicînd că s-a hotărît să nu mai trăiască în păcat – aşa cum adesea îi spunea paracliserul Mikůlaš că trăieşte. Aşa că într-o bună zi, după ce a ras o sticloanţă de şnaps, pan Caltaboş a dat o fugă la Pana Černy Marie să-i zică vreo două paracliserului, să nu-şi mai bage nasul în familiile enoriaşilor. Nu a apucat să-i zică nimic, pentru că sfinţia sa a zbughit-o pe fereastră, nefiind îngreuiat de rasă. Dar pana Martína nu a putut fugi, fiind ea cu fustele în cap. Pe urmă pan Caltaboş zicea că nu îşi poate explica de ce luase satîrul cu el. Oricum, avocatul a putut să-l scoată bazma curată, deoarece cîinele paracliserului, ţinut mai mult flămînd, a mîncat capul ibovnicei, nerămînînd proba materială...”

„Numai poveşti dintr-astea ştii?” se burzului Ics, scîrbit.

„Ba nu, mai ştiu! Într-o zi, căpitanul Lečko de la intendenţă...”

„Lasă-l pe căpitan!”

„Îl las, să trăiţi. De fapt, ultima dată cînd l-am văzut era pe marginea unei gropi de obuz, cu maţele atîrnînd...”

„Ai fost pe front?” am întrebat eu. Bineînţeles că-l recunoscusem pe vajnicul soldat Švejk – pe care eu îl lăsasem acolo unde îl lăsase şi părintele lui, Hašek, pe frontul de Răsărit.

„Am fost, cu respect raportez, să trăiţi.”

„Şi cînd te-ai întors?”

„Nu ştiu, să trăiţi. Cînd s-a terminat războiul.”

„Asta a fost de mult.”

„Cred că da.” zise nehotărît soldatul. „Eu de fapt nu am ştiut, mă băgase domnul maior la arest. Am dormit, că băusem cam multă bere. Raportez, nu eram beat, dar mă stricasem la stomac, cei din Galiţia nu ştiu să facă bere ca oamenii. Cînd am bătut în uşă să-mi schimbe ţucalul, că-l umplusem, uşa s-a deschis singură. În tabără nu mai era picior de ofiţer! Am plecat atunci spre garnizoană – ce era să facă o ordonanţă fără ofiţerul lui? Dar nici la Garnizoană nu era ţipenie de ofiţer! Doar bucătarul Knedličku şi ajutoarele lui – raportez că nu le-am aflat numele, deşi unul din ei tot încerca să mă pupe. Zicea că îi amintesc de cumnatul lui din Slouný, cel cu care era încă în judecată - întreruptă momentan pentru că plecaseră cu toţi pe front...”

„Lasă-l pe ăla! Ce ai aflat la Garnizoană?”

„Păi, după ce am terminat mîncarea pregătită de Knedličku pentru general, acesta – bucătarul, nu generalul - mi-a povestit cum a fost cu debandada. S-a auzit că rusul a făcut revoluţie. Că unii au declarat pace, în timp ce alţii au vrut mai departe război. Atunci, cei ce voiau război cu împăratul au făcut război cu cei ce nu vroiau război – drept care Generalul şi-o parte din ofiţeri s-au dat cu ei. Alţii, care vroiau şi ei pace, au plecat spre Viena, iar alţii au plecat drept spre casă. Asta m-a înfuriat şi am strigat: „Dezertare!” Am hotărît să plec şi eu la Viena să-l încredinţez pe Împăratu’ (aici luă poziţia de drepţi şi duse palma la urechea dreaptă) de credinţa pe care i-o port.”

„Aha.” am zis, „Erau să te împuşte...”

„A fost o neînţelegere. Au crezut că dezertasem, ba unii mă credeau a fi spion rus! Numai că nu ştiau dacă eram al celor ce voiau război cu noi – duşman adică -, sau pace – prieten, deci.”

„Şi cum ai ajuns în Praha?”, scurtai povestea.

„Asta, cu respect vă raportez, nu o pot şti. Pînă să se hotărască dacă eram duşman sau aliat şi, deci, ce să facă ei cu mine, am băut în cinstea Împăratului, apoi a Armatei, apoi a Aliaţilor, apoi a Ţarului rus, apoi a lui Kerensky, ba cineva a amintit şi de unu’, Lenin şi de tovarăşul Trotsky, apoi... Oricum, cred că m-au aruncat într-un tren să mă trimită pe front, dar cred că în harababura aia, conductorul a preferat să o ia spre Praga. Aşa că cineva m-a dat jos pe peron la Hlávni; cu şuturi de bocanc în dos, cred, că m-au durut oasele vreo trei zile... Nici nu puteam sta jos pe bancă!”

„Şi în crîşmă?” întrebă Ignatz.

„Care din ele?” se holbă Švejk. „Pe primele nu le ţin minte, pe urmă le-am pierdut numărul... Nici nu am ajuns acasă, îngrijitoarea nu ştie că m-am întors de pe Front.”

„În asta.”

„Aha. Nici pe asta n-o ştiu, cu respect vă raportez, domnule....”

„Ignatz. Adică, Kyllian Ignatius Bilány.”

„Îmi pare bine, să trăiţi. Pe mine mă cheamă Josef Švejk . Aş fi avut şi eu trei nume, dacă părinţii mei...”

„Lasă asta!” se răsti Ics.

„Mda. Aşa, domnule Ignatz. Pentru că stăteam cam rău pe

băncile şi scaunele crîşmelor, mi-am zis să mă dreg. Aş fi mers la Bojíci, că de acolo mă umflaseră fără să apuc să plătesc berea, dar nu aveam bani. Aşa că am mers cu un soldat neamţ la o crîşmă pe Kárlovo, cred, şi pe urmă... da, da, ajung şi la crîşma asta!” se grăbi el, văzîndu-l pe vraci fornăind din nas ca un armăsar. De fapt, în acelaşi timp, Amirani se întinse, îşi încordă muşchii şi strînse pumnii – aşa că nu am mai putut fi sigur ce îl făcuse pe guraliv să scurteze povestea. „Deci, cînd am ieşi de acolo, se lăsase ceaţa şi neamţul zicea că ştie o pivárna „dincolo de pod”, unde băuse el pe vremuri fără să plătească, stăpîni fiind nişte „jidovi spurcaţi” – ceea ce pe mine m-a mirat foarte, pentru că nu-i ştiu pe evrei să fie murdari, cu atît mai puţin darnici: eu nu am băut niciodată pe veresie la vreo crîşmă evreiască. Dar cum tot nu aveam bani, m-am ţinut de gîtul lui să nu cadă şi am trecut podul în Malastrana şi am luat-o prin ceaţă. Nu ştiu cum am ajuns aici, mie-mi erau ochii cam împăienjeniţi – de la ceaţă, desigur – iar neamţul dormea de-a binelea... Un singur lucru nu înţeleg: de ce m-a tras ăla de la uşă doar pe mine înăuntru? Ce nu i-a plăcut la neamţ? S-o fi pierdut bietul om prin ceaţă, în oraş străin. Cînd o să mă dezmeticesc, o să merg la Comenduire să aflu cum e cu războiul, pentru că eu am jurat credinţă Împăratului. Poate-l voi găsi şi pe maiorul Lukaš, s-o fi întrebînd pe unde sunt. Era bine ordonanţă...”

Nu ştiu dacă Şvejku terminase povestea sau dacă era gata să înceapă alta, pentru că rămase ţeapăn, cu ochii holbaţi. De sub masă ieşise Qur'şa şi se întinsese, căscînd botul uriaş. Ba chiar fîlfîi de cîteva ori din aripi, ca pentru a şi le dezmorţi.

„Cred că am băut cam mult” mărturisi soldatul cu glas şoptit şi rase o halbă de pe masă, la întîmplare. Ospătarul tocmai lăsase şase halbe din sticlă groasă, cu guler înalt de spumă. Cînd văzu însă cîinele lingînd cu o limbă neagră, uriaşă, fundul unei halbe, porni împleticit spre uşă. Convins cumva că locul lui era alături de noi, m-am repezit în urma lui. Spre mirarea mea, ne-am trezit amîndoi în stradă. Cînd am ieşit în lărgimea pieţii, ceaţa se împrăştia şi cerul lucea de un albastru opal deasupra noastră. Spre răsărit, fîşii zdrenţuite de nori erau tivite cu roz. Începea o nouă zi.

9

(în care reîntîlnim o femeie necunoscută)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Nu aș fi singurul. Uite, de exemplu, Philip Jose Farmer, marele scriitor SF american (tot am pomenit de SF), crează o astfel de lume „multiplă” de lumi paralele: lumea de luni, de marți, etc. (The Sliced-Crosswise Only-On-Tuesday World (1971), nuvelă tradusă ca „Marți oamenii sunt sparți, miercuri oamenii sunt cercuri”) Într-un viitor în care Pămîntul este supra-populat, soluția de-a face viața posibilă este ca oamenii să trăiască o singura zi pe săptămînă, în restul timpului „dormind” în niște tuburi de sticlă numite „pietrificatoare”. Deși o singură lume, distanța între oameni este tot atît de mare cît cea dintre sisteme solare diferite, ei neîntîlnindu-se niciodată decît extrem de întîmplător. Sigur, e o distopie – iar nuvela atinge și alte teme interesante -, dar am amintit de ea pentru a sublinia cît de diferite pot fi aceste lumi paralele posibile.

Tu ce caşti aşa gura?”, îmi căzu rece după ceafă o voce veninoasă. Nu mi se adresa mie, ci lui Švejk . Într-adevăr,

acesta holba ochii chiar mai largi decît în faţa cîinelui înaripat. „N-ai mai văzut femeie?” Am întors şi eu capul să văd ce-i provocase uimirea.

De ulucii unui gard era rezemată o femeie subţire, îmbrăcată în negru. Părul negru acoperit cu un şal din maramă neagră, evident mătase, îi acoperea parte din faţa frumoasă şi cobora pe umeri şi braţe, pînă pe sînii nu prea mari. Ce se vedea din faţă arăta trăsături fine şi regulate, cu un ten smead, măsliniu, neasprit de soare.

Avea nasul puţin cîrn, parcă modelat din marmură. Sub nas, o pereche de buze fine, nu prea arcuite, cu buza de jos rounjită – ceea ce îi dădea un aer mîndru. Fără a fi vopsite, aveau o culoare roşu-pal ce contrasta plăcut cu tenul închis şi mai ales cu ochii negri adînci, depărtaţi de nas. Sprîncenele erau subţiri şi drepte. Fruntea şi bărbia erau ascunse de maramă, dar se putea bănui că străina avea faţa ovală şi prelungă. O rochie simplă cobora, cu puţine falduri, pînă în praful drumului.

„Praf?” m-am mirat eu cu voce tare.

„Văd Castelul” zise de lîngă mine Švejk, dovedind că uimirea fără margini nu se datorau femeii. Poate nici nu o băgase în seamă...

„Ei da, praf” zise străina cu voce rea. „Şi Hradul. Ce aţi fi crezut?”

„Unde e biserica?” întrebă Švejk . „Pana Marie a Lanţurilor. Aici am fost chiar înainte de război, la botezul fiicei vecinei mele, cusătoreasa Milada. I-am ţinut copila în braţe, aşa că toţi au venit la mine să-mi ureze sănătate şi noroc copilului şi să-mi ceară de băut...”

„Or fi furat-o” zise străina ironic.

„Au ajuns ruşii pe-aici?” se miră Švejkul.

„Numai ruşii ştiu să fure? Voi cine naiba sunteţi?”

„Eu sunt... Brad. Eroul.”

„Nu arăţi a erou”, dădu glas evidenţei, străina.

„Nu arăt.” acceptai eu. „Dar se pare că Uşierul nu s-a mirat de chestia asta.”

„Atunci Uşierul nu străluceşte prin deşteptăciune.”

„Tu cine eşti? Femeia?”

Femeia mă privi ridicînd din sprîncene, pe urmă zise.

„Ultima dată cînd m-am privit într-o oglindă, nu aveam

barbă. S-ar putea să fiu femeie, ce zici?”

„Eu cred că eşti femeie”, zise Švejk . „Deşi pan Rybak de pe Apolinarska, în spatele Grădinii Botanice, însurat de mai bine de două decenii cu pana Jana Rybakova, s-a dovedit a fi femeie. Cînd cei de la casa mortuară s-au apucat să o spele, erau să cadă jos. Bineînţeles, dacă pana Jana nu ar fi fost plecată la băi, la Mariánske Lazne, nu ar fi lăsat pe nimeni să-i dezbrace bărbatul. O întreagă dandana. Oare cum de nu a observat ce avea şi nu avea bărbatu-su în douăzeci de ani, ai?”, privi el cu o mirare inocentă spre străină.

„O fi fost tot atît de idioată ca şi tine”, găsi femeia un răspuns plauzibil. „Tu cine eşti?”

„Cu respect vă raportez, eu sunt Josef Švejk din Vinohrady, ordonanţa maiorului Lukaš, în prezent dezertor din armata Împăratului.”

„Cine e dezertor? Tu, sau maiorul tău?”

„De maior nu ştiu nimic. Ori e dezertor, ori prizonier la ruşi, ori mort. Nu e niciun rus pe aici?”, se asigură el.

„O fi, de unde vrei să ştiu eu? Şi acum ce ai de gînd?”

„Mă duc imediat la Comenduire să mă prezint. Altfel, te pomeneşti că mă arestează pe stradă patrula.” Făcu vreo doi-trei paşi spre stînga, apoi se opri. „Unde este Noveměsto?”

„L-o fi furat şi pe ăla... Nu ştiu. Există doar sătucul ăsta - şi cetatea pe deal.”

„Ce vorbeşti?! Eşti sigură că nu au trecut ruşii pe aici?”

„Nici împărat nu există. Crezi că şi pe ăla l-a furat cineva?”

„Cum să nu fie Împărat?!” se sperieŠvejk . „Să nu spui aşa ceva, asta e lezmajestate!”

„Ete, na!” Obosită, femeia se aşeză pe un pietroi la piciorul gardului. Ne făcu semn să ne alăturăm ei. Eu mă aşezai direct pe un smoc de iarbă, Švejk rămase în picioare privind în jur.

„Aş zice că suntem lîngă Čertovka” zise el. „Uite şi o moară. Dar pe Na Kampe nu sunt case, doar cîteva colibe...”

„Evident, aţi trecut şi voi prin crîşmă.” zise femeia. „Mă numesc Anežka.”

În timp ce eu dădeam din cap, Švejk pocnea călcîile bocancilor scofîlciţi, ducînd palma la ureche.

„De unde vii?”

„Din Praha. Hm, mai precis, din Třebon. Am ajuns în Praha

în primăvară. Trebuia să mă întîlnesc cu un bun prieten. Nu l-am mai găsit.”

„O fi plecat pe front.” zise Švejk .

„Nu, războiul nu începuse. Mai bine că nu l-am întîlnit, se însurase. Nu poţi pune temei pe jurămintele bărbaţilor, asta e.”

„E aşa şi-aşa” zise soldăţoiul. Lui pan Bulgărescu, cel ce locuia în Vinogrady, pe Lichnička, îi mersese faima că îşi respecta întotdeauna cuvîntul dat, chiar şi cînd putea să sufere daune din asta. Într-o zi, mai pe seară, cînd făcuse o plimbare pe Petřin, a dat de Lenka, femeia căreia îi făcea curte de vreo trei ani. Se traseră cei doi în spatele unor tufe şi începură să se giugiulească cînd, apare Zăvor. El tocmai fusese pus în libertate, după o condamnare de vreo patru-cinci ani şi era cam lefter. Zăvor purta pe faţă o batistă şi în mînă un revolver descărcat, ceea ce pan Bulgărescu nu avea de unde să ştie. Zăvor a strigat la cei doi plimbăreţi: „Alt! Scoateţi imediat portofelele!” Lenka era să îşi piardă cunoştinţa de sperietură, dar a apucat să strige: „Stai, nu trage! Eu nu am niciun portofel pentru că nu prea am bani, patronul buticului la care lucrez, pan Simeon Klímowitz de pe Široka e cam scîrţan şi ne dă bani cu ţîrîita, plîngîndu-se de vremurile grele prin care trecem. Şi, pe urmă, de ce să iau banii ce nu-i am, dacă mă întîlnesc cu un domn care vrea să mă ia de nevastă? Uneori pan Bulgărescu dă cîţiva haleři pe un cornet cu seminţe de floarea soarelui prăjite şi sărate, din care mîncăm amîndoi.” „Aha”, a zis Zăvor. Pane, scoate portofelul!” La asta, pan Bulgărescu s-a plîns: „Domnule bandit, eu nu obişnuiesc să iau portmoneul cu mine decît atunci cînd merg la bancă. Să ştii că pan Klímowitz are dreptate, trecem prin vremuri foarte grele!” „Şi cornetul cu seminţe?” îl prinse cu minciuna Zăvor. „Păi, imi iau şi eu cîţiva haleři în buzunar, să nu spună Lenka c-aş fi vreun scîrţan.” „Atunci ce facem?” se scărpină Zăvor în creştet. Vă împuşc pe amîndoi, asta e!” „Stai aşa, zise pan Bulgărescu. „Uite, o las pe Lenka amanet şi eu dau o fugă pînă acasă să-mi aduc portofelul. Poţi întreba toţi negustorii din Vinohrady: îţi vor adeveri faptul că eu îmi ţin întotdeauna cuvîntul.” „Aşa?” zise Zăvor. „dar nu te întorci cu jandarmii! De aici se vede departe, dacă vă văd o împuşc pe Lenka şi apoi pe voi, că am şi o mitralieră ascunsă în tufe.” Zis şi făcut. Fugi pan Bulgărescu pînă trecu podul Legiunii, apoi se opri de rase o bere pe Rešova, fericit că Zăvor nu-l buzunărise. Cu inima mai uşoară, se opri acasă, unde se băgă imediat în pat. Între timp, Zăvor o invitase pe Lenka să ia loc pe pajişte, întinzînd pe jos o batistă cam murdară. Stînd ei aşa în poveşti, Lenka îşi trase şalul ce-i acoperea faţa şi începu să-i arunce ocheade banditului care, după părerea ei, era bine făcut şi cu maniere. Atunci Zăvor dădu un strigăt şi-i spuse: „Curvo! Aşa, eu stau în puşcărie şi tu mănînci seminţe cu bărbaţii!” Şi îşi smulse bandana de pe faţă. Atunci Lenka a scos şi ea un ţipăt, gata să leşine de surpriză. „Janičků, tu eşti? Eu te credeam plecat în America, că aşa mi-ai spus cînd ai ieşit din casă, lăsîndu-mă pe mine... cum m-ai lăsat.” Şi uite aşa, Zăvor s-a ţinut de cuvînt, deşi toţi îl ştia un mincinos fără pereche: a dus-o pe Lenka în America, după ce au spart împreună buticul lui Simeon Klímowitz de pe Široka. Dar acolo au ajuns rău, după cum am auzit. În schimb, pan Bulgărescu a răsuflat uşurat aflînd că Lenka a fugit cu banditul. Cum nimeni nu a ştiut că el îşi călcase cuvîntul dat, oamenii l-au ales în Consiliul orăşenesc din Vinohrady.”

„Tu inventezi poveştile astea, Švejkule?” îl privi femeia ţintă.

„Eu?” se holbă Švejk, jignit. „Raportez cu respect, tot ce povestesc e cît se poate de adevărat. Ei, mai exagerez cîteodată... iar cînd nu-mi găsesc cuvintele, mai inventez – dar altfel totul e absolut adevărat.”

„Şi tu?” se întoarse Anežka spre mine.

„Eu, ce? Dacă inventez poveşti? Inventez. Am inventat o poveste în care tu erai unul din personaje. Acolo ţi se spunea Femeia...”

Anežka rămase pe gînduri, apoi întrebă:

„Aveam cumva o fată?”

„Da. Jolifana.”

„Jolifana... Ştefana cea frumoasă... Ştii? uneori visez că am undeva o fată frumoasă.”

„E frumoasă. Şi deşteaptă. Şi puţin vrăjitoare. Dar e pe alt tărîm.”

„Alt tărîm? Nu pe lumea asta?”

„Nu. Într-un... joc. Într-o carte...”

„Tu de unde vii?”

„Tot din Praga... Adică, din Lumea Nouă. Am venit în Praga pentru că e nevoie de mine. Cred că şi de voi e nevoie.”

„În ce fel?

„Nu ştiu. Undeva în Praga se va da o bătălie cu Duşmanul. Cu Satana, cum îi spunem, aici.”

„Satana? Jézu Maria!”, îşi făcu Švejk cruce, deşi îl ştiam nu prea religios. „Oare nu ar ajuta ceva aghiazmă? Cunosc eu pe domnul colonel pastor Hoffner, pot face rost de la el de apă sfinţită. Şi-un butoi, dacă vreţi...”

„Nu cred să ajute” am spus. În lumea aceea a jocului ne-am luptat cu un Duşman... şi era să fim învinşi. Cred că cel de aici e chiar mai greu de învins – sau poate imposibil de învins.

„Atunci de ce nu îţi iei valea?” întrebă Anežka. „De ce nu laşi biserica, sfinţii, papii să ducă această luptă?”

„În primul rînd, pentru că nu-mi pot lua valea. Pînă nu se decide într-un fel sau altul, sunt rupt de lumea mea. Pe urmă, dacă el va învinge, va stinge Lumea asta – deci, si pe mine. Că mă implic sau nu, nu are importanţă. Aşa, cel puţin nu mă duc ca animalul la tăiere... Iar biserica... Care e rezultatul luptei ei cu Duşmanul, de două mii de ani încoace? Ai impresia, de fapt, că mai duce vreun fel de luptă – în afara celei de a stăpîni lumea? Nu, nu cred că biserici, cruci, slujbe, aghiazme... vor ajuta în această luptă. Nu, singure, fără implicarea oamenilor.”

„Şi ce şanse ar fi, dacă Duşmanul nu poate fi învins?”

„Marele Zeu, Domnul Dumnezeu,, a dat semn că poate fi. Ne-a adus aici. Mi-a dat visul. Ne-a dat înţelepciune şi determinare. Mai departe depinde de noi.”

„Şi ce va trebui să facem?” întrebă Švejk – pe care nu-l ştiam prea harnic în a-şi asuma responsabilităţi. „Eu, cu respect vă raportez, voi lupta cu hotărîre pentru... hm... Împăratul. Care o fi acela. Dacă am jurat, credinţă, voi merge pînă la capăt!” Cum mă aşteptam...

„Ai jurat?” întrebă Anežka.

„Lasă-l în pace” am intervenit eu. „Or să fie momente în care îţi vei dori să nu-l ai pe Švejku în preajmă...”

„Bun. Să vedem atunci unde stăm. Suntem trei din secolul 20. E o întîmplare? Suntem în secolul... 12?”

„Să vedem. Hradul are ziduri din piatră. Se văd turlele de la Sviato Jiři, în stil romanic, ca şi acea bisericuţă din partea dinspre Hradčany, probabil a Maicii Domnului. Secolul 13? După cum se vede, turnul mic e construit, uite-l dincolo de grădină, dar biserica Maicii Domnului a Lanţurilor, nu. Există, totuşi, o mică mînăstire, probabil a benedictinilor. Deci, poate pe timpul primilor regi ai Boemiei.”

„Văd că ştii ceva despre istoria Cehiei” zise Anežka. „Eu am învăţat cîte ceva în gimnaziu, dar am cam uitat.”

„Eu nu le-am ştiut niciodată” mărturisi Švejk . „Cunosc bine străduţele... adică...” privi încurcat în jur.

„Nu sunt ceh. Am vizitat de cîteva ori Praga, am mai citit una-alta...”

„Este o problemă. Tare mi-e teamă că şi-a băgat Ăla Rău nasul. Ne-a adus într-o perioadă în care Trattoria nu există. Din cîte-mi amintesc, a fost deschisă prin secolul 17. Deci, suntem condamnaţi să trăim şi să murim aici, fără a putea interveni în Bătălie.”

„Hm,“ mormăi Švejk. „Oare au inventat berea? Dacă da, nu prea contează unde am ajuns. Tu ce zici? Cine este acum Împărat?” se adresă el femeii.

„Sunt de puţin timp aici” răspunse ea. „Au trecut două nopţi. Cînd am ieşit, era ceaţă. Am făcut prostia să fac cîţiva paşi pe drum, pe urmă s-au dat la mine doi vagabonzi, a trebuit să o rup la fugă, după ce am spart nasul unuia din ei... Cînd a apărut luna, ceaţa s-a risipit. S-au schimbat multe lucruri faţă de cele ştiute pe cînd trăiam pe aici. Doar Vltava curge la fel, însoţită de aceeaşi muzică...”

„Ce fel de muzică?” se miră Švejk. „Eu auzeam muzica doar cînd fanfara regimentului cînta pe Ostrovul Tiraliorilor. În rest, doar zdrăngănitul de tramvai. Oh, cîteodată, pe Pod mai cînta vreun scripcar...”

„Tu nu auzi muzica lai Smetana? Eu o aud de cîte opri trec pe lîngă rîu.” am zis.

„Smetana?” întrebă Anežka. „O auzeam doar eu. Şi sora mea.”

Între timp ocolisem mînăstirea şi ieşisem la malul rîului. În jurul nostru erau casele unui sat mai înstărit, cu cîteva case din piatră, cu etaj. Pe malul rîului se înălţa un turn din piatră, cu trei etaje – ultimul, din lemn. Pe platforma de sus patrulau cîţiva oşteni cu căşti din metal lucitor în cap, cămăşi de zale acoperite cu veste din pînză colorată în roşu şi galben şi scuturi rotunde, din lemn, cu cîte un arc şi o tolbă cu săgeţi pe umăr

şi o halebardă în mînă. În spatele nostru, drumul acoperit cu prundiş ducea spre dealul nu prea înalt. Pe coama lui se ridica Cetatea, înconjurată cu fortificaţii parte din lemn, parte din piatră. Deasupra fortificaţiilor se iţeau cîteva turnuri şi, în dusul lor, turlele a două biserici.

„Hradul” am zis şi Švejk a clipit mărunt din ochi, parcă nevenindu-i să creadă. „Să nu mă întrebi dacă l-a furat ruşii, că mă supăr”, l-am avertizat.

Dincolo de rîu se ridicau casele altui sat, mult mai mare - poate chiar tîrg. Singura apărare a satului respectiv era un şanţ la poalele unui val de pămînt nu prea înalt, cu palisadă. Chiar în faţa noastră, rîul era străbătut de un vad care continua pe spre malul nostru, vestic, drumul de prund pe care ne aflam. Privind la chervanele care tocmai tranversau rîul, puteam vedea că apa nu era mai adîncă decît genunchii unui om. Nu departe de rîu, drumul se lărgea într-o toloacă pe care era organizat un tîrg relativ mare. Pe lîngă tarabele înălţate în diferite părţi ale rotundei pieţe, unele din ele de-a dreptul căruţe pline cu mărfuri, într-o latură era un ocol cu cai, în alta unul cu vite, iar de undeva se auzea guiţat amarnic de porc căsăpit. Spre nord, de-a lungul rîului, era un pîlc de case adunate unele în altele, separate de tîrg. Tîrgul era înconjurat de livezi şi păşuni pe care se zăreau, ici şi colo cîte-o gospodărie individuală. Spre sud, pe coama unui deal rîpos, se ridicau alte fortificaţii şi o biserică. La poalele dealului era un alt sat, nu prea întins. „Vyšehrad”, zise Švejk . „Cine ar crede?”

„Acolo trăiam eu, zise Anežka. „Defrişasem pădurea de pe deal şi construisem casele. Eu locuiam cu surorile mele în Casa Lungă, împreună cu zece războinici. În colibele din jur trăiau restul tribului lui Čech, aproape o sută patruzeci de suflete. Cei ce se hotărîseră să ne însoţească. Ceilalţi rămăseseră în vechiul sat, spre nord-vest, cale de o zi călare... Desţelenisem pămîntul pe vale, pe Bojíci, şi semănasem orz şi secară şi ovăz pentru cai, dar şi mazăre , linte, ceapă, sfeclă... Era un loc bun, mai bun decît vechiul loc. Soră-mea îl visase, ea ne-a promis că aici va fi viitorul nostru. Mulţi oameni învăţaseră să creadă în visele ei. În visele mele nu credeau...”

„Ai avut şi tu vise?” am întrebat-o.

„Da. Multe. Dar nu îmi amintesc decît două. Niciunul dintre

acestea nu s-a împlinit, poate de aceea îmi amintesc de ele. Restul toate mi s-au împlinit, le-am uitat pe toate. Dacă nu ar fi fost mironosita de Libuša, eu aş fi fost conducătoarea tribului!”

„Eşti sora Libušei?” se miră Švejk . „Ştii, am cunoscut şi eu o femeie care fusese numită de părinţi Libuša. Săraca, visase că se va căsători cu un prinţ. Poate s-ar fi întîmplat, cine ştie? – dacă nu se năştea cu o pată roşie-vineţie care îi acoperea jumătate de faţă şi îi forma o buză de iepure într-o parte a gurii.. Altfel, era pantofăreasă foarte de treabă, bătea cuiele mai repede decît orice bărbat.”

„Şi...?” Vroiam să-l întreb ce avea povestea lui în comun cu cea a Anežkăi, dar Švejk se repezi entuziasmat să-şi depene mai departe naraţiunea.

„Totul s-ar fi terminat cu bine. Libuša îşi vedea de atelierul din Noveměsto, îmbătîndu-se doar de cîteva ori pe săptămînă, pentru că îi plăcea să tragă la măsea cît doi vardişti în permisie. Doar că, într-o seară, a auzit că prinţul Ferdinand, ăla de a fost împuşcat de sîrbi înainte de război, a fost numit rege al Bohemiei şi Guvernator al Pragăi. Sau viceversa. Şi-a zis: „Acum sau niciodată!” Căci, raportez cu tot respectul, trecuse de patruzeci de ani şi încă nu se împlinise visul. Aşa că s-a dus direct la Hrad şi a dat să intre. Dar haiducii de la poartă au strigat „Alt! Ce vrei, muiere?” Iar Libuša a răspuns: „Ştiut este că visele Libušei trebuie să se împlinească nesmintit, altfel se lasă cu nenorociri! Dacă măritul Prinţ nu mă ia de nevastă, minteni va pieri.” Ăia au chemat ambulanţa şi au dus-o pe Libuša la spital. Acolo a trăit liniştită o vreme, bătînd cu toiagul în talpa papucilor de nu-i vedeai mîna. Regreta doar paharul de horilcă pe care obişnuia să-l dea peste cap în fiecare seară la jupîn Meisterschleger, pe Karmelítska. Pe urmă i-au dat drumul, dar au săltat-o din nou, de pe stradă, pentru că prinţul Ferdinand tocmai fusese împuşcat, cu nevasta, şi ea striga: „Aţi văzut? V-am spus eu că prinţul va pieri ca un cîine! Nici nu merita mai mult...” Asta e.” concluzionă Švejk. „Pe ea nu au mai trimis-o la spital, gîndesc că a pierit în închisoare. Dar cu Libuša ta, cum a rămas?” o întrebă pe Anežka.

„Ea nu a ajuns la închisoare” răspunse Femeia, ironic. „Nu ar fi avut nimeni curaj să ridice mîna împotriva ei. Mai ales pe bărbaţi îi stăpînea! O credeau întruchipare a Marei Zeiţe şi ea îi

primea pe Bătrînii din Sfat întinsă între blănuri, deseori goală, pentru a le da sfaturi bazate pe visuri. De mirare că nu-i călcau porunca?” rîse ea aspru.

10

(în care legendele se arată a fi mai adevărate decît am putea noi crede)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Cînd am mai crescut, am întîlnit oameni care credeau – adică nu, pentru ei „a crede” era sinonim cu „a fi convins” – că Zeul Suprem, indiferent sub ce nume l-ar fi cunoscut pe acesta, ar fi creat o singură lume: aceasta, a noastră, de pe Pămînt, locul unde să-și pună în aplicare Planul.

Existența mai multor lumi implica mai multe planuri. Oare Omul, indiferent de compoziția lui chimică și biologică și de înfățițarea lui, a „căzut” mereu, peste tot, în toate lumile? A fost nevoie peste tot de un Iisus? De o mie, de un milion de Iisuși? Iar în lumile unde Omul nu căzuse, el trăiește în raiul acelei lumi, fără a avea nevoie de un Mîntuitor?

A fabula pe marginea acestor subiecte este anatema! În mod cert asta mă va împiedica să ajung să cunosc bietul Rai al bietei noastre lumi – în schimb, voi ajunge să cunosc mult mai bine decît mi-aș dori, cealaltă „jumătate” a celuilalt „tărîm”:

Iadul. Asta dacă Judecătorul nu va crede de cuviință că păcatele mele pot fi spălate în cîțiva eoni de trai undeva în limbo, în Purgatoriu... Unde s-or găsi ele – pentru că în mod material ele nu se pot găsi „în cer”, nici „sub pămînt”... Poate undeva aici, între noi?

S-ar zice că n-o iubeai prea mult...” am comentat eu.

„Eram trei surori”, explică femeia. „Soră-mea mai mare, Kazi, era pricepută în leacuri şi plante, vindeca oameni şi animale... Dar era tăcută, retrasă, stătea, deseori, într-o colibă în pădure şi oamenii o vizitau numai la nevoie. Se şi temeau, cumva, de ea. Din păcate... penru mine... Kazi o iubea mai mult pe sora noastră Libuše şi îi ţinea întotdeauna partea.

„Eu eram preoteasa Marii Zeiţe. Prin ritualuri învăţate de la bunica, aduceam ploaia şi belşugul. Binecuvîntam cîmpurile şi animalele. Cunoşteam bine crugul vremii şi le spuneam oamenilor cînd să are, cînd să semene, cînd să culeagă. Blestemam duşmanii şi binecuvîntam războinicii noştri, asigurîndu-le victoria.”

„Şi de ce nu te ţineau pe tine de stăpînă?” întrebă Švejk , practic.

„Se temeau de mine. Multe vrăji le făceam noaptea. Aveam ca tovarăşi un lup sur, pe care-l crescusem de pui, şi un şarpe mare şi frumos, de casă. Şi apoi a fost întîmplarea cu slavnovčii...”

„Ăştia cine erau?”

„Neam cu noi. Noi locuiam la ce se numeşte azi Levy Hradek, ei în sus pe Vltava – cam pe unde e satul ăla” arătă ea peste rîu cu mîna. „Slavnovčii începuseră să se ridice, că aici locul e mai bun. Ai noştri vroiau să-i jefuiască, mi-au cerut să-i blestem. Eu am refuzat, am zis că e mai bine să ne unim cu ei. Atunci s-au dus la Libuše – tata murise. Le-a spus să aştepte, să întrebe visele. Dimineaţa le-a spus că fără blestemele mele nu pot face nimic, ar fi înfrînţi. Doar dacă ar avea un duce...”

„Duce?” întrebă Švejk .

„Dux belorum. Căpetenie de război. Tatăl nostru fusese Dux. Libuše spera să o aleagă pe ea Dux, dar războinicii nu au vrut. Ei doreau un bărbat. Degeaba le-a spus ea că acesta îi va asupri, le va lua dijmă şi le va silui fetele şi nevestele – ei nu şi nu, vroiau Dux, bărbat! Femeile mă vroiau pe mine... Atunci Libuše a spus că trebuie să plecăm din Levy Hradek, acolo erau cei ce se împotriveau cu mai multă hotărîre. Am venit aici” – arătă cu mîna spre Višehrad. „Slavnovčii ne-au primit cu prietenie, împreună ne puteam apăra mai bine în caz de pericol. Eu eram mai mult în satul lor, construiseră un templu Marii Zeiţe. Mai tîrziu, pe locul acestui sat” arătă ea cu mîna în jurul nostru „au venit nişte germanici, fugind de franconii dinspre apus. Au fost cîţiva ani buni...”

„Şi ce s-a întîmplat?” am întrebaat eu.

„Războinicii noştri nu uitaseră dorinţa de a-i jefui pe slavnovči. Au bătut-o la cap pe Libuše să le găsească un Dux. Atunci ea mi l-a luat pe Přemýsl...” Verdele ochilor se ascunse în dosul lacrimilor, dar ea continuă. „Era un om simplu, uşor de condus – recunosc, Dar mă iubea şi eu îl iubeam, că era flăcău frumos şi vînjos. Era plugar şi pădurar şi vînător iscusit, bun la lupta cu sabia şi arcul. Începuse să construiască o colibă unde urma să trăim împreună – acolo, pe deal” arăta ea spre Hrad. „Eu totuşi nu ştiam ce să fac, avusesem Visul!”

Femeia rămase pe gînduri. Švejk se aşezase pe o piatră, privind îngîndurat la cei cinci oameni care se opinteau pe lîngă o harabală trasă de doi cai costelivi, care avea tendinţa să se înţepenească între bolovanii de pe fundul rîului. Prelata aruncată peste coşul căruţei ne împiedica să vedem ce atîrna atît de greu în ea, de punea la grea încercare atît caii cît şi slugile, dar, după mirosul pestilenial ce se ridica deasupra ei, se putea bănui că e plină cu piei proaspăt argăsite.

„Mda, visul...” îşi reluă Anežka povestirea. „Dacă nu ar fi venit, m-aş fi împotrivit, poate. Lîngă Přemýsl îmi găsisem locul. Era om simplu, dar ţinea la mine. Îi era şi puţin teamă, e drept... Nu înţelegea forţele naturii care mi se supuneau, unori. Dar se apucase să ridice casa în care să trăim împreună.”

„Ne spui şi nouă visul?” am întrebat-o. „Ce te tot învîrţi în jurul lui?”

„Poate nu vrei să-l auzi” rînji ea spre mine. „Poate nu vreau să mi-l amintesc... L-am povestit Libušei şi a ieşit rău. De ce l-aş mai povesti o dată?”

„Poate că e nevoie să ni-l spui. De ce altfel am fi aici? De ce ai fi aici?”

„Poveştile trebuie spuse” zise Švejk , ridicîndu-se de pe piatra lui. Adunase de lîngă el o piatră lată, pe care o aruncă nîndemînatec în rîu. „Aşa a fost cu pan Moravec de pe Svarnosti, hornarul. Într-o zi, cînd îl chemase pan Jarušek să-i cureţe coşul – doar erau vecini, locuia chiar în casa din colţul străzii cu Lidicka –, ce credeţi că a văzut pan Moravec împingînd de codirişca pămătufului şi căscînd ochii pe deasupra acoperişurilor? Eh? Nu aveţi de unde ştii” – acceptă el evidenţa. „Tocmai la etajul trei al unei case o femeie se iubea cu un soldat! S-a uitat hornarul curios şi i s-a părut că recunoaşte în soldat pe ordonanţa maiorului Hondička, deşi era fără cizmele lui uriaşe şi nu-l mai văzuse în izmene... ăăăă... cu izmenele în vine. Pe cucoană nu a putut-o recunoaşte, aşa cum era...”

„Švejkule!” se încruntă la el Anežka.

„Da. A socotit el pe degete şi a ajuns la concluzia că fereastra respectivă era chiar în casa de pe Svarnosti unde locuia el. Ba chiar a apartamentului vecin cu al lui, acolo unde locuia funcţionarul imperial Werner. L-a apucat aşa un rîs că era să-şi scape pămătuful pe coş la vale – ba chiar să se scape pe el însuşi de pe acoperişul din ţigle umede. A pufnit în rîs toată ziua, de se mirau toţi cei care îl cunoşteau, ştiindu-l om ursuz şi lipsit de veselie. Cînd a ajuns acasă, a povestit întîmplarea nevestei, Juliška, unguroaică de prin Slovacia. „Tulai!”, a ţipat Juliška pocnindu-şi palmele, „ nu mai spune nimănui povestea, dacă nu vrei să dai de dracu’. Ştii doar ce mult ţine pan Werner la nevastă-sa. Ce vrei, să te arunce în puşcărie că vorbeşti pe socoteala neveste-sii? Nu e bine să te pui cu funcţionarii crăieşti!” Aşa că pan Moravec nu a spus nimănui povestea, deşi cînd şi cînd mai pufnea în rîs – mai ales cînd vedea trecînd vreun soldat cu cizme mari. Toţi soldaţii au cizme mari” ne comunică Švejk cu seriozitate. „Pînă cînd, într-o seară, pe cînd îşi sorbea absintul la crîşma de pe Štěpanova, s-a trezit că îl întreabă dacă poate sta la masa lui – cine credeţi? – chiar vecina lui, pana Grete Wernerova! Moravec a rămas cu gura căscată, nu ştia ce să facă: să pufnească în rîs? Să o refuze? Să o rupă la fugă? Şi, în timp ce pana Grete sorbea cu delicateţe din păhăruţul de kirsch, se apucă ea să-i povestească ce bine a petrecut, ea şi pan Werner, la Băi, la Kárlovy Vary, timp de două săptămîni, „luna trecută”, şi-l rugă să-i transmită mulţumiri

panei Moravecova pentru atenţia cu care îngrijise apartamentul în lipsa lor. „A făcut şi patul, zilnic!”, o lăudă pana Grete pe Juliška. Cînd pan Moravec, coşarul, s-a întors acasă, i-a spus nevestei cu toată seriozitatea celor şapte pahare de absint consumate: „Te-am ascultat cu sfinţenie, Juliška, şi nu am spus nimănui despre ce văzusem de pe acoperiş. Deşi mi-a fost greu – pana Márje z Týnska şi voi, sfinţilor Apolinair şi Salvator! - ce greu mi-a fost, că mă tot pufnea rîsul, de se mirau toţi cunoscuţii. Dar să ştii, dacă aş fi spus povestea mai repede, încaltea nu-mi mai ardea de rîs. Aşa că acum e musai să-ţi spun povestea auzită de la pana Wernerova.” Pînă cînd panei Juliška i se vindecară coastele, pan Moravec trebui să facă el patul, vreo trei săptămîni. Juliska nu mai făcu niciodată curăţenie pentru vecini, iar pan Moravec îşi recăpătă voioşia, deşi nu a mai fost auzit pufnind în rîs.”

„Măi Švejkule”, am comentat eu, ce are povestea ta cu situaţia noastră? Nu am înţeles tîlcul poveştii.”

„Păi, eu zic că pana Anežka ar face bine – să trăiţi, cu respect – să ne spună povestea. Cel puţin nu o să pufnească nimeni în rîs...”

„Aşa?” îl privi femeia ironic – dar primi de la Švejk o privire blajină, de copil nevinovat. „Bine, să vă spun. Am visat că era noapte şi ceaţă. Şi undeva, dincolo de locul unde străbăteau privirile mele, erau adunate nişte umbre. Nu ştiam ce văd, şuşoteala se pierdea în ceaţă, dar deodată o voce seacă şi uscată, ca tîrîşul şarpelui prin frunze uscate, spuse: „Aici undeva! Va trebui să o căutaţi. E o piatră, pare un bolovan obişnuit, dar prezenţa mea o va face să dea naştere unui prunc. El va fi Antihristul prorocit! Prin el va veni sfîrşitul lumii acesteia.” „Dar după o mie de ani va veni Armaghedonul” zise o altă voce. „va veni Împărăţia celuilalt...” „Asta e o prostie! zise prima voce. „Ar fi fost aşa dacă nu venea mai întîi Antihristul, dacă puneam mai întîi eu Stăpînirea Minciunii peste lume fără el. Dar aşa, Lumea va fi distrusă. Peste cine va mai domni El? Vă spun, numai aici, în oraşul lui Přemýsl şi a lui Kárel, adevărata prorocire - a mea, nu a popilor – se va împlini!” M-am trezit udă de sudoare. Am ştiut că aflasem lucruri pe care numai Marea Zeiţă mi le putuse face cunoscute. Avea nevoie de ajutor, ştiam şi eu. Singură nu se putea apăra. Împărăţia ei nu mai avea să vină, dacă piatra

din oraşul lui Přemýsl avea să nască!”

„De care Mare Zeiţă vorbeşti?” am întrebat.

„Doamna, Domnul, Marele Zeu, Dumnezeu... Cel Care ESTE... Are multe nume. Eu am cunoscut Entitatea sub forma de forţă fecunditoare, ca Natura. Aşa-mi era mai uşor să intru în contact cu Ea.”

„Şi ce a mai urmat?”

„Am încercat să împiedic construirea cetăţii lui Přemýsl. Am vrut să plec cu el în lume. Dar mi s-a împotrivit. Îi intrase în cap să construiască o casă pentru mine aici... Eu vedeam coliba devenind palat, cetate, căpătînd nume: Praha!”

„De ce Praha?”

„Nu ştiu. Pragul unei noi lumi, poate. Mai tîrziu chiar aşa au crezut unii, că numele îi vine de la „pragul” pe care îl construia Přemýsl colibei. Visase soră-mea că dacă se mărită cu acel plugar care contruia un „prag” pe dealul Zizu, acesta va deveni ducele tribului nostru. Ea-l ştia din spusele mele, ştia că-l va putea conduce şi credea în visul meu, în viitorul Cetăţii – chiar dacă mai puţin în prorocire. A trimis războinici să i-l ducă, l-a întîmpinat goală învelită în mătăsuri şi bijuterii, l-a invitat alături de ea pe tron... Přrmýsl era mare, voinic – dar cu minte de copil. A plîns după aceea toată noaptea. Dar a dus războinicii noştri la jaf împotriva slavnovčilor. Cu pămîntul, robii şi bogăţiile răpite, tribul nostru a devenit cel mai puternic din zonă. Germanii s-au supus şi ei... Přemýsl nu s-a putut rupe niciodată de ea. L-a stăpînit toată viaţa. Am încercat să ridic femeile împotriva stăpînirii ei, dar ea i-a avut pe bărbaţi, îi învăţase lacomi şi orgolioşi. Am plecat în pădure... Aveam în fiecare noapte acel vis. Fără măcar să văd dealul Zizu, simţeam sub el pulsînd ca o coptură rea, o cangrenă vînăt-purpurie, băloasă... O simt şi acum, acolo” – arătă cu degetul spre Hrad.

„Ce-ar fi să ne ducem să spargem piatra?” am întrebat eu, voinicos.

„Ar fi bine – dacă ar fi posibil. Eu am căutat-o de multe ori. Pe cînd nu erau construcţii, era mai uşor... O simt, uneori am pus şi palma pe ea – dar nu e acolo. E în alt... loc, în alt spaţiu. E nevoie de altceva ca să putem ajunge la ea. Şi de altă persoană. Eu nu o pot atinge – poate unul dintre voi.”

Am stat tăcuţi, gînditori. Harabaua ieşise din apă pe malul drept al rîului, pe toloaca dintre case.

„Staremĕsto.” zise gînditor Švejk. „Am mulţi cunoscuţi acolo. Şi ştiu mai toate berăriile. Unele vînd bere de Branik, altele de Hrušovice, altele Stáropramen, sau adusă de la Plzen sau Česke Budejovice... Mă ştiu mai toţi crîşmarii. Cred că mi-ar face bine o bere. Îmi lipseşte Podul”, mărturisi el melancolic.

„Totuşi”, dădui glas nedumeririi, „cum ai ajuns în crîşmă? Eu am putut, la fel Švejk , ea există în vremea noastră, chiar dacă în alt... loc. Dar tu? Nici nu pari a fi din secolul... opt? Nouă?”

„Nu ştiu în ce veac am trăit” zise femeia. Tribul nostru sosise de ceva vreme pe aceste locuri. Spre răsărit erau moravii, înrudiţi cu noi, cîteva triburi împrăştiate. Spre vest erau francii, uneori ne călcau. Dar de jur împrejur erau germanici şi avari. Spre sud, departe, erau bizantini care se luptau cu populaţii sălbatice, care ieşeau din deşerturi. Şi între noi erau alte triburi de sclavoni... ca şi spre nord. Eu mă numeam Thétka. Se zice că eram una din ficele lui Čech – dar la noi toţi şefii de trib se numeau ceh. Moravii şi bizantinii ne numeau sclavoni – dar noi îi numeam aşa pe cehii din cîmpie: slavovniči. Dar acum sunt Anežka.”

„De ce? Şi cum ai ajuns aici?”

„Am avut un al doilea vis. Am început să-l visez cînd am ajuns să simt piatra – fără să o pot găsi. Cînd Přemýsl construise Casa Lungă pe dealul Zizu, deşi Palatul şi-l construise, aşa cum voise Libuše, la Levy Hradek. Cred că şi Libuše simţea piatra, de aceea nu i-a plăcut să trăiască aici. După încercarea de revoltă, ne-am urît pentru totdeauna.

„În vis mi se arăta că dacă voi reuşi să dorm destul de mult, voi fi Anežka din neamul lui Přemýsl. Şi atunci voi ajuta „un străin” să construiască un loc, unde, eu voi fi cea care voi conduce „Distrugătorul” către Piatra Distrugerii. După ce am avut acest vis, am început să am... amintiri din alte vieţi – v-am spus că sunt vrăjitoare. Şi că am ajutorul Marii Zeiţe.”

„Şi cum ai dormit atîta?” întrebă Švejk. „Eu am încercat de mai multe ori să dorm măcar o zi – dar nu am reuşit.”

„M-a ajutat soră-mea Kazi. A venit într-o zi la mine, în pădure. La răzvrătire mă trădase, se dăduse cu Libuše. De atunci nu o mai văzusem. Acum a venit la mine şi mi-a zis: „ai avut dreptate, dar nu cred că ai fi putut împiedica să se

construiască cetatea lui Přemýsl. Acolo, pe Zizu, va fi Hradul Pragăi. Duşmanul o vrea, pentru că acolo e Piatra, iar Marele Zeu şi Marea Zeiţă nu se pot împotrivi. Acum trebuie să facem să nu se îndeplinească voia Răului." „Ce putem face?" am întrebat eu. „Nu pot găsi Piatra." „Ştiu. Asta pentru că nu eşti Anežka şi nu eşti cea care vei conduce... Mai întîi trebuie să fii Anežka!" „Ce pot face eu? Eu sunt Thétka. Puterile mele şi ale Marii Zeiţe nu mă pot ajuta." „Ale tale poate nu, dar ale Marii Zeiţe, da. Prin mine." Mi-a dat să beau cîteva picături dintr-un şip de metal şi sticlă. „Vei dormi cinci sute de ani" mi-a spus. „Ca să nu fii ucisă, să nu putrezeşti, să nu te sfîrşeşti, pune-te, cu ajutorul Doamnei, într-un loc, la sînul ei. Asta o poţi face, dacă vrei. Nevoia te va ajuta! Dacă nu vei reuşi, vei muri. Te vor mînca animalele..." Am reuşit, nevoia a fost cu adevărat mare. Doamna a fost bună. M-am trezit acum cîteva zile. Am ştiut de la început că sunt Anežka. Cîndva, în viitor, voi fi însă Fraulein FX. Nu ştiu de ce este nevoie de mine aici, ca Anežka, dar voi afla."

„Ziceai că trebuie să ajuţi la construirea crîşmei" zise deodată Švejk .

„Am venit în fiecare zi în acest loc, acolo unde amintirile îmi spuneau că va fi, cîndva, o crîşmă, aşteptînd o minune. Şi aţi venit voi! Nu ştiu cu ce mă puteţi ajuta, dar e prima dată cînd speranţa îmi încearcă inima."

„Dacă eşti din neamul lui Přemýsl" am spus eu „ar trebuie să fii prinţesă. Ai fost sus la Hrad?

„Nu. Cred că e momentul să-i facem o vizită."

Fără a mai aştepta să vadă ce vom face, Anežka porni cu paşi hotărîţi pe uliţa acoperiă cu prundiş ce şerpuia spre zidurile cetăţii de pe coama dealului.

11

(în vedem că cetăţile au și închisori)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Că tot am vorbit despre o lume a „lumilor" Uite, îmi amintesc de unul din basmele Şeherezadei, în care întîlnim o astfel de lume paralelă. Se face că era un sultan, şah, whatever, la care a venit un vrăjitor. Acesta i-a spus că-i va face o minune cum nu s-a mai pomenit. Şi l-a pus pe sultan să intre în cadă, dezbrăcat. Cînd a scos sultanul capul din apă – ce să vezi? Era în alt loc: scufundat în apa unui rîu pîn-la piept. Înjurîndu-l pe vrăjitorul care-l înşelase, lăsîndu-l făr-mpărăţie, s-a dus în cetatea ce se zărea nu departe. Şi aici a început o viaţă grea, muncind cu palmele şi umerii – mai întîi ca tăietor de lemne în pădure, că nu ştia nicio meserie, apoi şi altele. Cu vremea a adunat şi el cîţiva dinari, a găsit o fată, s-a însurat, a avut copii... Devenise nu foarte bogat, dar fericit.

Într-o zi, ajuns întîmplător pe malul rîului, s-a hotărît să se scalde. Dar, cînd a scos capul din apă... era în seraiul lui de sultan! Lipsise exact o clipă – deşi pe lumea „cealaltă" trăise şapte ani. Să se răzbune pe vrăjitor, l-a poftit să se bage şi el în

apă – hotărît să-i taie capul cînd îl scotea din apă, atît pentru cei şapte ani de trudă, cît şi pentru fericirea pierdută. Dar vrăjitorul n-a mai ieşit din apă – a dispărut pentru totdeauna. Probabil, zic şi eu, preferase să ia locul sultanului pe tărîmul celălalt, să încerce şi el să fie fericit...

Era o zi uscată, călduroasă, şi nu puteam să-mi dau seama dacă era sfîrşitul primăverii sau începutul toamnei. Prundişul aruncat printre bolovanii ce acopereau uliţa în pantă făceau ca mersul să fie relativ uşor. Fără a fi un drum roman, probabil, nici în anotimpul ploios calea nu era prea rea.

După ce străbătea pîlcul de case negustoreşti, locuite pe cît se pare, în mare lor majoritate, de germani, începea să urce spre şaua dintre Petřin şi Zizu, pe traseul viitoarei Nerudova. Puţinele, rarele case construite pe marginea drumului, ne lăsa să vedem livezile şi păşunile de pe vale şi de la poalele Petřinului, cît şi spre nord şi vest, pînă pe culmea dealului, care părea mult mai puţin înalt decît va arăta cîndva, în viitor.

Palatul era relativ mic şi simplu: o casă din lemn ceva mai înaltă decît pîlcul de case adunate mai ales în partea vestică a incintei. Cetatea, o împrejmuire din palisade de lemn întreruptă ici şi colo de cîteva turnuri din piatră, închidea un loc relativ redus, chiar dacă se întindea spre răsărit pînă la marginea culmei, desupra văii rîului. Cea mai mare parte a acestei zone era ocupată de o mînăstire, deasupra căreia se ridica turla unei biserici destul de noi. Spre vest, chiar în spatele palisadei, era turla unei a doua biserici. O a treia, o rotondă, se vedea chiar faţa palatului. Drumul, după ce ajungea pe platoul de pe culmea dealului, pornea direct spre răsărit şi se oprea în faţa porţii, mărginită de două turnuri din piatră.

Ajunşi în dreptul porţii, ne-am întors feţele spre rîu. Priveliştea, atît pentru mine şi Švejk , cît şi, probabil, pentru Anežka, era complet de nerecunoscut. În primul rînd, oraşul – să-i spun mai curînd „sat”? – era cît se poate de puţin întins. Dacă nu ar fi fost tăiat în două de Vltava, ar fi format un sat nu foarte întins, cu cel mult trei sute de case. Sectorul de la poalele dealului, viitorul Mic Cartier, era mai mic, probabil vreo sută de case – dar mai îngrijit, cu vreo cîteva case cu două etaje, unele construite din zidărie şi piatră. Partea estică era

adunată în jurul tîrgului, care se întindea de la vad cale de vreo trei sute de paşi. La capătul ei estic, uliţa se lărgea într-un mic obor, în jurul căruia apăruseră cîteva case mai arătoase. Ici şi colo se înălţau turlele unor biserici - din care unele erau în afara valului de pămînt cu palisadă care închidea „oraşul” de jur împrejur. Multe case se aflau, de asemena, în afara incintei: un grup mai jos, pe firul rîului, cam pe unde va fi viitorul cartier al evreilor, dar şi în susul apei, unde formau o aglomeraţie la poalele dealului abrupt pe care se afla o cetate – Višehrad. Cum zic, cu totul ceva peste trei sute de case. Satul era tăiat de două şleauri: cel ce venea de la vad şi se continua spre răsărit, spre dealurile ce închideau lunca, şi unul ce cobora pe malul rîului, venind dinspre cetatea sudică şi, trecînd prin sat şi prin pîlcul de case ale evreilor, continua spre nord pe malul Vltavei. Ele se întretăiau chiar în piaţa din capul vadului. Majoritatea caselor erau din lemn, unele de-a dreptul nişte colibe acoperite cu paie, brazde de iarbă sau, mai rar, şindrilă, foarte puţine – mai ales cele din jurul viitoarei Staroměste Námesti – avînd mai mult de un etaj.

„Parcă nu-mi vine să cred.” zise foarte sincer Švejk, dar eu nu am apucat să-i răspund. Poarta se întredeschise, scîrţîind, şi un străjer îşi scoase capul blond, ciufulit, acoperit cu un coif rotund şi cam mic pentru capul lui, printre canaturi. După ce-şi netezi mustaţa cu degetul gros de la mîna stîngă, îşi îndreptă coiful metalic pe cap şi zise cu glas gros şi puternic:

„Domniţă, bine te-ai întors. Eram gata să pornim în căutarea ta! Tatăl măriei tale, măritul rege, se simte mai bine în dimineaţa asta, dar îi era teamă că se va sfîrşi fără să te aibă în preajmă. Nu eram siguri că solia noastră a ajuns la Assissi, să te îndemne pe drum spre casă.”

„Deşi ruptă de lume, chemarea tatălui meu lumesc mi-a grăbit pasul” improviză Anežka. „Doresc să mă rog la căpătîiul său, să-i fie mai uşoară trecerea spre lumea lui Dumnezeu.”

„Amin, Domniţă, să te audă pana Marie. Dar să nu spui tatălui măriei tale că ai sosit însoţită numai de doi oameni – şi aceia neînarmaţi” ne privi el cercetător. Švejk vru să spună ceva, dar eu îl înghiontii în coastă. Anežka zise, grăbită:

„Nu te lua după înfăţişarea lor... Apărarea mea este Iisus, nu braţul omenesc. Dacă domnia ta ne vei însoţi, mă voi înfăţişa

tatălui meu, regele.”

În continuare destul de morocănos, străjerul deschise poarta şi ne făcu loc să intrăm. Neîncrederea lui era justificată. Nu numai că eram neînarmaţi, dar eram pedeştri şi înveşmîntaţi destul de neobişnuit. Nici nu arătam semn de călătorie: eram odihniţi, sătui, neprăfuiţi... Probabil îşi închipui că făcusem popas la vreo mînăstire din oraş, aşa că nu ne mai întrebă nimic. Nu ne însoţi mai departe, ci închise poarta în urma noatră, o bară cu doi drugi groşi ghintuiţi în aramă. În acest timp, făcuse un gest unui străjer, ce ne privea de pe platorma unuia dintre turnuri, şi acesta scoase un semnal dintr-o trîmbiţă.

Din clădirea mare, dar nu foarte înaltă, ce se ridica în dreapta porţii, sub zidul de împrejmuire, precis Palatul, ieşi un bătrînel îmbrăcat într-un veston roşu, lung pînă la genuchi, legat la brîu cu o centură lată, de care atîrna un pumnal în teacă şi o pungă; în centură era vîrîtă, în curmeziş, o pană. Umflătura de alături conţinea, bănuiesc, o călimară. Pe piept avea doi lei aurii, faţă-n faţă. Avea părul lung, cenuşiu, căzînd pînă pe gulerul din piei de sobol. Pe cap avea o cuşmă, mărginită şi ea cu blăniţe scumpe. Faţa era destul de durdulie, roşie – semn că nu se da în lături de la ospeţe -, acoperită în parte de barba lungă şi căruntă. În timp ce se apropia, străjerul răcni la el:

„Logofete Velimar, mica domniţă a venit acasă... hrm... însoţită de doi... hrm... străjeri. Vrea să fie dusă grabnic la Măria Sa regele.”

Sfetnicul îi pupă mîna Anezkăi, după care o strînse cu dragoste la piept.

„Ochii mei se bucură la lumina feţei tale, domniţă. Nu credeam să te mai văd. Ştiu că traiul la măicuţele Clarise nu e uşor.”

„E mai uşor decît în lumea Stăpînului Minciunii. Şi eu mă bucur să te revăd, bunul meu prieten. Să mergem.”

Ne lăsă mirîndu-ne de uşurinţa cu care minţea. Eram convins că nu îl văzuse în viaţa ei pe onorabilul logofăt... Neavînd de gînd să ajung la capătul unui rege bătrîn şi bolnav, poate pe moarte, îi făcui semn lui Švejk să mă urmeze... în altă direcţie. Ţinta era biserica ridicată chiar lîngă zidul de incintă. Era relativ mică, din lemn pe fundaţie din piatră.

„Biserica de colo”, arătă Švejk cu mîna spre răsărit, spre

turla ce se ridica deasupra pîlcului de case, „o recunosc, cred că e Sviato Jíři. Dar asta?”

„Cred că îi zicea Sfînta Maria. I-au descoperit ruinele fundaţiei mai de curînd...”

„Nu pot înţelege nicicum”, mărturisi el. „Ceea ce văd eu aici este Praha – şi nu este. Poate aşa a fost de mult tare – dar ce caut eu aici? Pe de altă parte, tu parcă îmi cunoşti oraşul, dar ştii şi lucruri care nu s-au petrecut pe vremea mea. Iar Anežka... Thétka... Ea parcă e de la început – auzi, o ştie pe Libuše, pe Libuše! – dar cică e şi din această vreme. Cine-i ea? Cine e regele?”

„Regele ar putea fi Otokar Întîiul. Deci, ea ar putea fi Anežka, sfînta. Cea care a construit mînăstirea. Dar o va construi mai tîrziu; m-am uitat, încă nu e pe malul Vltavei.”

„Ţi-am zis., nu mai înţeleg nimic...”

Pornirăm mai departe, prin faţa palatului. Acesta era o clădire de circa optzeci de paşi, construită din blocuri pătrate din piatră, cizelate să se îmbuce perfect, puse pe o fundaţie relativ înaltă din blocuri de piatră brută, prinse cu tencuială. Deasupra brâului din piatra prelucrată, înalt de vreo opt picioare, se ridica un al doilea etaj, din bîrne în care erau deschizăturile a şase ferestre înguste. Etajul din piatră avea doar patru, dar mult mai largi, cu trei deschideri întrerupte de coloane subţiri. Deasupra etajului superior se ridica o galerie cu creneluri, tot din bîrne, de unde se putea trage în caz de atac, întreaga clădire fiind acoperită cu şindrilă, în două ape. În faţa ei se întindea o piaţetă acoperită cu un caldarîm din piatră, largă cît o toloacă, circa o sută de paşi. Dincolo de ea era o linie de case din lemn, la picioarele palisadei. Între case şi mînăstire, aproximativ în centrul piaţetei, se ridica o rotondă romanică, avînd alături o fîntînă.

„Asta ce mai e?” întrebă Švejk.

„Prima... ba nu, a doua biserică Sfîntul Vítus. Asta este rotonda din piatră. În locul ei, Karel va construi catedrala. Tu-mi pari cam tăcut, nu crezi?”

„Mi-ar prinde bine o bere” mărturisi soldatul. „Chiar şi pe front mai aveam prilejul să-mi spăl gîtlejul... Oare oamenii ăştia au inventat berea?”

„Cred că da. Egiptenii aveau şi ei bere.”

„Egiptenii? Adică, cikanii? Nu ştiam că ei fac bere...”

„Nu, egiptenii din Egipt. Ştii? Nil, Piramide...”

„Aha”, se bucură el. „Am văzut un almanah mai vechi şi cam jerpelit, la Pinkašů. Nu am trecut pe-acolo. E bună berea lor?”

„Nu ştiu. Dar cum de nu te-ai dus pe-acolo, credeam că nu ţi-a scăpat niciuna.”

„Dar eu ştiu? Aşa s-a întîmplat... Şi acolo aveau bere egipteană?”

Am renunţat să-i mai explic că trecuseră patru-cinci mii de ani de pe vremea egiptenilor.

„Pobabil era cam amară. Şi caldă – la ei e cald tare...”

„Mda. Berea, dacă nu e rece, nu are niciun chichirez. Deşi am băut la polaci bere fiartă, cu smîntînă... Ptiu! Deci, zici ca femeia care e cu noi e Pana Anežka Čéska Přmýslova? Stareţa mînăstirii? Suntem... cînd? Pe la 1200? Cum am ajuns aici?”

„Cu ajutorul crîşmei, cred.”

„Dar crăşma nu există. Cum ajungem înapoi acasă?”

„Se pare că de aceea suntem aici. Trebuie să găsim o cale să construim crîşma. Se pare că Anežka gîndeşte şi ea la asta. Poate, cu ajutorul regelui, să reuşim.”

„Hm, această... Anežka nu pare deloc sfîntă... Chiar, cum ajung oamenii sfinţi? Nu am întîlnit niciunul pînă acum. Ah, era sfîntul de pe strada Resslova, cel ce cerşea toată ziua în faţă la Sviato Frančisk. Era sfînt, aşa că jandamnii nu-l adunau cînd el afirma că e înruparea sfîntului Frančisk, sosit în Praha cu misiunea de a aduna bani pentru sărmanii fraţi din Guyana. Lumea îi dădea cîte o coroană, cîte un haleř, dar nu făcea rău nimănui. Aşa că s-au mirat cu toţi cînd au aflat că jandamii îl adunaseră, totuşi, din Piaţa Jungmannova. Cică îşi cumpărase o casă mare în Louný. Chiar fraţii franciscani l-au turnat. Nici vorbă să adune bani pentru misionari... Nici nu era prea sfînt, ziceau ei, ci un şarlatan isteţ. Ca să vezi,” concluzionă Švejk, „ce rea e lumea!?”

Nu am înţeles la care „lume” făcea referire Švejkul, la şarlatan, călugări, misionari sau populaţia Pragăi... Între timp, străjerul cel blond ni se alătură, la fîntînă.

„Văd că n-aţi mai fost în Praha” mi se adresă. „De unde veniţi?”

„Din Praha”, recunoscu sincer Švejk. „Stau în Vinohrady.”

„Vinohrady?” nu înţelese străjerul.

„Colegul eu e cam ameţit de călătorie, te rog să-l ierţi.” intervenii eu. „Aşa are el obiceiul, să se creadă locuitorul oraşelor prin care trecem. Suntem fraţi ai fericitului Francisc din Assissi.”

„Aha. La sfîntul Cosimo, aşa-i?”

„Aşa.”

„De aceea aţi însoţit-o pe domniţă.” se lumină el la faţă. Ştiu că vrea să înfiinţeze o mînăstire a clariselor lîngă biserica franciscană de pe malul Rîului. Dar ce-i cu Vinohrady?”

„Nu ştiu. O fi vreun orăşel prin... Normandia.” am improvizat eu.

„Asta pe unde vine?”

„Pe la franci...”

„O fi iscoadă?” se încruntă din nou străjerul, spre Švejk. „E drept, între noi şi Francia e Imperiul, iar împăratul a avut bătaie grozavă cu francii, a mîncat o bătaie de şi-a pierdut şi tronul, şi împărăţia. Acum rege al germanilor este Henric, fostul logodnic al domniţei...”

„Colegul meu a plecat de mult din Francia, dinainte de război...”

„Da.” se vîrî în discuţie Švejk, care urmărise pînă atunci schimbul de cuvinte fără a da semn că pricepe ceva. „Eu am jurat credinţă Împăratului! Sunt slugă credincioasă, să trăiţi, cu respect.”

Fără multe vorbe, ne-am trezit într-o încăpere îngustă, fără mobilă şi ferestre, în subsolul Palatului. Singura lumină venea printre zăbrelele puse la ferestruica din uşa groasă, ferecată. Scîrbit, m-am aşezat pe podeaua din pămînt bătătorit, rezemîndu-mă de perete. Švejk se aşeză lîngă mine, senin. Ştiu, nu era prima dată cînd ajungea în astfel de situaţie.

„Eh, dacă aş avea o stacană de bere!” plescăi el pofticios din limbă.

*
* *

După cîteva ore, ne trezi zăvorul tras la uşă. Adormisem amîndoi. Acum ne ridicarăm cu greu în picioare; încheieturile

se împotriveau.

„Ar fi fost bune nişte paie” dădu Švejk glas gîndurilor mele.

Orbiţi de lumină ce pătrundea prin uşa deschisă, am strîns pleoapele. Cînd rotocoalele de foc ce ne jucau în dosul ochilor dispărură, văzurăm că ni se alăturase un bărbat subţirel, cu capul mare, rotund ca o bilă – impresie întărită de faptul că creştetul îi fusese ras ca în palmă. Avea totuşi o bărbuţă rară şi anemică, ascuţită, relativ sură. Deasupra buzelor subţiri se iţea o mustăcioară de asemenea subţire, sură, care dispărea sub nasul mare, gros şi coroiat. Pielea îi ea pergamentoasă ca textură şi coloratură, cu firişoare fine, numeroase, de zbîrcituri.

„Salam aleikum”, se aplecă de mijloc, cuviincios, în faţa fiecăruia dintre noi. „Domnul fie cu voi. Umilul vostru servitor, Ibrahim ibn Yakub vi se închină smerit.”

„Bună ziua. Sau seara.” îl salută vesel Švejk. „Cine e Ibrahim? Nu ştiam să am vreo slugă. Eu sunt ţucălarul maiorului Lukaš, să trăiţi. Acum dezertor.”

„Nu, el este Ibrahim” i-am zis lui Švejk , recunoscînd stilul înflorat al arabilor. „Eu sunt... hm... Brad.”

„Prea plecat.”

„De ce te-au arestat?” se interesă Švejk. „Eşti şi tu spion?”

„Ei aşa zic.... Pentru că vin din imperiul German, pentru că sunt musulman, pentru că sunt evreu...”

„Nu eşti cam multe?” întrebă Švejk. „Îmi amnintesc de Liubomir Bergoviči, negustorul de animale din Mala Námesti, căruia îi vindeam cînd şi cînd căţeluşi... El era nu numai negustor, dar avea şi un birou de notariat. Mama îi era evreică cehă iar tata evreu german. El însuşi fusese născut la Brno, pe cînd mama lui îşi vizita o soră, dar ea s-a întors acasă şi l-a înregistrat aici, de nu ştia săracul să spună dacă e morav sau praghez...”

„Nu, eu sunt evreu. Abraham bar Yakub, din Tortossa. Dar bunicii mei, care locuiau în Colonia, în regatul germanilor, au plecat de acolo pentru că localnicii se apucaseră să dea foc la sinagogă şi să jefuiască evreii – ba chiar să-i ucidă. S-au dus în Francia, dar acolo era la fel de rău. Aşa că au mers în Hispania, la curtea din Cordova.”

„E mai bine acolo?” am întrebat.

„Mult mai bine. Evreii nu au aceleaşi drepturi ca musulmanii, plătim dări – dar nu ne asupreşte nimeni. Ocupăm poziţii însemnate, în funcţie de calităţile fiecăruia. Nu puţini evrei au ajuns viziri ai califului...”

„Ziceai că eşti musulman.”

„Aşa e. Sunt singurul din familia mea. O nebunie din tinereţe, am fost pedepsit de Domnul – şi Alah – pentru asta. Mi-a plăcut o fată de maur, era singura cale de-a o lua de nevastă. Am trăit cu ea în Tortossa. A murit mai apoi...”

Stăturăm în tăcere, ascultînd paşii străjii prin faţa uşii.

„Altfel, mi-a ajutat convertirea la dreapta credinţă.” îşi continuă povestea Ibrahim. „Am putut urma cursuri la vestitele şcoli din Cordova, Sevilla, Fez... Am devenit doctor în istorie şi astronomie, de asemena în geografie şi algebră. Am călătorit prin multe ţări aflate în umbra califului, fie albă faţa lui.” Aici se îndoi din şale şi duse mîna la fruntea lui cheală, la buze şi la pieptul scofîlcit. „Îmi murise soţia, copii nu aveam, altă nevastă nu-mi doream... Pe urmă am intrat secretar la un vizir. Cînd acesta a fost numit ambasador, am plecat cu el prin ţările creştinilor, deşi între timp îmi luasem altă soţie, care era grea cu copil. Mai întîi prin Francia, apoi Burgundia şi Franconia şi Bavaria, la urmă ajungînd aici, în Fraga.”

„Praha.” zise Švejk.

„Aşa am zis şi eu.” spuse mulţumit evreul. „Trebuia să mergem de aici la sclavonii moravi şi apoi la panoni... pe drum am aflat că acolo năvălise un popor sălbatic, urmaşi ai acelui groaznic Etzel din vechime – şi ne-am oprit aici pentru o vreme, gîndind asupra drumului ce-aveam de apucat. Am fi vrut să ajungem la Rus şi poate chiar la Bizanţ, coborînd pe drumul varegilor, să vedem ce putere are acea cetate a basileilor greci de a oprit oastea sfîntă a lui Alah...”

„Drum lung şi greu”, am comentat eu, imaginîndu-mi drumul lung, printre popoare neîmblînzite încă. „Deci, ca spioni, nu? Califii din Cordova vor să urce spre Europa...”

„Doar în Acvitania, unde am fost opriţi de francii lui Carol zis Ciocanul. Urmaşii lui sunt slabi, au greutăţi cu normanzii, cu germanicii... Dar nici Islamul nu mai e ce a fost odată... Umblînd prin Imperiu, m-am convins că nu se mai poate. Germanii sunt puternici, au cetăţi multe, bogate, întărite cu piatră, oşti tari şi numeroase, bine înarmate. La fel şi francii. La ei a ajuns

domn un mare împărat, cum n-au avut de mult. Chiar şi aici am găsit cetate tare, din piatră, cu străji bine înarmate. Trăiesc aici sclavoni, germani, ruşi, chiar şi nu prea mulţi unguri, greci - ba chiar şi arabi! Cei mai mulţi, negustori."

„Casele mi s-au părut a fi din lemn şi chirpici" comentă Švejk . „Nu ca pe vremea Împăratului Franz Joseph. De fapt, cine e împărat acum?"

„Frederik Sicilianul. Dar cînd am ajuns aici, era Otto. Era rege şi împărat al tuturor germanilor , iar Boleslav, dux în Fraha şi Bohemia, îi era supus."

„Aha" pricepu Švejk . „Frederik era fiul lui Otto..."

„Dar de unde?!" am intervenit eu. „Doar ţi-a spus... S-au schimbat împăraţii germani. Aici dux era Boleslav, cel ce şi-a omorît fratele, de-a fost pe urmă făcut patron, Vladislaus. Acum e rege, Ottokar – dar e pe moarte."

„Stai puţin. Vremurile lui Václav şi Boleslav, fratele lui, sunt de legendă! Cîteva sute de ani înaintea lui Otokar..."

„Am zis eu altfel?" se băgă evreul. „Nu mi-am terminat povestea."

„Atunci povesteşte mai departe. Avem timp, nu cred să ne dea drumul prea devreme..."

„Aşteptam veşti din Răsărit, să vedem încotro s-o luăm. Stăpînul meu, Ambasadorul, s-ar fi întors în Hispania. Eu mă apucasem să scriu o carte despre cele văzute de mine pe drum, deci nu mă grăbeam niciunde. Venise şi o iarnă grea, nu prea era de plecat... Găsisem gazdă în micul sat de evrei. Aş fi riscat să merg, în primăvară, spre răsărit, să văd lucruri noi. Nimeni nu scrisese despre aceste locuri. Aveam să fac bani buni la Cordofa... Şi atunci am avut visul."

„Ah, da, visul..." mormăi Švejk , în timp ce eu ciuleam urechea:

„Ce vis?" Să fie oare şi călătorul un tovarăş de-al nostru?

„Eu nu prea cred în vise," zise Ibrahim. „dar mi-am dat seama că Domnul mă băgase în seamă şi pe mine, în sfîrşit. Mai bine de un scor de ani trecuseră de cînd o pierdusem pe Aişa. Şi încă cinci de cînd îl lepădasem pe Domnul pentru a primi învăţătura lui Mahmud cel drept, slăvită fie-i faţa. Atunci, în vis, mi s-a arătat îngerul Domnului!"

„Eşti sigur de asta?" am întrebat.

„Cred că... sunt sigur. Era un Om..."

„Avea aripi?", se interesă Švejk .

„Nu, nu avea. Nici nu-l vedeam bine – deşi era în lumină. Mi-a zis: „Abrahame, rău ai făcut să preacurveşti." „Nu am curvit, Doamne. I-am fost credincios Aişei mele." „Dar Domnului tău, i-ai fost?" „Alah e unul!" „Şi Mahomed e Prorocul lui, nu-i aşa?" îmi zise el, ironic. Am tăcut, nesigur. „Abrahame, Domnul a avut mulţi proroci, pentru că prin ei El a vorbit oamenilor. Şi tu eşti un proroc, pentru că prin tine Domnul vrea să vorbească oamenilor." „Nu ştiu să profeţesc, Doamne.", am zis eu, umil. „Nu ştiu decît să spun ceea ce văd." „Şi ce vezi, Abraham bar Yakub?" Şi atunci am avut o vedenie. Deasupra cetăţii din piatră şi calcar, pe care eu o ştiam de Fraga, se înălţa o lumină urîtă, galben-verzuie, ca un puroi cangrenos, şi un fum vineţiu, greu ca plumbul. Şi lumina şi fumul se întindeau, acoperind pămîntul, şi casele se aprindeau, apele rîului fierbeau, copacii se prăbuşeau transformaţi în cărbune. Oamenii şi animalele deveneau torţe aprinse - şi fumul era tot mai gros, se ridica tot mai sus, înghiţea zările... „Doamne, ia priveliştea asta de la mine!" am strigat îngrozit. „Ochii mei nu vor să vadă acest sfîrşit al lumii!" „E o lume de păcat, Abrahame ben Yakub." „Doamne, ai promis că nu vei mai îneca lumea!" „Şi voi, oamenii, nu aţi promis?" „Noi suntem slabi, Doamne. Facem şi noi ce putem..." „Daţi putere Duşmanului, asta faceţi!" Mi-am amintit profeţiile poporului meu din vechime şi am întrebat, cuprins de o nouă speranţă: „Şi după asta vine Împărăţia Ta?" „Nu. Nu aşa vine Împărăţia Mea, ci cu Lumină şi Slavă. Aşa vine împărăţia celui Rău!" Am simţit cum în locul speranţei a rămas doar groază. „Ce putem face noi, Doamne?" am şoptit. „Împotriviţi-vă, Abrahame. Oamenii sunt tari de cerbice – dar mai sunt oameni? Unde sunt ei? Unde eşti, Adame?" „Aici sunt, Doamne." am şoptit. „Eşti gata să duci porunca Mea? „Porunceşte şi mă supun, Doamne. Ce trebuie să fac?" Atunci am văzut o lumină, o geană de lumină, în zare. Şi ea parcă creştea, alungînd din faţa ei norii plumburii. În zare apărură şi alte lumini şi în faţa lor norul se retrăgea, suierînd veninos, cu răutate. Pînă cînd cerul se umlu de lumină – doar Cetatea puruia venin şi răutate. „Asta pot face eu," spuse îngerul, obosit parcă, „mai departe depinde de voi. Găsiţi-vă. Distrugeţi răul din cetate. Altfel va creşte şi

nimic şi nimeni nu-i va putea face faţă!" „Ce trebuie să fac?" am întrebat din nou, prinzînd puţină inimă. „Du-te în pădure! Caut-o pe Solomonară. Împreună." Cu asta m-am trezit..."

M-am uitat la Švejk . Acesta privea spre pata de lumină a ferestruicii.

„Ce n-aş da pentru puţin tabac?" zise el, blînd. „Şi-o halbă de bere..."

„Tu ai auzit ce-a povestit omul ăsta?"

„Am auzit. Povesteşte bine. Mai mai să-l cred. Dar ce legătură are povestea lui cu mine? Fără tabac nici nu pot gîndi..."

„Dacă eşti şi tu una din acele luminiţe?"

„Eu?" Švejk se ridică în picioare. „Eu sunt Joseph Švejk, ţucălarul maiorului Lukaš, dezertor în acest moment. Preacredincios Împăratului."

„Şi Domnului?" întrebă Ibrahim.

„Ah, dacă mi-ar da ceva tabac şi-o bere..."

„Švejk !" m-am răţoit eu. „Dacă cel Rău ţi-ar da tabac şi bere, l-ai sluji?"

„Dacă-mi dă tabac şi bere, nu poate fi rău." zîmbi el cu ochii nevinovaţi.

Ferestruica se deschise ţi o mînă pătrunse printre gratii. Ţinea o pipă din care se ridica un fum frumos mirositor. Eu şi Ibrahim ne traserăm spre colţul cel mai îndepărtat al celulei – dar Švejk se holbă la pipă.

„Piei, drace!" spuse el. „Am pipa mea, mulţumesc frumos. O am de mult timp, am făcut războiul cu ea. Credincioasă, cum s-o părăsesc acuma? Nu s-a spart nici cînd a căzut bomba lîngă buda în care-mi făceam nevoile. Nici cînd... Stai să vezi! Mă dusesem odată la Pane Marie din Týn, trebuia să fac rost de oarece aghiazmă..." Aici Švejk îşi făcu, evlavios, o cruce mare pe piept. Mîna dispăru din ferestruică, cu pipă şi fum cu tot. Reapăru după cîteva clipe, cu o stacană din cositor. „... şi pe drum m-am întîlnit cu František, ordonanţa colonelului Štrauss, doctorul cazărmii. Ne-am împotmolit la Tigrul de Aur – ştii, pe Kárlova. Mai pe seară, Františků şi-a amintit că dom' doctor îl alungase cu o cizmă în fund, fără nicio coroană în buzunar. Bag de seamă că se bazase pe mine – dar eu aveam banii număraţi pentru aghiazmă..."

„Aghiazma nu-i gratis?" m-am mirat eu, prins de povestirea lui Švejk şi uitînd de mîna din ferestruică.

„Ba da, cum să nu? Dar eu rămăsesem dator paracliserului Pavlišků şi, dacă nu-mi plăteam datoria, nu vedeam prea sfînta agfhiazmă." Švejk făcu o nouă cruce, cu sinceră evlavie – şi mîna dispăru cu stacană cu tot. „Hm..." rămase Švejk cu ochii pe ferestruică, „aş zice că acolo era un om rău. Ne-a ispitit numai cu tutunul şi cu berea... Dar acum mi s-a făcut somn, să nu mă sculaţi decît dacă ne vor da drumul."

Astea fiind zise, soldăţoiul işi ridică gulerul ros şi jegos al mantalei, îşi trase capela soioasă peste ochi şi se lungi lîngă perete. Adormi într-o clipă. Curînd, celula se umplu de un bîzîit ce avea tendinţa să devină sforăială sadea.

„Aşa e întotdeauna?" mă întrebă Ibrahim. „Aş zice că e cam... simplu la minte."

„Na-ş zice." l-am contrazis. „Se desurcă de minune în cele mai diverse situaţii. Tactica lui: supunerea prostească. Mai întotdeauna, cei ce-i vor răul renunţă, plictisiţi..."

„Trebuie să aibă multă răbdare..."

„Are. Cred. Nu-l cunosc decît de puţin timp. Altfel, am citit despre el într-o carte. A trăit cu vreun veac înaintea vremii mele."

„Să înţeleg că a lăsat ceva urme în viaţă, dacă s-a scris cărţi despre el... Şi că tu ai putut călători în timp..."

„Da. Cu ajutorul unei crîşme."

„Deci, o voi construi!" se bucură musulmanul.

„Nu fi sigur de asta. Este numai un viitor posibil. Unul dintre viitoruri. În altul s-ar putea să n-o construieşti. Poate chiar în ăsta în care ne aflăm acum."

„Dar sunteţi aici!"

„Aşa e." Am stat o vreme pe gînduri. „Dar şi tu eşti aici, fără să fi trecut prin crîşmă."

„Pe mine m-a ajutat îngerul Domnului."

„Da, poate. Dacă nu cumva te-a ajutat Satana."

„De ce?"

„Ca să nu fii în stare să construieşti cîrciuma, dacă zici că tu ai construit-o."

„Pe tine nu te-a adus Îngerul?"

„Dar eu mai ştiu? Poate da, poate nu... Eu am trecut prin crîşmă. De ce am ajuns în acest... timp? Ca să te întîlnesc pe

tine? Poate, s-o întîlnesc pe Anežka...”

„Cine e Anežka? Numele mi-e cunoscut.”

„Se pare că e fiica lui Ottokar, regele.”

„Îhîm... Parcă voia să se călugărească, era plecată în Italia. Aşa ziceau oamenii...”

„Da, nu ştiu cum e cu timpurile astea. S-a călugărit, desigur. Dar această Anežkă a noastră, care e de fapt Thétka, sora Libušei, şi va fi cîndva o anume Fraulein FX, s-a întors de la Assissi şi acum este aici, la patul regelui. Şi tare mie teamă ca cea adevărată, care trăieşte în lumea asta, să nu apară şi ea.”

„Ce se va întîmpla dacă vor da ochii una cu cealaltă?”

„Eu ştiu? Să vezi atunci tămbălău... Poate ne ard pe rug! Pe toţi – inclusiv pe cea adevărată. Atunci – puf! sfînta. Se va scrie o altă istorie, probabil. Şi cînd voi vizita Praga, nu voi putea vedea mînăstirea construită de ea... Sau poate voi vedea o mînăstire construită de o altă stareţă. E complicat. Oricum, bine-ar fi să se grăbească, indiferent ce are în cap! Dar ia zi, cum a fost cu Solomonara?”

„Aaaa, păi, stai să vezi. Odată trezit din somn, nu reuşeam să-mi găsesc liniştea. Nu se mai prindea somnul de mine... Am căzut bolnav. Cînd s-a împrimăvărat, stăpînul meu, Ambasadorul, a plecat spre Regensburg. M-a lăsat aici, credea că poate voi muri... El era adevărat fiu al lui Alah, oarece cimotie cu sultanul din Valencia. Noroc că a lăsat ceva bani gazdei mele, să aibă grijă de mine.

Prin mai, văzînd gazda că nici bine nu mă fac, dar nici nu mor, şi-a zis să mă arunce afară, păstrînd banii. Deşi evreu, nu se simţea obligat să aibă grijă de străinul aflat printre evrei, mai ales un străin convertit la islam... Din această nevoie am scăpat cu ajutorul lui rabi Herşon, de la mica sinagogă. Am cerut trecătorilor să-l cheme, să-l rog să mă îngroape în tradiţia părinţilor mei. Aflînd el că sunt fiu de evrei şi nu arab, cum credeau cei mai mulţi, mi-a dat adăpost şi m-a îngrijit. Cînd m-am simţit mai bine, l-am rugat să mă îndrepte spre Solomonara din pădure...

La început nu a vrut. Nu vroia să aibă nimic cu vrăjitorii şi vrăjile, era împotriva religiei. Dar pînă la urmă, văzînd că nu mă fac bine în ciuda leacurilor pe care mi le dădea, a întrebat bătrînele din sat şi a aflat cam pe unde aş putea-o găsi. Era în codrii uriaşi de la sud de Hrad, în dreptul celuilalt castel, de dincolo de rîu.”

„Vyšegrad?” am întrebat.

„Da, pe atunci acolo era o simplă incită de pază, cu foc de veghe... E acolo, pe şleaul ce urcă pe malul rîului, o potecă ce porneşte de la cele cîteva case de la poalele dealului şi se afundă în păduri, urcînd dealul spre Apus. Sprijinit într-un baston, am urcat şi coborît – trei dealuri am trecut! – pînă am ajuns la o colibă în mijlocul poienii. Femeia ce mă însoţise să nu mă rătăcesc, a pus o traistă cu grîu şi ceva brînză lîngă vatra ce marca mijlocul poienii, în faţa colibei, nu departe de un mic izvor ce susura peste pietre, pornind spre valea dintre culmi. Apoi îşi făcu semnul crucii şi îmi zise, în cehă: „Eu n-am nevoie a o întîlni pe Solomonară. Drumul înapoi îl vei găsi singur...”

După ce a plecat, m-am aşezat lîngă vatră. Bolovanii ce-o înconjurau erau înegriţi de fum, dar în ea cenuşa era rece. Am dormit, obosit, apoi m-am trezit. După o vreme, din colibă a ieşit o femeie bătrînă peste poate, cu haine brune, roase de vreme, lungi pînă în pămînt, cu capul acoperit de o broboadă deasă, neagră. A venit la vatră şi a aranjat cîteva găteje, dîndu-le foc. A mai adus cîteva lemne mai groase, întreţinînd focul. Cînd s-a făcut destul jar, a pus în el o oală din lut, cu apă. Cînd apa a început să bolborosească, a pus în ea din grăul adus de femeie. Mai tîrziu, a pus din brînza adusă, ciuperci şi fructe de pădure, făcînd un terci gros. La urmă, a pus oarece ierburi mirositoare. A împărţit terciul în două blide şi am început să mîncăm – eu, pentru prima dată după luni de zile, cu foame nebună.

„Poţi să aduci apă.” mi-a zis, arătînd spe izvor – şi chiar am putut, fără să mai simt nevoia să mă sprijin în toiag. Mă simţeam nu numai sănătos, dar mai tînăr, parcă. „Deci, tu eşti Constructorul. Era timpul să vii. Sunt tot mai obosită – zilele nu se întorc. Pădurile pier. Marea Zeiţă e tot mai slabă, lumea o uită... dar încă nu e timpul tău. Ai nevoie de somn. Dea Marea Zeiţă să te trezeşti odată cu soră-mea.”

„Am avut un vis”, am spus eu. „Duhul lui Dumnezeu mi-a spus că e nevoie de mine – dar m-a trimis la tine să mă ajuţi. Ce trebuie să fac?”

„Nici eu nu ştiu bine, Constructorule. Eu sunt Solomonara,

Vindecătoarea, Ghicitoarea a fost soră-mea. Ea a murit de mult, a intrat în legende. Iar Vrăjitoarea, cea de-a treia, doarme... Ea trebuie să ghicească timpul, să se trezească. Dacă eşti alături de ea, poate te trezeşti şi tu. Dacă nu, nu te mai trezeşti. Tu trebuie să construieşti."

„Ce trebuie să construiesc?"

„Asta n-o mai ştiu. Poate soră-mea să ştie. Ea e stăpîna timpului. O crîşmă, cred."

„O crîşmă? Dar eu nici măcar nu beau!"

„Nu trebuie să bei, ci să construeşti. Eşti gata, acum? Sunt obosită. După treaba asta, mă duc să mă odihnesc... Mi-am împlinit menirea. Şi pedeapsa. Trebuia poate să stau alături de Vrăjitoare, împotriva Vizionarei. Atunci, poate Cetatea nu se construia. Dar poate că Duşmanul o construia în altă parte... Cine ştie, poate e bine cum s-au împlinit lucrările Zeiţei. Sunt obosită..."

Mi-a pus palmele pe ochi. Mi se pusese un nod în gît. Poate nu mă mai trezeam... dar am închis ochii, aşteptînd ce avea să vină. Mi s-a făcu somn...

„Nu aici. Vino!"

M-a ajutat să mă ridic, ţinîndu-mă de braţ. M-a condus la colibă. Înăuntru erau două paturi. Pe unul dormea o fecioară. M-a ajutat să mă întind pe-al doilea.

„Bea asta!" mi-a întins un şip din sticlă, ferecat în aur. Am băut cîteva picături – tot ce era înăuntru. Nu avea niciun gust, mirosea puternic a ierburi.

„Şi tu?" am mormăit pe jumătate adormit.

„Eu nu mai am nevoie de pat. Rolul meu s-a încheiat, Marea Zeiţă mă aşteaptă. Mult noroc, Constructorule!"

Am adormit, cu mirosul de ierburi coborînd peste mine ca o apă. Cînd m-am trezit, coliba parcă se afundase în pămînt. Fecioara din patul alăturat dispăruse. Am ieşit în mijlocul poienii. Vatra dispăruse, bolovanii nu se mai zăreau în iarba crescută înaltă, spuzită cu flori. Doar izvorul şopotea ca pe vremuri... Mă simţeam odihnit, deşi flămînd. Am pornit la întîmplare, pe malul apei. Cînd am întors capul, coliba dispăruse, ca măturată de vînt...

Am mers mai multe ore, oprindu-mă cînd şi cînd să beau din pîrîu. Copaci bătrîni mă înconjurau din toate părţile. Apa se strecura printre culmi de deal. Cînd am ieşit din codru, la picioarele mele se întindea lunca de pe valea unui rîu. Am recunoscut locul: era Moldava. Dincolo de rîu, pe culmea unui deal rîpos, o cetate întărită. La poalele lui, un sat. Pe valea rîului, în aval, se arătau două sate mai mari, aproape orăşele, cîte unul pe fiecare mal al apei, legate cu un pod."

„Ce pod?" auzirăm glasul lui Švejk. Se pare că se trezise din somn, de la o vrme nu-i mai auziserăm sforăitul.

„Nu ştiu. Podul."

„Noi nu am văzut niciun pod." am zis şi eu.

„Nu? Dar e acolo, am trecut azi pe el!... În fine. Spre stînga rîului, tot la vale, deasupra orăşelului, Cetatea. Mare, din piatră şi lemn – aşa cum o văzusem în viziunea mea. Cetatea Fragăi, din care izvora pustulenţa răului... Unde, eroii chemaţi de Domnul, vor trebui să se împotrivească. Şi, din rîndul cărora aveam să fac parte şi eu. Eu, Constructorul. Care, acum ştiu, trebuie să construiesc o crîşmă, cu ajutorul căreia putem călători în timp. Ca să ajungem acolo unde trebuie să fim: la locul de înfruntare a Răului! Cu ajutorul Domnului şi a unicului său profet, Mahmud, fie faţa lui albă, de mîine ne începem lucrarea."

„Şi aici cum ai ajuns?" întrebă Švejk.

„Păi, m-am preumblat prin sate, încercînd să-mi dau seama unde am ajuns. Satul evreiesc era de trei ori mai mare, Sinagoga era alta, mai mare, pe loc diferit – dar nu mai cunoşteam pe nimeni. Acolo am aflat că rege e Otokar, că fiica lui vrea să se călugărească, că regele e pe moarte şi o să-i urmeze ca domn fiul lui, Václav... Şi, neavînd nimic altceva de făcut, am urcat spre seară spre Cetate. Aici a ieşit afară un străjer blond, cu mustaţă mare, care m-a descusut. Şi aflînd că am trecut prin Regensburg, venind din Francia, m-a luat pe sus şi m-a adus aici."

Am stat o vreme tăcuţi în întuneric. Evreul musulman îşi terminase povestea. Am încercat să ne găsim locuri unde să dormim, cu podeaua mai puţin tare.

De fapt, nu am fost nevoiţi să ne chinuim prea mult timp pe podeaua lucioasă, din pămînt rece, bătut, între bocancii mirositori ai Švejkului, împiedicaţi să dormim de sforăitul lui nepăsător, reînnoit. Zăvoarele de la uşă fură trase, zgomotos,

şi, în timp ce noi ne apăram ochii de lumina ce ni se părea orbitoare, deşi venea de la un opaiţ anemic, un glas răguşit strigă la noi:

„Aut! Aut! Luaţi-l şi pe ăla, adormitul.”

Ne ridicarăm cu greu, cu încheieturile ţepene, dar încă mai mult timp ne luă pînă-l trezirăm pe Švejk. Tustrei ieşirăm pe culoarul cu pereţi din piatră, în faţa uşii deschise. Acolo ne aştepta un gardian hirsut, scund dar vînjos, şi Anežka. Ea îl privi uimită pe călătorul evreu.

„E cu noi.” am zis eu, înainte ca ea să deschidă gura. Femeia ridică din umeri, apoi se întoarse spre gardian.

„Îi iau pe toţi trei. Ţi-am arătat ordinul generalului, nu?

„Da, mărită domniţă.” se frînse de mijloc străjerul. Cu opaiţul în mînă, ne însoţi la picioarele scărilor ce urcau în spirală, luminate de torţe, spre o uşiţă ţeapănă, deschisă. Afară ne aştepta noaptea.

12

(în care construim o crîșmă)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Se zice că pe vremuri omul era mult mai apropiat lumii spiritului. Venea în contact cu ea prin credință. Pînă hăt, după Christos, credincioșii credeau realmente în lumea „de dincolo”. Sfîntul Duh era între ei, sfinții făceau miracole, diavolii atentau la curățenia creștinilor... Rar, astfel de credințe mai sunt vii și azi la credincioșii mistici, la cei pe care educația și informația materialistă nu i-au făcut să se îndoiască.

Și cu cît oamenii respectivi sunt pe un nivel mai scăzut de civilizație, lumea paralelă, a spiritului, este mai reală. Unul din motivele pentru care ne este greu să-l înțelegem (nu, nu să-l „judecăm”) pe Iisus este faptul că el, locuitor al societății umane de-acum două mii de ani, era tot atît de convins de existența acestei lumi „a Domnuzlui” ca de propria lui existență. El era un fiu al Domnului, iar Domnul se manifesta în fiecare clipă a existenței unui iudeu credincios. Profeții erau purtătorii de cuvînt ai Domnului, iar Îngerii erau trimișii lui într-atît de mult încît, atunci cînd unii sau alții dintre ei pronunțau vreun cuvînt,

spuneau: „Domnul a zis”.

Același lucru era valabil și la celelalte civilizații. Filosofii greci erau, în mare parte, platonicieni și neo-platonicieni; pentru ei, lumea reală era doar o imagine a Ideii. Universul paralel al Ideii, al zeilor, al spiritelor naturii însoțea fiecare clipă a cetățeanului acestei lumi. Eroii erau fii ai zeilor, ei înșiși zei; chiar și muritorul Alexandros, cel pe care mulți îl cunoscuseră ca om, era un zeu. Regii erau zei, împărații erau zei – însăși Roma era zeiță! – și existența oamenilor depindea în mod direct și irevocabil de bunăvoința acestor zei ce trăiau printre ei.

Populațiile, nu neaparat primitive, chiar creștinate, au continuat mult timp să-și păstreze patrimoniul de eresuri. De fapt, nu a reușit nimeni să-i facă să renunțe la tradiții. Piticii, spiridușii, zînele, dar și vrăjitoarele, vîrcolacii, vampirii au fost personaje la fel de adevărate ca și Moș Crăciun și Santa Claus. Iar secolul nostru nu a făcut altceva decît să legifereze aceste credințe. Nenumărate opere de artă, filme, cărți se inspiră din existența lor. Da, ele sunt mai vii chiar decît în urmă cu un secol. Iar ultimele teorii fizice nu exclud deloc posibilitatea existenței unor lumi paralele. Cum să nu cred în ele?

Acum ce facem?” întrebă Ibrahim. „Eu sunt Ibrahim ibn Yakub diun Tortossa, călător, istoric și geograf.”

„Și spion.”, zise Anežka. „Am auzit. Vroiau să-ți taie capul în zori. Așa, ți-au confiscat doar lucrurile și casa unde stai.”

„Casa?” se sperie evreul. „Dar nu-i a mea! Vroiam să vă invit să dormiți la mine. Și să vă ospătez...”

„Porțile sunt închise pînă în zori.” ne comunică prințesa.

„Vroiam să vă invit la vreo crîșmă” zise Švejk. „Or fi încă deschise...”

„Or fi. Ai bani?” Švejk nu răspunse, dar privirea lui nevinovată ne lămuri că el nu se împiedică de astfel de amănunte prozaice.

„Chiar, cum a rămas cu František?” am întrebat eu.

„František?” se miră Švejk. „Care din ei?

„Ordonanța doctorului. La Tigrul de Aur.”

„Cînd nu aveați bani.” completă evreul.

„Lăsați poveștile” zise Anežka. „Stăm ca niște caraghioși în ușa temniței.”

„Și ce putem face?” am întrebat. „Sărim de pe ziduri?”

„De ce-am sări?” se miră femeia. „Chiar, cîte fete a avut regele Otokar?”

„De unde să știm noi? Asta îmi amintește ceva: ce te faci dacă te trezești cu adevărata Anežka?”

„O să apară și ea, dar pe zi. Nu vom mai fi aici. Vrea să construiască o mînăstire pe lîngă biserica franciscanilor, dincolo de rîu. Un spital, de fapt. O va construi, am văzut-o... O va ajuta regele – sau poate fratele, după moartea lui Otokar.”

„Și eu am văzut-o” am zis. „dar tu cînd ai văzut-o? Zici că ai trăit cu mult înainte...”

„Așa e. Dar, cumva, îmi amintesc că am trăit și cîndva în viitor. Poate am visat... M-a iubit un tînăr evreu, scriitor. Nu l-am întîlnit, însă. Îmi scria scrisori...”

„Ce are asta cu povestea noastră?” m-am mirat. „Înțeleg, Thétka. Înțeleg și Anežka. Dar asta...?”

„Fraulein FX.”

„Așa. Ea ce rol are în Căutarea noastră?”

„Nu știu. Dar nu cred că am visat-o degeaba. Vom afla. Să mergem!”

Pornirăm în urma ei. Švejk murmura:

„Nu e drept! Cunosc locurile și, cumva, nu le cunosc. Am văzut mormîntul Anežkăi, în biserica franciscană de la mînăstirea construită de ea – și acum pășesc alături de ea. Omul ăsta, arabul, vorbește despre pod – dar eu am aruncat cu pietre în Rîu chiar ieri și nu am văzut niciun pod. Este – sau nu este? Simt că mi se învîrte capul, deși nu am pus un strop de bere pe limbă de ieri dimineață...”

„E un pod.” zise Ibrahim. „Am trecut pe el după ce m-au arestat.”

„Da, și eu l-am văzut, zise Anežka. Am trecut pe el de cîteva ori în ultimele zile. Ieri mi se părea că lipsește ceva... Oare de ce? Vom afla!”

Urcă scările din piatră spre parapet, cu noi în urma ei. Nu mai era mult pînă la răsăritul soarelui; zările spre răsărit, dincolo de dealurile împădurite, căpătaseră o strălucire arămie. Rîul se zvîrcolea ca un șarpe la poalele dealului, lucind alburiu în lumina lunii. Într-adevăr, cele două maluri erau legate de un pod destul de îngust.

„Nu era mai mare?” se miră Švejk .

„Tu probabil îl știi pe-al lui Kárel. Pe ăsta îl vor lua apele... cîndva, în viitor.”

Am stat liniștiți, privind panorama măreață, fiecare cu propriile lui gînduri. În stînga noastră erau puținele case ale unui sat – probabil viitorul Hradčaný. În capul celălalt, abia vizibilă, era o biserică: vatra mînăstirii Strahov. O mică rotondă, o capelă mai curînd, era parțial ascunsă de zidul vestic. Părea neglijată, probabil oamenii veneau la slujbă la biserica din Cetate. Casele, în majoritate construite din lemn, erau din ce în ce mai vizibile în lumina ce creștea, dinspre răsărit. Satele din vale erau deocamdată ascunse de întuneric.

„Hm” comentă Švejk, „Orașul de Aur nu este deloc de aur. În zilele mele, asta era una din plăcerile mele: să vin în zori în Hradčaný, să privesc turlele aurite ale bisericilor lucind în soarele dimineții, ridicîndu-se deasupra păturii de ceață...”

„Credeam că singura ta plăcere era să bei bere.” am comentat eu.

„Și să spună povești.” completă Anežka.

„Ah, ce aș bea o bere! Da, facem și noi, cehii, ce putem. Cum vreți voi să rezistăm Împăratului, germanilor? Știți ce am observat?” se învioră el. „Nimeni nu vorbește cehă, doar germană! Oare de ce?”

„Aha, ai și spirit de observație...” îl gratulă acid Anežka.

„Zău. Doar tu vorbești cehă... un fel de cehă...”

„Cum, boemii nu sunt germani?” răsuci călătorul cuțitul în patriotismul lui Švejk. „Asta era impresia mea. Doar pe sclavoni i-am auzit vorbind altă limbă. Și evreii, desigur...”

„Desigur.” mormăi Švejk. „Mă mir de voi, totuși. Eu vorbeam germana ca pe apă, am fost ordonanță la mai mulți ofițeri germani, dar voi de unde știți limba? Sau vorbiți ceha? Nu-mi pot da seama...”

„Suntem într-un altfel de spațiu, alt timp.” am încercat să găsesc o explicație, amintindu-mi de Căutarea din joc. „Nu știu ce limbă vorbim, poate nici germana, nici ceha... Nici chiar araba sau ebraica.” m-am adresat lui Ibrahim. „Eu, oricum, nu știu niciuna din aceaste limbi.”

„Bine, dacă am lămurit-o și pe asta, e timpul să mergem.” porunci Anežka. Soarele săltase între timp peste coama dealurilor răsăritene, stîrnind ceața deasupra Rîului. Coborî sprintenă scara din lemn, abruptă, în ciuda rochiei lungi și largi, din pînză groasă. Švejk, în bocancii lui ostășești, era mult mai puțin îndemînatic.

Nu întîmpinarăm niciun fel de opreliști în a ieși din Cetate. Străjerul cel blond, din nou la poartă, ne privi cu un amestec de uimire, îndoială și scîrbă, dar deschise poarta fără niciun comentariu. Privi o vreme în urma noastră din prag, apoi dispăru trîntind ușița ferecată în broz.

Pe cînd ajungeam pe malul rîului, ceața se ridicase. În fața noastră, un pod de piatră destul de jos, la cîțiva pași deasupra oglinzii apei, cu arce din piatră ce abia ieșeau din rîu, lega cele două maluri. Un podeț din lemn, ridicat cu un lanț gros tras de scripete imense adăpostite în turnul pătrat, cu acoperiș țuguiat din șindrilă, lega malul de pod.

„Ăsta de unde a apărut?” se holbă Švejk. „Oare nu aruncam eu de aici pietre în rîu? Chiar de pe acest loc?”

„Credeam c-am lămurit-o.” zise Anežka. „Lasă, e bine că e podul – era mai rău dacă nu era! Ah, grupul acela ce vine spre noi, cred că sunt însoțitorii prințesei. Ar fi bine să nu ne întîlnim cu ei.”

Ne-am tras în spatele clădirii lanțului. Dincolo, spre sud, era o grădină întinsă, în latura căreia se ridica o biserică din lemn.

„Acolo, dincolo de grădină, ar trebuio să fie crîșma.” zise Ibrahim, privind țintă în acea direcție. Într-adevăr, acolo o întîlnisem pe femeie, cu o zi în urmă. Acum, Thétka-Anežka privea spre cei ce se apropiau de podeț, fără a ne băga în seamă. Era un grup de călugări. În mijlocul lor era o femeie – o tînără destul de asemănătoare cu Thétka la înfățișare.

„Interesant să te întîlnești cu sosia ta din altă lume.” zise Anežka. „E mult mai tînără decît mine... deși nu pare. Să așteptăm, avem de vorbit cu masonul. Avem noroc, e singur.” – arătă spre o siluetă care se grăbea de-a lungul podului pentru a-i ajunge din urmă pe ceilalți.

Am așteptat ca cei din turn să coboare podul și ca grupul prințesei să se îndepărteze spre Cetate, apoi am ieșit din dosul turnului și am pornit pe pod în întîmpinarea bărbatului între două vîrste care se apropia în grabă, dar împleticindu-se. Era, evident, mahmur.

„Măria ta, prințesă,” bolborosi el, oprindu-se în fața noastră,

„fac și eu ce pot. Nu înțeleg de ce-a fost nevoie să mă cari și pe mine la Palat... Desenele sunt la părintele Kosma."

„Pentru păcatele tale, constructorule. Și nu mai sunt prințesă... pentru mult timp."

„Da, da... sfîntă măicuță... Mă ierți. Mulțumesc că m-ai așteptat."

„Am a-ți da o altă slujbă, pentru slava lui Dumnezeu. Construcția Spitalului și a mînăstirii măicuțelor Clarise a fost aprobată de tatăl meu... și de fratele meu, viitorul rege Václav. Va dura, cu voia Domnului, ani puțini, nu mai mult de doi-trei, dar doar bunul Dumnezeu știe dacă vom fi păsuiți pe această lume pînă la completarea ei. Tatăl meu, Măria sa, se stinge chiar acum în palat. Dar, între timp, vei avea să construiești, chiar aici, o bucătărie bieților săraci, văduve și orfani ai acestei parohi."

„Dar nu e parohia noastră, preasfîntă." se holbă masonul.

„Oamenii în nevoie sunt ai Domnului, nu ai unei anumite parohii." zise Anežka cu asprime. „Sfinții părinți nu se vor împotrivi. Dar e mai bine să numești un ajutor al tău, priceput, s-o facă, în timp ce tu te vei munci în slujba parohiei noastre. Va lucra împreună cu acest slujitor al meu." – arătă Anežka spre Ibrahim. „Și iarăși, e bine să știm mai ales noi și nu alții, despre această slujbă. Nu cred că va dura mai mult de cîteva zile, săptămîni poate. Uite aici o hîrtie să primești materiale, bani și oameni." Într-adevăr, femeia scoase din mînecă un pergament legat cu o sfoară aurie, cu sigiliu mare cît o farfurioară. Dar meșterul părea mai nedumerit de ajutorul oferit în persoana lui Ibrahim.

„El?! Pare a fi un spurcat de păgîn..."

„Asta nu e treaba ta! Domnul își găsește slugi în cele mai neașteptate locuri. Acest bărbat a colindat mult, a văzut multe, a îngrijit de vătămările sufletului și trupului multor oameni. Să construiești exact după cum îți va spune. Despre această lucrare îți este poruncit să vorbești doar cu ajutorul trimis de tine și cu el, omul meu – nici chiar cu mine nu mai ai a vorbi! Cu mine vei vorbi doar despre Spital și mînăstirea clariselor – cînd va veni timpul și ne vom întîlni din nou. Ai priceput? Eu nu ameninț, dar afurisenia Cerului va fi asupra ta dacă vei face altfel!"

„Și dacă banii nu vor ajunge?"

„Pentru această mică slujbă, vor ajunge. Pentru marea lucrare de dincolo, vei primi bani la timpul hotărît, de la fratele meu, regele. Vei avea binecuvîntarea lui Dumnezeu."

„Așa va fi, Domniță... preacuvioasă Anežka."

„Eu mă duc să vorbesc cu frații călugări. Vei avea și ajutorul lor, cînd vei fi la nevoie. Acum poți rămîne cu ajutorul acesta al meu, ai dreptate, fratele Kozma are planurile, nu e nevoie de prezența ta la Palat."

Plecarăm. Ibrahim rămase să discute cu bătrînul meșter.

„De unde ai tu hrisov?" se miră Švejk .

„Trebuia să existe un înscris, nu crezi?" nu-i răspunse femeia la întrebare.

„Știu că Anežka... cealaltă... chiar a construit o mînăstire..."

„O fi." nu se arătă Thatka prea impresionată. „Sper să nu mă mai întîlnesc cu ea. Va fi la curte, poate la mînăstire... Altă lume. Iar noi, poate ne luăm tălpășița unde trebuie să ajungem. Acum, să vorbim cu călugării."

Se înțelese și cu ei. Mai greu, că nu erau binevoitori clariselor. Se pare că nici Papa nu era, după cum spunea starețul, un om burduhănos, cu vreo trei guși. Dar Anežka le dădu înscris că ei vor avea cheile la casa scripeților de la podeț și drept asupra taxelor – mare sursă de venit! Într-adevăr, mi-am amintit, biserica ce se va ridica aici, din piatră, se va numi „Sfînta Fecioară Maria de sub Lanțuri"... Uite cum se face istoria. Asta îi făcu să accepte construirea unui spital în coasta grădinii mînăstirii lor, cu intrare din afară – dar fără acces la grădină -, cu funcție de cantină a populației sărace din împrejurimi. Responsabil urma să fie „omul cuvioasei măicuțe Anežka, Clarisa."

„Știi, vei fi stareța acelei mînăstiri care se va construi dinjos pe rîu. Vei mai trăi vreo cincizeci de ani în sărăcie și curățenie și vei fi înmormîntată alături de fratele tău, Václav, și cumnată, Kunigunda. Dar vei fi beatificată doar prin anii 1900..."

Tethka mă privi în tăcere, apoi dădu din umeri:

„Altă Anežka. Eu nu trăiesc nici în sărăcie, nici în sfințenie. Fac și eu ce pot... Acum trebuie să intru în această crîșmă a cărei temelie o pun azi!"

„Și noi la fel." zise Švejk. „Oare bere vor avea?"

„Poți să știi?" zîmbi dintr-odată Thétka. „Haideți pe deal,

într-o poiană, să tragem un pui de somn. În acest săculeț, am cîte ceva de mîncare. Vom aștepta să se ridice pereții crîșmei, apoi vom veni. Poate vom bea și bere. Mai așteaptă puțin, Švejkule.”

Eu însă mai aveam ceva de zis, înainte să uit:

„Înapoi în crîșmă, să-mi aduci aminte de cutie. Am lăsat-o la gazdă, nici nu știu de ce nu am luat-o cu mine. Dar Vraciul, Zildir, mi-a profețit că voi avea nevoie de ea ca să te găsesc. Și iată că te-am întîlnit fără alune. O fi bine, o fi rău?...”

Thétka mă privi cercetător, dar nu comentă. Porni grăbită pe o cărare care suia spre culmea Petřinului. Noi o luarăm după ea, Švejk bolborosind în urma mea.

13

(în care nu-i ușor de ghicit)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Ai început să mă enervezi cu întrebarea asta. Sper că pînă acum am fost suficient de clar. De-ar fi şi alţii tot atît de clari în a-şi afirma credinţele, opiniile, sentimentele.

Cei de la masă priviră uimiți în urma Eroului și a soldatului. Văzîndu-i ieșind pe ușă, Albin sări în picioare și porni grăbit în urma lor. Doar că se trezi înțepenind pe loc – cu dinții Qu’rșei înfipți în turul pantalonilor cadrilați. Uriașul întinse mîna și-l readuse, pe sus, înapoi pe bancă.

„Tu ești nebun... sire?” se rățoi vraciul. „Unde te repezi așa?”

„Păi, au ieșit. Poate au ajuns înapoi în lumea noastră. A panei Helena...”

„Poate. Sau la dracu-n praznic.”

„N-ați vrea să ajungeți unde au ajuns ei.” rosti tărăgănat uriașul. „Asta o știe pînă și Qur’șa.” Albieș privi spre cîinele minune, care îi rînji de sub masă.

„Asta înseamnă că Eroul va păți ceva?” se îngrijoră Ics.

„Eroul? Hm... Nu cred. Nici celălalt... vorbărețul. Poate femeia. Mai curînd cred că sunt destui pentru a-și face treaba. Prea mulți, și lucrurile se pot încurca...”

Lungul discurs păru să-i fi epuizat cheful de vorbe pe toată ziua. Strînse hotărît din fălci, parcă pentru a nu le descleșta din nou prea curînd.

„Și noi ce facem?” întrebă Ignatz. „Stăm și bem?”

„Nu-i o idee prea rea.” spuse Ics. „Măcar berea e bună... mai tot timpul...”

„Am început să mă plictisesc.” scînci fostul rege. „Măcar dacă m-aș îmbăta... din cînd în cînd... Mi-ai promis că vom călători!” – descoperi un vinovat în persoana fostului vraci. „N-am văzut niciuna din lumile pe care mi le-ai promis. Acum, nici lumea asta n-o putem vizita...”

„De parc-am avea ce vedea pe-afară. Jumătate din timp a plouat...”

„Măcar stăteam liniștiți în holul panei Helena. Curat, luminos, intim. Beam ceaiul ei delicios – nu berea asta ... amară!”

„Dacă nu-ți place berea, de ce o bei?” întrebă ironic Ics, privindu-l pe Ignatz sorbind din cana de lut smălțuit, închipuind pe-o față un Sfînt Hubert destul de relativ.

„Să treacă timpul.” mîrîi acesta, ștergîndu-și mustața udată cu spumă. „Ce-ai vrea să fac? Oricum, acolo eram ferit de gălăgie, fum, mirosuri... Și de astfel de oameni! Cum de le-a dat drumul înăuntru?”

„Oamenii” respectivi erau o pereche de țigani. El era înalt, slab, cu mustața groasă pleoștită la colțurile gurii. Avea nasul coroiat, cu nări subțiri, și ochi adînci, cumva căzuți oblic sub sprîncenele drepte și stufoase. Purta plete lungi, căzute pe umeri, pe care o pălărie cu boruri largi, moi, stătea într-un echilibru destul de precar. Hainele erau negre, lucioase. Nu purta cămașă, pieptul costeliv se zărea prin rreverul lat al vestonului. În picioare purta cizme cu vîrful lung, ascuțit, și cu tocuri destul de înalte, ieșind de sub burlanele pantalonilor. Poate în jur de 30, poate puțin mai mult

Femeia, urmînd la un pas bărbatul, avea o fustă largă și lungă, înfoiată, albă, decorată cu flori mari de trandafir divers colorate – mai ales roșii. În fustă era băgată o bluză galbenă dintr-un material lucios, cu flori multe, mici, albăstrui, descheiată la gît – lăsînd să se vadă o salbă cu bănuți din aur. Pe umeri purta un batic țesut din material gros, multicolor, de mari dimensiuni: nu numai că-i acoperea umerii, dar un colț cobora pînă la mijlocul înfășurat într-un șal lucios, galben strălucitor, iar celalalte două colțuri erau înodate sub bărbie, coborînd apoi pînă pe sînii îndrăzneți. Părul lung, lucios, negru, era legat cu o frînghie răsucită în jurul frunții, multicoloră – o batistă de fapt, cum aflară mai tîrziu. Avea fața rotundă, cu nasul fin și ochii adînci, negri, tenul smead și fin, gura cam mare, nasul puțin coroiat. Cel mult 25 de ani.

Cei doi se opriră lîngă masă.

„Domniile voastre,”, se aplecă de mijloc bărbatul, scoțîndu-și fulgerător pălăria – sau, poate, prinzînd-o din zbor -, „pentru un ban, nevastă-mea Leia vă poate ghici trecutul, prezentul și viitorul...”

„Așa?” zise Zivnir, privindu-o pe sub sprîncene. „Ești din neamul... vrăjitoarelor? Pari mai curînd din cel al eghipenilor...”

„Da, ni se spune și Egipțieni.” confirmă bărbatul. „De unde știi? Nu suntem prea mulți pe aici...”

„Mai știm și noi cîte ceva. Chiar să ghicim.” rînji Zivnir. „În ce ghicești, în glob de cristal?”, continuă să se adreseze Leii.

„În ghioc, dacă vreți. În cărți. Cu bobii.”

„Cu zarul.” scoase bărbatul o pereche de zaruri din buzunarul adînc al vestonului. „Sau poate vreți să jucați?”

„Să jucăm?” ridică mirat din sprîncene Ignatz. „Cu ce?”

„Cu zarurile astea.” rînji egipțianul. „Uite-așa!” Își zornăi zarurile în pumn, după care le aruncă pe masă cu un gest regesc. Zarurile se rostogoliră pe tăblia mesei. Cînd se opriră, arătară pe fețele de sus un șapte și un trei.

„Zece!” se bucură Ignatz. „Nu, întrebam pe ce jucăm. Noi nu avem niciun fel de ban la noi...”

Leia se uita la zaruri cu o privire speriată.

„Martin, să mergem! Nu avem ce căuta în acest loc!”

Și Martin privea, mai mult mirat, cele două zaruri. Le adună de pe masă, le zonăi și le aruncă din nou.

„Unu!” zise de data asta Ics. „Ochiul diavolului...”

„Nu se pate.”, șopti Martin. „Asta nu se poate!” Un zar avea fața albă, celălalt avea un punct negru.

„Ochiul Diavolului”, zise, cu vocea lui bolovănoasă, Amirani.

Qur'șa mîrîi de sub masă.

„Să mergem!" țipă înfricoșată Leia, pornind spre ușă, și Martin adună zarurile și o urmă grăbit. Dar, după numai doi pași, se opriră. Qur'șa ieșise de sub masă și din cîteva bătăi de aripi se plasase între ei și ieșire. Ușierul se postase, de altfel, în ușă, blocînd-o.

„Vă grăbiți undeva?" întrebă, indiferent, Amirani. Pumnul uriaș se desfăcu pe masă ca un talger, după care se adună încet. Egipțienilor li se păru că aud bolovani sfărîmîndu-se.

„Da... da... înălțimea voastră. Am lăsat copilașii singuri. Nu-i bine, trebuie să vedem de ei..."

„Unde?" Sub privirea rece, cu luciri de jăratic, cei doi se făcură mici. Dinspre cîinele din spatele lor veneau valuri de teroare.

„În fața ușii, nu departe... La capul podului... Or fi plîngînd, nu-i putem lăsa singuri! Măria voastră..."

Qur'șa mîrîi amenințător, după care dădu glas unui urlet lugubru. Martin se uită, furios parcă, spre cîine:

„Asta nu trebuia s-o faci. M-am udat... Acum trebuie să merg să mă schimb, să mă usuc..."

„Nu-i nevoie." zise Amirani. Întinse mîna uriașă și-l luă pe sus pe egipțian, ținîndu-l atîrnat de gît deasupra vetrei. „În curînd vei fi uscat."

„Măria ta, dă-i drumul." scînci Leia, repezindu-se să-i sărute mîna. „Ce aveți cu doi bieți domi colindători prin lume, alungați de răutatea gagilor? Uite, jurăm, dacă ne dați drumul, părăsim cetatea pînă diseară..."

„Cred." zise Amirani nepăsător. „Dacă vă dau drumul. Vă dau?" se întrebă, întrebînd-o parcă și pe ghicitoare. „Ce-ți spune ghiocul, femeie?"

Leia duse ghiocul la ureche. După cîteva clipe, spuse:

„Nu-l aud..."

„De unde veniți?" întrebă deodată Ics.

„Dinspre Buda, prin Moravia..."

„Nu. În ce an erați cînd ați intrat în crâșmă?"

Leia îl privi încurcată, încercînd să se adune.

„Cine era rege?" întrebă Ignatz. „Împărat."

„Aha." dădu Leia semn de pricepere Leia. „Lazlo."

„Lazlo?" păru acum încurcat Ignatz. Ics dădu neștiutor din

umeri. Amirani asista tăcut la discuție, după ce-l depusese pe Marin cu tălpile pe podea.

„Cine e Lazlo?" îl întrebă Ignatz pe ospătarul care pusese pe masă cinci stacane cu capac, din cupru. Acesta îl privi uimit, dar nu răspunse, ducînd brațul de stacane la altă masă. Neinvitat, țiganul luă o stacană și o goli dintr-o sorbitură. Dar cînd Leia vru să pună și ea mîna pe una din ele, Qur'șa se apropie cu un mîrîit amenințător.

„Se pare că nu ai voie", îi spuse Ics. „Sau poate ospătarul a greșit. Ar fi prima dată..."

Ospătarul se întoarse însă grăbit, aducînd cu el alte două stacane. Fiecare luă una în mînă – pe cînd Qur'șa, după ce ridică, slujindu-se de limbă, capacul și zvîntă, cu o leorbăială, stacana, dispăru sub masă. Se pare că nu se mai temea că cei doi o vor rupe la fugă.

„A băut-o!" șopti Martin. „Pe toți sfinții gagilor, chiar a băut-o. Deși avea capac... Asta a cui este?" Arătă spre cana rămasă plină pe marginea mesei. Îi răspunse un mîrîit furios de sub masă.

De masă se apropiase între timp un tînăr de vreo douăzeci de ani, nu prea înalt dar solid, cu părul de pe cap și de pe față – o mustață firavă și o bărbuță tunsă scurt – blond-castaniu. Ochii erau cenușii, inteligenți și priveau cu îndrăzneală, chiar cu o anumită aroganță. Avea trăsături regulate, nu lipsite de frumusețe. Era îmbrăcat cu haine cavalerești apusene îngrijite, deși purtau urmele unei călătorii mai lungi. La brîu avea sabie și jungher și o pungă destul de umflată, cu un herb pe ea. Parea să fie un desen al unui animal asemănător Q'urșei: un fel de leu cu aripi, din aur pe fond roșu.

„Mi s-a părut că văd la masa voastră un grifon." spuse el cu voce clară, sonoră, poruncitoare. „Doar că nu avea cap de vultur, ci de cîine. Pot să-l privesc de aproape?"

„Nu te-aș sfătui" zise Amirani fără să-l privească. „S-ar putea să rămîi fără cap."

„Nu cred." zise Ignatz. „Adică, n-am vrut să te jignesc", îi spuse cîinelui de sub masă, auzîndu-l mîrîind. „Doar că i s-a adus o cană, înseamnă că va sta la masă cu noi. Poate este un Căutător și el."

Tînărul se aplecă și privi sub masă, apoi se ridică puțin

aprins la față.

„Mi-a scos limba și mi-a pufnit în față.” zise furios. „Pute!”

„Lui Qur’șa nu-i plac privirile neghioabe.” zise Amirani, privind spe tînăr. Acesta plecă ochii în fața intensității și strălucirii privirii.

„Ce-ar fi să stați jos?” întrebă Ignatz. „Mă doare ceafa privind în sus, la voi.”

Cei doi egipțieni se așezară într-o margine, cu stacanele goale în față. Tînărul păru ultragiat de idee.

„Ăștia sunt din neamul robilor!” arătă spe cei doi. „Nomazi, poate fugiți de moșia cuiva...”

„Noi suntem liberi!” spuse mîndru Martin.

„O greșeală. Autoritățile trebuia să vă poprească, să vă țină în lanțuri...”

La aceste cuvinte, capul fioros a lui Qur’șa ieși de sub masă. Amirani întoarse privirea leneșă dinspre foc și mîrîi:

„Nimeni nu va purta lanțuri! Poate vrei tu să le încerci.” se adresă tînărului. Nu era o întrebare, mai curînd o sentință grea ca o lespede de piatră. Qur’șa mîrîi la rîndul lui. „Bine, nici el.” acceptă uriașul, părînd a-și călca pe inimă. „Ai grijă, tinere, cum vorbești de ăia, dacă nu vrei să-ți rup fața.” Tînărul îi privi cu respect pieptul ca un butoi și brațele ca niște trunchiuri de copac.

„Hai să facem pace.” spuse împăciuitor Ignatz. „Nu a știut ce spune...”

„Tînărul e prinț” spuse Ics. „Crede că le știe pe toate...”

„De unde știi că sunt prinț?” întrebă străinul – pînă la urmă așezîndu-se alături de Zivnir. Îi plăcuse, poate, figura de învățat și hainele curățele, deși cam ciudate.

„Tovarășul meu e vraci.” îl informă mîndru, Albieș.

„Să zicem c-am trăit mult și am văzut și mai multe. Deși ești primul prinț pe care-l întîlnesc pe acest tărîm, semeni prea mult cu sutele de prinți cunoscuți de mine în lumea mea...”

După ce sorbi din cană, tănărul prinț îl întrebă:

„Ești cumva un vrăjitor? Un mag?”

„Poți spune și asta.”

„Ești poate acel Merlin din romane, de care am auzit la curtea Franciei...”

„Hm. Poate. Nu știu. Nu cred. Dar nimic nu-i imposibil.”

„Și tu?” se întoarse spre Amirani. „Parcă ești un erou din vechime. Poate așa arătau aheii ce luptau la Ilion, despre care am citit în cartea lui Homer... Sau Enea...”

„Herakles.” îl corectă Ignatz. „Sau Prometeus. Ai auzit de ei, nu?”

„Am auzit, desigur!” zise Prințul, cu aroganță. „Mi-am făcut educația la Paris, la Avignon... Am fost și la universitățile italiene!”

„Bravo!” îl lăudă Ics. „Asta ajută.”

„Cînd o să fiu rege, o să fac și eu o universitate la Praha!” Rămase tăcut, privind cu ochi pierduți.

„Cum te cheamă?” îl întrebă Ignatz.

„Václav. De fapt, Charles...”

„Charles. De fapt, Václav.” îl corectă Ics. „Da, am auzit de tine. De faptele tale. Ai fost un rege bun. Ai făcut și o Universitate...”

„Cînd? Unde?”

„Pe-aici, în Praha. Înainte să intrăm în crîșmă.”

„Ce fel de loc este această crîșmă? E ceva foarte ciudat cu ea... Abia sosisem în Praha.” zise Václav. „Nimeni nu mă cunoaște pe aici, am plecat de tînăr. Tata e la curtea Franciei, mama într-o mînăstire... Stau cazat la un negustor din tîrg, mi-a fost tovarăș pe drum venind din Italia, fără să știe cine sunt. Am zis să cunosc mai întîi orașul, locuitorii lui... Am ieșit să mă plimb, am trecut rîul pe pod și s-a lăsat ceața și ploaia. Am intrat în crîșma asta să aștept să treacă ploaia. Dar cînd am ieșit, am găsit... alt oraș! Semăna cu ce lăsasem la intrare – și totuși, era cumva diferit. Și oamenii păreau altfel...”

„Cum de-ai ieșit? N-a zis nimic portarul?”

„N-a încercat nimeni să mă oprească. Uriașul de la ușă mi-a făcut doar semn prietenește, cu ochiul...”

„În ce fel era cetatea diferită?” întrebă Ics.

„Era mai mare, mai multe case, multe din cărămidă și piatră, cu olane pe acoperiș. Cetatea era și ea mai mare, cu ziduri puternice, destul de noi. Pe Hrad era o catedrală înaltă, nouă, semăna cu cele din Flandra și Francia. Am trecut rîul pe un pod nou, din piatră. Acolo, spre răsărit, era o bătălie, în afara zidurilor. Lumea fugea, se refugia dincoace de pod... Nu știam ce să fac. Atunci au trecut cei doi robi... ăăăă... oameni ăștia doi. M-am luat după ei.”

„De ce?” îl întrebă Martin.

„V-am auzit vorbind. Ea îți spunea ceva despre „Capitala Lumii”. Cică aici era. Orașul de Aur. Locul unde va fi – sau nu va mai fi deloc. N-am auzit tot ce ați spus, dar am știut că trebuie să aflu mai multe. Pînă să vă ajung, se lăsase ceața - dar v-am văzut intrînd în crîșmă. Am intrat după voi.”

„Așa, te-ai întors, deci.” spuse Ignatz. „În mod normal intrarea nu se vede, odată ieșit nu mai găsești ușor drumul înapoi. E clar, și tu ești unul dintre Căutători.”

„Nu te înțeleg la ce te referi. Eu am în gînd, mai ales, responsabilitatea pe care o am față de Boemia.”

„Nu e cam mare acest cuvînt, responsabilitate? Fiecare din noi avem o sigură responsabilitate: să trăim. Mort, nu mai ai nicio responsabilitate. Nu mai rămîne nimic în urma ta.”

Václav îl privi pe bătrînul rege chiorîș.

„Așa ai trăit tu pînă acum? N-a rămas nimic în urma ta?”

„A rămas un vis” răspunse Zivnir în locul lui. „Și un Prinț, desigur.”

„Vis? Nu e cam puțin?”

„Nu e puțin.” răspunse de data asta Amirani, cu ochii pierduți în foc. „Am visat că omul va fi liber. I-am dat cunoștințe... da, chiar și focul. Plugul, cioplitul pietrei, îmblînzirea oii, năvodul... Să cunoască ce e bine și ce e rău.”

„Tu i-ai învățat toate astea?” își arătă neîncrederea Václav.

„Am visat, poate.” admise uriașul. „Dar m-am luat la trîntă cu Creatorul pentru Om. Asta nu am visat!”

Nimeni nu încercă să-l contrazică. Părea gata să sfărîme ceva. Qur'șa urlă lugubru de sub masă.

„Ai un prinț?” schimbă Václav vorba, adresîndu-se lui Ignatz.

„Drept cine mă iei? Desigur, am fost rege. Regele Albieș al Albiei.”

Václav păru să caute prin memorie.

„Unde vine asta, Albia?”

„Ăăăă... departe. Altundeva. Altcîndva.”

„Cu ce familie te înrudești?”

„Cu ce... familie? A Albinilor, desigur. Craii Albi.”

„Alb Împărat.”, îl lămuri Ics.

„Nu cunosc”, dădu Václav din umeri. „Ce herb aveți?”

„Herb?”, îl întrebă Ignatz pe Ics.

„Capul de Bour. Aoleu, nici atîta nu mai știi! De fapt, nu are importanță.” – îi spuse Prințului, întorcîndu-se spre el. „Ce vrei să faci pentru Boemia?”

„S-o fac prima în Împărăție. Iar Praha, cel mai frumos oraș din lume!”

„De ce?”

„Mama e boemă, din neamul lui Přemýsl. Elisbeth.” răspunse Prințul. „Tata e Mare Duce de Luxembourg și Împărat al Germanilor. Ani de zile a neglijat-o pe mama. Și Boemia. A folosit-o doar ca visterie, ca vită de muls, a lăsat-o nedezvoltată, săracă... Cînd i s-a părut că vreau să mă revolt – eu eram regentul lui în Boemia și Moravia -, m-a dus la Paris. Apoi m-a trimis în Italia. Spera să uit locul unde m-am născut. Nu-mi pare rău, am văzut multe lucruri, am învățat multe. O să mă folosesc de ele ca să le aplic în Praha și în Boemia.”

„Ți-am zis, Prințe, că ai rușit – vei reuși, de fapt. Ai pășit pe podul pe care îl vei construi, ai văzut catedrala pe care o vei înălța. Pe undeva pe acolo era și universitatea pe care o vei face.”

„Nu înțeleg.” își prinse Václav fruntea în palme. „Și atunci, ce caut aici? Dacă nu ies, o să mai fac ce am de făcut?”

„Poate. Poate că nu... Probabil podul o să-l construiască cineva, altcineva, altcîndva... Dar contează? Pentru că, dacă nu ne ducem Căutarea la bun sfîrșit, din acest oraș va veni sfîrșitul Lumii. Nu va mai fi nici pod, nici catedrală, nici Praha, nici Boemia... Deci, Prințe, dacă-ți iubești cu adevărat orașul și țara, mai bine ni te-ai alăruta. Chiar dacă tu ți-ai da, poate, viața în Căutare, iar podul se va numi altfel, nu Karlův Most.”

„Deci, visul avut în ultima vreme, de cînd m-am întors acasă, poate fi adevărat?” Privi spre ceilalți tovarăși care stăteau în jurul mesei. „Ați visat și voi?”

„Eu nu.” zise Amirani. „Decît un vis, de mult. Ceea ce se pregătește acum e mai rău decît potopul. Acum nu știu dacă mai pot porni din nou rasa umană. Acum nu mă lupt cu Marele Zeu, ci cu Creatorul, Demiurgul, Cel Rău.”

„Satana?” întrebă Václav.

„Satana e parte din el. Lucifer, Răzvrătitul, creatorul lumii – acesteia. Marele Zeu e departe, e pretutindeni, e atotputernic – dar nu poate interveni. Și-a trimis Trimisul, Mesagerul, Îngerul

– acum depinde de noi. Dar nu ne lasă singuri, Marea Zeiță e cu noi...”

„Tu de ce ești aici?”

„Am fost adus. Singur nu puteam veni. Nici Qur'șa. Acum nu putem pleca. Destinul nostru se va împlini aici.”

„Nici noi nu am visat.” zise Ics. „Eu și Ignatz. Am fost aduși în această lume după ce l-am învins pe Dușmanul lumii noastre. Da, el poate fi învins! Poate de aceea ne-a adus, să vă dau această bună vestire. În crîșmă...? Am intrat întîmplător – dar poate pentru că trebuia să intrăm. Noi putem ieși, am ieșit de fiecare dată în alt timp și ne-am întors. Nu știam de ce suntem aici, bănuiam... Acum au început să se lămurească lucrurile.”

„Nici noi nu am visat.” zise Martin. „Leia a ghicit. De aceea am plecat din Buda. Ne-am dus la Pojony, apoi la Brno, dar Leia ghicea: mai departe, mai departe! Pînă cînd am văzut Cetatea, am văzut Rîul și am trecut pe lîngă Hrad, mergînd spre Vest. Dar acum Leia ghicea: înapoi, înapoi. Ceilalți doma din șatra noastră ne-au spus: voi trebuie să împliniți ghicitul. Ei au fugit spre vest.”

„Nu știam că este aici.” zise Leia. „Răul este sus, pe deal, în spatele catedralei. Nu am avut curajul să mergem acolo. Și acum... Nu, noi nu vrem să fim trași în lupta asta. Nu e a noastră! Noi avem lumea noastră.”

„De unde veniți?” îi întrebă Václav, încruntat.

„Țara noastră e departe. Demult tare, au venit din Nord barbari blonzi și albi. Ne-au distrus cetățile de pe Rîul Sfînt, Hindus. Și Cetatea, mîndra Harapa. Era ca o grădină, cu canale de apă, cu silozuri de grîne, mirosind a smirnă! Mii de ani am trăit în afara lumii, nu ne-am amestecat nici cu tuciurii din sud, nici cu albii din nord. Ei s-au amestecat între ei, la porunca Treimii – dar noi am rămas liberi. Puțini, dar liberi!

„Dar acum trei veacuri au venit alți barbari, galbeni, mulți și murdari, fără zei, știind doar să ucidă. Cîți din noi am scăpat, am fugit spre Apus. Am stat o vreme ascunși în Eghipet, dar acolo e lume multă și sărăcă, ne-au privit cu ură. A trebuit să ne împrăștiem în lume – dar am înțeles că nu putem sta ca nație, nici măcar ca trib. Nu aveam tăria galbenilor, nici a turcilor, nici a ungurilor... Ne-am împărțit pe ginte – noi le spunem șatre.

„Acum două veacuri am ajuns în Evropa, trecînd pe la romei. În urma noastră venea un popor sălbatic, de călăreți, neam cu cei ce ne alungaseră de-acasă. Oameni ne spun egipțieni, sau roma – după numele pe care ni-l dăm noi, de doma, care înseamnă om.

„Interesant.” zise Ics. „În lumea noastră sunt eghipeni, un neam mîndru, înrudit cu keltoii – cu vracii și cu vrăjitoarele.” Cei doi doma îl priviră cu respect.

„Poți face vrăji?” întrebă serios Václav.

„Desigur. Adică, nu. Nu în lumea asta. Am fost rupt de sursă. Cumplit sentiment. Acum îl înțeleg pe nepotu-meu Zildir.” Ignatz îi susținu cuvintele, dînd trist din cap. „E ca și ar fi acolo, la îndemînă. Ca o căldare plină cu apă rece, cristalină. Nu am decît să-mi plec capul și să sorb din ea... Numai că atunci cînd încerc să beau, se îndepărtează! Primele zile au fost groaznice, acum am început să mă obișnuiesc.

„Viața lungă pe care am dus-o – peste opt sute de ani! – m-a învățat să privesc filosofic la situațiile pe care mi le scoate viața în cale. E semn că puterea mea de a face vrăji nu contează. Sau chiar poate să aducă nenorociri. Nici nu știu cine m-a tăiat de la sursă: Dușmanul, Marea Zeiță sau Marele Zeu? Apoi, mai știu că este o situație de moment. Cînd voi pleca, probabil puterea-mi va reveni.”

„Și dacă nu vei mai pleca?”

„Atunci nu mai contează...”

Mesenii sorbiră tăcuți din noile căni de bere aduse. De data asta berea avea o culoare chihlimbarie deschisă. Amirani vorbi, încruntat:

„Firea mi se împotrivește filosofiei. Fratele meu era cel dedat reculegerii - eu eram cel ce acționam. Sute... mii de ani... libertatea mi-a părut a fi la doar un pas de mine. La o clipită. Qur'șa rodea din lanț, lingîndu-l. Fierarii dormeau, tot ce trebuia să fac era să smucesc de el și-l sfărîmam. Dar atunci femeile își trezeau bărbații și ei începeau să lovească nicovalele cu ciocanele. Lanțul e la loc, la fel de întreg, la fel de tare ca-n clipa înlănțuirii. Nu mă pot opri, smucesc de el și asta nu face altceva decît să-l întărească și mai mult. Cumplită e pedeapsa Creatorului!

Sorbi din cupă, golind-o.

„Qur'șa e mai înțelept. El are răbdare. Începe imediat să lingă lanțul – și mă mîrîie cînd mă opintesc. Are dreptate. Dacă reușesc să nu mă zvîrcolesc nici atunci cînd Vulturul-mi sfîșie ficatul...”

Își ridică vesta cu bumbi. Pe partea dreaptă a torsului avea o

rană cumplită, cicatrizată. Ceilalți îl priviră întrebători.

„Mii de ani am visat, prins în lanțuri, că lanțurile vor cădea la un moment dat. Peștera se va deschide și eu voi sări pe cal, pe Djalali. Voi ieși din peșteră... LIBER! Numai că Pămîntul nu mă mai ține. Marea Zeiță, Gaea, nu mă vrea liber... încă. Copitele calului se adîncesc în glie, abia mai poate păși. Qur'șa se învîrte deasupra noastră, ne cheamă să-l urmăm. Dar trebuie să ne întoarcem în peșteră, să las lanțurile să mă cuprindă..."

„Ai deci și tu un vis." zise Leia.

„Da. Altfel de vis. Un vis care se împlinește acum. Într-o zi m-am trezit că lanțul alunecă pe mine. Qur'șa reușise să-l roadă, înainte ca fierarii să se fi trezit! Peștera se deschide. E încă noapte, în zori. Ceața a cuprins muntele, Creatorul nu mă poate vedea, nici Vulturul... Nu-l iau pe Djalali, să nu i se audă copitele tropotind pe piatră. Ies tiptil, calc ca o nălucă. Qur'șa-mi stă pe umăr, să nu ne rătăcim. Și văd o lumină. Mă îndrept spre ea și dau de-o ușă. Pătrund în încăpere... și iată-mă aici!"

„Cum?..."

„Nu mă întreba, prietene." îi zise bătrînului Crai. „Nici eu nu știu. M-a adus Gaea. Și acum mă ține aici. Am vrut să ies, dar pămîntul nu mă ține. Iar Qur'șa nu știu dacă poate zbura în acest oraș, n-a vrut să mă părăsească."

Cîinle chelălăi trist de sub masă.

„Ce e rău cu orașul?" întrebă Václav. „Orașul e atît de frumos, mai ales cel din mintea mea. Dar îl voi face!"

Leia zise, învîrtind cana în mînă:

„Dușmanul. Benga. Și-a lăsat Oul aici. El e răul. Dacă Oul naște, răul se va răspîndi în întreaga lume. Nu va mai rămîne nimic. Nici Orașul de Aur. Nici oameni să-și amintească de el! Sau de cel care l-a construit..."

„Cum ne putem împotrivi?"întrebă Prințul, privind de data asta cu îndîrjire. „Ceva trebuie să facem. Se pare că numai noi știm de acest pericol!"

„Nu numai noi." îl contrazise Amirani. „Au mai fost doi: Eroul, parcă îi ziceți, și blegul, soldățoiul. Or mai fi țo alții, prin crîșmă, pe-afară. Eu nu pot ieși, dar voi va trebui să-i căutați pe ceilalți!"

Martin aruncă zarurile pe masă. Arătau un opt și-un zece. Leia le privi cu atenție, apoi zise:

„Eu, Martin, Vraciul. Și, parcă... bătrînul" – arătă spre Albin.

„Ignatz." se recomandă el.

„Ignatz."

„Nu ești sigură?" întrebă Ics.

„Nu chiar. Prințul nu este, sigur. Amirani nu poate ieși. Altul...?" Ochii i se opriră asupra portarului mătăhălos. Acesta tocmai trimitea afară un bețivan. Apoi se rezemă de perete, lîngă ușă. Nu era atît de puternic ca Amirani, deși trupul îi era mai mare. Lipseau mușchii vînjoși, ca rădăcinile unui copac de o mie de ani. Nu era atît de înalt, lipsindu-i picioarele. Trupul nu era armonios întocmit, uneori părea o grămadă de lut. Părea mai mult o schiță nefinisată. Capul era rotund ca o ghiulea, lipsit de păr – dar purta o perucă. Ochii erau înfundați în orbite adînci și păreau lipsiți de viață. Avea nas mic, puțin coroiat, și părea lipsit de gură. Ca și de pavilioanele urechilor, de altfel."

„Mă întreb, el nu ne este tovarăș?" zise femeia arătînd spre matahală.

„El trebuie să vină cu noi?" se miră Ics.

„N... nu știu." Păru să se hotărască „Nu acum. De va fi nevoie de el, va veni."

Un ospătar se opri cu stacane proaspete la masa lor. Puse cîte una în fața prințului, lui Amirani și lui Ignatz și o a patra pe colțul mesei.Ceilalți se priviră gînditori.

„Să mergem." se hotărî Ics, ridicăndu-se. Egipțienii porniră în urma lor – Leia la un pas în spatele lui Martin.

14

(în care ne găsim o casă, ba chiar două)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Uite, e greu să răspunzi la o întrebare atît de tranşantă. De ce te-ai dezvălui altora? Doar pentru a le oferi prilejul să te ia peste picior? Să se simtă ei superiori ţie? Vezi Doamne, ei sunt creştini „adevăraţi", urmează canoanele şi resping orice erezie adusă de liberalismul secolului douăzecişiunu. „Ei da," ai putea să-mi spui, „eu cred nestrămutat în adevărul Raiului şi al Iadului! Îţi pot aduce, eventual, dovezi din Evanghelii – mai ales aşa cum sunt ele interpretate de Sfinţii Părinţi. Ce-ar rămîne din viaţa lor religioasă dacă nu ar mai crede în viitorul luminos al sufletului „iertat", hălăduind prin Raiul ceresc? Şi în viaţa de chin veşnic pe care păcătoşi (ca tine, de-un exemplu) vor avea parte în Iad. Altfel, cum or să creadă în „alte lumi"? „Astea sunt prostii pe care ni le şopteşte Stăpînul Minciunii la ureche! Ai tu cea mai mică dovadă că ele ar exista?" Aceste argumente şi altele mi le-ai putea spune, cu satisfacţia prostului care se crede superior.

N-am nicio dovadă că ar exista şi alte lumi. N-am nici că

există un Rai, nici că există un Iad – aşa cum ni le înfiţişează Biserica. Altfel, ele precis există. Nu neaparat în alte „lumi", nici în Viaţa de Apoi. Sau poate că există, dar cine ştie cum sunt ele – căci de acolo nu s-a întors nimeni să ne povestească! Cred mai curînd că atît Raiul, cît şi Iadul, există aici, printre noi – şi chiar şi în inima noastră, a fiecărui dintre noi.

Cei trei părăsiră crîșma sub privirea golită de orice expresie a portarului. Doar Leia păru să grăbească pasul, oarecum sfielnică. Ceața se rărise și părea să se ridice.

„Mi se pare că nu-ți place de el." comentă Ics.

„Nu-mi place. E... gol. Parcă îi lipsește sufletul. Nu am întîlnit așa ceva pînă acum. E parcă opusul lui Amirani. El e... numai suflet."

„N-aș zice." zîmbi vraciul. „E și trup... cît cuprinde."

„E doar o aparență. Sufletul lui e... înghesuit."

„Dar de mine ce gîndești?"

Leia îi aruncă o privire sfioasă de sub basma.

„Și tu ești... diferit. Uneori, rar, am avut acelaș

i sentiment în prezența vreunei bătrîne ghicitoare. De fapt, doar o dată am simțit așa ceva. Dar tu ești... dincolo. Deși te simt," puse femeia mîna pe brațul lui „aici ești doar... în parte. Ești mai mult dincolo... Cumva, legat de Marea Zeiță, de Pămînt, de spririte... Cred că rolul tău e mare în căutarea noastră."

„Ce s-a întîmplat cu zarurile?" întrebă Martin. Imediat după ieșirea din crîșmă le scosese din buzunar și acum le cerceta cu atenție. „Par normale."

„Cred că în crîșmă acționează alte legi" zise Ics. „Dincolo de cele sub care stă lumea asta."

Leia dădu din cap.

„Nu am simțit de la început. Cînd am intrat, am simțit ceva... nemaiîntîlnit. Oamenii parcă nu mai aveau consistență. Nu-i puteam citi. Doar voi, la masă, păreați normali. Străini cumva, dar obișnuiți. De aceea am venit la masa voastră."

„Bătrîne, ziceai că și în lumea ta sunt eghipțieni. Ei cum au ajuns acolo?"

„Nu am zis așa ceva." zîmbi Ics. „Ei sunt un popor vechi, înrudiți cu keltoii și chiar cu noi, vracii și vrăjitoarele. Legenda

spune că au apărut în urma dragostei dintre un keltoi și-o vrăjitoare. În mod normal, nu trebuia să rezulte un prunc. Alt mit spune că provin dintr-un vraci și o vrăjitoare, care au renunțat la atributele lor, pentru a trăi ca oameni. Nu s-a mai întîmplat."

„Poate nu a mai fost dragoste ca a lor..." zise Leia.

„Dar seamănă cu noi?" insistă Martin.

„Cred că da. Nepotul meu, Zildir, îi cunoaște mai bine. Ei se cam țin departe de ceilalți pămînteni. Dar sunt ca și voi. Poartă același tip de veșminte, sunt mai închiși la piele. Ei sunt buni meseriași, mai ales fierari și crescători de cai; ele, ghicitoare. Prețuiesc, mai mult decît orice, libertatea. Au muzica în suflet și sunt pașnici. Nu se luptă, nu ucid – decît, uneori, se ucid între ei, după legi știute numai de ei..."

„Mda, or fi poate rude cu noi..."

„Poate că fiecare lume își are domii lor" zise Leia. „În limba noastră, așa ne spunem. Dom înseamnă pămîntean."

Ics privi în jur. În spatele lor se ridica nu zid înalt de vreo 3 m, din cărămidă tencuită, fără nicio deschidere. Un copac își ițea crengile înverzite deasupra culmii zidului. Printre frunzele de un verde proaspăt se vedea cerul azuriu, spălat cînd și cînd de nori albi. Soarele scăpăta spre Petřin. Era plăcut: o zi de sfîrșit de primăvară, probabil.

„Hm," mormăi vraciul, „unde om fi ajuns? Mai precis, cînd?"

Orașul avea, evident, multe case din piatră și cărămidă. Se vedeau fațade de tip renascentin. Era, totuși, diferit de orașul cunoscut de vraci pe timpul vizitei lui anterioare. Acum, din mica piață se putea vedea, pe deasupra acoperișurilor din ardezie, dealul și zidurile mînăstirii Strahov, limitată la o singură turlă de biserică. Doar spre sud se înălța un palat impunător, nou-nouț, de care își amintea.

„Așa era și cînd ați ajuns aici?"

„N... nu" zise Martin destul de încurcat. „Parcă nu erau case ca aceea din față. Oricum, aici era ceață, s-o tai cu cuțitul..."

„Mda. Ăsta cred că este din epoca numită pe Pămînt Renaștere. Voi ați ajuns în timpul războaielor, probabil cele husite. Deci, am ieșit în perioada habsburgică, ei au adus Renașterea la Praga. După cît de nou arată Palatul, aș zice că suntem încă pe timpul primilor doi-trei împărați, Poate

Ferdinand, poate Rudolf... din cîte-mi amintesc să fi citit."

„Ce căutăm aici?" întrebă Leia. „Nu se zăresc domi..."

„Nu știu." recunoscu Faustus. „S-o luăm spre Hrad? Spre răsărit? Tu ce zici, Leia?"

Leia duse ghiocul la ureche și ascultă cu atenție, pe urmă se uită spre stînga. Piațeta în care se găseau se termina spre est printr-o străduță îngustă, care se strecura între zidurile noului palat și o casă în care se termina zidul lîngă care se aflau. Străduța era luminată de razele piezișe ale soarelui scăpătat spre apus.

„Recunosc locul de la plimbările făcute după sosirea în Praga." zise vraciul. „Pe zidul ăsta erau tot felul de mesaje, desene, picturi, făcute de amatori în semn de protest. Era un loc în care se adunau turiștii străini să se pozeze. Palatul ăla este al unor cavaleri, din cîte-mi amintesc."

Leia o luă spre stînga. Ceilalți o urmară în tăcere. La capătul străduței era un podeț îngust din lemn, aruncat peste o gîrlă nu prea lată. De-a lungul pîrîului se vedeau roțile cîtorva mori din lemn. Casele erau construite la o anumită distanță de luciul apei, evident la adăpost de viiturile de primăvară. Între ele și apă, aveau mici grădinițe, în general acoperite cu iarbă. Într-una din ele se vedea un porc păscînd, legat cu un lanț de un țăruș. Era o imagine bucolică, deloc potrivită unei cetăți regale. Dar cei doi țigani nu păreau uimiți.

„Asta e Insula." explică Ics. Este cuprinsă între Rîu și acest canal, zis al Dracului..."

„Da, îi simt pezența." murmură Leia.

„Și ce treabă am avea noi aici?" se burzului Martin.

„Nu știu." recunoscu vraciul. „Cred că trebuie să ne întîlnim cu cineva."

„Așa e." confirmă Leia. „Poate chiar un Căutător... Vom vedea."

Nu departe de podețul pe care se opriseră cei trei, o femeie ieșise dintr-o casă cu etaj. Cobora pe o cărăruie pietruită spre o mică platformă din lemn construită la marginea pîrîului. În mîini ducea două găleți mari din lemn, pline cu rufe. Ajunsă pe platformă, începu să scoată, una cîte una, rufe albe, pe care le clătea prin apă. după care le bătea bine, stînd în genunchi, cu un mai găsit pe platformă. Rufele spălate le storcea, cu brațe

vînjoase, arse de soare, și le punea pe o mică balustradă din lemn. Era în jur de 30 de ani, cu păr castaniu deschis, aproape blond, destul de solidă dar fără a fi grasă. Avea o față rotundă, plăcută, fără a fi foarte frumoasă, blîndă și zîmbitoare. O șuviță de păr îi scăpa din părul strîns în coc, alunecînd pe față. Îl dădea la o parte cu dosul mîinii din cînd în cînd, neatentă.

„Trebuie să vorbim cu ea." spuse Leia și intră în grădiniță peste gardul jos, din uluci. Cei doi bărbați o urmară. La zgomotuil apropierii lor, femeia întoarse capul să-i privească – și grămada de rufe stoarse se dărîmă, cîteva cămăși alunecînd în apă.

„Iaca!" exclamă spălătoreasa. „Acum ce ziceți că pot face?" Nu părea a fi nici speriată, nici supărată.

Martin se aplecă deasupra canalului, pescuind rufele. Leia se puse în genunchi alături de femeie, îi luă maiul din mînă și începu să bată vîrtos rufele pline de apă. Martin le storcea și le trecea lui Ics, care le punea înapoi în găleți.

„Se pare că unde-s mai mulți, treaba merge cu spor." comentă spălătoreasa. „Dar voi, cine ziceți că sunteți?"

„Eu oi fi Pan Ics. Faustus." zise vraciul. „Mai precis, Melchior Faustus al Zecelea."

„Aha." îl privi femeia cu interes. „N-oți fi prea mulți?"

„Mie-mi zice Martin. Ea e femeia mea, Leia."

„Voi ce neam sunteți? Unguri? Turci?"

„Egipțieni..."

„Am auzit de ei, dar n-am întîlnit încă vreunul. Prin alte părți sunt, cică, mai mulți. Eu nu prea ies de pe insulă. O să-l întreb pe Rudl, el precis știe. De ce-ați venit la mine? Pentru el?"

„Poate că da." spuse Leia, încurcată. „Trebuie să ne întîlnim cu cineva. Nu știm cine e, poate fi bărbat sau femeie... Dar, într-un fel, este legat de dumnata. Sau ești chiar dumneata."

„Cum zici..." Femeia se ridică și luă cele două găleți în mîini. Cînd bărbații se repeziră s-o ajute, le făcu semn s-o lase în pace. „Rudl nu mă anunță cînd vine, are multă treabă. Mi-a cerut să mă mut la el, dar eu nu vreau. Nu-mi place acolo. Păcat că el nu se poate muta la mine, ar fi mult mai fericit..."

La un semn al femeii, Martin deschise ușa, Cei patru pătrunseră într-un hol destul de larg, care lega ușa din spate cu ca din față. Din el porneau două uși, iar o scară îngustă, abruptă, din lemn, ducea spre etajul superior. La etaj era o

galerie cu balustradă, deasupra holului de la parter. La capete avea cîte o fereastră, una spre fațadă și cealaltă spre grădină, iar în perete erau două uși, alăturate. Gazda puse jos gălețile și deschise ușa dinspre dosul clădirii. Camera în care pătrunseră era mare, ocupînd mai mult de jumătate din etaj. Impresia era întărită de înălțimea ei, avînd tavanul deschis spre grinzile care susțineau acoperișul. Avea patru ferestre destul de mari, trei spre sud și una, în capăt, spre grădină și canal. În colț avea un șemineu din cahle verzui. Această jumătate din spate a camerei era puțin înălțată, ca de-o palmă, de o platformă din scînduri. Grinzile care susțineau acoperișul erau susținute de patru stîlpi de lemn – stîlpi similari fiind, probabil, zidiți în peretele camerei. La capătul de răsărit al camerei era o ușă din lemn.

În jumătatea camerei dinspre ușa din capăt erau atîrnate de-a latul sfori. Pe ele, spălătoreasa începu să-și întindă rufele la uscat. Pentru a nu-i sta în drum, cei trei Căutători pășiră pe platformă, așteptînd ca gazda să-și termine treaba. Această parte a camerei era mobilată. Se vedea o sofa acoperită cu atlas lucitor, de culoare bej, cu flori mari, verzui, la fel ca și tapiseria a două scaune cu spătar. Între ele era o măsuță rotundă, lăcuită, pe care era o călimară cu pană, un sfeșnic – cu lumînările acum stinse – și un teanc de foi de pergament. Între fiecare fereastră era cîte-o vitrină închisă cu geam, avînd pe etajere diferite obiecte din sticlă, porțelan și chiar lut și piatră. Una din vitrine fusese transformat în bibliotecă. Observînd privirile celor trei, femeia comentă:

„Nu sunt ale mele. Lui Rudl îi place să se înconjoare de tot felul de obiecte rare. În dormitor" arătă cu capul spre ușa din capătul încăperii „ține tot felul de lucruri foarte rare, zice el: oase de animale curioase, plante uscate, medalii, roci rare – ba chiar și un creuzet!"

În colțul camerei era un cuier din coarne de cerb pe care atîrnau cîteva pelerine. În fața geamului dinspre canal era un obiect neașteptat: un șevalet. Un dulăpior așezat în colțul opus cuierului, cu ușile deschise, etala materiale de pictură: pensule puse în două oale de lut, mojare cu pulberi sau pietre diferit colorate, sticluțe cu ulei și alte substanțe, cuțite de paletă, suluri de hîrtie, bețe de cărbune și sepia, plante uscate... Pe șevalet

era o pînză destul de mare, înaltă de circa un metru jumate și lată de vreo doi metri. Vopseaua era încă proaspătă, mirosea a ulei sicativat și terebentină.

„Asta-i." spuse spălătoreasa apropiindu-se de oaspeți. „Mîine le calc, apoi le duc la clienți..."

„Cine-i pictorul?" întrebă Faustus, cu glas răgușit.

Pînza înfățișa un peisaj: Castelul. Privind pe fereastră, era ușor de observat că autorul stătuse chiar aici, avînd drept în față, deasupra caselor Micului Cartier, dealul Hradcany, încoronat de masivitatea Castelului. Deasupra zidurilor și Palatului se înălța clădirea neterminată a Catedralei, cu un singur turn ridicat pînă la jumătate. Spre stînga se ridicau două turnuri ascuțite, gemene, iar spre dreapta se zăreau partile superioare ale unor turnuri de apărare, atît pătrate cît și rotunde. Ceea ce atrăgea în primul rînd privirea era cerul. Dacă clădirile, zidurile, acoperișurile din ardezie apropiate, erau pictate în tușe mărunte, în griuri pastelate, cerul era pictat în culori pure, violente, întinse în tușe păstoase, uneori modelate din cuțit. Părea că întreg cerul era cuprins de flăcări amestecate de fum, un foc care părea că vrea să cotropească întreg Hradul și, cumva, îl topea și mînca din el. Undeva, în spatele catedralei, părea a colcăi un incendiu, umbre - ca o rană supurînd. Focul bănuit era galben cu nuanțe verzui, mov și negru, reflectîndu-se în norii deși și joși. Părea mai curînd o cangrenă care se răspîndea spre cer, molipsind norii groși, de furtună, topindu-l, făcînd ca picuri grele să cadă asupra Castelului și a lumii. Acea pată bolnavă părea să se răspîndindească spre toate zările, încercînd să înghită întreaga boltă. Efectul produs era unul de groază, de scîrbă, de angoasă. În contrast cu umbrele ce se tîrau pe acoperișuri, hrădini, tufe, ziduri, lumina bolnavă era cu atît mai cumplită.

„Ce-i acolo?", șopti Leia, zgribulindu-se. „Am văzut! Așa am văzut – în imaginile mele produse de ghicit..."

„De aceea am plecat în lume." șopti și Martin, parcă speriat să își audă glasul. „Așa am văzut și cînd am ajuns la marginea acestui oraș, dincolo de rîu. Lumina lui Benga!" Simțind privirea Leii asupra lui, a spus, mînios parcă: „Ei da, am văzut, chiar dacă nu am spus nimic!"

Zivnir privea tăcut spre tablou. Vedea o adevărată capodoperă, care nu ținea nici de stiluri, nici de vremuri.

Văzuse lucrările lui Ifichim, Ucenicul lumii lui, văzuse multe lucrări de cînd sosise în această lume, dar parcă niciodată nu se cutremurase ca în fața unei astfel de picturi. Și-l umplea de teamă, pentru că acolo era Răul, mai clar decît își putuse închipui că există. „Da", gîndi, „de aceea am ajuns pe lumea asta. Asta este lupta mea, lupta tovarășilor mei. Dacă pierdem, așa se va întîmpla!"

„Cine l-a pictat? Rudl?" spuse și el ceva. pînă la urmă

„Oh, nu..." recunoscu femeia, stînjenită. „Cînd nu am ce face, mă mai joc cu culorile. Archimboldo, pictorul venețian și Curatorul Imperial, mi-a dat cîteva lecții pînă să plece, acum cîteva luni. Mă laudă, spune că am talent – dar mă și ceartă. Zice că umbrele sunt prea adînci, culorile prea pure, că nu am răbdare să amestec bine culorile, să pun strat peste strat pentru a obține glasiuri, așa cum o fac marii pictori. Dar eu nu vreau să fiu un mare pictor, îmi ajunge că sunt o bună spălătoreasă..."

„Și ce e asta?" întrebă Faustus.

„Nu știu. Poate am visat. Sau poate am văzut... Uneori, cînd pictez, parcă intru în transă, nici nu mai știu cum și ce lucrez. Într-un astfel de moment am pictat acest tablou. Era aproape gata acum cîteva luni, cînd l-a văzut Archi. Cînd l-a văzut, parcă îl văzuse pe Satan!" rîse, cu un rîs adînc și voluptos. „ A și dispărut în cîteva zile: și-a dat demisia și a plecat spre casă." Apoi se întristă. „Mi-a spus Rudl că a murit acum vreo două săptămîni. Păcat de el. Era cam vanitos și van, dar avea suflet bun. Era în serviciul Curții de vreo trei decenii... El a început colecția de picturi a Împăratului. Tare aș vrea s-o văd și eu, dar ar însemna să merg la Curte..."

„Rudl ce zice despre pictura ta?" întrebă însă Faustus.

„Oh, și pe el îl neliniștește. Am vrut să-l distrug, dar nu m-a lăsat. Știți, el se pricepe! Așa că-l țin aici. Uneori mai pictez la el. Nu-i aduc mari modificări, doar ici și colo. De exemplu, de cîteva zile mi se pare că sursa" arătă cu degetul spre lumina cangrenoasă din spatele Catedralei „a crescut. Și norii sunt mai negri... Nu știu ce e asta, dar cred că-i foarte rău!"

„E rău." spuse Bătrînul, și cei doi tovarăși ai lui încuviințară din cap. „De aceea am venit aici. Avem nevoie de ajutor."

„Al meu? Sau al luiRudl?"

„Poate tu, poate Rudl, poate amîndoi... ne puteți ajuta. Încă

nu știm. Nu mă întreba, nici cu ce ne puteți ajuta nu știm. E bine că am văzut acest tablou. Acum știm unde trebuie să căutăm. Noi suntem Căutătorii!”

„Eu sunt Marta. Marta Sperer, spălătoreasa. Rudl îmi spune Lentzl. Dacă vine , o să-l rog să vă ajute, el are multă putere!” Apoi reconsideră, puțin nehotărîtă: „Uneori...”

Auzind un zgomot la parter, gazda se repezi la ușă, spunînd peste umăr, voioasă: „A venit!” Cei trei așteptară răbdători, curioși să cunoască prietenul gazdei, Rudl. Dură cîteva minute pînă reapăru, suflînd puțin greu și roșie în obraz. Marta trăgea după ea un bărbat puțin tomnatec, spre cincizeci de ani, gros, cu burta mare, pleșuv deasupra frunții și cu părul roșcovan puțin rărit, frunte bombată asupra unui nas imens, gură mare, cu buze subțiri, deasupra unei bărbi cîrlionțate și mustăți bătăioase. Avea maxilarul puternic, cu bărbia ca de cal. Burdihanul mare, strîns în curea lară, pus pe picioare cam subțiri ca un ceaun pe pirostri, gît puternic și ceafă puternică, ce impingea puțin capul înainte. Singurul lucru cu adevărat frumos erau ochii puțin bulbucați, blînzi și inteligenți. Probabil asta – și aerul de tristețe – îl făcea atrăgător Martei. Era îmbrăcat în haine simple și sobre, de negustor, cu un guler pufos, alb și scrobit, spaniol, cizme înalte în picioare și o pelerină neașteptat de scumpă, tivită cu o blană rară, albă.

„Rudl, ei sunt noii mei prieteni de care ți-am spus. Ei sunt Căutătorii!”

„Ce căutați?” întrebă noul sosit. Avea voce adîncă, puțin dogită, cumva poruncitoare, dar bine articulată, dovedind educație temeinică.

„Încă nu știm. Poate am căutat acest tablou – care să ne ducă mai departe. Trebuie să căutăm sursa acelei lumini... acelui rău. Și s-o stingem!”

Rudl se întoarse spre tablou și îl privi în tăcere, apoi îi spuse gazdei:

„Lentzl, văd că ai mai lucrat... E mai rău. Adică, vreau să spun, răul e mai rău.”

„Așa am înțeles și eu.” rîse Marga, cu blîndețe. „Poate că trebuie să ne grăbim... Îi ajuți?”

„O să încerc. Pot multe lucruri, dar nu totul.”

„N-o să-ți cerem totul, domnia ta.” îi răspunse Faust.

„Voi cine sunteți? Cum vă numiți?”

„Eu sunt Faustus. Melchior Faustus. Vraci.”

„Vraci?” deveni Rudl intersat. „Nu am cunoscut niciun vraci – deși am auzit de ei. John Dee spunea că e vraci... mag. Dar nu prea cred. Și Bishop – dar ăsta cred că era un șarlatan. Tu ce crezi?”

„Nu-i cunosc pe acei domni. Dar aș zice că nu erau vraci... magi. Nu cred să existe pe-aici așa ceva...”

„Și tu de unde ești? German?”

„Hm, n-aș zice asta. Mult mai departe... Nu cred c-ai auzit de acea țară.”

„Mda. Poate că nu... Dacă ești dinspre Răsărit, știm destul de puțin despre acele locuri...” Păru să-și fi pierdut interesul. Acum avea o figură posacă și privirea destul de pierdută. „Și servitorii tăi?”

„Care servitori? Ah, tovarășii mei? Nu-mi sunt servitori. Martin și soția domniei sale, Leia.”

„Sunt egipțieni.” spuse posac Rudl. „Toți egipțienii sunt robi. Așa e legea. Sunt fugiți?”

„Suntem oameni liberi, Măria Ta.” spuse Leia. „Venim de la Buda.”

„Da, de acolo vin cei mai mulți. De obicei îi pun în lanțuri nobilii... Voi cum ați scăpat pînă aici?”

„Avem o Căutare de dus la capăt!” spuse Leia cu seriozitate. „Dacă nu o ducem, nici nu mai contează dacă suntem liberi sau robi...”

„Hhhm... Și eu cu ce vă pot ajuta?”

Cei trei se priviră tăcuți, apoi Faustus spuse:

„Cred că ne trebuie o casă. Să avem unde sta cît timp căutăm pe aici. Și-un loc unde putem sta sus, în Castel – să vedem de aproape acel loc.” arătă cu mîna spre pictură.

„Asta o pot face.” zise Rudl. „Uite, vă dau un bilet. Cînd aveți treabă în Hrad, îl arătați gărzii. O să vă arate unde veți fi cazați. O să aveți liber să umblați prin Castel pe unde aveți nevoie. Chiar și prin palat.”

„Nu cred că avem nevoie să intrăm în Palat, domnia ta.” spuse vraciul, în timp ce Rudl se duse la o masă, luă o bucată de pergament și scrise cîteva rînduri pe ea. „Și locuință în oraș?”

„Ah, da. Uite aici alt bilet, îl arătați paznicului casei lui Bishop.

De cînd l-am vîrît în închisoare, am confiscat-o. Puteți dormi acolo. Are și un laborator de alchimie – dacă vreți să căutați aur. Știu că vracii asta fac...” Îl privi pe Faustus cu interes, dar acesta dădu tăcut din umeri. „Este chiar în Piața de cai, în Orașul Nou.”

„Cred că știu unde este. Îți mulțumim din nou din inimă, domnia ta. Cu permisiunea dumitale, noi ne vom vedea de drum. Nu am dormit de... mult timp și ne-a ajuns oboseala.”

„Bine, bine.”, făcu un gest că pot pleca. „Să mă țineți la curent cu rezultatele căutării voastre. Poate că e ceva important pentru Împărăție. Dacă aveți nevoie de bani, oameni, arme, să-mi spuneți.”

„Să ne ajute Dumnezeu să n-avem nevoie de ele, Maiestate. Nu cred că acest Rău poate fi învins cu arme...”

„Atunci o să cer arhiepiscopului să țină o slujbă în ajutorul vostru. Ai dreptate, ajutorul Domnului este important.”

Cei trei își plecară capul în fața celor doi și se retraseră. Coborîră scara scîrțîitoare și ieșiră pe ușa din față. De-o parte și alta a ușii era cîte un oștean cu livrea albastră fără însemne, cască aurită, platoșă și halebardă. Cei doi străjeri îi priviră în tăcere, îndepărtînndu-se. Se găseau într-o piață largă și lungă, pietruită, înconjurată de case cu eraj. În partea stîngă se zarea, în lumina argintie a lunii, care se ridicase între timp, podul din piatră.

„Ăsta cine a fost?” întrebă Martin. „Regele?”

„Împăratul Rudolf” spuse gînditor Faustus. Privi peste umăr, spre casă. Ceilalți se opriră și ei. Fereastra de la etaj, de deasupra ușii și micii grădinițe de lîngă casă, se luminase. La un momet, o umbră groasă trecu prin fața geamului, obturînd pentru o clipă strălucirea lumînărilor.

„Niște oameni fericiți,” spuse Leia. „dacă i-ar lăsa lumea în pace...”

„Și dacă reușim noi în căutare! Să mergem, mi-e somn.”

15

(în care ne cunoaștem cerul)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Vorbind despre extratereștri printre noi: dacă te întrebi „de ce or fi venit, frate, extratereștrii aici?”, răspunsurile ar fi mult mai puțin inventive decît cele privind teoriile conspiraționiste. Chiar, de ce au venit? Ca să călătorească, nu? Să împingă frontierele cunoașterii „dincolo de limitele unde au ajuns oamenii vreodată” (n.a.: motto al seriei „Star Trek”)... Au pornit prin Univers și au ajuns și pe Pămînt. Dacă ne luăm după mituri, chiar de mii de ani. De atunci, ne tot observă. Ne văd evoluînd de la peștera din piatră la cea din sticlă și beton. Și, probabil, așteaptă să ne vadă evoluînd și spiritual, nu numai material.

De ce nu se manifestă? Eeeeh, cine poate înțelege mintea extraterestrului?! Poate au ei o lege, că nu au voie să „intervină” în evoluția unei umanități. Totuși, nimic nu i-a împiedicat pe umani să „intervină” (chiar distrugîndu-le) în evoluția altor comunități. Desigur, extratereștrii sunt mai evoluați - mult mai evoluați! Și atunci, de ce nu pleacă? E destul să facă niște

prognoze și să se întoarcă atunci cînd e cazul.

Și poate că ei nu au plecat, sunt încă aici. Îi vedem întîmplător – poate atunci cînd și mașinile lor mai dau chix. Unde sunt? Printre noi, desigur. Ce-ar putea împiedica o civilizație, posesoarea unei tehnologii atît de înaintate încît să se deplaseze în spațiu mii și milioane de ani lumină în scurtă vreme, să realizeze o deplasare de fază? Dacă ar trăi într-o fază de timp – să spunem, chiar numai un sfert de secundă înainte/înapoi față de clipa noastră – nu-i mai putem vedea. La fel, dacă sunt în afara spectrului vizibil. Sau cine știe ce altfel de fază, pe care mintea mea limitată nici măcar nu o poate imagina.

Nu înțeleg." spuse Martin, în timp ce se apropiau de piciorul gros al podului. „Ce-ți trebuia casă? Ne puteam întoarce la crîșmă..."

„Am venit cu un anumit scop în această lume... ăăăă... timp. Să căutăm – ba nu! să găsim ceva. O informație. Poate, pe cineva. Spălătoreasa? Rudl? N-aș crede..."

„Nu, Rudl în niciun caz. Poate vom mai avea nevoie de el, dar nu cred că ne va însoți. Se pare că nu a avut Visul."

„Deci, Spălătoreasa, Lentzl, s-ar putea să vină cu noi..." spuse Martin, pornind pe scara din piatră care ducea pe pod.

„Da, cred că da." răspunse Faustus. „Deocamdată, la crîșmă nu cred că ne putem întoarce pînă nu rezolvăm problema pentru care am venit aici. Oricum, nu e ceață și, se pare că intrarea se poate găsi doar pe ceață."

„Poate o să ne putem întoarce după ce ni se alătură Lentzl." zise Leia. „Poate și alții. Să sperăm că Marea Zeiță ni-i va scoate în cale! Și acum, încotro o luăm?"

„Cînd am fost în Praha, la sosirea aici, am văzut o casă numită „Casa Faust". Este situată pe unde a spus Rudolf că ne-a dat casă. Poate se numește așa de la faptul că am locuit eu în ea..."

„Ce interesant." rîse Martin. „Ai intrat, deci, în legendele locului. Sau poate ți-ai luat numele tocmai de la Casă?"

Zivnir se gîndi la implicațiile întrebării. „Nu, nu cred. Chiar nu știu de unde mi-am ales numele – poate citind o carte. M-a impresionat tîrgul făcut de acel Faustus și... Benga, se pare că voi așa îi spuneți..."

„Crezi că ți se va oferi și ție tîrgul?" întrebă Martin.

Porniră cu toți pe Pod spre răsărit. Era senin și lumina lunii era puternică. Ajunși la poarta turnului din capătul podului, Zivnir se orientă și o luă spre sud.

„Nu știu. În viață nu se întîmplă ca în cărți. Sau ca în legende. De-aici nu știu prea bine drumul, dar cred că este în direcția asta. Locurile s-au schimbat mult în trei sute de ani..."

Dar reușiră să ajungă, în vreo oră. Între timp, luna ajunsese chiar deasupra capuluui, luminînd împrejurimile. Era mai greu pe ulițele acoperite cu bolovani de rîu, înguste și murdare, dar ieșind în piață, la loc larg, lucrurile se limpeziră. Mirosea a balegă, a pișat de cai, într-o margine se auzea nechezat și sforăituri. Altfel, era liniște. O gardă formată din doi oameni, un străjer și un om cu o făclie, apăru de pe o străduță. Omul cu făclia strigă cu un glas lugubru „E miezul nopții și e liniște, fie Domnul cu noi!". Zivnir privi în jur, apoi porni hotărît spre sud. Se opri în fața unei case mari, cu două etaje, construită chiar în colțul unei străduțe care pornea mai departe spre sud, coborînd dealul.

„Asta e." spuse el. „E foarte nouă... Puțin diferită, cred că a mai fost renovată de-a lungul timpului. dar aici e!"

Toate ferestrele ce se vedeau erau întunecate. probabil cei din casă dormeau. Martin bătu cu putere în ușă cu o piatră ridicată de pe jos. Așteptară în tăcere mai bine de un minut, Martin bătu din nou, mai vîrtos – deși mai puțin convins.

„Pare pustiu." spuse și Leia, dar o voce venind de sus o contrazise:

„Cine-i acolo? ce doriți la ora asta?" La o ferestruică de la etajul superior apăru o siluetă. Purta un veșmînt deschis la culoare, probabil alb, iar în cap o bonetă, de asemenea albă. Avea în mînă un opaiț cu ulei și încerca să privească în întunericul nopții, orbit de lumina acestuia.

„Sunt noul stăpîn al casei." răspunse Faust.

„De cînd?" se miră bărbatul.

„De azi. Am înscris de la Împăratul."

„Aha. O să deschid imediat."

Capul dispăru grăbit – dar ușa se deschise după aproape jumătate de oră, pe cînd cei trei își pierduseră răbdarea, iar

Martin mai bătuse de vreo trei ori în ușă. Bărbatul era mic de statură, bondoc și trupeș, cu fața rotundă acoperită parțial cu o barbă sură, deasă și stufoasă și niște mustăți de-a dreptul uriașe, răsucindu-se pe ambii obraji. Probabil cel mai mult timp îi luase s-o aranjeze pentru a fi demnă de a fi admirată de vizitatorii nocturni. În rest, era îmbrăcat în aceeași cămașă de noapte de un alb dubios, peste care pusese o pelerină largă, cenușie, care-l acoperea cu totul. De sub pelerină se ițeau picioare subțiri, păroase, goale, vîrîte-n papuci din pîslă. Pe nas era agățată o pereche de ochelari fără rame, sticlele groase prinse într-o sîrmă care-i încăleca nasul borcănat. Pe cap purta același fes alb murdar, de sub care ieșeau lațe de păr alb, neîngrijit. În mînă avea acum o torță care aruncă lumina pe cei trei din fața ușii.

„Bună seara... ăăăă, bună dimneața." mormăi bătrînul, parcă insuficient trezit. Poate mahmur după o beție de seară. „Nu puteați veni dimineața?" întrebă ursuz.

„Păi, abia am sosit." minți Faustus. „Nu avem unde dormi – și apoi, eram prin apropiere. Eu sunt Faustus. Tu?"

„Alcibiade Trondheimus. Alchemist și astrolog filosof. Am fost secretarul domnilor Dee și Kelly, mari filosofi englezi foarte vestiți. De cînd domnul Kelly a fost arestat, locuiesc singur aici și păzesc casa. Îmi convine, are bibliotecă și laborator bine dotat..." Se dădu la o parte, făcîndu-le loc să intre. „Camerele sunt sus. Aici jos e laboratorul, biblioteca, salonul și bucătăria. Camera slugilor e în atic. Acolo veți dormi voi." se adresă celor doi romi.

„Noi nu suntem slugi." mîrîi Martin.

„N-oți fi, dar acolo veți dormi. Doar dacă nu preferați să dormiți pe masă în salon."

Faust întrebă:

„Cîte camere sunt?

„Trei. Într- una dorm eu.

„Atunci ei vor dormi lîngă mine. Am deseori nevoie de ei peste noapte..."

Alcibiade păru să vrea să se-mpotrivească, dar renunță. În schimb întrebă, în timp ce urcau cu toți scara interioară spre etaj:

„Domnia ta, domine Faustus, de unde veniți?"

„Din... Germania, desigur."

„Germania?" se miră gazda. „Sfîntul Imperiu? Sunt multe țări în Imperiu..."

„Silezia." spuse la întîmplare Faust, amintindu-și o regiune germană. Sau polonă?

„Sunteți alchimist, desigur..." trecu Alcibiade la altceva, mulțumit se pare de răspuns.

„Ăăăă... desigur."

„Și ce căutați, dacă-mi este permisă curiozitatea? Sir Dee căuta, desigur, aur... de fapt, piatra filosofală.Era foarte înaintat în cunoștințe, speram să fiu de față la marea descoperire. Păcat că a trebuit să se întoarcă în Anglia. Regina, eretica de Bess, îi trimise chemare grabnică – nu e bine s-o superi pe vrăjitoare, că ajungi să privești lumea de sus, din cîrlige... Am auzit că sir Dee are cea mai bogată bibliotecă din Anglia, nici Oxfordul nu are așa ceva! Ați auzit de Oxford?" ridică privirea către Faustus, care dădu tăcut din cap. „Nici nu e de mirare că vorbea cu îngerii, cu așa bibliotecă și atîtea cunooștințe!"

„Cu îngerii?" rînji Martin. „Pe ce limbă?"

„Ăăăăăă... pe limba.... îngerilor, desigur. Nu-i putea înțelege întotdeauna, e drept. Se pare că foloseau două limbi. De aceea-l avea secretar pe mister Bishop... ăăăă, Kelly. El îi traducea. De fapt, și mister Kelly e un alchimist de mare putere. El chiar a obținut aur, am văzut cu proprii mei ochi!"

„Ai văzut chiar tu?" se miră neîncrezător Martin.

„Da. Și alții. Și Majestatea Sa Împăratul. Acesta chiar are o monedă de aur,un suveran din aur, produs de mister Kelly. Era din plumb și cînd a pus pe monedă o picătură dintr-o substanță minuată, s-a trasnformat în aur! Da, da, mister Kelly avea mereu în buzunar căteva monede din aur..."

„Și acum, unde este mister Kelly?" întrebă Faustus.

„El este.. hm... vorbește în direct cu îngerii. A murit acum patru ani, deși avea doar doi peste patru decenii."

„Păi, cum așa?"

„Refuza să spună secretul substanței lui minunate. I se terminase elixirul, se terminaseră și banii din aur, nu putea să facă alții. Avea datorii mari, deși se însurase c-o moștenitoare bogată. Famila soției a cerut majestății sale să-l închidă, să nu plece și el în Anglia, după sir Dee. Asta era casa lui Mister

Kelly de la soție, dar după ce l-a închis, Împăratul a luat-o în schimbul datoriilor... Pe el l-a pus în turn, în Most. Atunci se aflase că și englezii îl caută, îl chema de fapt Bishop. Într-o seară și-a dat drumul pe fereastră, dar frînghia era cam scurtă și și-a rupt picioarele. Rana a obrintit și, de dureri și văzînd că îngerii se întorseseră împotriva lui, mister Kelly și-a pus o frînghie de gît. Tot cam scurtă..."

„Ce vorbești?" rînji Martin. „Să știi de la mine, care sunt fierar și aurar, nu alchemist: e ușor a face bani de aur, cînd ești plin de aur. Cînd ești sărac, e mai greu..." Faustus dădu din cap, aprobîndu-l.

„Mda, cică așa ar fi spus și mister Kelly cînd a fost întrebat de ce nu face bani de aur să-și scape gîtul..." Alcibiade privi spre cei doi soți, cu îndoială. „Aș crede că sunt egipțieni, dacă nu mă înșel prea mult." Nu părea deloc convins că se înșeală.

„Filosofi găsești printre oamenii tuturor neamurilor pămîntuui. Tovarășii mei sunt indii, hinduși, veniți să viziteze filosofia Evropei. Martin e rajah, chiar – un fel de regișor de pe la ei... Nu-i așa, Martin?"

„Așa o fi." zise acesta zînbind strîmb.

„Am auzut de religia spurcată... hm, păgînă a hindușilor. Cică e de neînțeleas pentru evropeni."

„Cea a evropenilor e de neînțeles chiar și evropenilor." comentă Leia. „Auzi, să studiem!" spuse cu scîrbă. „Unde e camera noastră? Cred că mi-e somn."

Ajunseseră la etajul superior. Alcibiade deschise una din cele trei uși de pe palier și pătrunse în încăpere. Cea mai mare parte a camerei era ocupată de un pat dublu. Lîngă un perete era o masă îngustă, cu două scaune. Fereastra dădea spre piața întunecată în acel moment. Pe masă era o ceșcuță albă, din porțelan. Leia privi în jur, după care ridică ceașca în mînă.

„Simt că peste cîteva ore ne vom întîlni cu un Căutător."

„De unde știi?" o întrebă Faustus. „Ai ghicit în cărți?"

„De fapt, în cafea." arătă ceașca pe care o ridicase de pe masă.

„Nu mă așteptam să găsesc acest obicei la Praha." comentă Faustus. „Nu atît de repede..."

„Asta e a mea." murmură Alcibiade, luînd ceașca de la Leia. „Am băut o cafea aseară, pe cînd aranjam camera asta și-am uitat ceașca în urmă. Unul din obiceiurile... și păcatele mele. Pînă să scriu un tratat de filosofie, scriu unul despre mîncărurile și băuturile diferitelor neamuri ale Evropei. Am cunoscut cafeaua la Istanbul, la curtea Marelui Turc, unde-am ajuns în tinerețe. Arabii și alți spurcați de moslimi o beau des... Cafeaua e bună în rețeta a numeroase deserturi... Cred că voi scrie o carte de rețete."

„Deci, azi vei avea un musafir?"

„Da, pe tînărul Johannes. Interesant tip..."

„Atunci poate ni-l prezinți și nouă, ce zici?"

Cei trei dormiră neîntorși pînă spre prînz. O fi fost din cauza fusului orar, sau a lunilor nedormite în timpul cît stătuseră în crîșmă, gîndi Zivnir, întinzîndu-și pielea pe oasele descărnate. În mod cert, ceea ce-l trezise era un niros apetisant de mîncare, venind pe sub ușă. Se îmbrăcă în grabă și ieși din iatac pe hol – unde se întîlni cu ceilalți doi, la fel de grăbiți.

„Mi-e foame." recunoscu Maritn. Leia îl susținu dînd frenetic din cap.

Coborîră scările abrupte, făcînd destul zgomot pentru a-și anunța sosirea. În pragul bucătăriei îi aștepta Alcibiade, cu un șorț aproape alb și o bonetă chiar mai curată. Într-o mînă ținea un linguroi de lemn iar pe cealaltă, îndoită din cot, un șervet, cîndva azuriu.

„Tocmai la timp." zise el bucuros. „Mîncarea e gata și her Johannes trebuie să apară. E foarte punctual!"

Într-adevăr, în mai puțin de zece minute se auziră bătăi în ușa de la intrare. Cei patru așteptau așezați la masa mare, aranjată în salonul larg. Alcibiade se repezi în hol, de unde se întoarse în curînd cu un tînăr de vreo treizeci de ani, înalt, slab, cu aspect fragil, cu părul castaniu dat peste cap și prins la spate într-o mică coadă, după moda italiană, cu o fundiță neagră. Avea fața rasă cu grijă, în ciuda modei timpului. Ochii erau mici și scăpărători de inteligență, de un albastru pal, nașul ascuțit și cam lung, gura strînsă dovedind dîrzenie și seriozitate. Purta un costum cenușiu lucios (poate de prea multă purtare), curat însă, cu cămașă albă și ciorapi negri băgați în pantofi solizi, cu o cataramă sănătoasă. Se pare că astfel de costum era mai curînd la modă prin părțile protestante germane și flamande. Părea să-și miște mîinile cu dificultate.

„Herr Kepler, Johannes Kepler.” îl prezentă Alcibiade, dînduse într-o parte pentru a face loc musafirului să intre. Kepler se aplecă de mijloc serios și ceremonios, pe rînd, în fața străinilor, începînd cu Leia, deși privirea ce i-o aruncase păruse să-l lămurească asupra naționalității ei. Cei trei se ridicară și-i înapoiară salutul, prezentîndu-se pe rînd. În timp ce se așezară în jurul mesei, Alcibiade continuă prezentarea noului venit: „Herr Johannes, deși tînăr, este matematicianul oficial al Curții, secretarul Marelui Astrolog Imperial, domnul Tycho Brahe de care, precis, ați auzit și dumneavoastră!” Cei trei își ținură limba – nici chiar Faustus nu auzise de faimosul astrolog.

Alcibiade se repezi în bucătărie, de unde aduse mai multe platouri cu mîncare pe care le așeză pe masă, între farfuriile aranjate deja. Pe urmă își scoase șorțul și boneta, transformîndu-se în comesean. Cu toții se aruncară asupra mîncării – dar în curînd pofta păru să dispară. În ciuda mirosului apetisant și a aspectului îmbitor, despre felurile de mîncare tot ce se putea spune era că sunt... stranii. Leia ciugulea privind cu îndoială la ce ridica în furculiță, Martin chiar încetase să mai mănînce din mîncarea gătită. mulțumindu-se cu fructe și prăjiturele, iar Faustus mesteca încruntat și concentrat rarele îmbucături duse la gură. Se servea din diversele platouri, încercînd parcă să descopere ce fel de ingrediente fuseseră folosite. Johannes gustă mai multe feluri după care își umplu farfuria cu o porție consistentă dintr-o mîncare ce i se păruse comestibilă, după care începu să mănânce fără grabă, cu seriozitate. Se pare că Johannes mai participase la astfel de ospețe date de Alcibiade. Bucătarul gustă și el din diferitele feluri de mâncare, mestecînd gînditor. Câteva platouri le luă și le duse în bucătărie, cu o singură explicație:

„A ieșit altceva... Combinațiile nu-mi ies întotdeauna.” recunoscu el, totuși.

„Sper că data viitoare le vei gusta înainte de-a le aduce la masă.” mormăi Faustus. „Nu de alta, dar stomacul meu nu este unul de struț. Și am treabă...”

„De struț?” Ce-i aia?”

„O pasăre” spuse serios Johannes, continuînd să mestece. „Din Sahara. Mă mir că nu ai auzit la Marele Turc de el.”

„Și ce fel de stomac are struțul?”

„Nu știu.” recunocu vraciul. „Pe la noi nu există astfel de păsări. Am auzit expresia de cînd am ajuns aici. Dar tu, de unde-ai auzit de struț?” îl întrebă pe Kepler.

„Am auzit și eu...”

„Veți fi uimiți cîte lucrturi știe Herr Kepler. A fost profesor la Graz, înainte la Paris...”

„În Colecțiile Împăratului sunt cîteva ouă de struț.” explică totuși Johannes, modest. „Are și-o pasăre împăiată, e mai înaltă decît mine! Iar ouăle sunt mari cît niște harbuji...”

„Ăștia sunt un fel de dovleci dulci, foarte dulci, de pe la turci. Cel mai bun fruct! Păcat că nu se pot aduce pînă aici, se strică pe drum. Da, lumea se lărgește... Am auzit că te-ai certat cu Meyhern Tycho” se întoarse el spre Kepler. „Cică nu vrei să denunți teoria aia nouă a călugărului eretic leah, Copernicus.”

„Nu mai e nouă. Iar călugărul nu era eretic, era bun catolic.”

„Dar crezi că el știa mai bine decît Tycho? Astronomul Imperial e cel mai mare astronom al Evropei! Toți știu că are cele mai precise Astrolabe!”

„Îmi pare rău că m-am certat cu el.” recunoscu liniștit tînărul. „Mai ales că mi-a promis că-mi va da tabelele lui.” O ușoară roșeață îi coloră obrajii, dar nu lăsă să-i scape altă urmă de emoție. „Cred că în această privință profesorul meu se înșeală. Calculele mele matematice nu ar avea sens dacă planetele nu ar fi rotunde și nu s-ar roti pe trasee eliptice în jurul Soarelui. Da, chiar și Pămîntul! Ah, dacă aș putea observa mai bine cerul!”

„Tinere Johannes, în locul tău aș fi mai atent cu afirmațiile mele.” îl sfătui Alcibiade, coborînd vocea. „Da, știu, Biserica papală are mai puțină putere pe aici în zilele noastre – dar Majestatea Sa Rudolf e catolic convins! Pentru astfel de vorbe, la Roma ai sui pe rug!”

„De aceea nici nu sunt la Roma.” răspunse serios tînărul – dar un zîmbet șăgalnic îi lumină ochii.

„Ce ziceți de astfel de blasfemie?” îi luă Alcibiade martori pe cei trei. Martin și Leia ridicară nepăsători din umeri, în timp ce Faustus îl privi cu interes pe Johannes. Dincolo de răceala aparentă, dovedea spirit. Îl plăcea! El urma să le fie tovarăș? Avea să afle.

„Hrm, cred că are dreptate. Terra se rotește în jurul Soarelui, desigur. E a treia planetă a sistemului...”

„Stai puțin. Ce sistem?”

„Solar, desigur.”

„A treia? De ce a treia? E cel mai mare!”

„Doar aparent. Mercur, Venus, Terra. Celelalte par mai mici pentru că sunt departe. De fapt, Venus este doar puțin mai mică...”

„De unde știi?!” îl ațînti Johannes. „Calculele le-am terminat abia aseară! Nimeni nu știe acest lucru.”

„Mai știm și noi cîte ceva... Și Marte e cam cît Pămîntul.”

„Și următoarea planetă?” îl provocă astronomul cu atenție.

„Jupiter. Dar ea e mult mai mare, de zeci de ori cît Pămîntul. Cea mai mare planetă a sistemului, de altfel.”

„Domnule, trebuie să-mi spui de unde știi aceste lucruri!” izbucni Johannes, pierzîndu-și răceala. „Nimeni, nici un alt astronom nu știe așa ceva.Ți-au spus ei?” arătă spre cei doi romi.

„Sunt destule lucruri pe pămînt, pentru a ne mai bate capul și cu cele din cer.” zise Martin, iar Leia îl completă:

„Noi căutăm alte secrete. De exemplu, acum vreau să știu de ce ne vei însoți. De ce-ți vei părăsi mentorul, familia, pentru a ni te alătura.

„Îmi voi părăsi soția?” nu păru prea îngijorat tînărul. „Maestrul? Nu aș vrea... Doar dacă mă alungă Tycho...”

„Tycho nu te va alunga.” spuse Leia. „De fapt, el se va îmbolnăvi la noapte. Tu vei mai sta la Praha cîțiva ani, apoi te vei întoarce în Austria. Acolo te vei însura din nou cu altă femeie, după ce Barbara va muri... Nu vei regreta, ea nu te mai iubește deja.”

„De unde știi? Ești astrologă?”

„Nu. Nici tu nu ești.”

„Nu știu dacă nu sunt. În aceste zile, un astronom trebuie să fie și astrolog. Uneori, matematica se potrivește cu metafizica, legile mișcării planetare cu muzica stelară. Amîndouă vin de la Dumnezeu. Ele nu pot fi, oare, modificate de soarta Omului? Și aceasta, tot de Dumnezeu e dată! Încă nu știu... Oricum, trăiesc de pe urma horoscoapelor pe care le fac celor bogați.” zămbi puțin stînjenit.

„Un astrolog nu trebuie să strîmbe legile lui Dumnezeu.” spuse Alcibiade. „Un astrolog nu face legi, nu le strîmbă, nu le modifică. El trebuie doar să le citească și să interpreteze ceea ce vede.”

„Da, așa e – dar trebuie să mă conving mai întîi că așa e! Că văd corect, nu ceea ce ar vrea să audă clientul. Și ceea ce vreau să văd, nu neaparat ceea ce văd cu adevărat. Că nu sunt un simplu șarlatan! Tu în ce ai citit, domniță? În stele?”

„Nu, în cărți. Am dat în cărți în dimineața asta, înainte de-a coborî

. Știam de la Alcibiade că vei veni. În mod normal, ca să fiu sigură, trebuia ca tu să tai cărțile – dar nu cred că m-am înșelat. Dacă vrei, pot să-ți citesc din nou, avem timp: o să fim împreună o vreme...”

„Se pare că ești foarte sigură de acest lucru. Ce se va întîmpla dacă nu vin cu voi?”

„Nu știu. Ei da, există și această posibilitate, să nu vii. Și asta am citit în cărțile mele. Dar atunci nu vei scăpa de vis. Mai rău, acesta se va împlini! Asta vrei?

Kepler păru să se albească la față.

„De unde știi de visul meu? Sunteți vrăjitori?”

„E un fel de-a spune.” recunoscu pe jumătate Faustus.

„Asta înseamnă că ți-ai vîndut sufletul diavolului!” se sperie Alcibiade.

„Poți crede și așa ceva, în climatul ăsta religios de pe Pămînt. Am aproape opt sute de ani, deși sunt încă în floarea vîrstei. Am fost Mare Mag la curtea a numeroși crai. Nu am excelat în alchemie, nici în astrologie, dar pe planeta mea am avut puteri mari. Da, aș fi putut transforma arama și plumbul în aur, dar nu am făcut-o! Asta se face cu mare consum de energie. Ființa mea sărăcește, natura la fel – nu se merită! Nimic nu se crează din nimic – iar de unde iei și nu pui înapoi, devine chiar nimic,,,”

„Cum nu se merită?” se împotrivi Alcibiade. Întreaga lui fire se împotrivea. „Ce este mai important decît aurul?”

„Eh, multe sunt mai importante... Sunt lucruri pe care nu le poți cumpăra cu aur, nu-i așa?”

„Hm, desigur...”

„Deci, nu aurul este cel mai important lucru pe pămînt. Cel mai important cumpără orice altceva, totul!”

„Și atunci ce este cel mai important?” întrebă Johannes.

„La asta numai tu îți poți răspunde. Cred că fiecare om are

un alt răspuns.”

Johannes plecă capul, gînditor.

„Cred că acest lucru de preț te va face să ni te alături.” zise Martin, în șoaptă. „Sau poate nu...”

Johannes dădu din cap, apoi șopti:

„Da. Să nu se împlinească visul!”

16

(în care ne întîlnim cu pămîntul)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Gîndindu-mă la posibila prezență a extratereștrilor printre noi mă face să lărgesc plaja ipotezelor mele. Dacă pot exista astfel de lumi paralele aici, între noi, ele nu trebuie să fie neaparat locuite de extratereștri. Pot locui în ele civilizații umane, poate chiar identice cu a noastră – dar altfel dezvoltate. Poate că „oameni de marți” (cf. lui Ph. J. Farmer) au mers pe calea dezvoltării spirituale, nu materiale. Că la ei dezvoltarea vine pe cale mentală, extrasenzorială, și nu a științelor. Nu au nevoie de macarale ca să ridice obiecte – au levitația. Nu trebuie să învingă frecarea – au telechinezia... Cînd și cînd li se pare că văd un umanoid într-un avion și se întreabă: „ce naiba-i aia?” Iar umanul notru, privind pe geam, ar spune: „uite un OZN!”

Alcibiade dispăruse. Nu mai era deloc bucuros de tovărășia celorlalți – părea să vadă în ei membrii unei congregații secrete de eretici, cu care e mai bine să n-ai nimic de-a face. Cei patru stăteau în continuare în jurul mesei mari din salon.

„Și ce planuri aveți?” întrebă Johannes.

„Încă nu știm. Lăsăm soarta să ne îndrume pașii. Vezi?, se pare că forțele Binelui sunt în luptă cu cele ale Răului. Rolul nostru e important, în măsura în care luăm cele mai bune decizii.”

„De ce noi?”

„Asta e întrebarea pe care fiecare dintre noi a pus-o, mai curînd sau mai tărziu: de ce eu? De ce noi? De ce a fost nevoie să fim aduși eu și Albieș de pe alt tărîm? Eh? Cînd puterile mele sunt ca și inexistente aici, iar craiul nu a fost niciodată bun la nimic. De ce Eroul... Brad cum e numit aici? Straniu, el a fost Harap Alb pe tărîmul nostru – dar a avut un rol minor în acea Luptă. Dar aici? Pare să nu aibă niciun rol. Lăsați, o să-i cunoașteți. Nici nu știu dacă a adus alunele cu el...”

„Ce alune?

„Alunele de gheață... Am crezut că vor avea un rol în Lupta de pe Tărîmul nostru, dar nu a fost așa. Le-a luat cu el, cînd s-a-napoiat pe Pămînt. Și acum... Nu, nu știu. Și de ce acești doi egipțieni? Ei da, Leia poate ghici, ai văzut chiar tu. dar Martin? Și tu? Ce rost are în povestea asta teoria ta cosmică? Nici măcar astrolog nu ești! Planetele se învîrt în jurul Soarele cu și fără tine. Dar care e rolul tău în Bătălie?”

„Va fi o bătălie? Un Armaghedon?”

„Ei, poate că nu, încă nu știm. Se pare că trebuie să găsim ceva... o piatră care va da naștere Antihristului. Pe care va trebui s-o distrugem. Dacă nu vom reuși, Antihristul va distruge lumea!”

„Și cum putem distrugem piatra?”

„Repet: încă nu știm. Cum o putem găsi? – asta-i întrebarea în acest moment. Se pare că este aici – în alt timp, în altă fază... Ești lîngă ea, dar ea e mai departe de tine decît ar fi pe fața cealaltă a lumii!”

„Înțeleg” zise Joannes, deși erau încă multe lucruri pe care nu le putea ințelege. „Și acum ce facem?”

„Nu știu” răspunse Faust. „Poate că ar trebui să ne ducem să tragem o ocheadă în Hrad – dar ceva îmi spune că încă nu e timpul pentru asta...”

„De ce nu?” se împotrivi Martin, dornic de acțiune, se pare. „Cred că e cel mai bun lucru pe care-l putem face.” Spre mirarea celorlalți, Leia îl susținu pe vraci. „Și atunci, încotro o luăm?” se arătă Martin în continuare dornic de acțiune.

„Îîîm... cred că ar trebui să-i vizităm pe evrei” spuse Johannes. „ Ei se țin de obicei departe de noi, dar atît primarul Meisl cît și rabinul Loewe sunt mai deschiși față de noi, creștinii din Praha. Mai ales cu Împăratul, Meisl îi este consilier financiar, dar și rabinul, se întîlnește cu profesorii din Universitate. De fapt, ne cunoaștem chiar bine.”

„Cine-i Loewe?” întrebă Faustus, curios dintr-o dată. „E alchemist? Astrolog?”

„E, în primul rînd, cabalist. Foarte cunoscut printre filosofii evrei din întreaga Evropă. Era rabin în altă parte, Meisl a construit o sinagogă, special ca să-l aducă aici!”

Leia interveni:

„Da, cred că ar trebui să ne întîlnim cu el. Cred că va avea un anumit rol în căutarea noastră. dar numai după ce îl văd pot citi dacă ne va însoți.”

În cîteva minute, cei patru părăsiră locuința. Alcibiade nu se vedea niciunde, poate urcase la etaj în camera lui. Johannes mergea în față, ca unul care cunoștea drumul, alături de Zivnir (care își aducea aminte de vizitele lui prin Cartierul Evreiesc și de sinagoga lui Meisl), urmați de Martin și Leia, ea la doi pași în urma soțului. Era o zi senină, doar cîțiva nori răzleți acopereau cîmd ți cînd cerul senin și soarele plăcut, de primăvară. Nu după multă vreme pătrunseră în Piața Primăriei Orașului Vechi. Un adevărat tîrg înconjura grupul de clădiri din jurul Turnului Primăriei: zeci de tarabe și sute de tărgoveți și cumpărători făcînd o hărmălaie teribilă. Se vindeau mai ales produse manufacturiere; în drumul lor trecuseră prin Piața Cailor și Piața de Legume. Știa că nu departe era și o piață de vite... Faustus se gîndi că piața era totuși mai frumoasă goală, fără tarabe, și mult mai liniștită cu cei cîteva mii de turiști care se adunau la fiecare oră pentru a admira spectacolul orologiului din Turnul cu Ceas al Primăriei.

Strecurîndu-se printre tarabe și oameni – mulți din ei evrei, după caftanele cu care erau îmbrăcați, cu pălării negre cu boruri largi, bărbi lungi și plete negrem pătrunseră în cartierul ebreiesc.

„Unde ne ducem?” se interesă bătrînul.

„Mai întîi la Sinagogă, întrebăm acolo de Loewe.”

Spre mirarea lui Zivnir, nu se opriră la Sinagoga Veche-Nouă, mult mai nouă decît și-o amintea el – dar cu același format de piramidă, ci la o sinagogă mult mai mică, cu adevărat nouă, nu departe, pe o străduță, în fața primăriei de cartier. Părea să fi fost construită cu cel mult un deceniu în urmă.

„A construit-o Primarul cartierului, Meisl, unul din cei mai bogați oameni din Împărăție. A fost bancherul lui Maximilian, tatăl lui Rudolf, și, de cînd Capitala s-a mutat la Praha, a devenit primul bancher al imperiului. E și unul din sfetnicii lui Rudolf. Casa Fucher din Viena are de ce să-l dușmănească. A cosntruit sinagoga ca să-l aducă pe Rabi Loewe aici, de la Poznan, dar de curînd rabinul i-a luat locul lui Rabi Isaak la Sinagoga Veche. Totuși, de obicei el poate fi găsit tot la Meislova, pe-acolo-și ține biblioteca personală.”

„Se pare că-l admiri mult pe rabin”, comentă Faustus.

„Am și de ce. În general, pe la noi, în Tubingen, în Graz, evreii nu sunt prea iubiți – dar le recunosc marea cultură pe care-o au filosofii lor. Pe vremuri, centrul lor era în Espania, la Cordova, dar după ce spaniolii i-au alungat pe mauri, au deportat și evreii care nu s-au convertit. Așa că mulți au fugit la turci, care le dă liberate religioasă. Centrul cabaliștilor s-a mutat însă în nord, în țările germane și baltice. Acum, deoarece Loewe-i cel mai important cabalist, Praha a devenit principalul Centru.”

Avură noroc, dădură peste rabin chiar în ușă. Era un om bătrîn de peste șapte decenii, slab, înalt, cu plete și barbă lungă, albă – semăna destul de mult cu Zivnir. Purta însă un caftan lung pînă la gleznă, cu mîneci largi în care își trăgea mîinile. Pe cap purta un șal gros, cu dungi și ciucuri. Ochii îi erau cam apoși și alburii, poate un început de cataractă, și privea mijit printre gene, încruntînd din sprîncene. Deschise ușa fără să întrebe nimic – e drept, făcu un semn de recunoaștere către tînărul om de știință – și îi pofti înăuntru. Aici se așeză la o masă, făcînd un gest larg prin care îi invita să se așeze pe niște scaune. Între timp, scoase din caftan o pereche de ochelari cu ramă subțire, pe care o atîrnă pe nasul coroiat.

„Așa deci, tînărul astrolog și-a amintit de bătrînul lui prieten. Și tovarășii tăi?”

„El e Faustus, filosof german. Ei sunt... servitorii lui, cred.”

„Nu suntem slugi!” mîrîi Martin.

„Așa e, nu-mi sunt servitori. Îmi sunt tovarăși. Căutăm împreună.” explică Faust.

„Să-nțeleg că vă pot ajuta în căutarea voastră?”

„Poate că da.”

„Dacă îmi spuneți care-s nevoile voastre, voi citi cărțile. În Kabala sunt toate tainele lumii – totul este să le înțelegem.”

„E foarte greu să explicăm. Nici noi nu înțelegem.”

„Totuși, pentru a găsi, trebuie să știți ce căutați. Mai bine-mi spuneți ce știți, apoi vom încerca împreună să aflăm ce avem nevoie să știm.”

„Păi, mai întîi, știm că suntem un grup de oameni adunați împreună pentru un anumit scop.”

„Aha. De cine, aduși. De unde?”

„Știm de unde. Din diferite locuri. Mai ales, din diferite timpuri. Eu și un tovarăș al meu, de pe un alt Tărîm. O altă lume. Acești doi tovarăși, din Buda... dar de acum vreo două sute de ani. Mai e un armean, o legendă, Amirani – un fel de Prometeu, Meher, Iacob, fiul lui Avram. Și tot așa... E și Karel al IV-lea, împăratul din Praha, precis știi de el.”

„Și acum sunteți împreună...” îi privi rabinul cumva ironic. Probabil gîndea „Niște nebuni!”

„Ne-am întîlnit într-o crîșmă, în care timpul e, cumva, oprit. Exustă, dar după alte legi.”

La aceste cuvinte, btrînul rabin tresări, devenind dintr-o dată foarte atent.

„Da, despre un astfel de loc am citit în cărți. Nu am înțeles semnificația lui, nici despre rolul lui. Una din curiozitățile care se vor face înțelese doar la vremea lor. Deci, există. Aici, în Praha!”

„Se pare că începi să ne crezi...”

„Nimeni nu mai știe despre acest Loc. Învățatul călător Abraham din Cordova amintește despre el, destul de obscur, în cronica lui din secolul zece, Mai de curînd, acum vreo două secole, Menahem din Worms, îl amintește din nou... Cred că în acest moment nimeni, în afară de mine, nu-și mai amintește despre această enigmă. Dar ce pot să-nțeleg de aici? De ce ați fost adunați în Praga?”

„Vezi, cu toții am avut un Vis, o premoniție. Se pare că aici, în Praha, s-ar găsi o piatră...”

„Ah, da, Piatra! Dar asta e o legendă!”

„Da, probabil. Deci, este o piatră. Dacă nu va fi distrusă, ea va da naștere Distrugătorului.Va veni... Armagedonul.”

„Hm. Credeți acest lucru?”

„Dacă eu, venind din altă lume, ajung să am același vis cu Karel, niște domi din Pesta, un scriitor din Seattle, o legendă vie din Caucaz... ce pot să cred?

„Da, și eu cred că aveți dreptate. Deci, Domnul v-a adus să dați lupta cu Dușmanul. Hm, sunt și eu unul dintre voi? Eu nu am avut acest vis, depre Piatră am citit în Cărți.”

„Nu, tu nu ești Căutător” zise sigură pe ea, Leia. „Poate cineva din preajma ta.”

„Din preajma mea? Dar eu nu am pe nimeni. Nici servitori nu am, nici ucenici... Doar fata – fiica mea. Dar ea e femeie...””

„Atunci, ea ar putea fi.” zise din nou Leia. „Și eu sunt femeie. Putem s-o-ntîlnim?”

„Poate să fie, deși mă îndoiesc. Ea nu a avut visul, mi-ar fi spus. E și ea citită, deși la noi femeile nu pot deveni învățați. Dar nu mă-mpotrivesc s-o-ntîlniți, am promis că vă voi ajuta. Dacă așteptăm puțin, va apare. A rămas să-ncuie ușile...”

Nu după mult timp, intră o tînără voinică, destul de înaltă, îmbrăcată cu grijă în haine specifice nației ei, cu fața ovală, negricioasă și părul acoperit de o broboadă cusută cu fir. Era chiar frumoasă, în ciuda nasului puțin cam mare. În ciuda trăsăturilor adolescentine, formele pline ale trupului, pielea smeadă și broboada îi dădea o aparență de femeie matură.

„Ea e fata, Zaira” o prezentă Loewe. „Fructul dragostei mele. Sora ei mai mare e măritată la Poznan. Păcat, mare păcat că femeilor le este interzis să devină rabini, dar și să poarte discuții cu învățații. Pentru că Zaira știe tot ce știu eu în acest moment!”

Fata plecă stînjenită ochii, roșie în obraji.

„Exagerezi, iubite tată. Nimeni nu-ți poate sta alături în știință, trebuie să știi asta. Și-apoi, nu este dat unei femei, oricîtă știință ar avea, să creeze! Omului nu-i este dat – destul că tu ești o excepție.”

„Dar și tu poți stăpîni Golemul, uneori chiar mai bine decît mine. Eu il pot stăpîni numai cu fragmente din Cartea Sfîntă.”

„Eu îl stăpînesc prin dragoste” plecă din nou Zaira privirile.

„Și dragostea tot de la Domnul vine. Să știi, fetițo, dragostea e cea mai mare putere pe aceasta lume – după Domnul. Poate că goimii creștini au dreptate, Dragostea Domnului s-a întrupat, luînd chipul acelui Jeshua din Jerusalim. Minunea făptuită de tine depășește puterea mea: să poți sădi dragoste într-un trup de lut! Care n-are nici inimă. nici creier, nici plămîni – adică, acele locuri în care înțelepții cred că ar fi seddiul sufletului și a sentimentelor...”

„Sau poate în stomac” rînji Martin.

„Poate. La tine” rînji la rîndul ei Leia. „Sigur, atunci cînd îți potolesc foamea.,mă iubești mai mult...”

„Cine este acest Golem?” interveni Faust.

„Eu l-am văzut de cîteva ori” zise Johannes. „Este servitorul stimatului Rabin: un om înalt, solid, cu trăsături grosolane, cu mîini mari și puternice. Nu vorbește – e surdo-mut, cred. Deși îndeplinește poruncile date cu voce tare...”

„Zici că nu are inimă, nici creier?” insistă Faust.

„Da, hrm... Dar ce vă spun rămîne între noi! Golem este o... creatură a mea. L-am făcut din pămînt, din lut luat din Vltava, și i-am dat viață.”

Îl priviră vu toți, uimiți – mai puțin Zaira. Zivnir dădu din cap:

„Nu cred ca vreun vraci să fi putut vreodată să însuflețească materia” zise el încruntat. „Nu îi este dat omului acest lucru. Creația este atributul Marelui Zeu – nici chiar Dușmanul nu poate creea... Cum ai erușit?” îl întrebă acuzaror pe kabalist.

„Este greu să explic. Prin puterea Cuvîntului. Greu este să-l afli, desigur. E adevărat, de mult se cercetează Numele Domnului – căci Cuvîntul este prins printre numele secrete ale Lui. Se zice că doar cei cu adevărat sfinți, ca părintele Abraham, li s-a dat această putere. Pentru un timp, cel puțin. Poți ajunge la această putere sfințindu-te – sau prin studiul Cărții. Așa am ajuns și eu, care nu am fost niciodată un sfînt al Domnului... Dar am studiat toată viața Scripturile sfinte, Kabala și scrierile învățaților. Așa am creat Golemul!”

„Așa, cum?”

„Am scris pe o bucățică de pergament Numele Sfînt în Adevărata Combinație și am pus-o, la sfîrșit, în gura

manechinului făcut de mine din lut. Pe manechin, în cele Șapte Puncte Vitale, am scris talismane: pe piept, pe umeri, pe coșul pieptului, la ombilic, pe sexul genital – iar pe frunte am scris VIAȚĂ. Cînd lutul s-a întărit, l-am ars după știința alchemiștilor din vechime pînă a devenit ca piatra. Cînd a fost gata, am pus pergamentul în gura lui, suflul vieții lui Dumnezeu a impregnat trupul și acesta s-a mișcat! Acum îmi îndeplinește poruncile, ca un rob."

„Da, voi, înțelepții acestui tărîm, aveți multe puteri. Noi, magii, nu putem creea viață. Nici Dușmanul nu putea s-o facă. E atributul Marelui Zeu!"

„Desigur, această ființă nu este perfectă, nu este om. Poate trăi numai la lumina soarelui, cît timp are umbră. Fără umbră, cade în stăpînirea lui Satanail. Nici nu vreau să-mi închipui ce s-ar întîmpla în acel caz. E indestrictibil puterii oemenești! Așa că, dimineața, îi pun în gură pergamentul, dar seara, înainte de apusul soarelui, i-l scot. Chiar și așa, uneori, mai ales pe ploaie, încearcă să se răzvrătească. Și mai e și mut. Se zice că nici chiar creația lui Avram nu era perfectă, nici ea nu vorbea... Golem mă ascultă doar pe mine... și pe Zaira. Pe mine, ca și creator al lui, pe Zaira... ei, da, cred că o iubește."

„De unde știi acest lucru?" sări Leia.

„Nu, nu i-a făcut declarații de dragoste" rîse uscat bătrînul învățat. „Dar cînd nu are nimic de făcut, stă și o privește... cum își privelște vițelul mama lui vacă. Aproape că îl poți auzi suspinînd, hehehe."

„Da, știu că mă iubește" spuse fecioara, îmbujorîndu-se. „Simt acest lucru. Uneori mi-e atît de milă de el..."

„Acum unde este acest Golem?", întrebă Leia îngîndurată.

„Acasă, l-am lăsat să facă ordine prin laborator. Eu trebuie să mă întîlnesc cu Primarul, zice că Împăratul vrea să vorbească ceva cu mine. Cred că a auzit de undeva de Golem – poate de la Meisl, uneori e cam gură spartă... Vrea să-i creez cît mai mulți, poate o armată. Cică ar vrea să-și înlocuiască oștenii cu golemi. Dar mi-e teamă, abia de pot stăpîni un golem. Și dacă îi prinde noaptea și cad în puterea lui Sataniel, milă aibă Domnul de noi! Pot distruge întreaga lume! Iar dacă cineva va copia Numele Sfînt de pe pergament, va putea creea oricît de mulți. Nu, asta nu se poate!"

„Mai ales că se știe că sfîrșitul lumii va veni din Praha" zise fata.

„Asta de unde o știți?" întrebă Zivnir.

„Cînd am creat Golemul, în cartea în care am descoperit formula magică era scrisă și această proorocire. Zicea: „Doar piatra poate distruge piatra, cu ajutorul pămîntului.. Dar, împreună, piatra va distruge lumea." Mult timp nu am înțeles ce vrea să spună, dar după ce am ars lutul, mi-am dat seama că una din pietre e chiar pămîntul – lutul. Adică, Golemul. Mai ales, cînd are viață, este ca piatra.

„Aceasta este taina, asta căutăm!" exclamă Leia. !Acesta este Pămîntul, tot el este una din pietre. Cealaltă e cea din Castel. De aceea trebuia să ajungem aici: nu pentru rabin, nici pentru fata lui – ci pentru Golem."

„Dar cum vi-l pot da?" întrebă Loewe neîncrezător. „Trebuie să vă dau putere deplină asupra lui. Și asta e împotriva inimii mele. Nu vă cunosc. V-am spus: avînd Golemul, puteți creea oricîți veți voi."

„Prea-înțeleptule" zise Faustus, „am venit pe acest Tărîm să ne luptăm cu Dușmanul, nu să-i devenim slugi. Avem mandat și ajutor de la Domnul, cum îi zici tu. Nu am venit la tine să te înșelăm, am fost aduși aici de viziunile noastre, iar nevoia de a-l avea tovarăș pe Golem ni s-a dezvăluit aici și acum. Nimic nu este premeditat în cererea noastră."

„Trebue să meditez la acest lucru" zise rabinul, îngîndurat. „Mă voi ruga Domnului să mă lumineze. Mă voi sfătui și cu Zaira¸ am încredere în înțelepciunea ei. Și cu Meisl, nu mă îndoiesc de sufletul lui cinstit. Veniți mai pe seară." Tonul lui hotărît indica faptul că nu dorea să mai discute acest subiect.

Cei patru se priviră neputincioși. Zaira se așeză pe băncuță alături de tatăl ei și luă mîna acestuia între palme, liniștitor.

„Bine, vom pleca." zise Faustus. „Avem de căutat și cealaltă piatră. Ne vom întîlni, atunci, pe seară."

„Eu nu cred că vă voi însoți" le spuse Kepler. „Trebuie să trec pe la maestrul meu. Mă îngrijorează cele spuse de femeia asta, cum că Tycho se va îmbolnăvi astăzi. Trebuie să-i stau alături – lui și soției lui. Nu pot știi dacă nu e nevoie de mine acolo. Și poate voi afla ceva. Nu știu cu ce v-aș putea ajuta în Hrad. Dacă e să găsiți ceva, o puteți face și fără mine."

Zivnir aprobă din cap și porni spre ușă, urmat de cei doi romi. Johannes rămase să-și ia rămas bun de la gazde.

17

(în care vizităm din nou, pentru prima dată, Hradul)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Ar trebui să cred. Nu neaparat pentru că sunt, întrucîtva, creştin, sau chiar mai mult teist cu oarece influenţe new-age (ca mai tot omul modern care numără, printre lecturi, literatură fantesy şi sf), dar mai ales pentru că chiar cred în dihotomii, în dualismul lumii (şi dacă cred în dualism – de ce nu şi în mai multe de două?). Viaţa m-a învăţat că, de obicei, la fiecare problemă, eveniment, întîmplare, există cel puţin un adevăr. Şi acolo unde există un adevăr, se deschide o lume. Adevărul meu mă cantonează în „lumea mea” – care este, mai mult sau mai puţin, reală şi similară „lumii celuilalt”.

Mă întreb din nou: oare de ce nu ni s-a alăturat Spălatoreasa? Bine, Johannes o să vină, iar evreul și fiică-sa nu par să știe ceva despre Piatră. De ce ne-am mai întîlnit cu ei?”

„Să o lăsăm deocamdată pe Spălătoreasă” zise Faust. „Nu știu despre Loewe și fiică-sa nimic. Poate i-am cunoscut ca să vorbim despre Golem. Poate mă înșel, dar portarul, Beranek

parcă-îi zic la crîșmă, arată chiar ca un Golem...”

„V-am spus: cred că „piatra care va zdrobi piatra” este chiar Golem” zise Leia. „Deci, era important să-i întîlnim. Disearǎ, cînd ne întîlnim cu Loewe, trebuie să-l convingem să ne dea Golemul. Poate va trebui să vină și el cu noi, dacă nu vrea să ni-l dea. El îl poate stăpîni. Înainte să plecăm, trebuie să rezolvăm toate problemele. Încă nu cred că s-a deschis crîșma pentru noi. Deocamdată să mergem în Hrad, să vedem cealaltă pistă.”

„Dar nu cred că... Beranek e chiar Golemul. Mi s-a părut că vorbește.” spuse Martin.

„Eu nu l-am auzit niciodată vorbind” spuse Zivnir, iar Leia îl completă:

„Nici eu...”

Bătrînul se hotărî: „Vom vedea, acum avem altceva de făcut. Uitați Hradul. Nu s-ar zice că e ceva rău acolo.”

Într-adevăr, ieșiseră pe de pe ulița Regală. În fața lor se înălța clădiea masivă a Turnului, obturînd o parte din priveliște, dar pe lîngă el se vedea apa Vltavei și, dincolo de ea, dealul încoronat de Castel. Soarele mai avea drum lung spre apus, deși zilele erau încă în creștere. Era în continuare o vreme blîndă, deși abia intraseră în aprilie.

„Voi auziți?” întrebă Leia. La privirile întrebătoare ale celorlalți, spunse: „Un cîntec. O melodie... Parcă vine din apele rîului...”

„Cum o să auzim? Nu auzi ce hărmălaie e?” se rățoi Martin.

Într-adevăr, atît în piața din fața turnului cît și sub bolta lui și, în continuarea drumului pietruit care străbătea Podul, se întindea o mulțime de tarabe la care își strigau marfa negustori de toate națiile, chemîndu-și mușterii. Faust însă, după ce ascultă o vreme, spuse:

„Într-adevăr, se aude o melodie. Nu cred că mă înșel, o recunosc: este Moldau, un cîntec închinat rîului. Am ascultat-o deseori de cînd locuiesc în Praha. Un compozitor care va trăi peste vreo trei sute cincizeci de ani...”

„Și de ce-o auzim?” întrebă Leia. „Ce semnificație are pentru Căutarea noasră?”

„Aș vrea să pot să-ți răspund, Leia. Sper să fie de bine. Hm, simțeam că lipsește ceva. Aseară nu am observat... Nu sunt

statuile!”

„Ce statui?” se miră Martin.

„Așa e, că voi nu le-ați văzut. De o parte și alta a podului sunt grupuri... vor fi grupuri statuare.Tot felul de sfinți. E frumos Podul și așa, dar cu statuile... Cum era Podul cînd ați trecut voi?”

„Parcă era mai alb” spuse Martin. „Adică, cred că era mai nou. Erau lupte încolo, spre deal, se auzeau strigăte și bubuituri. Se trăgeau clopotele la biserici. Podul era închis cu lanțuri, dar nimeni nu le păzea. Abia am trecut... Erau străjeri, dar erau mai ales atenți la bătălia din depărtare. Dar dincolo de Pod, drumul spre Hrad era blocat de o trupă de străjeri, așa că noi am dat-o prin grădini. Și am ajuns la crîșmă.”

Merseră tăcuți mai departe, trecînd podul, pe sub turnuri și apoi urcînd drumul în pantă spre Hradcany. Se opriră în fața porții. Trei străjeri încrucișaseră halebardele, privind crunți spre cei trei călători.

„Hrm...” își drese glasul Faust, căutîndu-și cuvintele, „avem nevoie să intrăm. Măritul Împărat ne-a dăruit cu o casă...”

Străjerii rămăseseră țepeni, dar unul dintre ei strigă „Stegar la poartă!”. După cîteva minute se ivi un oștean brunet, cu plete castanii închise revărsate pe gulerul care ieșea dintr-o pavăză lucioasă, ducîndu-și coiful sub braț. Cînd ajunse la cei trei străjeri, dădu pe unul într-o parte și se proțăpi în fața lui Faustus, pe care îl vedea mai îmbrăcat.

„Domnule stegar, eu mă numesc Melchior Faustus al Zecelea, vraci, alchimist și filosof, iar aceștia sunt... ajutoarele mele, Martin și Leia. Măritul Împărat mi-a dăruit o casă în Castel pentru folosire, să-mi continui cercetările.”

Stegarul luă hîrtia întinsă de Faustus și privi cu atenție sigiliul, apoi încuviință.

„Da, mi s-a spus. Aveți o căsuță pe Ulița Arcașilor. Este a treia de la turn, vopsită în verde. Acolo a stat englezul, Dee, pînă să plece, sunt cîțiva ani de atunci. Va trebui să o curățați.”

„Da, desigur.” murmură Faustus. Cum străjerii ridicară halebardele pentru a le face loc, cei trei porniră pe sub bolta porții, dar stegarul li se alăură

„Mi s-a spus să vă invit la petrecerea care se va da diseară, în prezența Maiestății Sale. Va trebui să fiți acolo, la casa

pîrgarului Orașului Vechi, la ora opt. Încercați să nu întîrziați – știm că alchimiștii, ca și italienii, au acest obicei... Majestatea Sa este foarte strict cu eticheta. Iar dacă Măria Sa mai închide ochii, fratele domniei sale, prințul Mathias, ar putea să vă trimită în turn!”

Cu aceste cuvinte, el se opri la o gheretă aflată în dosul porții, lăsîndu-i pe cei trei să meargă mai departe singuri. Piața din fața Catedralei era mare, închisă de Palat spre sud și de ziduri, în rest. Pe la jumătatea distanței spre Catedrală începuseră niște construcții care urmau să taie curtea în două părți. Deocamdată, două ulițe pietruite porneau imediat după poartă, una trecînd pe lîngă clădirea Palaturlui, prin sudul Catedralei, cealaltă pe la nord de Catedrală. Se întîlneau din nou în fața celor două turnuri romanice ale mînăstirii.

„Ulița e dincolo de Mînăstire”, comentă Faustus. Ceilalți dădură tăcuți din cap. După cîteva minute ajunseră acolo: o uliță îngustă, strînsă între zidurile unui palat impunător și un șir de căsuțe viu colorate, cu două etaje cele mai multe, sprijinite de zidul exterior al Cetății. Fiecare aveau ferestre micuțe spre uliță și cîte o minusculă grădiniță în față, cu flori cele mai multe. Una dintre ele, vopsită într-un verde spălăcit, avea un petec de pămînt nelucrat, pe care crescuseră smocuri de iarbă și buruieni. Ea era singura, de altfel, care nu avea ghivece cu flori la ferestre.

„Frumos” comentă Leia. „Aceea este a noastră, desigur, nu e nevoie să o mai numărăm.”

„Nu cred că om avea vreme să ne ocupăm de flori” zise Faustus.

„Dacă tu crezi că noi ne pricepem la grădinărit, te înșeli”, mormăi Martin. „Ne pricepem la alte chestii: la cai, de exemplu. Nu am stat niciodată destul timp într-un loc, pentru a privi o floare crescînd...”

Zivnir se gîndi, cu tristețe: „Nici eu nu am găsit răgaz să plantez o plantă, o floare sau un pom. Deși am trăit sute de ani în același loc...”

„Mda, nu fiecăruia îi e dat să vadă plantă sădită de mîinile lui cum crește.” „Nici să vadă copilul născut de el” zise Leia, tristă. „Nu am avut copilul nostru. De aceea am pornit la drum. Mi-au ghicit bătrînele că nu voi avea copil decît în locul Pierzaniei. Și numai dacă voi reuși în Căutare...”

„Voi, cel puțin, aveți o foarte bună motivație să vă riscați viața în această Căutare” zise Faustus. „Dar eu? Nici măcar nu e lumea mea... Dacă aveam mintea lui Albieș, ar fi trebuit să mă mulțumesc cu dragostea oferită de pana Helena.”

„De ce nu te-a mulțumit?”

„Nu, între vrăjitori și pămînteni nu este compatibilitate. Noi trăim sute de ani...”

„Parcă ziceai că aici nu ești sigur că vei trăi. Aici, fără magia ta, ești un simplu om bătrîn”

„Mda, poate. Deși nu mă simt deloc bătrîn...”

Ușa la căsuță era descuiată. Un mic holișor în spatele ei, cît să nu lovească ușa în scară. O ușiță spre dreapta, scara abruptă urcînd în sus. O sfoară prinsă de zid ținea loc de balustradă. Fără să-i mai întrebe ceva pe ceilalți, Faust porni pe scară. Atît holișorul cît și pragul de sus al ușiței îi veneau cel mult pînă la umeri – spera ca mai sus să găsească încăperi mai „normale”. Dar nu avu noroc. Cu genunchii îndoiți, cu capul plecat mult în față, și tot dădea mereu cu capul de tavane, de ușori, de scări. Colindară ambele etaje.fără a găsi nimic altceva decît praf și pînze de păianjen. Coborîră în camera mare de la primul etaj, unde se așezară pe jos. Chiar și pentru cei doi doma, tavanele erau prea joase.

„De fapt, ce căutăm?” întrebă Martin.

„Sper că nu va trebui să ne mutăm în căsuța asta” se plînse și Leia. „Parcă nu am aer. Oare cum or fi trăind oamenii aici? Nu am fost atentă, sunt cumva mai mici de înălțime decît noi?”

„Cel puțin Johannes, nu. Ceilalți... Faustus e mai înalt decît toți cei pe care i-am întîlnit pînă acuma.”

„Mda,podelele sunt destul de tari” comentă cel adus în discuție. „Prefer să mă doară picioarele, decît oasele. Așa că vom dormi în casa din Tîrg.”

„Și totuși, ar trebui să știm ce căutăm.”

„Ceva. Ceva neobișnuit. Care ni se poate adresa. Poate e ascuns, așa că fiți atenți la fiecare crăpătură, fiecare gaură. Urme pe pereți... Nu știu ce să zic. Dacă e ceva, ar trebui să găsim. După ce terminăm în casă, căutăm în grădință, apoi pe străduță. Nu îmi pot da seama de unde venea acea lumină...

otrăvitoare.”

„Poate ar trebui să o aducem cu noi pe Spălătoreasă” zise Leia.

„Poate. Dacă nu găsim nimic, poate om face și asta. Eu zic să nu umblăm împreună. Martin va merge sus, eu voi căuta la acest nivel...”

„... așa că eu cobor jos”, zise Leia, pornind spre ușă, în timp ce Martin se ridică, mîrîind, și porni spre scară. În curînd, pașii lor se auziră pe treptele din lemn. Faustus stătu o vreme privind cu atenție în jur. Încerca să își imagineze unde ar ascunde cineva ceva. Poate chiar acel John Dee, care a locuit pe aici și avea talente curioase. Dar, după ce caută cu atenție în toate locurile care i se păreau mai promițătoare, trebui să renunțe: nimic nu părea să se găsească la acest nivel. Se așeză din nou pe podea, lîngă geam, privind spre străduță. Soarele coborîse între timp spre Apus, așa că lumina soarelui nu mai cădea direct pe uliță, ci lumina numai partea superioară a zidului din față, lăsînd restul uliței în semi-întuneric. Trebuiau să se grăbească, dacă nu vroiau să revină și mîine. Deși, nu se așteptase să rezolve problema într-o singură zi. Poate le va lua chiar zile, săptămîni...

Deasupra era liniște. Pașii lui Martin încetaseră de o vreme să se mai audă. Probabil se așezase și el pe podea, amorțit de poziția incomodă. Într-adevăr, i se păru că aude un slab sforăit. Oare Leia ce făcea. Frumoasă femeie. Atît de interesantă. Eh, dacă ar fi fost mai tînăr... Și dacă ea ar fi fost vrăjitoare, desigur. Oare e adevărat că aici a devenit un simplu muritor? Parcă răspunzînd gîndurilor lui, auzi glasul Leii venind de jos, chemînd. Se ridică și porni spre el.

La picioarele scării, dădu peste țigancă.

„Știi, mai este o încăpere.Am crezut că e doar asta, de lîngă scară. Dar sub scară mai e o ușiță, dă spre o cămăruță în partea celaltă. Nu aș fi observat-o, dar am ieșit afară să caut în jurul ușii și a ferestrei. Am văzut că vopseaua verde se continuă puțin și e și o ferestruică acolo. Așa că am căutat. Dar unde e Martin?”

„Bănuiesc că sus. Cred că doarme.”

„Da, așa e el. De cîte ori nu are ce face, îl apucă somnul... Sau cînd muncește prea mult. Adoarme instantaneu.”

„De ce m-ai chemat?”

„Mi s-a părut... Hai să vezi.”

Faust o urmă, aplecat de mijloc, pe sub scară, în micuța încăpere. Părea chiar mai joasă decît restul casei. Leia îl duse lîngă fereastră. Privi afară, apoi se trase deoparte și îi făcu loc.

„Privește la baza zidului.

Faust privi cu atenție. Nu vedea nimic. Privi printre genele strînse. Ulița era scufundată în umbră, nu putea vedea nimic deosebit nici pe zid, nici la baza lui.

„Ești sigură că nu te înșeli? Nu ți s-a părut? De fapt, ce...?” nu continuă. Ochii i se obișnuiseră cu semi-întunericul. Într-adevăr, acolo, într-un anumit loc, se părea să fie ceva. Nu își putea da seama, dar parcă colcăiau niște umbre mai întunecate decît umbra zidului. Și, cumva, pe ele cădea o lumină scîrboasă, gălbuie. „Da, acolo este” șopti bătrînul. „Dar ce putem face? Să mergem acolo? Nu cred că e atît de simplu... Suntem numai noi. Unde e locul Golemului? Care e rolul lui Amirani și a celorlalți? Nu, nu cred să găsim ceva dacă vom merge acolo.”

„Nu vom găsi. Am fost eu. Am pus mîna pe acel loc. Dar, de fapt, nu pentru asta te-am chemat.” Îi arătă cu un gest peretele de sub geamlîc. Acum, cînd ochii li se obișnuiseră cu imaginea de afară, puteau discerne un scris, cu vopsea galben pală, pe albul destul de învechit al peretelui.

„Ce te face să bănuiești că acest mesaj ni se adresează?” întrebă Zivnir, privind cu atenție scrisul. „Îl poți înțelege?”

„Eu nu știu citi și scrie” spuse tristă Leia. Domii nu prea se au cu școala, fetele nici atît. Mă gîndeam că poate știi tu. Cred că cel ce a scris acest text se uita pe fereastră, putea vedea și el Locul.”

„Da, cred că ai dreptate. Știu citi, dar în diferite scrieri de pe lumea mea. Aici, cît am trăit la Praha, am învățat să scriu în engleză și cehă. Și ceva latină – mi-a prins bine, aștia aici scriu în latină. Din cîte-mi dau seama, sunt două texte, în două scrieri diferite. Sau poate un singur text, în două limbi diferite. Dar nu înțeleg niciuna din ele.”

„Poate ar trebui să le copiem...”

„Nu, le pot memora. Ah, dar se pare că Martin s-a trezit. Îl aud coborînd scara.”

„Să mergem, să vedem dacă el a găsit eva” spuse Leia.

Ieșiră de sub scară și așteptară coborîrea țiganului. Acesta apăru, coborînd, cumva, țeapăn. Părea pe jumătate adormit încă. Pălăria îi era așezată șmecherește, pe-o ureche. Leia îl privi cumva întrebătoare.

„Nu cred să găsim ceva aici” zise Martin. „Am venit degeaba. Mai bine ne-am duce-acasă.”

Faust voi să-l contrazică, dar Leia îl opri, punînd mîna pe brațul lui.

„Poate ai dreptate” spuse ea supusă către Matin. „Ai visat ceva?”

„N... nu știu. Nu îmi aduc aminte. Dar simt că e mai bine să mergem acasă.” Privi cumva îngrijorat în jur. „Pînă la petrecere, avem timp de-un somn...”

Plecară, tăcuți. Faust, gîndindu-se la Leia.

18

(în care vedem că nu suntem singuri pe lume)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Hai să-ţi vorbesc puţin despre aşa-zisul deja-vue. Da, mi s-a întîmplat şi mie. Mă întreb cine oare nu a avut parte de aşa ceva... Ce să fie asta? Unii leagă fenomenul de „transmigrarea sufletului”. De faptul că, cine ştie cum, sufletul, atunci cînd se re-întrupează, păstrează ascunse undeva, în subconştient, reminiscenţe ale uneia, sau a mai multor existenţe anterioare. Unele persoane reuşesc să vină în contact cu aceste reminiscenţe, aceste amintiri din alte existenţe. Li se pare că întîmplarea prin care trec nu e nouă, parcă ar mai fi trăit-o cîndva. Că o anumită persoană li se pare cunoscută. La fel, un anumit loc – uneori în alte localităţi, în alte ţări, prin care sigur nu trecuseră anterior. Alteori, poate, scene de la curtea unui împărat sau han, faraon sau rege, nobil sau şef de trib – sau chiar din mai ştiu eu ce cocioabă sau iurtă. Deseori, fenomenul se manifestă prin uşurinţa cu care învaţă, cît se poate de uşor şi rapid, o limbă complet necunoscută...

Desigur, biserica creştină strîmbă din nas la astfel de credinţe

care vin mult mai de departe, din „epoca păgînă”. Credinţe care nu sunt deloc străine altor religii pentru care transmigraţia sufletului este recunoscută şi acceptată. Dacă creştinismul nu ar fi atît de net împotriva acestui fenomen paranormal, probabil s-ar afla mult mai multe lucruri despre el. Cînd ne gîndim că mai bine de jumătate din populaţia lumii îl refuză, fiind împotriva credinţei lor monoteiste... Şi dacă vreunul din aceşti umani majoritari are un deja-vue, ori şi-l neagă, uitîndu-l, ori nu povesteşte nimănui despre el. E foarte asemănătoare situaţiei cu „vedeniile OZN”...

De ce pomenesc despre „deja-vue” în acest context? Pentur că, o altă teorie spune că sufletul nostru vine, cine ştie cum, în contact cu o altă lume Că recunoaştem lucruri, evenimente, persoane văzute în acele universuri paralele.

Desupra orașului se lăsase acea lumină aurie, unică poate, Pragăi, prevestind apusul soarelui în spatele mînăstirii Strahov. Precupeții din tîrgul de cai începuseră să se adune. Vacarmul nu mai trecea de obloanele groase ce acopereau ferestrele. Zivnir stătea singur, gînditor, în laborator. Ceilalți se duseseră să tragă un pui de somn.

„Oare am găsit ceea ce căutam în acest veac? Să fie, oare, Golemul? Asta va fi ușor, se vor lămuri lucrurile peste cîteva ceasuri. Dacă rabinul evreu va refuza să-l dea – arătîndu-se prin asta mai înțelept, sau poate mai puțin înțelept decît îl consideră lumea – atunci ori Căutarea nu are nevoie de el, ori nu va avea rezultatul sperat. Dar dacă-l vom primi, ce vom avea de făcut? Vom căuta să intrăm în crîșmă? Vom încerca să descifrăm mesajul? Ne era oare destinat? Are vreo legătură cu Căutarea noastră? Ce întîmplare, ca Leia să găsească mesajul... Inteligentă femeie! Ce păcat că nu-i vrăjitoare. E drept, nici eu nu mai sunt vraci. Ce înseamnă asta? Voi îmbătrîni rapid? – doar am aproape opt sute de ani...” Încercă să atingă izvorul puterii, doar pentru a se vedea din nou blocat. Era acolo, undeva, dar...

Deodată simți izvorul, așa cum era întotdeauna prezent în lumea lui. Acolo nu avusese niciodată vreun blocaj. Acum îl simțea în vîrful degetelor, simțea că e gata să tragă putere din el – dar blocajul nu căzuse de tot. Era chiar mai rău decît înainte; pînă acum simțise ca și cînd ar fi avut un picior retezat, acum îl mînca în talpa lipsă! S-ar fi scărpinat și nu avea ce...

„Da, nu e bine că nu poți folosi puterile.” spuse Martin. Apăruse în pragul ușii, profitînd de neatenția lui.

„Te-ai trezit?” întrebă bătrînul. „Leia?”

„Probabil doarme.” rînji țiganul. „Visează...”

„De unde știi de puterile mele?” întrebă Zivnir. „Și cum de-a amintit de ele tocmai acum?” gîndi.

„Ei, mai știm și noi...” Martin se duse la geam și privi prin crăpătura dintre obloane, care lăsa să pătrundă o dîră subțire de lumină aurie. „Ești vraci, nu? Pe lumea asta mai toți vracii sunt, bineînțeles, niște șarlatani.”

„În ce sens?” întrebă Zivnir, mirat de vorbăria țiganului. „Vrei să spui că nici vrăjitoarele nu sunt vrăjitoare?”

„Hm, cele mai multe, nu. Nu există neamul lor, așa cum nu există nici cel al vracilor. Așa cum există pe alte tărîmuri. Pe de altă parte, unele femei și mult mai puțini bărbați au anumite puteri supranaturale.”

„De unde?”

„E mai greu de explicat. Unii de la... hm... de la... Marele Zeu. Puțini. Alții, mai mulți încă, de la Stăpînul Lumii. Alții le obțin prin studiu, ca acel Loewe pe care l-ai cunoscut. Cei mai mulți le capătă printr-o anumită legătură cu Marea Zeiță. Pînă cînd una din Forțe îi va trage de-o parte sau alta... Dar tu, nu ai vrea să ai puterile tale înapoi?”

„Nu știu la ce mi-ar putea sluji în această lume...”

„Oh, dar te-ar sluji, chiar foarte mult! În primul rînd, cu ele ai ieși din vîrtejul timpului care te-a înghițit. Ai putea chiar ieși din această lume, dacă asta vrei. Să nu spui că nu ți-ai dori acest lucru!”

„Nu zic, c-aș minți. Trebuie să-l găsesc pe Albieș, să plecăm amîndoi.”

„Asta e mai greu. Fiecare are de plătit pentru darul cel primește. Să vedem mai întîi cum rezolvăm problema ta.”

Faustus îl privi în tăcere, gînditor, apoi zise:

„Martine, de ce mă ispitești? Ce-aș putea să-ți dau eu, un bătrîn de pe altă lume? Vrei cunoștință?”

„Nu prea. Mi-ajunge cîte știu pe această lume. Dar, dacă m-ai lua cu tine pe tărîmul tău, ar fi altceva.”

„Pe lumea mea? Ce ai face acolo?”

„Să zisem, mi-aș cunoaște rudele, pe eghipeni."

„Din curiozitate, nu?" rînji ironic Faustus.

„Și pentru că, acum, lumea ta este ne-balansată. O anumită parte a forței lipsește, de-o vreme."

„Dușmanul?!" Zivnir rînji la rîndul lui.

„Poți să-i spui cum vrei. Nu e drept. Lumile sunt date ca cele două forțe să se confrunte de-a pururi. Ce se va întîmpla într-o lume... dezechilibrată? Eh? Sincer."

„Al naibii să fie cel ce știe. Tu știi?"

„Asta pot spune și eu: al Naibii să fiu dacă știu! Dar putem corecta lucrurile. Împreună. Tu și cu mine."

„Și ce trebuie să fac?"

„Păi, e simplu." Martin scoase un petec de hîrtie din buzunar. „Trebuie să semnezi chestia asta."

„Ce e aia?"

„Un act, dacă vrei. De vînzare-cumpărare, hihihi. Un contract. Eu, îți dau puterile. Devii cel mai puternic om de pe acest pămînt. Sau te poți întoarce în lumea ta. Acolo, cum vei vrea. Vei fi stăpînul lumii, nu va trebui să slujești nici unui crai."

„Decît Dușmanului, dacă se va întoarce."

„Ah, da, desigur."

„Dușmanul vroia să distrugă lumea. L-am oprit."

„O prostie. De ce să distrugi lumea care-ți aparține, oricum? Mai facem și noi greșeli... Cu ajutorul vracilor și vrăjitoarelor, acea lume va fi a vrăjilor. Ce zici de asta? Întreaga putere va fi a voastră! Tot ce va trebui să faceți este să mă acceptați de stăpîn. Eh?"

„De ce crezi că vracii și vrăjitoarele nu i s-au vîndut niciunul, niciodată?"

„Din... prostie" găsi Martin un răspuns. „Din neînțelegere. Altfel ar fi decurs lucrurile..."

„Uite, mă întreb: de ce pe această lume nu există rasa noastră? Există, probabil, pitici, pricolici, vampiri... dar vraci, nu. Trebuie să existe o explicație, nu-i așa?" Martin încuviință. „Dar poate că pe această lume ei ar fi coruptibili răului. Eh?"

Martin dădu din umeri:

„Ei, ce zici? Îmi vinzi sufletul? Nu trebuie să mă iei cu tine... dincolo. Încă nu ști care ar fi efectul acestei lumi asupra ta. Nu numai că nu ai puteri, dar îmbătrînești. În cîțiva ani vei muri.

Vînzîndu-mi sufletul, vei fi din nou tînăr. Vei trăi veșnic! Vei fi veșnic tînăr!"

„Adică, așa cum sunt acuma. Noi, și tineri, suntem cărunți..."

„Chiar și așa. Neschimbat. Vei ști tot ce e pe lume. Vei fi mai vestit decît Merlin, cel din vechime. Decît Nostradamus, decît Einstein, decît... Tu vei descoperi totul. Toate legile își vor purta numele!"

„Legea lui Zivnir." pufni în rîs vraciul.

„Nu, de ce? Legile lui Faustus. Nu așa te numești aici?"

„Zic și eu ca Loewe: lasă-mă să mă gîndesc."

„Desigur. Mergem la petrecere. Acolo poți să-mi spui ce ai hotărît. Ah, iată că vine și femeia."

Într-adevăr, Leia întră pe ușă, cu ochii puțin somnoroși. Dar Zivnir observă că ea privea cu neîncredere spre soțul ei.

„Cred că e timpul să mergem." zise ea. „Ați auzit: se pare că Rudl este foarte strict cu eticheta."

În scurt timp, cei trei ieșiră din casă. În urma lor, Alcibiade privea cu fruntea încrețită. Se pare că, cel puțin o parte din discuția dintre cei doi, ajunsese la urechile lui. Cine știe ce mituri vor naște, peste cîteva secole, bîrfele lui?

Petrecerea avea loc într-un palat dintr-o latură a marii piețe din Orașul Vechi. Lumea, cîteva zeci de bărbați și femei, se adunase deja. Aflînd numele celor trei, ușierul îi conduse la o masă așezată într-o parte. Acolo, Johannes Kepler le făcu semn să i se alăture. Cu el mai erau cîțiva bărbați și femei, printre care și rabi Loewe.

„Să vă prezint pe magistrul meu." zise tînărul astronom. „Messer Tycho Brahe, vestitul astrolog imperial. Doamnele sunt fiicele lui – iar domnii îi sunt gineri.

Tycho Brahe era un bărbat de vreo șaizeci de ani, cu părul scurt, blond-cărunt, gros, burtos, solid, cu mustața blondă lungă fuior, atîrnînd ca doi colți de morsă de-o parte și de alta a gurii, o barbă anemică pe toată fața și niște ochi albaștri ca două bucățele de gheață. Era impresionant mai ales prin faptul că purta un nas metalic, din argint strălucitor, lipit se pare în locul unui nas lipsă. Fetele, poate spre treizeci de ani fiecare, erau elegante, cu părul castaniu deschis, prins în fileuri aurite, și ochii de porțelan albastru, destul de rubiconde. O a treia femeie, cu cîțiva ani mai tînără decît ele, stătea ca o closcă lîngă

Johannes: soția lui, Barbara Miller. Deși părea că-l soarbe din priviri, avea un aer rece, nepăsător – semn că mare dragoste nu era între cei doi soți. Se purta însă grijulie cu el, mai mult de ochii lumii, tăindu-i bucățelele de carne din farfurie, umplîndu-i cupa cu vin. Dar nu-i adresa niciun cuvînt – cum nici Johannes nu părea să-i acorde prea multă atenție.

„Messer Brahe este un astronom desăvîrșit. A descoperit cîteva stele și-a întocmit tabele mult mai precise decît mulți alți astronomi ai timpului. E drept, s-a dedicat măsurătorilor și observațiilor ani la rînd, noapte de noapte. Observatoarele lui, Urania și Castelul Stelei, în Danemarca, sunt vestite în întreaga Europa. A întocmit horoscoapele majorității oamenilor de seamă ai timpului. A fost consilier al regelui Danemarcei...”

„Ești și dumneata astrolog?” îl întrebă Faustus pe Johannes.

„Hm.”, tuși acesta încurcat. „Deși nu cred în astrologie, am făcut și eu destule horoscoape. Fără ele, ar fi greu să mă descurc cu banii.” Barbara îl fulgeră cu privirea, dar nu comentă. „Din astronomie nu prea ies bani... Știe și magistrul Tycho treaba asta.” Tycho nu păru deranjat de remarcă. „Important este să creadă în ele clienții, nu eu.”

„Și de ce nu ai crede?” întrebă Brahe, stîlcind puțin cuvintele. Avea un glas gros, adînc, părînd a ieși din burdihanul imens.

„Deci, una ar fi asta: știut este că noi nu vedem decît o parte din stele. Unele sunt de partea cealaltă a pămîntului, în emisfera sudică. Altele sunt atît de mici, încît nu le putem vedea cu ochiul liber. E nevoie de un aparat – am auzit că messer Galilei și alții muncesc să facă un astfel de aparat. Pe urmă, noi ne bazăm horoscoapele pe anumite formațiuni arbitrare, tradiționale, pe care le numim constelații. Am aflat de la un călător că în alte părți astronomii văd cu totul altfel constelațiile respective, compuse din stele diferite, numindu-le diferit. Cum pot ele influența destinul unui om?

„Păi, poate influențează – dar a oamenilor de pe cealaltă parte a lumii, de exemplu.”

„Și cînd un spaniol din Madrid călătorește la Capul Bunei Speranțe, care stele îi influențează viața? Cele de acasă, de pe cerul Spaniei, sau cele sub care se află, de la extremitatea sudică a Africii? Toate, în parte? Previziunile făcute doar pe jumătate, se vor împlini?

Brahe nu-și bătu capul să-l contrazică. Bucatele de pe diferitele platouri, schimbate de altfel destul de des, dispăreau în continuu în gura lui. La fel, pocalele care treceau pe lîngă el, erau golite dintr-o suflare.

„Ar trebui să respirați.” spuse cît se poate de serioasă Leia. „Vi s-ar putea face rău...”

„De la mîncare?” rîse Kepler. „Nici vorbă! Messer este unul din marii mîncăi ai imperiului. De aceea îl și invită Majestatea Sa Rudolphus, se pare că-l distrează... E drept, uneori mă întreb ce s-ar face messer Brahe de-ar trebui să se ducă să se ușureze. Eticheta e foarte strictă, cînd Majestatea Sa nu binevoiește să plece primul. Părăsirea mesei fără încuviințare s-ar lăsa cu tăiere de cap...”

Priviră cu toții spre masa de pe piedestal, la care stătea Rudolf pe un jilț mai înalt, cu speteaza împodobită cu vulturi imperiali. La masa Împăratului stăteau alte personaje importante: fratele lui, Mathyas, Cancelarul și alți cîțiva bărbați – printre care și un bătrîn uscățiv, cu barba albă, și cîteva doamne cu haine stropite cu diamante...

„Acela este primarul nostru.” zise Loewe arătînd spre bătrîn. „Messer Meisl, bancherul.”

„Aha, Majestatea Sa are din nou nevoie de bani.” comentă unul dintre ginerii lui Brahe.

„Nu. De fapt, vrea să vorbească cu mine.” spuse Loewe liniștit. „Nu acum, poate după petrecere...”

„Despre ce?” întrebă Tycho, destul de curios.

„Are vreo importanță?” întrebă acră Barbara, fără a se adresa cuiva direct.

„Nu are importanță.” răspunse Loewe, împăciuitor. „Poate despre obținerea aurului... Cine știe? Dar, Mynherr Kepler, nu ai terminat să ne spui de ce nu crezi în astrologie. Aici îi contrazici chiar și pe marii învățați arabi și evrei!”

Kepler păru încurcat. Nu voia, de fapt, să deschidă o discuție care urma, în mod cert, să-l supere pe magistrul său. Evita, pe cît posibil, să accepte că ajunsese să considere teoria polonului papistaș, Copernicus, drept cea adevărată – mai ales că propriile lui calcule o susțineau. Se hotărî să spună totuși, ceva:

„Nu vedem toate stelele, v-am spus. De fapt, în sistemul nostru sunt mai multe planete, nu numai cele cinci, vizibile.

O a șasea, mai mare decît toate celelalte – dar mai mică decît Jupiter -, trebuie să existe dincolo de Jupiter. Doar că nu o putem vedea cu ochiul liber. Cînd voi avea aparatul lui Galilei, acolo mă voi uita mai întîi. Dacă o găsesc acolo, e semn că Legea mea e bună!"

Lui Brahe păru să nu-i mai ajungă aerul. Se înroșise la față, ochii i se bulbucaseră și pe față îi curgea transpirația. Părea să-l lovească din moment în moment damblaua.

„De ce nu o vedem?"

„Pentru că e prea departe. Am numit-o Saturnus."

„De ce Saturn?" întrebă Loewe.

„Păi, m-am gîndit că numele ar trebui să fie tot al unui zeu olimpian. Dacă primii sunt copiii lui Jupiter, următorul de ce n-ar fi tatăl lui? Mai ales că de el se zice că s-a retras din lume, după ce a fost detronat."

Între timp, un majordom se apropie de masă și îi șopti ceva la ureche. Johannes se întoarse spre Brahe și îi spuse:

„Magistre, Majestatea Sa a binevoit să te invite la masa lui. Ar dori să îi faceți o citire, în funcție de ultimele observații făcute"

Vestea nu păru să-l bucure pe Brahe. Se ridică gîfîind și, ținîndu-se de burtă, porni în urma majordomului.

„Ce o fi cu el?" întrebă Faustus, amintindu-și de cuvintele Leii. „Chiar nu pare să se simtă prea bine."

„Omul ăsta e pe moarte.", șopti Leia, privind în urma lui.

„De unde știi?" întrebă una din fiicele astrologului, care surprinsese șoapta. Deși nu urîtă, o privea cu oarece gelozie pe țigancă – ca pe oricare altă femeie frumoasă, probabil.

„Așa îl citesc eu. Ar trebui să se ducă să-și golească mațele."

„Nu poate" zise Kepler. „Mai ales acum, cînd i s-a acordat o audiență."

„Nu-ți bate capul." își sfătui Martin nevasta, rînjind.

„Chiar, iubite soț, nu vrei să mă ajuți tu cu ceva? Aici avem de toate, și mîncare, și zaharicale, și fructe, și băuturi. Dar mi s-a făcut poftă de niște cantalupi. Cu brînză franțuzească..."

„Unde-ai auzit tu de cantalupi?" o contră Martin, privind-o cercetător.

„N-am auzit, am văzut. În drum spre masă... Erau niște cavaleri care mîncau așa ceva și mi s-a făcut poftă. Vrei să merg eu să-mi aduc?"

„Oh, dar vrem și noi!" săriră fetele lui Brahe, se pare că tot atît de pofticioase ca și tatăl lor. „Domnule, o să venim cu tine. Domnii, soții noștri, sunt cît se poate de anoști în seara asta!"

Nu foarte convins, Martin se lăsă luat de brațe de cele două femei și se îndepărtă. Leia rînji.

„Acum, domnii pot să dovedească lumii că nu sunt deloc anoști, invitînd-o pe doamna Kepler să privească de aproape giumbușlucurile acrobaților." Tăcuți, ginerii se ridicară și, luînd-o între ei pe Barbara, care o fulgeră din priviri pe Leia, se îndepărtară la rîndul lor.

„Sunt niște curteni desăvîrșiți.", comentă țiganca. „Și fetele, a fost de ajuns un gest... Trebuia să rămînem singuri, să discutăm puțin. Nu mai am încredere în Martin. Aveți grijă de el! De cînd a adormit, mi se pare că... Benga a pus stăpînire pe el. Acum, pînă la întoarcerea lor, putem discuta despre mesaj."

Johannes, Loewe și Faustus o priviră uimiți. Apoi, vraciul spuse:

„L-am memorat. Dacă îmi dați o bucată de hîrtie, îl voi desena."

Se pare că rabinul era întotdeauna pregătit să scrie ceva. De la brîu scoase un petec de pergament, o călimară și un toc. Faustus scrise rîndurile memorate, în cele două scrisuri. Se aplecară cu toții asupra lor.

„Hm." își drese glasul Loewe, „Eu recunosc unul din ele, primul. Deși scrisul este de la dreapta la stînga, nu așa cum l-ai scris tu. Este în ebraica veche, menorică, pe care doar unii rabini o mai știu citi. Cartea a fost scrisă în această scriere, încă de pe timpul lui Baruch!"

„Ce zice textul?"

„Aici, chiar aici, Fii Luminii vor zdrobi Piatra, Capul Șarpelui. Piatra se va arăta Jidovului Rătăcitor și celui care va construi Castelul, fără a locui în el. Dar cel ca de piatră o va zdrobi, cu ajutorul lutului. Și numai avînd toate darurile cu ei!"

„Voi înțelegeți ceva? întrebă Faustus.

„V-am spus, și legendele noastre pomenește despre Piatră. Dar mai mult de atît..."

„Cine e Jidovul Rătăcitor? Și cine va construi un Castel?"

„La noi în carte nu există termenul de Castel. Noi folosim

cuvîntul Cetate. Deci, el trebuie găsit tocmai prin Castelul construit de el. De Jidovul Rătăcitor, eu nu știu.”

„Despre un Jidov Rătăcitor am auzit eu.” spuse Kepler. „Cum de n-ai auzit de el, Rabi? Ahasverus!”

„Asta este o bîrfă a goimilor după Jeshua. Nici măcar o legendă.”

„Cine-i Ahasverus” întrebă Leia.

„Așa cum zice rabi Loewe: o legendă... Un evreu care a încălcat o poruncă. Sau și-a vîndut sufletul Satanei. A fost pedepsit să nu îmbătrînească niciodată, să nu-și găsească niciunde, niciodată, locul, pînă la a doua venire a lui Mesia. E drept, unii zic că este chiar unul din îngerii căzuți.”

„Cam multe – și nimic sigur.” zise Leia. „Cum îl găsim? Umblăm prin lume după el?”

„Dacă e nevoie de el, va apare.” zise Faustus. „Acum mă întreb, ce-o fi cu Brahe.”

„Nu știu de ce, dar simt că Martin e de vină. Ah, uite-l că vine!”

Faustus ascunse rapid hîrtia în mînecă. Martin se așeză la masă la locul lui, alături de Leia, în fața vraciului.

„Ei, te-ai gîndit?” îl întrebă pe Faustus. Acesta își dădu seama că zgomotele deveniseră foarte estompate, ca venind de la mare distanță. „Ca să nu tragă nimeni cu urechea.” rînji Martin, observînd că vraciul ciulește urechile.

„Nu am avut timp să mă gîndesc.” recunoscu bătrînul. „Dar cred că răspunsul meu e: nu.”

„Nu te grăbi. Pînă plecăm, mai e timp. O să-mi dai un răspuns, te asigur!” îi rînji din nou.

„Ce e cu Brahe?” întrebă Zivnir.

„A avut și el de dat un răspuns. Mi l-a dat. Nu mi-a plăcut...”

„Îl ucizi pentru un „nu”?”

„Eu? Nu eu îl ucid. Soarta el și-o decide.” Rînji. „Nu trebuie decît să iasă acum afară, să se ușureze. Depinde de el, nu de mine.”

„Știi că nu se poate. Eticheta.”

„Too bad” zise Martin. „Uneori, e bine să-ți folosești liberul arbitru cu înțelepciune. Ah, uite-l că se întoarce. Țț țț, țț, nu arată deloc bine...”

Într-adevăr, Brahe se apropia de masă. Era pămîntiu la față

și gîfîia. Părea să se împleticească ușor. Nasul din argint lucea.

„N-a-ncercat nimeni să ți-l fure?” îl întrebă Martin, ducînd mîna la nas.

„Nu, e din bronz argintat.”

„Maestre, trebuie neaparat să ieși afară. Ți-e viața în cumpănă.” îi zise Faustus.

„Nu pot. Nu mă lasă eticheta. Chiar de-ar fi să mor... Cît timp Majestatea Sa e la masă...”

„Mă duc eu să-l scot.” zise hotărît Loewe. „Mi-a acordat audiență, merg s-o solicit. Vom ieși, nu va vrea să vorbească de față cu martori.”

„Nu se poate, nu o poți cere tu. Eticheta...”

„Domnul va avea grijă de mine.” zise blînd rabinul, îndreptîndu-se spre masa Împăratului. Rudolf, într-adevăr, după un scurt schimb de cuvinte cu rabinul, se sculă și, însoțit de Loewe, șambelan și primarul evreu, ieșiră din încăpere.

„Oare despre ce-or discuta?” întrebă Martin.

„Nu știu. Nici nu cred că ne privește. Noi trebuie să-l scoatem pe maestru afară!”

Între timp apăruseră și ceilalți comeseni. Cu toții, îl ajutară pe Brahe. Afară, încercară să-l facă să se ușureze într-un gang.

„Nu pot.” scînci burduhănosul. „Duceți-mă acasă! Johannes, ai grijă de darul meu. De-o fi să nu ne mai vedem...”

Alaiul porni spre Pane Marie din Tyn, mai puțin Faustus cu tovarășii lui, Johannes și Barbara. După o vreme, ei porniră în direcție opusă, pe Ulița Regală.

„Sper să se facă bine” spuse Kepler.

„Eu nu.” șuieră Barbara. „Despre ce dar vorbește?”

„Nu poți să-i dorești moartea doar pentru că nu mă plătește destul de bine.” se împotrivi blînd astronomul.

„Ba da, pot! Dar mai ales pentru că, dacă el moare, ajungi tu astronomul imperial! La asta te-ai gîndit? Ei, îmi spui despre dar?”

„Nici nu vreau să mă gîndesc!” scrîșni neamțul. Femeia se opri în fața unei uși, o descuie și intră în casă, lăsîndu-i pe cei patru în stradă.

„Uf, asta este nevastă-mea. Ne-am luat din dragoste. Eram profesor la Gratz, ea e austriacă... Taică-său e bogat, are multe mori în toată provincia. La început nu a vrut să mi-o dea,

cică eram prea sărac. Deși sunt neam de cavaleri! A trebuit să intervină vicarul... Pentru ea, am acceptat primatul Papei. Acum mă întreb dacă a meritat efortul... Cred că lipsurile au înrăit-o, era altfel la-nceput. Acum, ne certăm zilnic.”

„Deci, moartea lui Brahe ți-ar prinde bine.” comentă Martin.

„Nu mă interesează. Îl respect. Îl iubesc, deși ne știm doar de-un an de zile și e cam strîns la pungă. Mi-a promis că-mi dă toate măsurătorile lui, tabelele – pe care le ține secrete.” De sub pelerină scoase un orb albăstrui, prins la ecuator cu o bandă de argint aurit. „Ăsta e darul lui. Mi l-a adus la masă. Cînd mi l-a dat, mi-a șoptit: „ai grijă de el, simt că ție îți va fi mult mai de folos.” Parcă ar fi știut...”

„Cu cît moare mai repede, cu atît îți prinde mai bine.” zise din nou Martin.

„Nu, nu-i doresc moartea!”

„Nu-l poți prinde.” rîse Leia. „Sunt unii oameni curați, în felul lor.”

„Și eu sunt. În felul meu” rîse Martin. „Acum ce facem?”

„Dacă era rabinul cu noi, mergeam să vedem Golemul.” zise Faustus. „Cred că e timpul.”

„Putem să mergem.” zise Johannes. „Fata lui e acasă, ni-l poate arăta. Doar că acum doarme.”

„Fata?”

„Golemul. Acum e noapte, nu are umbră. Probabil l-a pus la somn Rabi înainte să vină la petrecere. Dar o să vină și el în curînd, nu cred să stea prea mult în discuții cu Împăratul.”

Porniră spre nord, spre cartierul evreiesc. Nu după multă vreme, își dădură seama că ceva nu era în regulă. Se auzeau strigăte, în cîteva locuri ardeau focuri. La un moment dat, un clopot începu să bată în dungă.

„Evreii au biserici?” se miră Martin.

„Nu, e de la Sfîntul Petru. E chiar în margine, lîngă fostul zid. Oare ce se întîmplă?”

Cînd intrară pe străduțele ghettoului, întîlniră tot mai mulți oameni, fugind. Unul le strigă, lămurîndu-i: „Nu mergeți încolo. Golemul a înnebunit. Omoară oameni, dărîmă case... Fugiți!”

Cei patru își urmară, însă, drumul, dar cu mult mai multă atenție. În curînd, se opriră. În fața lor, în piațeta din spatele clădirii țuguiate a Sinagogii, se zărea o namilă de vreo trei metri, butucănoasă, cu capul rotund și brațele lungi. În fața lui, o siluetă de fată, subțiratică.

„Zaira!” șopti Leia.

„Are curaj” rînji Martin. „Acum vom vedea dacă Golemul are inimă... și o iubește.”

Golemul păru să se înalțe și mai mult, ridicînd brațele ca niște butuci. Fata scoase un țipăt și se lăsă în genunchi în fața lui. Golemul se opri și păru să se liniștească.

„Hm, se pare că o iubește.” șopti Leia. „Golemul nu este total posedat de diavol...”

Fata începu să vorbească. Erau prea departe să poată înțelege vorbele ei, dar vocea ei părea mîngîietoare. Cu un mîrîit, uriașul se lăsă în fața ei în genunchi. Apoi propti și palmele pe caldarîmul pieței.

„Oare ce i-o fi spunînd?” întrebă Johannes. Eu nu aș fi avut curaj să stau așa, în fața lui...”

„Tu nu ești Zaira” zise Faustus. „Oare chiar e posibil ca o ființă făcută din lut să aibă sentimente?”

„Și furia este un sentiment.” zise Martin, și o lumină verzuie îi luci în ochi. „Și ura...”

„Dar dragostea e mai puternică.” zise Leia.

„Vom vedea!” Martin se așeză pe caldarîm, rezemîndu-se de un perete. Păru să cadă instantaneu în somn. Ceilalți așteptară, neștiind ce să facă. Deodată, lîngă ei apărură doi bărbați: rabinul și un tînăr de vreo douăzeci și cinci de ani.

„El e David, ucenic al meu” șopti Loewe. „E vina mea, am uitat să-i dau Zairei pergamentul... Acum ce putem face?”

„Doar să-l distrugem!”, zise Faustus.

„Dar cum?” întrebă David. „Nimic nu-l poate distruge. Chiar tu ai spus că-i indestructibil”, se adresă el rabinului.

„Viața poate fi distrusă de moarte. Dar eu nu mă pot apropia de el. Acum pare liniștit, dar dacă mă vede...”

„Să nu ieși!” scînci tînărul. „Nu vreau ca fata dumitale să pățească ceva, nici matale. Mai bine merg eu...”

Loewe îl privi uimit, apoi zîmbi.

„Îți place, deci, Zaira. N-ai spus nimic, niciodată.”

„Ce era să spun?” zise David, amărît. „Nici învățat nu sunt, nici negustor, nici bogat...”

„Să ieșim cu bine din asta și vom vorbi.” spuse Loewe.

Deodată, un mîrîit rău ieși din gîtlejul golemului. Ridică fruntea și o lumină verzuie, veninoasă, sclipi în ochii lui. Dar, înainte să aibă vreme să facă o altă mișcare, Zaira se aruncă înainte cu broboada ținută în mîna întinsă. Cu o mișcare, șterse prima literă a cuvîntului scris pe fruntea monstrului. Acesta se prăbuși, ca fulgerat.

„Bravo, Zaira!” strigă Loewe, fără să se mai ferească. „Știam eu că nu o să-ți pierzi firea și o să-ți amintești tîlcul. Da, pe fruntea Golemului era scris EMET, viață. Ștergînd prima literă, a rămas MET, moarte.”

Zivnir își atîrnase un zîmbet în barbă. Începuse să-i admire pe acești oameni dintr-o lume lipsită de vraci și vrăjitoare, trebuind, singuri, fără puteri magice, să reziste Dușmanului. Parcă pentru a-i răspunde, David șopti:

„Domnul a fost cu noi!”

„Așa e.” zise rabinul „Domnul a fost cu noi și Diavolul nu, a fost învins în această bătălie din marele război.”

Leia se așezase cu genunchii la gură în fața lui Martin, încercînd să-l trezească. Într-un tîrziu, acesta deschise ochii tulburi și privi aiurit în jur.

„Ce-i cu el?” întrebă Loewe.

„Cred că de la petrecere i se trage” spuse Faustus. „Prea mult vin...” O ajută pe Leia să-l ridice în picioare pe Martin, deși bărbatul se împotrivea.

„E liber, slavă Domnului!” șopti Leia la urechea vraciului. „Doamne, ce frică mi-a fost!”

„De ce a plecat?”

„A intrat în Golem. Nu vroia să se dea bătut.”

„A murit?”

„Satana nu moare!” îl privi Leia cu asprime. „Ar tebui să plecăm, se poate întoarce. Îl vom mai întîlni... Martin e slab, îl poate lua din nou în stăpînire.”

Se apropiară cu toți de mijlocul piațetei. Zaira stătea pe caldarîm, cu capul Golemului în poală.

„E mort?” întrebă Leowe. Fata dădu afirmativ din cap, după care scînci:

„Cît de trist m-a privit cînd l-am ucis. Nu-i voi uita niciodată privirea plină de durere...”

„Te-ar fi ucis”

„Da, probabil. Nu mai era el...”

„Nu mai era el.” confirmă și Leia. „Intrase în trupulm lui un diavol. Dar dragostea văd că a fost mai puternică.”

„Poate e mai bine să-l distrug de tot” zise Loewe. „Tot nu mai pot să-l fac la loc. Nici nu vreau. A fost de la început o aberație. Nu-i este permis omului să creeze viață. Poate doar sfinților – dar eu nu sunt sfînt.”

„Deci, am venit degeaba.” zise Faustus.

„Nu degeaba.” îl contrazise David. „Trecerea voastră a lăsat urme pe foaia istoriei.”

„Să nu scrii despre întîmplarea din seara asta, David. Știu că vrei să scrii o istorie...”

„Dar Zaira a fost o adevărată „Leoaică”!” se referi David la semnificația numelui de familie a rabinului. Stînjenit, se înroși la față. Fata ridică privirea și îl privi, întrebătoare. Apoi, se adresă tatălui ei:

„Să nu-l distrugi. Te rog!”

„Bine. Pînă una-alta, îl punem în genizah, în Sinagogă.”

„Nici nu trebuie distrus” zise Faustus. Sunt sigur că-l vom întîlni... în viitor. El e... Portarul. Dar pe fruntea lui nu scrie nimic...”

„Cît timp scrie MET, nu poate exista” zise rabinul.

„...și nu are picioare” completă vraciul ce avea de spus. „Deci, cîndva, vom veni după el. Noi, sau tovarăși de-ai noștri.”

„Nu am venit degeaba.” zise Leia. „Am văzut că Martin este o verigă slabă. L-am găsit pe Johannes – dacă vine cu noi. Am găsit mesajul. Și știm că vom veni după Golem.”

„Da, și acum știm că trebuie să-l căutăm pe Ahasverus.” spuse Johannes.

„Nu, nu pe Ahasverus. Să nu ne lăsăm înșelați de mesaj. Pe Jidovul Rătăcitor. Acum trebuie să ne întoarcem la Crîșmă.”

Zaira se ridică în picioare, după ce lăsă capul greu al Golemului pe piatra caldarîmului.

„Tată, știi?, eu trebuie să merg cu străinii aceștia.”

„Fată, fii înțeleaptă! O fată de evreu nu-și părăsește părinții pentru a se alătura unor goim necunoscuți.”

„Am sperat că vei merge tu cu ei. Am sperat că ai avut și tu visul. Dar cînd ai spus că trebuie să distrugi Golemul, am înțeles că tu nu știi.”

„Ce vis?”

„Că Piatra va fi distrusă cu ajutorul Pămîntului. Mult timp am crezut că Pămîntul, Marea Zeiță, va găsi o cale să izbîndim.”

„Și acesta este un înțeles.” zise Leia.

„Da, este. Dar adevăratul înțeles l-am găsit atunci cînd l-am privit pe tata modelînd din lut Golemul. Atunci, cînd m-am gîndit că va fi nevoie de ajutorul Golemului, am putut dormi pentru prima dată liniștită. Fericită. Otrava de sus” – arătă cu mîna spre Hrad - „începuse să pălească.”

„Maharal” zise Johannes „și eu am avut visul, și alți Căutători. Ajutorul Domnului și-al pămîntului stă în faptul că au putut veni aici și pot folosi limba noastră. Dar lupta este a noastră, a tuturor. Tu crezi că eu vreau să plec? Am nevastă, față de care am obligații. Am o chemare în meseria mea, pe care trebuie s-o-mplinesc. Am un magistru pe moarte, alături de care ar fi trebui să stau acum... Dar e nevoie de mine. Asa cred. Și cred că e nevoie și de Zaira. Poate doar pentru a conduce Golemul. Dar, poți tu să împiedici voia Domnului, doar pentru că noi suntem goim?”

Loewe puse capul în piept și nu mai spuse nimic. Cei cinci își luară rămas bun de la rabin și de la ucenicul acestuia (care apucă să-i șoptească fetei „O să te aștept!”) și porniră spre Pod, în timp ce cei doi se apucară să caute o targă cu care să ducă golemul. Între timp, focurile fuseseră stinse și lumea din ghetto se liniștise. Luna lucea încă argintie desupra Vltavei, dar nouri se adunau pe cer și neguri coborau de pe dealuri. Se anunța schimbarea vrem

19

(în care avem un vis sau trei)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Vorbeam despre „deja vue”, un fenomen uneori incredibil – dar acceptat de mulţi oameni. Poate chiar neadevărat. Dar, dacă ar fi adevărat – vezi, nu susţin că-i adevărat! -, ce-ar putea descoperi cercetătorii dacă ar studia mai temeinic fenomenul? Poate că, aşa cum sugera un scriitor sf rus, I. A. Efremov (în romanul „Coroana Neagră”), memoria umană ar putea păstra amintiri din toate perioadele trăite de strămoşii unei persoane, poate chiar din paleolitic, poate chiar dinainte – de cînd e omul om şi trăieşte pe Terra. Ce pleaşcă pe arheologi! (care atunci s-ar putea numi psiho-arheologi, nu-i aşa?) Să te scufunzi în somnul indus hipnotic al cuiva şi să-i vezi fragmentele de viaţă din antichitate. Scene de la curtea mai ştiu eu cărui împărat roman sau căpetenie chineză, han tătar sau şef de trib amerindian, sau pur şi simplu din viaţa simplă a sărăntocilor din diferite epoci. E posibil? Poate să fie, de ce nu?

Bineînţes dacă am avea certitudinea că ele sunt fragmente din trecutul istoric al persoanei, şi nu contacte inconştiente ale psihicului acesteia cu alte lumi...

După ce-și golise stacana, Qur'șa dispăruse din nou sub masă. Cei trei bărbați din jurul mesei își băură la rîndul lor berea, dar mult mai tacticos – chiar și Amirani. Václav spuse la o vreme, ștergîndu-și mustața blondă, de spumă:

„De fapt, nu-i chiar atît de rea. Am băut, nu o dată, vin mult mai prost.” Ignatz îl susținu:

„Pe la noi, tot vin se bea. Am auzit că locuitorii țărilor dinspre Mare Norium beau bere. Pe acolo-i mai frig, nu cred să se facă struguri...”

„Se poate.” spuse Amirani, pierdut în amintiri. „La noi e rece pe munte, dar prin văi e cald, cresc struguri. Se bea vin – dar și bere. Dar mai ales spirt. Un rachiu care-ți arde gîtlejul și simți cum curge prin vene ca lava topită-a Araratului...”

La aceste vorbe, Václav se cutremură:

„Da, și italienii beau grappa, o obțin din struguri. Iar francezii beau cognac, făcut din vin – ei au mult vin! Mie nu mi-a plăcut niciodată, dar tatălui meu i-a plăcut mult cognacul; poate de aceea a și orbit...”

Flecăriră așa o bucată de vreme, ca oameni necunoscuți ajunși întîmplător la aceeași masă care vor să umple momentele de tăcere stînjenitoare. Poate, să se și cunoască mai bine. Amirani, după cele cîteva fraze, lăsase capul în piept, moțăind poate. Așa că cei doi regi vorbeau între ei, privindu-se totuși cu oarecare neîncredere. Tînărului prinț, Ignatz i se părea a fi un bătrîn caraghios cu mintea dusă – mai ales de cînd lunganul Ics îi părăsise. În schimb, lui Albieș, prințul i se părea un țîngău încrezut, cu cașul la gură. Îi venea cu greu să creadă că multe din minunile văzute de el în ultima vreme la Praha i se datorau. Sau i se vor datora...

La un moment dat, bătrînul crai observă că prințul nu mai e atent la discuție. Sprijinit într-un cot, se întorsese pe jumătate să privească spre un colț îndepărtat al încăperii. Acolo, la o masă, izbucnise o altercație: un tînăr vînjos, îmbrăcat în straie de cavaler, trimise, cu un pumn puternic și fulgerător, doi mușterii în perete. Aceștia se alăturară unui al treilea, care zăcea deja la picioarele peretelui. Totul pornise în momentul în care trei inși înșfăcaseră o femeie care trecea pe lîngă masă și o puseseră, în ciuda împotrivirii ei, în brațele a doi tovarăți ai lor. Acum, cu femeia în brațe, așezați la masă, cei doi nu îndrăzneau nici să

miște. Tînărul era înalt, puternic – și deasupra umărului se ițea mînerul unei săbii puternice de luptă. Străinul părea a fi tot atît de îndemînatic cu sabia ca și cu mîinile goale.

„Doamna dorește să stea la masă cu domnii?” întrebă bărbatul, cu un glas sonor, mustind de ironie. Eliberată din brațele chefliilor, femeia se ridică grăbită. Era o femeie vînjoasă, poate chiar destul de plină, cu părul blond închis la culoare, ca arama veche. Era îmbrăcată în straie simple, dar curate – deși acum ude de ploaie. În jurul trupului avea înfășurată o pelerină neașteptat de scumpă, nu atît datorită zorzoanelor, cît materialului fin, strălucitor, alb ca zibelina. Străinul îi oferi un braț vinjos și, înainte de-a o însoți, spuse celor doi chefli așezați, țepeni de frică:

„Dacă mai dau peste voi fără voia mea, boieri dumneavoastră, vă dau pe mîna portarului. Se pare că el știe ce să facă în astfel de cazuri...”

Cu femeia de braț, porni printre mese. Ajuns în mijlocul încăperii, se opri nehotărît. Pe urmă, văzînd pelerina și hainele ude ale femeii, porni spre vatra din spatele lui Amirani. Ajuns în dreptul mesei, se adresă celor care-o ocupau:

„Boieri dumneavoastră, fac rugare de căldură și-adăpost. Se pare că doamna a fost prinsă de ploaie...”

„Tu, nu?” întrebă neutru Václav. „Sunteți împreună?”

„Eu nu. Eu sunt de ceva vreme în crîșmă – stăteam colo, în colț. Jucam oarece joc de cărți cu tovarășii de masă. Se pare că în acest loc legile norocului lucră altfel. Am cîștigat totul, deși nu știu jocul! Mă întreb care va fi prețul...”

„Știi că este un preț pentru toate?” mîrîi vocea lui Amirani, nu neaparat o întrebare.

„Știu.” zise străinul nepăsător, așezînd-o pe femeie pe bancă, alături de Ignatz.

„Chiar și pentru focul din vatră!” mîrîi mai amenințător vocea celui cu chipul în umbră. Străinul privi spre uriaș cu atenție, dar, în continuare, nu păru deloc a fi speriat.

„Voi plăti cinstit prețul... dacă nu-i nerușinat.”

Femeia dădu să se ridice de pe bancă, dar bărbatul puse mîna liniștitor pe umărul ei, oprind-o. Avea mîna arsă de soare și vînt, cu urme subțiri și albe de foste răni și zgîrieturi, cu bătături puternice în palmă. Mînă de luptător.

Amiranii ridică încet capul, arătîndu-și chipul. Femeia se făcu mică pe bancă.

„Și cam care-ar fi un preț nerușinat?” mîrîi uriașul. „Cam cît-ai fi dispus să plătești?”

„Acum... o cană cu bere, că vin văd că n-au în gaura asta.” zîmbi vesel, dar nepăsător, străinul. Făcu un semn unui ospătar, dar acesta lăsă pe masă șase căni înainte să audă ordinul.

„Se pare că locul vostru este alături de noi.” se bucură Ignatz, mulțumit că nu era nevoie să se ajungă la ceartă. Trase o cană aproape și se adresă gruzinului: „Lasă-i, Prometeus, vezi și tu că-s de-ai noștri.”

„Văd.” zise Amirani cu un glas lugubru – dînd astfel străinului prilej să înțeleagă că așa era comportamentul lui obișnuit, nu că ar fi avut ceva cu el. „Vroiam doar să văd dacă puștiul ăsta se știe ține-n picioare.”

Acum străinul păru pus în încurcătură. Privea spre căni de parcă ar fi vrut să le numere pe degete, ca țăranii.

„E una-n plus? De ce?Aha, ne-a numărat greșit” constată el, văzînd ospătarul înapoindu-se în grabă de masă. Spre mirarea lui, acesta nu luă una din căni, ci mai lăsă una pe masă. „Hm...”

„Una-i a cățelului de sub masă” îl informă bătrînul crai. „E sub bancă, la picioarele doamnei. Îi place berea...”

Doamna luă cana și-o vîrî sub masă. Auzind un slurpăit de-acolo, se aplecă să vadă cum bea cățelul din cană. Cu un țipăt de groază, sări în picioare și se prăvăli pe spate. Noroc că îngerul ei păzitor era atent și avea reflexe bune. O ridică pe sus și-o puse la loc pe bancă, stropind-o cu bere rece pe față, în timp ce privea cu îndoială capul fioros al cîinelui care apăruse de sub bancă, lingînd berea vărsată de femeie.

„El e Qur'șa”, îl prezentă Ignatz.

„Aha. Iar eu sunt Radu. Mi se spune Negru...”

„Nu ești negru.” constată craiul. „Mie mi se spune Albieș, din neamul albilor.”

„Nici tu nu ești prea alb. Doar părul.” răspunse Radu. Era totuși smead la față, cu părul negru precum pana corbului. Purta barba deasă tăiată scurt și rotunjită, iar pletele erau scurtate deasupra umerilor. Fără barbă, probabil ar fi arătat mult mai tînăr.

„Ești destul de oacheș”, se amestecă în discuție Charles, privindu-l în față. Deși nu chiar blond, în comparație cu străinul părea mult mai deschis la păr și piele.

„Sunt. Părinții mei sunt mai deschiși la piele și păr – nu chiar ca tine, deși Ana, o soră, e blondă blondă. Iar mama era cam ca doamna...”

„Pe mine mă cheamă Lentzi” spuse femeia. Adică, Elena, deși mă numesc Marta. Așa-mi spune Rudl...” Nu explică cine este acest Rudl. Acum puteau vedea, mai ales după ce își dăduse jos pelerina, că era o femeie nu prea înaltă, destul de plină fără a fi grasă, cu fața rotundă plăcută, fără a fi chiar frumoasă, cu ochii albaștri ca un cer senin de vară. Nu părea să aibă mult peste 25 de ani. Hainele simple, de tîrgoveață, stăteau întinse pe formele ei. „Nici nu știu ce caut aici...”

„Atunci, acum ai ajuns?” o întrebă bătrînul. Îi plăcea vocea ei, de contraalto.

„Dimineața, după ce-a plecat Rudl, am stat și m-am gîndit la vizitatori. Știți, aseară-am avut niște oaspeți necunoscuți... cum își ziceau? Căutătorii, parcă... Da. Nu știu ce căutau. Dar au înțeles pictura mea, mi-au priceput și visul... Erau trei, doi egipțieni și un bătrîn. Foarte interesanți, și lui Rudl i-a plăcut de ei. A și amintit de Faustus, bătrînul, de mai multe ori...”

Cei trei de la masă se priviră uimiți. Deci, de aceea ieșiseră cei trei? Ca s-o trimită pe femeie?

„Cînd m-am dus să predau rufele spălate – știți, eu sunt spălătoreasă, locuiesc pe insulă – am trecut prin fața crîșmei, ca de obicei. Eu nu intru în crîșme, dar la întoarcere, se lăsase ceața și începuse ploaia, eram udă leoarcă. M-am oprit în primul intrînd, așteptînd să se oprească puțin ploaia – nici nu mai era departe pînă acasă – și să se mai risipească ceața. Nu-mi vedeam nici picioarele. Noroc că un om bun m-a invitat să intru.”

„Omul bun e cel de lîngă ușă?” întrebă ironic Charles.

Lentzi întoarse capul și privi spre Beranek.

„Poate, nu l-am văzut bine. Avea voce blîndă...”

„Statuia nu vorbește.” spuse morocănos Amirani. „N-are gură.”

„Domnia sa are dreptate, nici eu nu l-am auzit vorbind de cînd sunt aici.” zise și Radu. Ceilalți comeseni încuviințară, tăcuți.

„Tu de cît timp ești aici?” îl întrebă prințul.

„De cîteva ore... sau poate zile. Nu știu. Aici timpul parcă se scurge altfel... Cînd am intrat, eram băut. Recunosc, nu mi se întîmplă. Sluga mea m-a atras în jocul ăla blestemat și, ca să nu-mi pierd cizmele, a trebuit să golesc balerca. Ceva tare, parcă era rachiu. Acum, dacă mă gîndesc bine, era tot pe ploaie, ceață deasă s-o tai cu hangerul. Nu știu unde mi-am pierdut slujitorul, dar eu m-am trezit în crîșmă. Aici, cumva, m-am trezit din beție. Și, de atunci, beau bere și joc cărți... Aici nimeni nu doarme?”

„Tu de unde ești?” întrebă Václav. „Nu pari a fi din Praha. Nici boem, de fapt...”

„Nici nu sunt. Alt lucru pe care l-am observat aici este că toți vorbim aceiași limbă, indiferent ce neam am fi. La masa mea erau de tot felul – și germani, și boemi, și italieni, ba chiar și-un armean și doi unguri... Eu am ajuns în Praga acum trei zile... ăăă, nu are importanță.” dădu din mînă a lehamite. „Eram în drum spre Francia. Am auzit că francii sunt în război cu un neam de peste mări și vreau să-i văd cum se luptă. Se zice că oastea ungară are cam aceleași obiceiuri – mai ales de cînd au avut rege pe Carolu Robertu angevinul... Țara mea este deseori în luptă cu ungurii. Cum inglejii îi cam bat pe franțuzi, vreau să văd cum o fac. Mi-o prinde bine...”

„Și unde-i țara ta, Negrule?”

„Ni se spune valahi și țării i se spune „a Valahilor”. Noi ne spunem munteni, dar și rumâni. Tatăl meu e voievodul țării, Neculai îl cheamă. Mai am doi frați, cel mare, Vlaicu, va urma în tron. Așa că eu am plecat în lume, să învăț meseria armelor.”

„Nu s-ar zice că ți-e străină.” mîrîi Amirani.

„Nu mi-e. Locurile pe la noi sunt frumoase, de aceea sunt mulți care vor să le stăpînească. Învățăm a ne bate așa cum învățăm să mergem. Am fost în trei bătălii: cu tătarii, cu osmanlîii, la sud de Dunăre, și cu sîrbii – mai mult o încăierare. Numai cu ungurii nu m-am bătut, tata este în pace cu ei. Vlaicu e ostatec la Buda – în schimbul unor pămînturi românești tata a jurat vasalitate Coroanei. Cînd am trecut prin Buda, frate-miu era pe cale să se însoare c-o unguroaică papistașă...”

„Și de ce te-ai oprit la Praha?” întrebă Václav.

„Din cauza visului.”răspunse în locul lui femeia.

„Așa e.” zise Radu, privind-o uimit. „Dar de unde știi?”

„Îl am și eu, cînd pictez. L-au avut și cei trei Căutători. Acum eu așa cred: de-aceea ne-am întîlnit aici, din cauza visului. Toți l-am avut.” Ceilalți de la masă dădură tăcuți din cap.

„Mă întreb cine urmează să ni se alăture”, zise Ignatz, arătînd spre cana cu bere de pe masă. „De cîte ori se pune o cană în plus, apare cineva.”

Dar mult timp nu apăru nimeni. Ospătarul trecu să schimbe cănile goale – dar a șasea cupă rămase neatinsă în mijlocul mesei. Între timp se prezentară și ceilalți doi, prințul (care se numi Charles) și uriașul Amirani. În așteptare, călătorii se puseră pe taifas. Negru discuta mai ales cu Václav. Aflase că și acesta este prinț, moștenitor al regelui care era chiar Împărat al Apusului. Că stătuse mult timp la curtea Franței, atît la Paris cît și Amiens și Avignon, orașul Papilor, tatăl lui, Împăratul Jean, fiind înrudit cu toate familiile regale europene. Își împărtășiră visele, dorințele, experiențele. Poveștile prințului valah erau despre un tărîm parcă străin, atît de diferit de lumea occidentală pe care o știau ceilalți. Doar Amirani dădea uneori gînditor din cap, amintindu-și, poate, de lumea lui ancestrală a Caucazului. Iar Albieș, care altfel vorbea mai ales cu Lentzi, spuse la un moment dat:

„Negrule, lumea ta pare atît de asemănătoare crăiei mele, încît mă întreb dacă noi nu suntem, cumva, rude.

„Ne spui și nouă visul tău?” îl întrebă femeia pe prințul valah. Deși cu grijă și mai delicat, golea și ea stacanele cu bere care i se aduceau. „Se pare că fiecare vis are unele detalii care ne-ar putea ajuta în căutarea noastră.”

„Păi, să vă povestesc, deși nu-mi amintesc de el cu plăcere. L-am avut de mai multe ori – prima dată pe cînd eram copil. Mama abia murise și tata se hotărîse să se însoare din nou. El, ca întrega noastră familie, era papistaș. Tata și-a luat de nevastă fiica unui cneaz bulgar de la sud de Dunăre, pentru a face front comun împotriva otomanilor. Ea era drept-credincioasă, însă. Așa că tata a trecut și el la ortodoxie, luîndu-și numele de Neculai – pînă atunci numindu-se Alexandru. A adus vlădică și ne-a botezat și pe noi, copiii. Pe urmă s-a născut și fratele mai mic, Dan. Așa i-a împăcat și pe oamenii pămîntului, și ei erau drept-credincioși.

Atunci, cînd am fost botezat, în acea noapte, am avut prima dată visul. Se făcea că eram botezat din nou. Era întuneric, doar lumina pîlpîitoare a lumînărilor de jur împrejur, și o umbră mătăhăloasă – preotul. Nu-i vedeam fața. Iar apa din cristelniță era roșie, de la lumina lumînărilor – părea a fi sînge, nu apă. Era parcă și altfel, vîscoasă... Aș fi vrut să strig, dar eram scufundat în ea și-mi pătrundea în gură, înecîndu-mă.

Dar am fost scos și uscat cu ștergare albe. Pe ele rămîneau urme umede – galbene, vîscoase, ca de puroi. Am țipat și am alergat afară. Nu știu din ce, poate-o clădire, poate-o grotă... Afară era sfîrșitul zilei, soarele în apus colora în roșu tot cerul. Doar într-un loc, sus, era o pată de aceeași lumină galben-verzuie, ca urmele de pe ștergare. „Da, acolo e!” am auzit o voce. În fața mea era un grup de oameni, mai mult niște siluete, niște umbre.

„Cum ajungem acolo?” întrebă altă voce.

„Stăpînul Castelului ne va arăta drumul.” zise o voce de femeie.

„Atunci, să mergem. Avem toate comorile?”

„Acum, da. Acest copil a adus cupa.” spuse o voce răsunătoare.

„Jidovule, Cartea s-a-mplinit?” întrebă vocea de la început.

„Da. Stăpînul ne așteaptă-acolo.”

„Atunci, sprijiniți pămîntul și să mergem!”

Atunci am văzut grupul de umbre pornind. Mai mulți bărbați țineau în mîini un scut. Pe el, era așezat un bărbat fără picioare, un uriaș. Lîngă el era, în picioare, un alt uriaș, ținut cu brațele de cel olog. Avea un paloș în mînă. Deasupra lor se rotea un vultur. Iar eu nu știam ce să fac: să mă alătur lor sau nu? O voce sîsîi la urechile mele – și parcă era preotul: „Dacă întri în joc, nu vei mai avea scăpare. Nu e păcat? Avem o singură viață și ea trebuie trăită...” Dar o femeie din grup, o umbră înaltă și suplă – deseori m-am gîndit c-o fi fost mama, sau poate acea bunică a mea, Mărgărita, care și-a dat viața ca să distrugă o hoardă de nogai, mi-a șoptit: „Acum trebuie să decizi. Ne însoțești și atunci Tismana va dura în veac – sau nu, dar Tismana nu va fi.”

Am mai avut de cîteva ori visul. Glasul preotului era tot mai poruncitor, al fetei, tot mai rugător. Cînd m-am hotărît să pornesc spre Buda și spre Francia, alt vis. Eram într-o văgăună, la mijloc de codru. Ruine fumegînde și poiana plină de corpuri albe, ca mieii tăiați. Vocea preotului: „Vrei să pleci? Iată Tismana!” Glasul fetei, plin de lacrimi: „Dar Tismana va renaște. Depinde de tine!” Dimineața, tata, înzăuat, cu paloșul domnesc în mînă, în fruntea oștii domnești adunate în pripă. „Tătarii au lovit Tismana. Au ars-o, au înjughiat preoții și călugării. Să nu scape niciunul!” Dar eu aveam altă sarcină – am plecat în același ceas. Nu știu ce-au gîndit tata, curtenii, oamenii, că eu am fugit în ajunul luptei. Păcală, sluga ce mă însoțea, nu zicea nimic, numai mă privea pe sub sprîncenele încruntate.

Am ajuns la Buda. Vlaicu, fratele mai mare, participa la turniruri, se plimba de mînă cu logodnica, domnița Clara. Sosise veste despre victoria valahilor împotriva tătarilor... Eu am avut al treilea vis. Era un deal cu o cetate în vîrf și în ea ardea un foc de pucioasă. Glasul fetei: „Îl vezi? Acolo e! Nu-ți fie teamă, nu ești singur.” Dimineața, Păcală: „Stăpîne, au aflat de tine. Vor să te priponească, să te aibă zălog în tratativele cu Măria Sa, așa cum l-au avut pe Bărbat pe timpul lui Litovoi Bătrînul. Au pus iscoade pe drumul spre țară și spre Viana.” „Și noi ce facem?” „Noi plecăm spre Praga, c-am auzit că au muieri frumoase...” Cînd am ajuns pe malul Moldovei – de-i zic ei Vltava – am zărit dealul și cetatea și le-am recunoscut. I-am povestit lui Păcală despre visul meu, dar el m-a luat în rîs. A găsit locuri la hanul de lîngă vad – dar pe urmă m-a înșelat, îmbătîndu-mă, să mă țină departe de pericole. Acum nu știu unde e... Sper să-l revăd.”

Ceilalți ascultaseră cu atenție lunga poveste a prințului valah. Lentzi spuse:

„Eu n-am niciun vis. Doar cînd pictez, mă scufund într-o lume a mea, ca într-un vis, ca-ntr-o apă... Atunci văd și eu Cetatea – care știu că este Hradul. Așa cum o văd de la fereastra odăii mele. Văd stricăciunea care colcăie în el.”

„Am avut și eu visul.” spuse Charles. „Mereu același vis.”

„Eu nu am visat cetatea, totuși.” zise Ignatz. Amirani dădu și el din cap, a negație. „Oare acest al șaselea, care trebuie să vină, o fi visat ceva?”

„Vom vedea.” zise prințul. „Să vedem ce știm, pînă acum. Răul e în Hrad, unul.” – îndoi un deget. „Doi: ne trebuiesc comorile. Încă nu știm care – una-i-o cupă. Trei: ne trebuie un

jidov, un olog și-un uriaș.”

„Ologul este”, zise Radu. „Este portarul de la ușă. Și uriașul – cred că am recunoscut umbra lui Amirani. Ne trebuie însă un vultur...”

„Qur’șa” mîrîi Amirani. Radu și femeia îl priviră uimiți – dar ceilalți doi încuviințară. Noii sosiți nu-l văzuseră zburînd. „Așa, deci voi putea ieși!” se lumină uriașul la față. „Nu m-am gîndit la această posibilitate. Da, dacă nu ating pămîntul, nu mă scufund. Cred...” redeveni el morocănos.

„Dar cum-îl facem pe Beranek să vină cu noi?” întrebă neîncrezător Ignatz.

„Cred că știu eu.” răspunse valahul. Se ridică și porni spre intrare, cu stacana cu bere în mînă. Ajuns în fața trupului mătăhălos al portarului, îl privi zîmbind de sus pînă jos și-i întinse cana cu bere. Acesta luă cana, o duse la buzele desenate pe față și, cumva, o goli, apoi întinse cana înapoi.

„Ai avut și tu visul?” îl întrebă Radu, luînd cana. Colosul nu-i răspunse, dar pe față trecu fulgerător o rază de lumină. „Mă întreb: cîți alții din crîșmă au avut acest vis? Și dacă ni se vor alătura cu toții...”

Colosul nu răspunse, ci se întoarse fulgerător cu scaunul rotativ, apucînd din zbor un mușteriu care tocmai dăduse buzna în crîșmă. Cu o mînă deschise ușa, cu cealaltă-l catapultă în ceața deasă de-afară.

„Așa cum ziceam, se pare că nu au toți dreptul de-a intra în crîșmă. Pe ce criterii îi alegi?” nu se lăsă prințul Negru. Dar colosul îl privea în față, tăcut, fără expresie. Lumina din ochi nu era, totuși, deloc tîmpă. „Meștere Beranek, dacă așa te numești, trebuie să știu dacă mă înțelegi, dacă poți vorbi. Femeia Lentzi zice că tu ai chemat-o-năuntru...” Capul aproape rotund al colosului aducea mai degrabă a ou. Lipseau nasul, urechile, arcadele, pomeții – iar gura era mai curînd o dungă, parcă desenată. Doar ochii aveau o formă aproape umană, deși lipsiți de gene. Pleoapele coborau cînd și cînd, acoperind lumina pupilelor negre. Era îmbrăcat în haine simple: o vestă din postav verde-maroniu bine întinsă pe formele musculoase, coborînd pînă pe scaunul pe care era așezat, strînsă la mijloc cu o curea lată, din piele. Evident, lipsind picioarele, nu se vedea nici dacă matahala era îmbrăcată cu pantaloni. Brațele, ca și pieptul și fața, aveau o culoare arămie, parcă arsă de soare – culoarea lutului roșiatic, își zise Radu.

„Să nu crezi că te întreb din curiozitate.” insistă Radu. „Dar te-am văzut în visul meu. Ne ajutai în bătălie. Și vreau să știu dacă asta se va întîmpla aidoma.”

Portarul nu răspunse nici acum, se mulțumi să întoarcă din cap, privind spre vatră și cei așezați în jurul mesei. Văzînd că nu poate scoate nimic de la el, Radu porni spre locul lui. Din spate, auzi o voce șoptind:

„Nu sunteți toți. Dacă ea lipsește, nu veți reuși nimic!”

Valahul se răsuci cu viteza șarpelui – dar portarul era ocupat, aruncînd un alt mușteriu în ceața de-afară.

20

(în care vorbim despre comori)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Pe ce mă bazez, totuşi, atunci cînd consider că acest deja-vue ar putea fi real? Pe povestea unui prieten. Îmi povestea el, odată, o întîmplare pe care nu şi-o putea explica. Ajunsese el, ca refugiat politic, în Austria. Lagărul fiind nu departe de Viena, işi petrecea mai tot timpul acolo. Desigur, erau şi multe oferte de muncă la negru, aşa că începuse să interacţioneze cu localnicii. Dar, începuse să-şi dea seama că se simţea ca acasă: cunoştea locurile, învăţase limba extrem de repede – practic, peste noapte, deşi într-un dialect cumva diferit, arhaic. Începuse să-şi dea seama că unele locuri – pe care nu le văzuse în viaţa lui! – erau, cumva, diferite, transformate. Pînă ce a dat peste o gravură de epocă şi a recunoscut locul familiar. Era un mic sătuc, de prin secolul al doisprezecelea, în Styria, nu prea departe spre sud de Viena. Spre surprinderea lui, acum îşi amintea că Vienea nu avea rege, ci duce – un anume Liutpolt.!

Cum a rămas cu prietenul meu? Nicicum. A emigrat în State, s-a pocăit alături de nevastă, baptistă, şi a uitat de întîmplarea

din tinereţe. Ca un făcut, n-a mai revizitat niciodată Austria. Simţea un fel de jenă la gîndul de-a mai trece pe-acolo.

Deci, da, cred că există universuri paralele! Cu un astfel de posibil univers vii în contact în ceea ce-ţi povestec aici.

Întors la locul lui, Radu Negru povesti celorlalți ce nu se întîmplase la ușă, în „convorbirea” lui cu portarul.

„Deci, pînă la urmă nu te-ai lămurit.” constată Charles. „Nu știm dacă vorbește sau nu...”

„Nu. Nu știu dacă ultimele cuvinte auzite aparțineau lui sau altuia. Poate era parte dintr-o discuție, de la una din mesele din preajmă – după cum vedeți, acolo mai toate sunt ocupate. Și totuși... Vocea era clară, deși în șoaptă. Nu știu ce să zic...”

Spălătoreasa spuse:

„La cine s-o fi referit? Despre care „ea” este vorba? Cine mai lipsește? Deocamdată, eu sunt singura femeie în grupul vostru.”

„Al nostru, iubită Lentzi.” zise Ignatz. „Mai e și egipțianca pe care zici ca-i întîlnit-o, Leia.”

„Ah, da. Oare se va întoarce?”

„Cînd vor găsi ceea ce caută” spuse Charles. „Nu cred că tu erai singura destinație, s-ar fi întors cu tine.

„Nu am vorbit încă despre comorile din visul meu. Se pare că sunt importante, dacă vrem să ajungem la capătul căutării.”

„Da, m-am gîndit și eu la asta” zise Chales. „Se pare că avem nevoie de „toate comorile”. Încă nu știm care sunt, cîte sunt, cine le are... Dar am o bănuială: fiecare dintre Căutători ar trebui să vină cu o „comoară”.”

„Nu știu să am vreuna.” zise Radu. Vlahii nu sunt bogați, nici chiar voievozii – eu, fugit și pe drumuri, nici atît. Comorile noastre se duc pe arme, pe cai, pe oști, pe cetăți... Ți-am spus, suntem des călcați de vecini. În scurtul răgaz între două lupte, facem negoț cu vecinii, mai ales cu cetățile saxone de la nord, sau cu cele bulgare de la Dunăre, cu sare, vite, piei, grîne, lemn... Dar visteria e goală.”

„Nu cred că visul se referă la astfel de comori. Care-i cel mai prețios lucru pe care-l ai?

„Sabia.” zise prințul fără șovăială. Cu o mișcare rapidă și mlădioasă, scoase sabia din teaca prinsă în bandulieră pe

spate. Lama era lungă, mai bine de-un metru, cu două tăișuri și vîrf ascuțit de cel puțin o palmă de voinic, ascuțită brici. Lumina făcea ca pe suprafața ei să joace fulgere strălucitoare. Se termina într-o gardă din oțel aurit, închipuind doi balauri încolăciți, cu capetele opuse întoarse spre pomet. Mînerul era lung, pentru două mîini, dar simplu, din fîșii de piele înfășurate strîns, lucioase de atîta folosire, pătate de sudoare și, poate, sînge. Pometul era și el simplu: o bilă de metal aurit, în formă de măr, cu striații elicoidale.

„Da, frumoasă armă.” spuse Amirani, fără a mîrîi de data asta. „Pot s-o țin și eu în mînă?”

Fără o vorbă, Radu întoarse arma, prinzînd-o de vîrf, și i-o întinse peste masă, cu pometul înainte. Uriașul strînse mînerul și cîntări sabia tăcut în palmă. Apoi începu s-o rotească ușor, din ce în ce mai repede, tăind aerul în diagonale. Sabia deveni un cerc luminos și, cumva, începu să cînte, datorită șuieratului și vibrației. Apoi se opri brusc.

„Da.” spuse din nou Amirani, cu voce limpede, „asta este o armă! O adevărată comoară! În viața mea de mii de ani, am mai ținut o singură dată o sabie asemănătoare în mînă. Eu o făcusem! Puteam tăia trunchiuri de copaci de-a curmezișul și o stîncă felii, ca pe-un caș! Cu ea am tăiat stîlpul de fier al Dușmanului. Dar s-a zdrobit cînd am lovit Creatorul...” Se răsuci fulgerător și un arc de lumină lovi lanțul gros din vatră. Lama sabiei trecu prin zale ca prin unt. Lanțul se prăvăli zornăind în vatră, dar înainte să atingă tăciunii, lama reveni și tăie ultima verigă. Amirani prinse zaua din zbor și o strînse în pumnul stîng. Apoi privi lung lama sabiei, o sărută și o duse la frunte.

„Cu această sabie m-aș încumeta să zdrobesc Piatra! Dacă voi ajunge la ea...”

Puse arma pe masă și o lovi ușurel într-o parte. Sabia se roti încet. Cînd ajunse cu mînerul spre Radu, acesta o prinse și, cu aceeași mișcare fluidă, o băgă în teacă.

„Cînd vom porni spre Piatră, ți-o voi da. Nu că mi-ar șovăi mîna, dar îți recunosc puterea și destoinicia. Piatra trebuie tăiată dintr-o lovitură, ca un șarpe veninos, altfel...”

Uriașul acceptă omagiul războinicului, plecîndu-și capul. Se așeză la locul lui și desfăcu palma. În ea, lucea veriga de oțel, păstrînd încă o nuanță de fier înroșit. Sub presiunea strînsorii, căpătase dimensiunea unui inel. Amirani îl puse pe degetul mic, unde-și găsi locul menit, parcă.

„Acesta este singurul lanț de rob pe care îl voi mai purta vreodată!” spuse, cu voce sumbră, dar hotărîtă. Mîrîitul Q’urșei îl susținu, de sub masă. „De-o fi nevoie să mă iau de piept cu Dușmanul, cu Demiurgul, sau cu Marele Zeu Însuși!”

„Mai bine să nu hulim.” zise împăciuitor Václav. „Vom înfrunta ce ne va da Dumnezeu cu umilință față de El. Da, arma-i o comoară! Pe unde am umblat, n-am văzut așa ceva: nici la germani, nici la francezi, nici la italieni. Priceput popor cel care știe să făurească o asemenea sculă!”

„Din păcate, nu a fost făcută de valahi. O am de la bunicul, care-a cucerit-o în lupta cu craiul angevin. Cavalerul o avea ca dar de la rege, care și el o avea dar de la un prinț tătar, moștenire de la un strămoș care cucerise Damascul. Cică acolo trăiau cei mai vestiți fauri de săbii. Se zice că-și căleau lama în sînge, de aceea sunt atît de suple și fac apele pe lamă, și pot tăia pana în zbor... Nu știu cît adevăr este în această poveste, dar mi-am încercat și eu tăișul lamei: am aruncat o pană într-un pîrîu și am pus sabia în calea penei. Și pana s-a tăiat în două, numai din presiunea șuvoiului! Dar să știți, boieri dumneavoastră, că arma nu e totul: mai important este cine o ține în mînă. Căci acel cavaler angevin care o mînuia a fost doborît de un valah înarmat cu o simplă bîtă de corn!”

„Deci,” trase concluzia Ignatz, „avem una din comori. Care-or fi celelalte?”

„Una va fi o cupă.” zise Lentzi. „O va aduce... copilul? Eu nu am nicio comoară. Rudl a încercat să mă dăruiască cu tot felul de giuvaeruri, dar nu am vrut să primesc. Știam că mă iubește, dar nu voiam să par a fi o curtezană. Mai curînd sau mai tîrziu, se va afla și la Curte de legătura noastră, nu vreau să-i fac mai mult rău... Dar am această pelerină. Știu că Rudl o consideră foarte scumpă, a primit-o-n dar nu mai știu de unde și zicea să și-o facă hlamidă imperială. A venit însă aseară la mine pe ploaie și o îmbrăcase. Cînd a plecat, mi-a lăsat-o mie. Altceva eu nu am.” încheie ea.

Călătorii priviră pelerina. Într-adevăr, era amplă, dintr-un material nemaivăzut. Bănuiau că este o țesătură așa cum fac cei din Chitai, din satin. Nu era împodobită cu fireturi și cusături

din fir de aur, așa cum se obișnuiește, nici nu avea margini din blană rară, la mîneci, guler și poale – dar altfel, putea fi, într-adevăr, o hlamidă regală.

„Nu știu la ce ne poate folosi," spuse Václav „dar s-o considerăm una din comori. Mai are cineva ceva?" Văzînd că ceilalți nu spun nimic, se hotărî: „Am și eu ceva..." Își desfăcu tunica și lăsă să se vadă centura care era prinsă pe dedesubt. Centura era simplă, din piele – dar avea o cataramă cum nu prea văzuseră. Era destul de mare, din aur ciocănit. Înfățișa două turnuri hexagonale de cetate, cu o poartă între ele. Turnul porții avea două balconașe laterale, pe fiecare stînd cîte un personaj, unul masculin și altul feminin. Poarta era din email albastru, care contrasta puternic cu aurul galben al restului paftalei.

„De ce-o ții pe sub tunică?" se miră Ignatz.

„Am venit în Boemia împotriva dorinței tatălui meu. El m-a luat de aici la curtea Franciei de teamă să nu-i iau locul. Are nevoie de banii care se adună de-aici, din ei își plătește cheltuielile Curții. Cînd am mai crescut, ca să nu mă întorc acasă, m-a trimis în Italia, să particip la războaiele de acolo. Pe mama, care-mi stătuse alături în anii în care am fost regent, a închis-o la o mînăstire. Dar mi-am zis că e păcat să-mi irosesc tinerețea pe alte meleauguri și m-am întors în Boemia, trecînd și pe la mama. Ea mi-a dat paftaua. Este un vechi obiect care a aparținut regilor boemi, și a ajuns la ea ca ultimă descendentă a lor. Mi-a zis să am grijă de ea, că-mi va aduce noroc. Mi-a fost teamă să o vadă oamenii, sunt vremuri nesigure și eu n-am putere, nici oaste. De aceea am purtat-o pe sub tunică."

„Păi, atunci poart-o tot acolo." spuse Radu. „Nu știm încă la ce poate fi folosită, dar poate vom afla. Deocamdată, rămîne la tine."

„Acum, dacă suntem mai mulți, o pot purta la vedere." spuse totuși prințul.

„O poți." recunoscu prințul valah. „Dar de ce i-am ispiti pe bieții oameni? Nu vreau să iau nimănui viața, chiar dacă e supus lăcomiei. Oamenii sunt slabi..." Amirani îl privi într-un fel ciudat, dar nu comentă. Un ospătar lăsă pe masă o grămadă de stacane, luîndu-le pe cele golite între timp.

„Ce se întîmplă?" se scărpină Ignatz în creștet. „Ni se alătură patru tovarăși? Cine să fie? Poate Zivnir și egipțieni, iar una din căni ar fi a portarului?"

Se dovedi că nu ghicise. Pe ușă intrară patru siluete învelite în pelerine ude. Cînd le lepădară, se văzu că doi din ei erau cei plecați mai demult: Eroul și soldățoiul vorbăreț. Se mai afla cu ei o femeie înaltă și subțire și-un bărbat la fel de slab, mai înalt decît cei doi. Q'urșa ieși de sub bancă și fîlfîi pe sub grinzi, într-un zbor de bun venit zglobiu. Cei patru porniră spre masă.

Albieș îi luă pe rînd în brațe, chiar și pe necunoscuți, de parcă era evreul din poveste întîmpinîndu-și fiul rătăcitor. Probabil, dacă ar fi avut viței grași, ar fi tăiat cîte unul pentru fiecare. Eroul spuse:

„Dînsa e Thétka. Adică, Anežka. De fapt, Domnișoara XF..."

„Nu te poți hotărî? întrebă Václav.

„Cam greu. Nici ea nu știe prea bine cine e. Pentru mine e pur și simplu Femeia. Cea pe care n-am întîlnit-o pe Tărîmul... Craiului..."

„Ignatz." se prezentă bătrînul.

„Așa. Și... Ziv... Ics...?"

„Faustus." îl ajută din nou Albieș. „El nu-i aici..."

„Pe bravul soldat Josef Švejk îl cunoașteți. Acesta este Ibrahim, evreu din Tortossa. Asta-i pe undeva pe la sarazinii din Espagna..."

Cei cinci din jurul mesei – și Q'urșa de sub bancă – se prezentară la rîndul lor. Cel mai surprins fu Charles, aflînd că Anežka este una din surorile bunicului mamei sale, dar și Eroul, aflînd că războinicul cel bărbos, cu părul negru, este un voievod din istoria cam nebuloasă a neamului său.

„Păi, tu nu ești american?" se miră Švejk.

„Ba da. Cetățean american. Dar am emigrat din România. Din fosta țară a valahilor."

„Ce înseamnă să emigrezi?" întrebară cei din jurul mesei.

„Cînd te duci să trăiești în altă țară."

„Asta o fac mai toți oamenii liberi." îl contrazise Ibrahim. „Mai puțin robii și șerbii."

„Nu pe vremea mea, în viitor." răspunse Eroul. „Fiecare om aparține, în general, unei singure țări și nu se poate muta de colo-colo, după cum îi trece prin cap."

„E clar, ca iobagii." înțelese Václav.

„Ba de loc.” se împotrivi Eroul. „Suntem liberi!”

„Cum sunteți liberi, dacă nu puteți trăi unde vreți?”

„E mai complicat. Putem trăi unde vrem – dar pe cuprinsul țării căreia îi aparținem. Unele regimuri se împotrivesc plecării populației. Uneori îi și împușcă, cînd vor să treacă peste graniță.”

„Graniță? Ce-i aia graniță?” întrebă Švejk .

„Locul dintre două țări. Știți: garduri de sîrmă ghimpată, pămînt arat, soldați...”

„Aha, zise lămurit Švejk. „Front.”

Eroul renunță să-l mai contrazică.

„Și unde mergeți cînd reușiți să evadați? La inamic? Asta nu e trădare?” nu se lăsă Švejk, care avea experiența unui front.

„Păi, nu-s inamici. Unde vrem. Unde suntem primiți.” se corectă. „Nu toate țările ne primesc.”

„Asta–i o tîmpenie!” se împotrivi Ignatz. „Cum să mă împotrivesc eu dacă cineva vrea să trăiască în crăiia mea? Bogăția unei țări sunt locuitorii ei. Doar dacă nu e vreun criminal.” se răzgîndi.

„Sunt mulți criminali pe vremea ta?” verifică Lentzi, adresîndu-se Eroului.

„Mmm, nu mai mulți ca-n alte vremuri. Poate. Sunt mai mulți oameni. Atît de mulți, că unele țări nu au cu ce să-i hrănească. Și atunci vor să fugă acolo unde-i de mîncare – iar ăia de-acolo nu vor guri în plus...”

„Asta înseamnă că Dușmanul a pus mîna pe Lume?” trase o concluzie neașteptată Thétka, ascultînd schimbul de păreri. „N-am auzit niciodată de așa ceva, nici măcar pe timpul cînd neamurile din sălbăticie migrau spre cele civilizate. Și poporul lui Czech a migrat din lipsă de hrană, sub preseiunea altor popoare, dar nimeni nu oprea un singur călător să meargă unde vroia el...”

„Mda, curioase vremuri.” zise și Radu. „Pe tătari, pe turci îi aduce mai ales foamea de bogății și de pămînt.”

„Cu războaiele din Francia și Italia, e greu.” zise și Charles. „Oamenii mor de foame, sau fug spre alte zări. Uneori se vînd ca iobagi pe acolo, să aibă ce mînca...”

„Ei, să nu credeți că pe vremea mea se moare de foame.” mai încercă o dată Eroul să-i lămurească. „Cei mai mulți pleacă pentru a fi fericiți. Ei cred că pentru a fi fericiți, trebuie să fie bogați. Și atunci fug în țări bogate. Unele țări nu le dau voie să fie prea bogați...”

„De ce nu le dă? Dacă pot să fie...”

„Păi, asta e. Unele țări sunt sărace și oamenii nu pot fi prea bogați. Nici nu-i prea lasă regimul...”

„Ce-i acela regim?”

„Păi, să zicem, crăiia.” încercă să-l lămurească pe Ignatz. „Stăpînirea.”

„Asta o pot înțege. De obicei nu este de ajuns pentru toți, e normal unii să fie mai bogați ca alți.”

„Știți ce, nu cred că am chef să fac educație politică cu voi!” îi sări țandăra Eroului.

„Valahii nu pleacă de acasă. Nu-și părăsesc nici satele – decît atunci cînd se trag la munte din calea năvălitorilor. E drept, neamul meu a descălecat de peste munte. Noi suntem neam de nomazi, cumani, de aceea nu avem statornicia valahilor.”

„De aceea ai plecat prin lume?” il întrebă Thétka.

„Dar eu n-am plecat. Am o sarcină pe care trebuie s-o duc la capăt. Și mai am de adunat învățătură care va ajuta poporului meu. Dac-oi mai fi în viață la sfîrșit, mă voi întoarce acasă!”

„Te vei întoarce.” îi spuse Eroul. „Vei fi tatăl marelui Mircea, voievodul valahilor!”

„Deci, voi fi cunoscut datorită fiului meu. E bine de știut și asta...”

„Nu, românii te vor cunoaște și pe tine. Radu Întîiul cel Negru. Nepotul lui Basarabă, fiul lui Neculai Alexandru, fratele lui Vladislav Vlaicu, tatăl lui Mircea Basarab... Ctitor de mînăstiri și biserici, dar mai ales al Tismanei...”

„Ai auzit, prințe?” spuse Václav. „Vei construi totuși acea Tismană din vis!”

„Da, dacă mă voi întoarce acasă. Și ce importanță mai are, dacă viitorul va fi atît de negru pentru neamul meu?”

„N-are importanță că va fi negru? E departe, în viitor. Poate nici nu va mai fi așa, dacă distrugem – sau nu distrugem - Dușmanul.”

„Merită să-l distrugem?” mîrîi Amirani. „Dacă ăsta este viitorul, mai bine lipsă!”

„Întotdeauna a fost mai bine și mai rău.” zise Thétka. „Uneori atît de rău, încît s-a crezut că venise sfîrșitul lumii. dar

întotdeauna a existat speranța că va fi mai bine. Dacă Piatra naște Antihristul, nu va mai fi nicio speranță!”

„Da. Poate că-i atît de rău, dintotdeauna și mereu, în trecut, acum și-n viitor, tocmai datorită Pietrei între noi. Poate, dac-o distrugem, această corupție va dispare.”

Își povestiră visele, căutările, elementele descoperite între timp. Discutară și despre comori. Charles le arătă paftaua. Deodată, Švejk spuse:

„Dacă mă uit bine, asta este Zlata Brana – Poarta de Aur. O vei construi la Catedrala din Hrad. Cea în dosul cătreia spuneți că se află Piatra.”

La aceste cuvinte, atît Eroul cît și Ignatz dădură din cap, recunoscînd și ei poarta. Eroul însă zise:

„Mie mi-e cunoscută această pafta. Este una din comorile românilor. A fost descoperită într-un mormînt din Curtea de Argeș, unii zic că a aparținut lui Basarab, alții, lui Radu. Din cîte-mi amintesc, în fața porții era ceva... parc-o lebădă...”

„Asta cumva?” intrebă Albieș, scoțînd de sub caftan un lănțug de care atîrna un medalion din argint. Înfățișa o lebădă cu față de femeie. Privită mai atent, femeia semăna destul de mult cu Anežka. „Este un medalion moștenit de la mama. L-am dăruit soției – dar, la moartea ei, l-am luat înapoi. Am vrut să-l dau lui Boldur, dar am uitat...”

„Deci, o altă comoară.” zise Václav. „Fiecare din noi are una, se pare. Mă întreb: ce aveți voi?” se adresă el celorlalți trei.

„Eu nu am decît asta.” zise Thétka, scoțînd de sub pelerină o punguliță frumos împodobită cu niște cusături fine în forme geometrice simple, cu fir colorat. „E punga mea de medicamente – de ierburi. O am de la Tata Czech. Mie mi-a dat punga, surorii mele Libuše i-a dat un sceptru... Dacă mă uit bine, femeia asta din medalion nu seamănă cu mine, ci mai mult cu Libuše. Numele ei, în vechea limbă, chiar asta însemna: lebădă.”

Soldatul și evreul dădură neputincioși din umeri. Švejk spuse:

„Eu nu am avut niciodată nimic. Doar pipa... Să vedeți, odată...”

„Șvejk!” îl tăie Thétka, încruntată. Soldățoiul își trase capul între umeri, uitînd de poveste.

„Singura mea avere este călimara și penele, zise și Ibrahim, scoțînd din brîul lat, alb, o călimară din cositor. „O am de la meșterul pietrar pe care ni l-a dat regele Ottakar, cel care m-a ajutat să construiesc hanul... Mă rog, crîșma. Am numit-o „Crîșma pentru toate timpurile”, sau „Hanul de la răscrucea vremurilor”, menindu-i rolul pe care avea să-l aibă în Căutare. Ar mai fi... brîul. Averea dreptcredincioșilor e turbanul. Aici nu-l port, s-ar uita lumea ca la ăia la mine – așa că l-am transformat în brîu.” clipi el vesel din ochi.

„Vom vedea” spuse Thétka. „Deocamdată, tu ai construit crîșma – poate asta e comoara ta. Fără ea nu puteam începe căutarea – sau nu o puteam duce la bun sfîrșit. Dacă va mai fi și altceva, vom vedea. Nici tu nu te amărî.” îi spuse lui Švejk. „Poate ai o comoară, nu știm de ea, poate nici tu nu știi. Dacă e nevoie de ea, ne va ajuta Mama și Marele Zeu să dăm de ea.”

„Dacă mă uit bine, călimara asta de cositor seamănă cu acea cupă văzută de mine în vis”, zise Radu. „Nu înțeleg totuși de ce o adusese un copil. Și i s-a zis, totuși, cupă, nu călimară....”

„Cum zic, vom vedea.” zise Anežka.

„Pe pafta este un semn”, zise Amirani, care o privea de aproape.

„E de la o sabie” explică prințul. „Mi-a salvat viața, într-o bătălie în Italia. Era să fiu luat prizonier, sau ucis... Noroc că lovitura s-a oprit în ea.”

„Oricum, este un semn” spuse Radu. „Poate ar fi bine să căutăm acolo, dacă s-a construit Poarta de Aur. O fi ceva ascuns...”

„Sau, poate, Václav, cînd va construi Poarta, va ascunde ceva acolo” zise Thétka. „Știu că pare aiurea, dar timpul ăsta e foarte relativ aici...”

„Cine mai știe?” zise Švejk, gînditor. „Știu că, odată, cînd m-am dus să vizitez Catedrala...”

„Švejk-ule, nu e timp de povești!” se rățoi din nou la el Femeia.

„Stai, stai, e important! Deci, am vizitat Catedrala și am putut vedea și Tezaurul. Ăsta nu se poate vedea prea des, o singură dată pe an. Camera tezaurului este chiar acolo, sub Poarta de Aur!”

„Hm... Ce mai știi despre tezaur?” întrebă Václav.

„Păi, nu prea multe. Nu mă prea interesează istoria – îmi

sunt de-ajuns istoriile mele... Cică tezaurul a fost pornit de... tine, rege Karel. O vreme a stat la Krivoklat, a mai fost și pe la husiți, apoi la Vienna... Era adus la Praha cînd avea loc o încoronare. Pe urmă a fost adus definitiv la Praha. O dată pe an este arătat locuitorilor. Camera tezaurului este încuiat cu șapte încuietori, cele șapte chei date la șapte persoane. Trebuie să fie toate șapte ca să se poată descuia... Nimeni nu poate sparge ușa și zidul, să intre acolo. Așa se zice, cel puțin..."

„Și mai ții minte ce-ai văzut?"

„Nu prea. O coroană, un sceptru, un glob, o hlamidă, o cupă, o cutie, inele... nu mai știu. Parcă o pungă împodobită cu perle... Nu am fost atent. Ieșisem dimineața dintr-o crîșmă și eram cu pan Mladin Šreben din Karlín, mai schimbam o vorbă..."

„Deci, nu știi cîte erau, nici ce anume. Unele din ele se pare că le avem. Era și o sabie?"

„Nu, pe aia aș fi ținut-o minte. Nici paftaua"

„Bun, asta e, deocamdată. Mai știm că ne lipsește o femeie – dacă nu cumva portarul se referea la Anežka.."

„Și că Beranek trebuie să vină cu noi."

„Care Beranek?" se miră Švejk .

„Păi, portarul. Nu așa ai spus că-l cheamă?"

„Nuuu, așa i-am zis eu. Îmi mintește de Beranek, măcelarul din Louny, un cunoscut de-al meu. Știți..."

„Švejk!"

„Cum l-o fi chemînd." acceptă Václav. „Ne mai trebuie un scut, destul de mare să-i putem duce pe portar și pe Amirani. Deci, cineva va trebui să vină cu un scut."

„Nu vă uitați la mine" zise Eroul, singurul care nu adusese nimic la Comoara comună. „Nu am de unde face rost de un scut. Nici eu nu am avut niciodată nimic. Cu emigrarea mea... La noi nici nu se pune prea mult preț pe... comori. Am avut cîteva tablouri pictate de mine – nu prea valoroase. Un computer, o mașină... Rahaturi. Nu, n-am decît ce am pe mine... Adică, aveam alunele." își aminti el.

„Ce alune?"

„Tu știi." se adresă grăsanul lui Albieș. „Cele pe care mi le-a dat Zivnir. În Joc nu le-am folosit, așa că le-am luat cu mine. Zivnir mi-a zis că voi avea nevoie de ele, poate chiar în lupta cu Dușmanul din acest tărîm. Cum de-am uitat?"

„Și acum unde le ai?" întrebă Václav.

„Păi, în dulap. În camera panei Helena. Cînd am plecat, nu mă așteptam s-ajung aici..."

„Mda. Poate trebuie să te întorci acolo, să le aduci." zise Lentzi.

„Numai să pot. Se pare că nu ne mai putem întoarce dincolo de un anumit moment – cam cu 70 de ani înainte de vremea Helenei."

„Pînă nu încerci, nu știi." spuse Thétka.

„Nici nu știm dacă avem nevoie de acele alune." spuse Radu. „Josef nu a văzut alune în tezaur deci, nu se știe dacă avem nevoie de ele. Să vedem mai curînd de unde facem rost de coroană, de sceptru și de orb... Și de cupă. Trebuie să apară un copil cu ea."

„Mă hotărîsem să nu vă spun, credeam că nu e important." spuse Lentzi încurcată. „Totuși, poate mă înșel, poate că-i important. Nu e chiar un vis, dar uneori, cînd pictam, mă vedeam și altfel. Pe mine mă cheamă Marta, dar, cum v-am spus, Rudl îmi spune Lentzi. Asta vine de la Lentzl, așa dezmiardă austriecii fetițele care se numesc Helena. Și eu mă visam a fi o Helena – dar una bătrînă. Și Praha era altfel. Țin minte că odată m-am speriat de o trăsură care mergea singură, fără cai... Erau mult mai multe case, și Hradul era puțin diferit. Să aibă acest vis vreun rol în căutarea noastră?"

„Cred că da." zise Thétka. „Mama Glie are grijă de visele noastre, totul este să le știm înțelege. Deci, tu trebuie să mergi în acel timp din viitor, unde se găsesc acele alune. Alunele trebuie să fie un dar al Gliei, chiar dacă vin din alt tărîm."

„Atunci, trebuie să plecăm împreună." zise Eroul. „Eu știu unde am pitit alunele. Oricum, parcă m-am săturat deja de atîta bere și aer îmbîcsit cu fum. Mai bine afară..."

„Eu nu m-am săturat." zîmbi Švejk , golind stacana. „Tu nu vrei să mergi cu ei?" o întrebă nevinovat pe Anežka. Se vedea că avea chef să mai povestească una din aventurile sale.

„Mă duc eu." se oferi Ignatz. De cînd aflase că vecina lui de bancă s-ar putea să fie pana Helena, nu mai avea astîmpăr. Ce noroc! Simțise el că e ceva deosebit cu această femeie. Dar e atît de tînără... Pentru prima dată în viață îi părea cu adevărat rău că îmbătrînise.

Švejk profită de discuție pentru a goli cana lui Lentzi, după ce o golise și pe-a Eroului. Acum privea profticios spre cea a evreului. Ibrahim și-o luă posesiv în mînă și sorbi liniștit din ea.

„Tu nu te duci?” îl întrebă soldatul.

„Nu.” zise evreul liniștit. „Acum beau.”

„Parcă voi, musulmanii, nu aveți voie.” se încruntă Švejk la el.

„Ai dreptate, musulmanii n-au voie. Dar eu, dacă n-am turban, nu sunt muslim.

„Și ăla ce e? Nu-i turban?” întrebă Švejk , arătînd spre brîul alb.

„Cînd e-n jurul mijlocului, e brîu, cînd e-n jurul gîtului, e șal. Numai cînd e-n jurul capului e turban. Să nu încurcăm lucrurile.” încheie evreul, golind stacana.

„Vezi, de aia nu-mi plac musulmanii mincinoși. Pe Vlaska locuia un astfel de musulman, Tahir Islamovic. Hagi Tahir. Tatăl lui ajunsese la Praha, cine mai știe cum, tocmai de la Bursa. Avea și el o tarabă în tîrg, dar se lepădase de obiceiurile turcești. Tahir nici nu știa că-i turc. Totuși, pe cînd era copil, l-a dus tac-su la Stanbul...”

„Pe tatăl lui?”

„Ei nu, ce–i atît de greu de-nțeles? Pe Tahir. Pe cînd era la Stanbul, și-a găsit slujbă de slugă. Într-o zi, a furat bagajele stăpînului, un arheolog neamț, și și-a luat tălpășița. Cînd Tahir a deschis valiza furată, era plină cu bolovani. Cînd a văzut asta, tînărul Tahir a aruncat bolovanii și-a încercat să vîndă valizele. L-au prins, a țipat neamțul de parcă aruncase la gunoi pepite din aur – dar erau pietre pietre, se jura Tahir. L-au trimis la muncă silnică – la niște săpături prin Siria. Era muncă grea, lui Tahir nu i-a plăcut niciodată munca. Așa c-a fugit la Damasc. Aici s-a... îîîî... tăiat împrejur, s-a ras și și-a pus turban, să nu-l cunoască polițaii turci. A ajuns și pe la Mecca, tot cu furtișagul.”

Făcu o pauză, golind stacana tocmai pusă în față, privind spre Ibrahim care sorbea și el din bere.

„Și ce dacă?” îl întrebă Charles. Švejk avea un respect deosebit față de viitorul Karel cel Mare, cel ce construise Podul, Catedrala și Universitatea - printre altele - și mai ales o mulțime de pivarna, din cîte auzise el.

„Păi... unde voiam să ajung?...”

„Că era un muslim mincinos.” îi aminti îndatoritor Ibrahim.

„Aaaa, da... Așa. Păi, uneori îl băgam eu sub masă, alteori mă băga el... dar cînd trecea pe lichior, nimeni nu-i stătea în față! Și zicea că muslimii nu au voie să bea. Ha! Cum bine știți, muslimii se roagă de cinci ori pe zi. (Ibrahim încuviință, golind stacana.) Ei, acest Tahir se ruga o dată în plus, ca să i se ierte păcatul băuturii. Dar el, după ce trecuse și prin Mecca, se considera tot atît de sfînt ca și Ali, ginerele Profetului!”

„Ai terminat?” întrebă acru Anežka. „Atunci, să trecem la treburi serioase. Se pare că e hotărît: s-au adus cu trei stacane mai puțin. Deci, Eroul, Lentzi și Ignatz vor trebui să plece.”

„Poate ar trebui să-i însoțesc și eu.” spuse Radu. „Sau poate prințul Václav. Noi avem săbii...”

„Și ce-ai face cu ele?” îl întrebă Eroul. „S-ar uita oamenii la tine ca la urs. Unde mai pui că... jandarmii au pistoale! Mai bine numai noi, suntem îmbrăcați ca oamenii acelor vremuri. Pana Helena va trece neobservată. E drept, dacă rochia ar fi mai scurtă și i s-ar vedea picioarele, ar fi mai bine... Lasă, lasă, e bine și-așa.” o cîrmi, văzînd fulgerele din ochii ei albaștri.

„Mă gîndesc doar să nu vă întîlniți cumva cu adevărata pana Helena.” spuse Thétka. „Încă nu știm ce s-ar putea întîmpla într-o astfel de situație. Eu eram să mă întîlnesc cu adevărata Anežka... Poate fi cu urmări neplăcute, poate chiar să ne dea peste cap Căutarea. Poate ar fi mai bine să nu participe Lentzi...”

„Totuși, nu cred că mi s-a dat visul degeaba.” zise aceasta. „Chiar dacă riscăm, să ne rugăm s-avem ajutorul Domnului.”

„Bine, atunci am plecat.” se hotărî Eroul, făcînd semn lui Ignatz să-l urmeze. Lentzi o luase înainte, deja. Ajunși în fața portarului, se opriră o clipă. Acesta îi privi crunt, ba chiar ridică un deget ca un par și-l amenință pe Albieș – dar nu încercă să-i oprească. Unul cîte unul, ieșiră în noaptea înmiresmată, înecată în ceață.

21

(în care comorile trebuiesc a fi descoperite)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Uneori, în astfel de „lumi paralele” este posibilă „viața fără de moarte”. Cum aceasta este imposibilă pe „tărîmul” nostru și cum, deseori, se vorbește despre ea, trebuie că ea să existe... pe altă lume. Poate ideea ne vine de la credințele asiatice, sau poate chiar ariene, a posibilității unei vieți eterne. Dacă nu pentru om, măcar pentru zei. De altfel, mai în toate religiile, zeii sunt eterni. Că de fapt nu- chiar așa, știm deja: mulți, foarte mulți zei intrați în istoria omenirii au dispărut de mult.

Să ne referim însă la zeii grecilor, că-i cunoaștem mai bine. S-ar zice, citind miturile elene, că ei sunt dintotdeauna, pentru totdeauna. Dar nu-i deloc așa. Există generații de zei, părinți, fii, bunici și nepoți... Ei nu sunt, cel puțin aparent, ineschimbabili. Știm despre unii din ei că au fost copii – ca de exemplu, Zeus și frații lui, Hermes, Apollo, Dyonissos, chiar și marele Herakles. Altfel, ei sunt ori veșnic tineri – ca Apollo, Artemis, Hebe, Core-Persephone, ori maturi – ca Zeus, Hera, Demeter, Poseidon, ori

chiar bătrîni – ca Ouranos, Cronos, Nereus. Alții sunt chiar „fără vîrstă”: Athena, Aphrodita, Eros, Pan. Cine mai știe cum sunt naiadele, satirii, centaurii, nereidele, nimfele, muzele...?

Desigur, ei trăiesc, veșnic, ori în Olymp, ori în Ocean, ori în Tartar... În „alte lumi”. Pînă cînd lumea îi uită.

Dar oare îi uită? Iată că noi îi pomenim chiar și acum. Asta înseamnă că ei trăiesc totuși, în alte lumi?

Cînd cei cinci căutători pătrunseră în Crîșmă, totul părea neschimbat. În față mergea Faustus, deschizînd drumul. În urma lui venea Kepler și apoi Zaira, urmată de Martin. Leia încheia șirul care se strecura printre mese. Stropi de ploaie străluceau pe veșmintele lor, în lumina făcliilor.

Primul care-i observă fu Švejk. Între halbele golite, nu prea avea altceva de făcut decît să sucească gîtul privind spre alte mese. S-ar fi dus să stea de vorbă cu alți cheflii, dar se temea de gura vrăjitoarei.

„Uite-i că se-ntorc!” se bucură el de schimbare. Cei de la masă păreau deosebit de tăcuți, după plecarea Eroului și a lui Ignatz. Spălătoreasa păruse oricum destul de timidă...

Ceilalți ridicară capul, așteptîndu-se să-i vadă pe cei trei întorcîndu-se. Cînd colo, recunoscură silueta înaltă, filiformă, a bătrînului vraci. Cei cinci se apropiară de masă și își lepădară pelerinele umede de ploaie.

„Ei sunt Johannes Kepler, un tînăr astrolog, și Zaira, fiica rabinului Loewe.” îi prezentă vraciul pe cei doi necunoscuți. „Ah, da, și Martin și Leia, egipțieni” – se adresă celor doi necunoscuți de la masă

„Eu sunt Thétka. Sau Anežka. El e Ibrahim, evreu muslim din Tortossa, undeva prin Spania...”

„Jidovul Rătăcitor!” spuse Leia. Tovarășii ei priviră spre călătorul ras în cap. Acesta se plecă ceremonios, ducînd degetele la frunte, buze și inimă – dar fără a comenta titlul care i se dăduse.

După ce se așezară la masă (Zaira se împrieteni imediat cu Q'urșa, după ce-i dăduse o halbă de bere și-l scărpinase între urechi), Faustus povesti întîmplările prin care trecuseră.

„Deci,” concluzionă el, „se pare că ne-am găsit toți tovarășii de Căutare. Dacă n-or mai apărea. Văd c-ați auzit și voi despre

Daruri – voi le spuneți „comori”. Avem și noi cîteva.”

„Eu am acest orb.” zise Kepler. „Este de fapt un instrument astronomic construit de Brahe, dar chiar seamănă cu un orb...”

„Eu am această baghetă.” scoase Zivnir o vergea argintie din mînecă. „Este bățul meu magic, de Mare Mag. Era însemn, dar îl și foloseam în lumea mea cînd făceam vrăji. Aici nu am avut nevoie de ea. Dar seamănă destul de mult a sceptru...”

„Dacă e necesar, îl vei folosi.” spuse Thétka.

„Eu nu am nimic.” zise Martin.

„Nici eu.” îl completă Zaira. „Nu am avut niciodată nimic, totul a fost al tatălui meu. Mai ales cărți... Poate ar fi trebuit să iau o carte.”

„Poate nu. Poate tu o să aduci ceva mai important, o adevărată comoară: Golemul!”

„Să dea Domnul să fie așa. Ar fi un adevărat Dar...”

„Eu nu am nimic decît cărțile de ghicit. Sunt vechi, le-am moștenit de la femeile din șatra mea. Unele ziceau că sunt din Eghipet, altele, că sunt chiar din îndepărtata țară din care au plecat domii în Lume... Nu m-au înșelat niciodată. E drept, uneori eu n-am știut să le citesc bine. Uneori le-am mai mințit eu, spunînd gagilor ce vroiau ei să audă, nu ce citeam eu în cărți.”

„Va trebui să știm cîte daruri ne trebuie cu adevărat.” zise Švejk . „Se pare că avem cam tot ce-mi amintesc eu că era în Comoara Regală – mai puțin Coroana. Cred că e nevoie și de un scut, poate și-o cupă... Și parcă era și un inel. Și un steag, dacă nu mă înșel.”

„Inel am eu!” mîrîi Amirani, ridicînd mîna stîngă. Deși zaua lanțului fusese de mult scoasă din foc, lucea încă, precum fierul înroșit.

Pe urmă, discuțiile lînceziră. Acum, că era sigur că nu va pleca niciunde, Švejk se puse serios pe băut. Profita de faptul că, se pare, băutura nu avea absolut niciun efect în acest loc. Deseori, unul sau altul dintre tovarășii lui renunțau să-și mai golească paharul cu bere proaspăt adus, lăsîndu-l pe Jozef să-l ajute. Doar Q’urșa avea grijă să-și lingă stacana. Uneori, Jidovu-l mai tachina – dar nici el nu-și golea cana de fiecare dată. Ospătarii continuau să le aducă altele pline, ori de cîte ori cele de pe masă, în număr exact egal cu al mesenilor, erau cu toate golite. Nu se mai întîmplase să mai aduca vreo cană în plus sau în minus – semn că numărul lor urma să rămînă neschimbat – cel puțin o vreme.

După ce aflaseră ce se mai întîmplase cu tovarășii lor de masă, acum fiecare părea căzut pe propriile gînduri. Thétka stătea dreaptă, cu brațele pe masă, cu degetele împletite. Părea, cumva, figura pictată a Maicii Domnului – veșmîntul ajutînd la această impresie. Ibrahim își ținea mîinile ascunse în mînecile largi ale caftanului – de unde le scotea pe rînd pentru a-și mîngîia scăfîrlia lucioasă. I se părea, probabil, că părul începuse să crească... Ducea lipsă turbanului. Zaira, ca și Leia, stăteau tăcute, cu cpul plecat, rareori atingîndu-se de halbe. Martin dormea, lipsit de griji. Kepler se uita în astrolab și făcea socoteli pe un capăt de pergament.

Cei doi prinți își continuau, pe șoptite, schimbul de informații. Václav avea un spirit deosebit al observației, aflase multe despre societatea franceză, atît cea din Paris, curtea papală din Avignon, cît și din restul regatului; dar, deseori, prefera să vorbească despre orașele și comunele italiene. Atît succesul printre femei, cît și cumpăna în care i se aflase viața în cîteva rînduri, îi lăsaseră amintiri vii.

„Vreau o Boemie care să le stea alături.” spunea Charles. „Am descoperit că spiritul boem este undeva la confluența dintre cel german, italian și franc. Poate și slav – dar eu îi cunosc mai puțin pe slavi. Vreau ca Praga să fie un oraș tot atît de frumos ca și Parisul, Regensburgul, Florența... Poate chiar mai frumos. O să aduc artiști din toată lumea, o să înființez o universitate...”

Povestirile prințului valah păreau mai mult povești. Țara lui părea de pe alt tărîm, undeva în îndepărtatul și misteriosul orient. Cei de la masă știau mai multe lucruri despre Bizanț, Palestina și Eghipet – acolo unde ajunseseră cruciații și aduseseră știri despre o lume plină de minunății.

„Sunt și pe la voi cruciați?” îl întrebă Charles pe Radu.

„Nu sunt. Au fost, în trecut. Cei cu crucea neagră, teutonii, au stat o vreme chiar în nordul țării, la fruntarii. Apoi au plecat și acum am auzit că se luptă cu leșii... Au fost și Ospitalierii, de le ziceți Ioaniți, dar și ei au stat puțin, deși ungurii le dăduseră banat în stăpînire.”

„Voi sunteți schigmatici, nu?”

„Așa ne zic papistașii. Poporul, ca mai toate de pe-acolo, e drept-credincios, cum zic slavii, pravoslavnic. Ne închinăm lui Dumnezzeu după tipicul grecesc de la Bizanț, cel apostolesc. Cum am spus, familia mea a fost, totuși, papistașă, pînă cînd tata s-a însurat cu fata unui țar bulgar. Atunci s-a botezat în legea ei și-a poporului, sub numele de Nicolae, și-a primit și vlădică de la Bizanț. Cum zic, și noi, fiii lui, am primit botezul. Asta e bine, iubesc fata unui cneaz, ea însăși pravoslavnică. Fratele meu s-a însurat, cum vă spuneam, cu o papistașă, fiica unui mare nobil ungur din Transilvania, i-a promis că-i va construi o biserică în Cetatea de Scaun, dar nu cred să-și mai schimbe vreodată credința.

„Acum, cum vă spuneam, sunt în drum spre Francia. Voi ajunge, poate, și la Avignon, la curtea Papei. Să știi, papistașii folosesc sabia să ducă credința la alții, pe cînd drept-credincioșii scot sabia doar ca să-și apere credința.

„Dar uite că la Praga suntem catolici și totuși nu scoatem sabia împotriva altora."

„Boemii sunt chiar ei supuși străinilor în propria lor țară. I-ai întrebat cum simt ei această asuprire? Eu cred că vor vedea că supunerea le este adusă de biserica Papei și vor încerca s-o arunce."

„Ca să devină schizmatici?" întrebă ironic Johannes. „E drept, după domnia lui Karel, boemii s-au răzvrătit, sub învățăturile lui Hus, protestantul, au făcut și război. Mare parte din germani s-au ridicat împotriva Papei, chiar și familia mea. Dar n-am acceptat credința grecească.

„Nu e vorba numai despre credință. Am văzut acest lucru în Transilvania. Acolo, majoritari sunt valahii, dar stăpîni sunt ungurii. Valahii nu au drepturi, dar nici putere să se ridice. Așa că rezistă stînd strînși în jurul credinței strămoșești."

Václav căzu pe gînduri, apoi se întoarse spre Thétka:

„Tu ai trăit în trei vremuri diferite ale Boemiei. Ce poți să-mi spui?"

„Prima dată era înainte să fi venit creștinismul. Aveam zeii noștri – dar eu eram slujitoare a Marii Zeițe. A doua oară am fost eu însumi papistașă, călugăriță. Am fost învățată că e de datoria creștinilor să salveze sufletele celor care nu-l cujnoșteau pe Mesia, în tipicul dat de Papă, care e infailibil. A treia oară... nici nu știu. Sunt evreică? Sunt catolică? Sunt protestantă? În scrisorile de care îmi amintesc, nu am discutat acest aspect, al religiei. Parcă-mi amintesc, vag, că austriecii au stîrpit erezia protestantă din Boemia și au impus catolicismul timp de trei sute de ani. Dar pe vremea mea erau deja mulți protestanți, deși lipsiți de drepturi. Și mulți evrei."

„Tu ești mătușa bunicului meu. Ce sfat îmi poți da?"

„Eu aș sta departe de religie. Lasă oamenii să hotărască pentru ei. Tu fă ce ai de făcut, Vor veni destule rele. Cînd cehii se vor răzvrăti împotriva Papei, multe lăcașuri vor fi arse, mulți oameni uciși. La fel, cînd vor veni înapoi papiștii – se vor răzbuna. Mulți boemi de frunte vor fi nevoiți să părăsească țara..."

„Și atunci ce rost mai au visele mele?" întrebă trist Prințul.

„Cum putem trăi fără vise? Dar să știi, în aceste ultime vremuri, numele tău era amintit cu dragoste. Ai fost cel mai mare rege al Boemiei! Ai făcut universitatea, ai făcut Castelul, Catedrala, Podul... Ai făcut un întreg nou oraș, lărgind Praga pînă la poalele Vișehradului. Praga e frumoasă, prințe, poate nu cea mai frumoasă cetate a lumii, dar cea mai frumoasă din centrul Europei, sigur. Visele tale s-au împlinit – și ăsta e lucru rar. Fii mulțumit pentru asta, cei mai mulți nu visează, sau, dacă visează, visele nu li se împlinesc..."

„Asta dacă Răul nu va învinge." spuse Faustus. aducîndu-i cu picioarele pe pămînt. Mesenii rămaseră gînditori, sorbind din halbe.

„Nu știu, totuși, de ce e nevoie de tine în trei ipostaze." își arătă Švejk invidia. Eu de ce am una singură?"

„Nu știu, Švejk-ule." răspunse sincer Anežka. „A fost nevoie de Thétka s-o ajute pe Marea Zeiță să-l aducă pe Jidov. A fost nevoie și de Anežka, să ajute Jidovului să construiască Hanul. Iar a treia oară... Poate ca să vă spun despre Kafka, cel ce-mi scria scrisori. Sau, poate, să te țin pe tine de mînă." îi zîmbi ironic. Josef se foi neliniștit. „Îmi amintesc că acel Franz Kafka a locuit, o vreme, în Hrad, pe ulița Aurarilor. Era evreu, scriitor de limbă germană... Poate că el este autorul mesajului citit de Leia și Faust. Dar trebuia să vă spun de el."

„Da, poate cineva dintre noi se va întîlni cu el. Va trebui să aflăm ce a văzut. Cred că e foarte important, poate la fel

de important ca și găsirea acelui loc.” zise Leia, privind spre Martin, adormit.

„Să vedem ce vești ne aduc cei trei care-au ieșit. Dacă nu, va trebui să iasă alții dintre noi. Mai trebuie să aflăm ce e cu Portarul, să găsim și restul Comorilor...”

„Cu Portarul trebuie să vorbesc eu, și asta imediat!” spuse hotărîtă Zaira, care pînă atunci nu spusese nimic. Se vedea că e stînjenită să se afle într-o cîrciumă, la masă cu oameni necunoscuți. „Cred că de aceea a fost nevoie de mine. După visul meu, după darurile noastre, prezența Golemului e foarte importantă. Trebuie să aflu!”

Se ridică și porni tăcută spre ușă. La intrare, venind din ceață, noapte și ploaie în localul plin de fum, nu-l observase pe Portar. Dar, stînd la masă cu spatele la foc, alături de Amirani, avusese timp să-l observe, apoi să-l studieze, după ce ochii i se obișnuiseră cu fumul și cu lumina înșelătoare a făcliilor și lumînărilor. Era și, totuși, parcă nu era Golemul pe care-l știa ea. Nu se putea hotărî. Din fostul robot al lui Loewe își amintea mai ales ochii, plini de durere, din clipa trădării ei.

Fata se apropie de colos. Acesta avusese timp s-o observe apropiindu-se, dar rămase liniștit pe scaunul lui rotitor, cu picioarele lipsă acoperite de tunica lungă. Privea în pămînt, nu părea s-o fi recunoscut. Pe fața colțuroasă nu avea reflectat niciun sentiment. Cînd ea se opri în fața lui, ridică privirea și ochii lui negri – și inteligenți? – se opriră pe fața ei.

„Golemule...”

„Golemul a murit.” șopti colosul. „Eu sunt Portarul.”

Glasul, deși înăbușit, suna clar, chiar dacă puțin răgușit, ca un fel de scrîșnit a doi bolovani frecați între ei.

„Îmi pare rău, Golem. Atunci nu mai erai tu. Ai distrus, ai ucis... Egipțianca zice că erai posedat de diavol. Trebuia să-i salvez pe oameni. Am încercat să te salvez și pe tine...”

„De ce-ai venit?”

„Trebuia să vin. Era nevoie. E nevoie... Tu de ce-ai venit?”

„E nevoie. Am rolul meu. Deocamdată, adun Căutătorii. Pe urmă, va trebui să iau un uriaș în brațe.”

„Deci, e-adevărat. Tu de unde știi?”

„De la Maestru, de la MaHaRal. Mi-a zis cînd a venit ultima dată, să mă distrugă de tot. Apucase să-mi distrugă numai picioarele. Pe urmă au venit prinții și m-au adus. Ei, și grifonul. Rabi a citit Documentul și-a aflat de acolo. Eu am fost creat de el, dar ce e creat de om, chiar însuflețit de Domnul, nu e perfect. Am fost întreg – dar nu am avut limbă. Pe urmă, mi s-a dat limbă – dar mi s-au luat picioarele. Acum mi se vor da picioare – dar ce mi se va lua?” Rîse trist; „Haha, numai inima nu mi-o vor putea lua... pentru că eu nu am inimă.”

„N-ai dreptate! Trupul ți l-a făcut MaHaRal-ul, din lut și știință, citindu-se Numele sfinte ale Domnului. Sufletul ți l-a dat Domnul. Inima? Eu știu, l-am văzut pe tata cînd te-a creat. Nu ți-a pus inimă în piept – dar ai avut inimă! Ai inimă, Golemule – și nu mă întreba de unde-o ai, că nu știu. Dar știu c-o ai, altfel nu m-ai fi iubit.”

Colosul privi trist către masa Căutătorilor.

„Ei nu știu că pot vorbi. Nimeni nu știe... Așa și e bine, pentru că, poate, voi pierde și acest dar. Poate și picioarele. Poate și viața... Am fost dat morții odată, dar n-am fost distrus pînă la capăt...”

„N-ai fost distrus pentru că aveai încă inima. Cînd ți-o vei pierde, vei muri și tu...”

„Voi muri.” acceptă el, fatalist. „Toți avem ceva de jertfit, lucrurile cu adevărat importante nu vin ușor, nici degeaba. Și nu a fost vreodată lucru mai important decît să zdrobim Piatra. Ce mai contează că-mi voi da viața pentru asta? Că voi rămîne o mînă de țărînă – ceea ce am fost dintotdeauna?”

„Va trebui să jertfesc și eu, acum o știu!” spuse fata liniștită. „Sper că nu degeaba, ci cu folos. Va trebui să vin după tine.”

„Mi-era teamă de asta. De ce i-am văzut pe prinți, dar nu pe tine? Ei, singuri, nu ar putea să-mi dea viață, iar Maharal e dus... Mi-e teamă că te voi pierde din nou.”

„Nu m-ai pierdut niciodată. Noi nu am fost dați unul altuia – nu în felul muritorilor. Poate, undeva, vom fi mereu împreună. Dar aici, pe Pămînt, nu ne este dat. Am știut de la început. Ai știut și tu...”

„Am știut.” plecă uriașul capul ca un ou. „Vă aștept, atunci. Trebuie să veniți după mine, pentru a fi aici. Numai Nevoia și bunul Dumnezeu putea crea un astfel de loc în care ești, dar trebuie să fi adus din nou pentru a fi...”

„Da, voi lua prinții. Și Grifonul.”

Dar se pare că Nevoia acționase înainte de a se hotărî fecioara. Lîngă ea se oprise Václav, cu sabia la brîu și pelerina pe spate.

„Domniță, au fost aduse mai puține căni cu bere la masă – semn că cineva trebuie să plece. Una e, cred, chiar domnia ta. Și cum era nevoie de alți trei, am hotărît, eu și tovarășul meu, prințuil valah, să te însoțim, poate e nevoie de săbiile noastre. Al treilea încă nu s-a hotărît...”

„E grifonul”, spuse Zaira, bucuroasă. Și, într-adevăr, din fum se întrupă forma înaltă și spătoasă a lui Radu, cu grifonul în echilibru pe umăr.

„Pînă să se hotărască ceilalți, mi-a sărit Q’urșa în spate... Doar Amirani s-a împotrivit, la început...” explică el.

„Atunci e bine. Să mergem.” spuse Zaira, pornind spre ușă. În urma lor, Portarul ridică palma uriașă, în semn de bun rămas..

22

(în care un soldat își încalță bocancii)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Pentru noi, românii, cel mai reprezentativ basm despre relativitatea timpului este „Tinerețe fără bătrînețe și Viață fără de moarte”. În el întîlnim o astfel de „altă lume”, unde aceste deziderate ale omenirii există. Această „lume” e paralelă cu a noastră – întrucît eroul Făt-Frumos călătorește spre ea călare pe cal. Trecînd prin niște rituri de inițiere, el poate pătrunde în acel tărîm, unde ar putea trăi veșnic, tînăr de-a pururea. Asta se întîmplă pentru că, undeva, cumva, el s-a „scufundat” într-un fel de rîu Lethe al uitării. Tot un rîu – al re-amintirii -, îl face să înțeleagă că această viață „veșnică” nu este de fapt viață. El nu trăiește. Deși are alături o zînă, nu iubește, nu are copii, nu se bucură, nu se întristează... Și vrea ACASĂ! Chiar știind că asta înseamnă moartea.

Bineînțeles, pe tărîmul „nostru” viața se desfășurase altfel. Oamenii se înmulțiseră, trăiseră în necazuri și bucurii, îmbătrîniseră, muriseră. Chiar și palatele se năruiseră. Făt

Frumos îmbătrînește din momentul în care pășește în „viață”, găsindu-și sfîrșitul firesc în palatul copilăriei. Prin apariția Mortii, lucrurile intră în firescul ACESTEI lumi.

„Au plecat și cei patru: evreica, prinții și grifonul”, zise Švejk. „Dacă ar fi după mine, n-aș mai ieși de-aici. Mă gîndesc că niciodată nu am dus-o atît de bine: bere, fum, tovarăși... Am schimbat vorbe și cu alți mușterii, interesant loc... Doar că n-am întîlnit pe nimeni din vremea mea. Nimeni n-a auzit de Frantișek Jozef¸ Împăratul. Unul auzise de-un Ferdinand, dar nu știu care era acela. Alții, cîțiva, de Karel sau de Václav. Cînd le vorbesc despre Marele Război, mă privesc ca pe unul de pe altă lume. Mulți dintre ei n-au mai auzit de vreun război de la Byla Hora-ncoace și de cînd au venit suedezii la Praha... Credeau că nici nu se mai fac războaie – poate doar departe, prin Franța... Nici nu le vine să creadă că am fi în război.”

„De ce nu te-ar crede?” întrebă morocănos Amirani. „Așa e firea oamenilor, să se războiască. De cînd au populat acest pămînt, nu a fost zi, sau oră chiar, ca oamenii să nu se fi războit, ca un om să nu fi ucis pe altul sau să fie el ucis. Cînd socotești și uciderea altor ființe decît cele umane...”

Palmele lui uriașe se deschiseră ca niște fluturi, apoi se strînseră pumn, dînd impresia că zdrobește bolovani. De la plecarea Q'urșei, Amirani părea fără liniște.

„Nu-ți fie teamă, domnule.” spuse Leia. „Nu va păți nimica. Mai curînd el va ucide pe cineva. O armată, chiar...”

„Nu sunt învățat să nu-l știu aproape. E cu mine de mii de ani... Cred că nici pe el nu-l ține pămîntul. Dacă va cădea? Dacă n-ar fi venit doar opt pahare... Ce e cu bărbatu-tău?”

„Doarme...” șopti Leia. „E mai bine-așa. E veriga noastră slabă. A căzut odată sub puterea Dușmanului, va mai cădea...”

„Ești sigură?” întrebă Zivnir.

Nu știa de ce, bătrînul vraci își simțea, pentru prima dată în viață, inima încălzită. Trăise sute de ani, întîlnise sute de femei frumoase. Știa că lor, vracilor, doar vrăjitoarele le sunt îngăduite și întîlnise multe și din acestea. Multe l-ar fi luat de bărbat, era puternic în magie, învățat, vestit... Mai toate rudele își întemeiaseră familii. Dar el nu se simțise atras de nimeni – și știa că fără acel fior ce nu-l încercase, nu se putea uni cu vreo

femeie. În cazul lor, al vracilor și al vrăjitoarelor, instinctul de conservare acționa rar, dar puternic și selectiv. Trăiau atît de mult încît nu conta prea mult. Fără atracție – hai să-i spunem dragoste, deși era un sentiment diferit și mai puternic, mai complex – nu erau în stare să procreeze. Acest dar venea direct de la Marea Zeiță.

„Curios” își zise vraciul „dar singura din grup care ar fi trebuit să mă atragă e Thétka. Puterea Marei Zeițe e prea slabă în această femeie. Și nici nu cred că ea simte ceva față de mine. E atît de tînără... și măritată. Și ce haine colorate poartă...”

Leia ridică privirile și-l privi, de parcă-l simțise că se gîndește la ea. Îl privi cu un aer întrebător. De ce nu ar fi crezută? Doar nu mințise deloc de cînd se alăturase Căutătorilor – lucru de mirare în relațiile domilor cu gagi. „De ce asta?” se întrebă. „Să fie faptul că o simt pe Thétka atît de mult superioară mie în putere? Sau pe acest străin lumii noastre, tare în puteri – dar, cumva, tăiat de la izvorul puterilor? Pe acest uriaș atît de vast în forță, ființă de legendă, necuprins ca cerul și pămîntul? Sau acest soldățoi cu inimă de copil, aparent lipsit de principii, dar pe care îl simt gata să se jertfească pentru o cauză măreață? De fapt, deși nu-i cunosc de loc, îmi sunt mai apropiați decît cei din șatră pe care-i știu de-o viață. Acum, chiar decît Martin. El îmi este chiar mai străin. Așa am simțit cînd a fost luat în stăpînire de Benga: mi-a devenit de necitit, parcă s-a închis deodată ochilor mei... Toți au o fărîmă de rău în ei, chiar și cei veniți din altă lume – deși este un alt fel de rău -, mai puțin Thétka și Uriașul. Dar Martin a pierdut, deodată, orice urmă de bine din el!” Oftă, renunțînd să-i explice vraciului ce simțea. În chip curios, acesta încuviință, de parcă i-ar fi descifrat gîndurile.

„E bine să știm.” spuse Thétka. „Se pare că aici suntem, cumva, la adăpost de influența Răului. Deci, Martin va putea deveni, din nou, periculos, cînd vom ieși. Să fim atenți!”

„Eu o să simt.” zise Leia. „Acum știu ce să caut. Nu am aflat însă cum vom putea izola puterea Răului în el...”

„Nu e mai ușor să-i rup gîtul chiar acum?” întrebă Amirani, desfăcînd din nou palmele ca niște fluturi și strîngîndu-le la loc. Celorlalți parcă și auziră niște vertebre pîrîind.

„Ai putea s-o faci fără nicio problemă, nu-i așa?” întrebă Švejk , oripilat. „Am auzit de oameni care ucideau așa, fără

motiv și fără părere de rău, dar eu nu i-am întîlnit. Nici pe timpul războiului. De exemplu, am auzit de un măcelar din Jivkov..."

„Nu am ucis niciodată fără motiv." îl contră Amirani. „Am făcut-o din nevoie. Nici de bun, nici de rău... Am simțit un gol în țesătura Vieții, un dezechilibru, pe care era nevoie să-l umplu. Dacă, uneori, erau și oameni cuprinși în acel dezechilibru... ei... păcatul lor era. Asta simt și acum. Este prea importantă căutarea noastră ca să ne împiedicăm de niște sentimente."

„Poate ai dreptate, viteazule." spuse Faustus. „Dar prezența lui e dinainte hotărîtă – și nu de Dușman, nici de Martin. E nevoie de el în Căutarea noastră. Pînă acum nu și-a adus contribuția cu nimic, să mai așteptăm, deci. Așa cred eu..."

„Are dreptate vraciul" spuse și Thétka, în timp ce Leia îi mulțumea din priviri bătrînului. „E nevoie și de el, altfel ar fi venit numai nevasta lui..."

„Atunci, s-o lăsăm așa." trase concluzia Johannes. „Cînd vom ieși, ne vom aminti de această discuție și vom fi atenți. De va fi nevoie, Amirani va fi aproape, gata să-i frîngă gîtul."

Chelnerul sosi cu un nou rînd de halbe – din porțelan alb cu figuri albastre. Toți sorbiră din ele, ca pentru a pecetlui un legămînt.

Cel care rupse tăcerea, după o vreme, fu din nou soldățoiul:

„Pani e panove, cu respect vă raportez, dar mie mi-au cam înțepenit picioarele. N-am mai pățit așa ceva de cînd stăteam într-o zi în povești cu bădăranul de Kilian, argatul morarului din Dejvice. Vorba vine „ziua", că eram împreună de citeva zile și nopți, pînă cînd ne-am terminat banii și ne-a dat berarul afară. Era acest Kilian..."

„Are legătură cu Căutarea noastră?" îl întrerupse Anežka, zîmbindu-i ironic.

„Hm... nu prea" recunoscu Jozef. „Vroiam doar să vă spun că mi-au înțepenit picioarele. Și parcă le-aș mișca puțin, să le dezmorțesc..."

„Așa. Ți s-a făcut dor de ducă?"

„Păi, de ce Eroul să iasă de două ori și eu doar o dată?" arătă el ce-l rodea.

„Și, dacă ieși, unde te duci?" îl întrebă Faust cu seriozitate.

„Păi... nu știu" recunoscu Švejk . „Să mă plimb, așa... prin Praga...Poate să beau o bere..."

Ceilalți îl priviră cu scîrbă, mai ales că ospătarul se oprise lîngă masă cu un mănunchi de halbe proaspete.

„Sunt mai puține." constată Ibrahim. Pentru că nu prea bea – sau poate tocmai de aceea -, părea mai atent la amănunte.

„Sunt doar... patru."

Cei opt priviră la cele patru căni, apoi se priviră între ei. Între timp se trezise și Martin.

„E clar, eu nu voi ieși." spuse Amirani.

„E clar, eu voi ieși." îl completă Jozef. „Halbele au fost adus tocmai cînd am pomenit de plecare..." Ceilalți părură împăcați cu ideea.

„Cine vor fi ceilalți trei?" întrebă Faust cu voce tare.

„Nu cred să fie femeie." citi Leia în cărți. „Nu pot însă vedea cine anume. E totuși ceva neclar..."

„Merg eu." interveni Ibrahim, gîndindu-se să împiedice ieșirea țiganului.

„Mai sunt doi: Martin, Kepler sau Faustus" zise Anežka.

„Kepler și-a adus contribuția.", zise Faust. „A adus globul, ne-a dus la Rabi..."

„Eu nu am făcut nimic pînă acum." zise Martin. Poate e timpul să merg eu... fără nevastă de data asta."

„Da, Martin." întoarse Leia în continuare cărțile. „Faust nu, deci rămîne Kepler... parcă..."

„Bun, atunci să mergem." îl apucă graba pe Švejk .

Porniră spre ușă. Dar, în rimp ce primii trei – Švejk , Ibrahim șli Martin – ieșiră în ceața de pe uliță, în fața lui Kepler apăruse brațul ca o grindă a portarului uriaș, negînd cu un deget cît un cîrnat. Era clar, lui nu i se permitea ieșirea. Așa că astronomul porni înapoi spre masă.

„Nu am voie", fu singura explicație pe care o dădu. Leia întoarse din nou cărțile, apoi spuse:

„Da, acum e mai clar. În stradă mai era cineva. Nu un Căutător, dar un om de care e nevoie în căutarea noastră. El trebuie să se fi întîlnit cu cei ieșiți. Nu va intra niciodată în Crîșmă, nu-l vom cunoaște..."

„Și cu halba minus cum rămîne?" vru să știe Johannes – dar în fața lui era o halbă plină. Între timp, ospătarul trecuse pe la masă...

23

(în care găsim ce căutăm)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Îți spuneam odată despre Șahrazada. În înțelepciunea ei orientală, povestea într-o noapte, poate imediat după ceasul de amor cu iubitul ei soț, pate spre dimineață, înainte de a se opri sfioasă din spunerea celor peste o mie d epovești, despre relativitatea timpului.

O caravană a unui negustor dn pustietățile îndepărtate, spunea ea, poposise într-o mare cetate, pe malul mării. Și cînd negustorul întrebă un localnic cît de veche era cetatea, acesta i-a răspuns: „Cetatea asta e dintotdeauna! Poate pe atunci nici nu se născuse deșertul, și ea exista."

A plecat caravana spre alte cetăți – dar, după o vreme, drumurile au adus pe negustor din nou pe malul mării. Și a căutat Cetatea – dar ea nu mai exista. „Oh, localnicule," a întrebat negustorul un bătrîn din satul de pescari de pe malul mării, unde este mîndra și slăvita cetate, mai veche decît vremea și deșertul?" „Care cetate?" s-a mirat pescarul. „Aici, pe grindurile mării, a existat dintotdeauna acest biet sat de

pescari. A fost prea puțină hrană să ne dea voie să ne-nmulțim, așa că cei mai mulți localnici pleacă spre alte zări..."

Întristat, negustorul a plecat mai departe. Și, după mult timp, viața l-a adus înapoi pe locurile satului de pescari. Dar marea dispăruse, deșertul acoperise totul. A plîns negustorul și și-a continuat drumul.

Iar cînd viața l-a readus în acele locuri pustiit de urgii, a găsit o cetate mîndră, plină de palate, moschei și oameni. „Oh, localnicule," a strigat el bucuros către straja de la porți, „ce minue! Ce mîndră cetate s-a ridicat în doar cîțiva ani!"

„Cum poți spune așa ceva?" s-a mirat străjerul. „Cetatea e aici dintotdeauna, încă de pe vremea cînd munții din zare erau niște simple coline!"

Acum, te întreb, prietene: acel negustor își ducea caravana prin deșerturile Asiei, sau prin universuri paralele? Așa-i că nu-mi poți răspunde?

Cei trei stăteau rezemați de parapetul podului. Ceața se împrăștiase de mult și soarele strălucea pe cerul senin. Trecuseră puține ore de la amiază și astrul ceresc nu coborîse prea mult spre apus. Priveau spre dealul încoronat de Castel. Q'urșa stătea tolănit la picioarele Zairei, cu aripile strînse și botul pe labe, părînd a purta un zîmbet amuzat la vederea privirilor temătoare pe care i le aruncau trecătorii.

„Da, acesta este Hradul. S-a mai schimbat de cum arăta cînd l-am văzut ultima dată. De exemplu, nu existau clădirile alea mari, albe, din capătul dinspre Hradcany. Și Catedrala e mai mare, e completată spre Apus., înainte se termina la turnul cel mare de pe mijloc. Pe atunci nu erau statuile astea pe Pod... Și sunt mult mai multe case în toate părțile..."

„Zici că eu am construit Podul? Și turnurile? Și Catedrala?... Pe vremea mea aici era un vad, doar. Fusese un pod, dar îl luase apele cu mulți ani înainte. Era doar un turn, acolo, la capătul spre MalaStrana, unde era lanțul care se întindea noaptea să închidă vadul. Nici nu-mi imaginam așa Podul... E un lucru de minune ceea ce trăiesc. Am visat podul? – sau îl voi construi așa cum îl văd acum, gata construit? Eu mă gîndeam la un fel de Pontneuf, ca în Paris, dar ăsta e nai frumos!"

„Da, mai tot ce vezi a fost construit de tine." spuse Zaira.

„Mai puțin acel dom din Malastrana, nu exista nici ăla. Spre Răsărit se vedeau, de aici, Turnul lui Vladislav, construit la o sută de ani mai tîrziu de epoca ta și turlele de la Sfîntul Petru, pe care le-ai văzut și tu, probabil... Turnul Primăriei tot de tine a fost construit. Acolo, spre Nord, se întinde cartierul nostru, evreiesc – dar acum sunt multe turle și cupole, văd că s-au construit multe biserici... și palate."

Trecătorii îi ocoleau, privindu-i cu interes. Cei doi tineri îmbrăcați ca niște cavaleri, înarmați cu săbii, păreau nelalocul lor în aceste vremuri, printre oamenii îmbrăcați în jiletci, pantaloni strînși pe picior, ghete, cu bastoane în mînă și, mulți, cu monocluri sau ocheari pe nas. Pe cap purtau jobene sau gambete. Probabil Švejk s-ar fi simțit mult mai la locul lui printre ei. Femeile erau nu foarte diferite de Zaira, cu rochii lungi și pelerine, cu pălării somptuoase pe părul tapat. Zaira, cu bonețica ei pe cap, arăta mai curînd ca o slujnicuță sosită din provincie... Deși privit cu teamă de unii, Q'urșa trecea totuși destul de nebăgat în seamă. Dacă ar fi deschis aripile sau și-ar fi arătat colții, ar fi golit într-o clipă podul. El fusese de fapt marea surpriză: cei trei se așteptau ca grifonul să aibă probleme la a păși pe pămînt. Cînd colo, el o luase repede înainte, oprindu-se să miroasă la rădăcina puținilor arbori din Piața Insulei, fugind cînd înaintea, cînd în urma Căutătorilor, încercînd totuși să nu se îndepărteze prea mult de ei.

„E un oraș frumos, Prințe" spuse Radu. Nu se compară nici cu Buda, singura cetate mai mare văzută de mine. Cetatea noastră de scaun e cît o mahala față de acesta... Nici nu știu dacă va crește vreodată atît de mare și frumoasă. Noi avem mai ales grijă de ziduri, nu de clădiri. Alea, în caz că ard, pot fi contruite din nou – oamenii să nu piară. De aceea ne construim bisericile frumoase prin locuri ferite, pe sub munte și pădure, nu în mijlocul tîrgurilor... Vei fi amintit, Măria Ta, de poporul tău, ca acel vestit Solomon din vechime de poporul evreu, pentru construirea Templului!"

„Nu știu dacă e cel mai potrivit moment să mergem." spuse practică, Zaira. „Mă așteptam să ajungem pe întuneric, cînd locuitorii cartierului se vor fi retras la casele lor... Dar, se pare că nu contează, altfel nu am fi ajuns aici la prînz. Să lăsăm Nevoia să ne conducă."

Porni spre Turnul de Răsărit, urmată de cîine și de prinți. Plimbăreții se dădeau la o parte, admirînd cîinele și crezînd, poate, că cei trei sunt niște comedianți saltimbaci ca mulți alții, care dădeau mici spectacole de pantomimă sau marionete în piața din fața Turnului și pe strada care ducea spre Primărie, pe sub bolțile caselor. Cei cîțiva căței plimbați de zgardă de cuconițe înțepeneau de groază la vederea molohului, dar acesta trecea nepăsător pe lîngă ei, ne-invrednicindu-i măcar cu o privire.

În curînd, ajunseră în Piața Primăriei. Era plină de lume, mai ales că mai tot spațiul dintre palatele care o înconjurau era transformat în tîrg. Pe sute de tarabe se vindeau cele mai felurite produse și deasupra lor se ridica un vuiet continuu, produs de precupeții care își invitau mușteriii să le viziteze marfa.

„Muică, ce de lume!" se miră Radu. „N-am văzut în viața mea atîtă omenire adunată la un loc – nici cînd se aduna Oastea cea Mare!"

„Pe timpul meu aici era un mic tîrgușor" zise Václav gînditor. Tîrgul de cai era la vad, mai era un tîrg în margine, spre dreapta, de legume și vite... Zidul era nu prea departe de aici – dincolo de islazuri se zărea dealul și cetatea strămoșilor de la Vișehrad. Pe atunci, aici erau niște case jumătate din piatră, jumătate din lemn și chirpici, nicio biserică... Chiar și Primăria era într-o clădire scundă, nu prea mare... Da, e gălăgie, parcă-mi crapă țeasta de atîta vacarm... Cum de a crescut atît de mult acest oraș?"

„Avînd primari buni și consiliu destoinic." zise Zaira. Știu asta de la primarul nostru, Meisl. Și regi care n-au obidit tîrgoveții, ci le-au dat înscrisuri înțelepte să se dezvolte. Probabil și lungi perioade de pace..."

„Cred că da. Am văzut ce mult rău a făcut tatăl meu Boemiei. El o socotea un simplu cufăr de bani, o jupuia fără milă. Orașele sufereau și se dezvoltau mult mai greu decît burgurile din Germania și Țările de Jos. Mi-am jurat să schimb acest lucru..."

„Și l-ai schimbat, Măria Ta." spuse Zaira. „Chiar și cartierul evreiesc a crescut și s-a dezvoltat. Oamenii aici au avut mai puțin de suferit ca în alte locuri. Creștinii nu știu, dar e bine cînd evreii nu sunt asupriți. Ei aduc mult comerț prin relațiile pe care le au în întreaga lume. Plătesc cinstit taxele și respectă legile

mai mult decît creștinii, pentru că pedepsele sunt mai dure cînd fac ceva. Stîrniți de preoți, creștinii uită adesea acest adevăr...”

Luați cu vorba, grăbeau pașii de-a curmerjișul tărgului, printre tarabe și tărgoveți, îndreptîndu-se spre nord. La un moment dat, erau să ia în brațe un tînăr care se plimba, nepăsător, cufundat în gînduri, la rîndul lui neatent la cele din jurul lui. Era un bărbat nu foarte înalt, uscățiv, cu ochii mari, un pic bulbucați, frunte înaltă, părul puțin buclat despărțit pe mijloc de o cărare dreaptă, ținută în frîu cu ceva pomadă. Era cu capul neacoperit, profitînd probabil de ziua senină și, totuși, nu prea călduroasă, de primăvară. În mînă ținea un baston-umbrelă, pe cre îl legăna pe lîngă piciorul îmbrăcat în pantalon strîmt, din material reiat. Vestonul, din același material reiat, puțin ros la guler și manșete, îi cobora pînă la jumătatea gambei, fiind încheiat pînă sus. Părea să aibă ceva peste 20 de ani – dar poate tinerețea îi era dată și de aspectul fragil.

Se opri cu nasul proptit aproape în pieptul vînjos al prințului valah. Acesta se oprise el însuși, mai mult datorită reflexului rapid, altfel ar fi dat jos trecătorul neatent.

„Vă rog să mă iertați, domnule.” murmură tînărul, încurcat.

„Se mai întîmplă.” zise Radu. „Nici eu nu pot spune că eram prea atent... deși se pare c-ar trebui să fiu. Văd că sunt mulți hoți de buzunar pe aici. Pe la noi,” explică el tovarășilor lui de drum „sunt mai puțini. Una că oamenii nu prea au bani, a doua, pentru că la noi, hoțul prins își pierde pe loc mîna. Asta rărește foarte mult numărul lor...”

Tînărul privi uimit spre străinul îmbrăcat ca un saltimbac, cu o sabie lungă ițindu-se deasupra umărului drept, care spunea cu voce senină asemenea prăpăstii.

„Aici e mai greu să tai mîna cuiva.” comentă el. „Asta o pot face numai autoritățile – și doar după judecată. De obicei, pentru furt din buzunare, dacă îl prinzi asupra faptei și mai aduci și martori, hoțul ia cel mult cîteva luni de închisoare... E drept, aici au ce și pe cine buzunări, mai ales în tîrg. Nu pe mine, salariul meu de funcționar public e destul de mic și obișnuiesc să-mi cheltui banii ce prisosesc pe la Slavin, la cafenea, cu prietenii.”

„Atunci nu mă mir că sunt atît de mulți hoți” comentă mai departe Radu. „Văd mulți tîrgoveți cu lanțuri de aur și inele... E drept, nu-i văd cu pungi la brîu...”

„Pungi?” întrebă străinul. „Aha, pentru bani! Cine mai are nevoie de pungă? Un portmoneu e suficient” scoase din buzunarul de la piept un portmoneu din piele imitație de crocodil, cam ros și cam anemic. „Cum vă spuneam, deși sunt avocat, lucrez la o agenție de asigurări pentru muncitori. Ei săraci, eu sărac... Dar, e drept, am timp să scriu, asta e mai important decît să fac bani mulți. Dacă vroiam bani, mă făceam avocat și apăram pungașii în Justiție...”

„Din cele povestite de cărturarii noștri,” spuse Zaira, „marile nedreptăți se fac cu Legea în mînă. Zic ei că Justiția nu este numai oarbă, ci de-a dreptul coruptă. Iar noi, evreii, suferim nedreptăți pe față, pentru că justiția oamenilor, a creștinilor îndeosebi, nu-i și Justiția lui Dumnezeu cel drept.”

„Ești evreică? Da, și eu sunt. Numele meu este Franz Kafka, fiul lui Hermann Kafka, bijutier. Acum locuim din dos de Pana Marie, dar înainte am locuit chiar în Cartier, în Josefov, pe Parizka, peste drum de sfîntul Nicolae.” arătă spre nord spre clădirea masivă, cu o cupolă înaltă, a unei biserici. „Dar ai dreptate despre Justiție. Este oarbă, nedreaptă și, deseori, absurdă. Voi scrie, cîndva, o carte despre ea...”

Tînărul Kafka nu observase că cei trei îl priveau uimiți, ascultîndu-l cu atenție. Acesta era, deci, scriitorul despre care le povestise Fraulein XF, pe care trebuia să-l întîlnească pentru a afla ce văzuse el în cămăruța de pe Hrad.

„Prințe,” se întoarse Zaira spre Charles, „despre tine știu că oamenii vorbesc cu prețuire. Mai știu că pe timpul tău evreii din Praga nu au suferit nedreptăți. Dar și că, în imperiu, în multe orașe aflate sub stăpînirea ta, mulți evrei și-au pierdut și averile, și viața, sub mîna gloatelor. Se zice că, ori de cîte ori lumea se plînge de silnicii și zile grele, boli și vremuri rele, biserica și nobilii îi asmuțesc asupra iudeilor. Te rog, Prințe, dacă-ți vei aminti de această discuție, să fii drept cu ei și să-i aperi! Va fi bine pentru Praga.”

Prințul nu răspunse imediat. Așa era, el nu se gîndise niciodată prea mult la soarta și rostul populației de evrei. Ca și creștin credincios, le găsea vină pentru uciderea lui Hristos. Credea că prezența lor în mijlocul populațiilor face deseori rău cetății – poate și refuzului lor de a se integra. Și mai era

convins că era de datoria lor să-și ajute stăpînii legiuiți, nobilii și regele, cu bani în zile de nevoie. Era și el un om al Evului Mediu, în ciuda educației primite. Sau poate tocmai datorită ei. Dar acum, parcă simțea că în vorbele fecioarei este un dram de-adevăr... Spuse, totuși:

„O să încerc, domniță. Știut este că evreii sunt oile imperiului și că e bine să fie tunse, pentru a-și cunoaște locul și pedeapsa de la Dumnezeu. Dar o să încerc să le tund, nu să le iau blana...”

„Cred că astfel de abuzuri s-au întîmplat din cauza inerției în gîndire și a tradițiilor greșite.” spuse Franz. „Eu nu știu să se mai fi petrecut de mult pogromuri... decît în împărăția țarului rușilor... de mult timp. Nu pe la noi. Chiar dacă mai sunt mici nedreptăți și unii ne privesc cu ură, eu nu pot să spun că am simțit discriminare semită împotriva mea. Sigur, folosim mai ales limba germană, aici, în Praga, dar așa o fac și cehii, care sunt majoritari. Totuși, de ce ți se spune Prinț?”

„Oricît ți-ar veni de greu să crezi, acesta este viitorul rege și împărat Karel de Luxembourg.” spuse fata. „Cel care a construit Hradul, Catedrala și Podul... printre altele. Nu mă întreba cum de e posibil, pentru că nu-ți pot răspunde. Gîndește-te că ne... visezi.” îi zîmbi Zaira. „Nici eu nu sunt din acest timp, sunt fiica unui rabi din Cartier, Maharal, nu cred că ai auzit de el...”

„Dar am auzit! Marele rabi Loewe. A trăit acum vreo trei sute de ani! Și atunci...?” Clătină din cap, privind cu uimire la cei trei. Să fie o glumă proastă?

„Domnule,” spuse Zaira „noi suntem într-o Căutare. Poate cea mai importantă căutare pe care a avut de împlinit vreodată Omul. Așa am ajuns și aici. Poate aveam de vorbit cu tine, dar, sigur, avem o sarcină mult mai importantă: să găsim Golemul. Să nu-mi spui că e doar o legendă – așa o fi în această vreme de pericol. Pe vremea mea era un om de lut plămădit de tatăl meu și însuflețit de Numele Sfinte ale Domnului. Acum avem nevoie de el!”

„Poate, cînd mă voi trezi, voi crede că am visat...” recunoscu Kafka. „Ca scriitor, mi-au trecut prin minte lucruri și mai trăsnite! Da, am auzit de Golem. Legenda spune că ar fi ascuns într-o cămăruță secretă a Sinagogii, alături de alte comori. Mulți au căutat, mă și mir că sinagoga mai stă în picioare de cîte săpături s-au făcut în ea. Dar cămăruța nu a fost descoperită. Nu cred,

deci, că o veți găsi. Doar dacă, așa cum ziceți voi, e foarte mare nevoie... V-aș ajuta și eu, dacă aș ști cum...”

„Nici noi nu știm cum ne-ai putea ajuta.” îi răspunse Zaira, pe care, se pare, ceilalți o lăsară să vorbească în numele lor. „Te rugăm, doar, să fii cu ochii deschiși la ce se întîmplă în jurul tău. Dacă vei vedea ceva care ți se pare ieșit din comun, încearcă să ne dai de veste. Scrie un scurt mesaj, unde poți. Pe perete, pe zid... Nu pe hărtie, hîrtiile se pierd, se distrug... Dacă e așa cum credem, nevoie mare, vom găsi mesajul tău.”

„Mă voi strădui. Deși, recunosc, uneori cam umblu cu capul în nori... Uite, și acum, trebuia să merg să văd o cameră pe care aș vrea s-o închiriez, să nu mai stau cu familia. E vremea, poate, mă însor...”

„Mai ales dacă o fi să ajungi în Hrad, să fii atent. Tare credem că o informație importantă pe care am găsit-o acolo vine de la dumneata.”

„Mda. Nu mai înțeleg nimic... Să știți, chiar acum sunt în drum spre Hrad. Am găsit acolo o cămăruță pe Ulița de Aur, cam micuță, dar e tot ce-mi pot permite acum... Să fie un semn?”

„Să știi că este, de aceea am venit acum aici, de aceea te-am întîlnit. Mai avem o întrebare: știi ceva despre o comoară, aici, în Praga?

Kafka căzu pe gînduri, dar în final le răspunse:

„Am auzit ceva. Am și văzut. Nu e secretă, de altfel: e Comoara Regală. De alta nu știu...”

„Aceea o fi.” răspunse Charles. „Ce poți să ne spui despre ea?”

„M-a dus tata odată la ea. El e bijutier, cum v-am spus. Comoara este ținută într-o cameră săpată în piatră, chiar sub Turnul Mare, sub Capela sfîntului Václav. E permanent păzită și ușa din metal este încuiată cu șapte lăcate. Cheile sunt împărțite la șapte persoane diferite, doar dacă se adună toate se poate descuia usa. Nu știu cine le are, dar una este la Primarul din Orașul Vechi, una la Arhiepiscop și una o are Curtea din Viena. Se scoate doar cînd se încoronează Regele Boemiei. Dar uneori se deschide ca să fie curățate obiectele de către bijutieri. Așa a ajuns și tata la Tezaur– și m-a dus și pe mine, să-l văd.”

„Cîte obiecte sunt, îți mai amintești?”

„N... nu știu. Eram mic pe-atunci, vreo 7-8 ani. Era o coroană, un sceptru, un orb, o hlamidă... un steag parcă... o cutiuță cărămizie împodobită cu pietre prețioase, o pungă cusută cu fir de aur... un inel, parcă o cupă...”

„O sabie?”

„Nu.”

„O pafta din aur? Ca asta?” își descheie Charles tunica pentru a atrăta paftaua de la brîu.”

„Nu, n-am văzut-o.”

„Îți mulțumim domnule Kafka.” spuse Zaira. „Pace ție și sufletului tău. Fie ca Dumnezeu să te ajute în toate încercările tale.”

„Și pe voi în cătarea voastră.” răspunse tînărul. „Acum am plecat, trebuie să urc în Hrad.”

Se despărțiră. În timp ce tînărul Franz se pierdea în mulțimea tîrgului, cei trei pătrundeau în Cartierul Evreiesc pe lîngă casa în care locuise Kafka pe cînd era copil.

24

(în care intrăm într-o biserică)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Bre, tu chiar aştepţi răspuns la întrebările tale idioate? Ce ţi-am povestit pînă acum? Chiar dacă întîmplările se petrec doar în mintea mea, ele dovedesc existenţa unei alte lumi. Importantă este exitenţa acestei lumi – nu locaţia. Nici felul în care o accesezi. Ce altceva este „celălalt tărîm” din basmele noastre? Făt-Frumos ajunge acolo coborînd (sau fiind coborît) pe frînghii, sau într-un coş, sau călare pe-o pajură, cal sau zgripţoră. Este un tărîm straniu, negînd uneori „lumea noastră”. Nu neaparat „iad” sau „rai” – deşi, ce altceva poate fi tărîmul „tinereţii fără bătrîneţe şi al vieţii fără de moarte”? -, ci lumea în care trăiesc un alt fel de fiinţe. Zmei, balauri, ghionoaie, zîne...

Dar în care existenţa umană nu e imposibilă, ba chiar este cumva atemporală. Surorile Făt-Frumosului nu îmbătrînesc. Nici nu au copii. Deseori, ele rămîn credincioase legăturii lor cu fiinţele acelui tărîm.

Revenirea pe „tărîmul nostru” cere, deseori, sacrificii, şi reîntoarce trecerea ireversibilă a timpului. Pămîntenii nu

părăsesc întotdeauna acel tărîm. Surorile Făt-Frumosului, deşi eliberate din robie, nu par a-l însoţi în drumul lui „înapoi”, deşi deseori el le ia „ca amintire” palatele trensformate în mere de aur. În afară de aceste „amintiri” palpabile, oare acele tărîmuri influenţează şi în alt fel „lumea noastră”? O ating, fără a fi conştient de acest lucru?

Oare ce preţ voi avea eu de plătit ca să mă întorc în Praga zilelor mele, acasă, la jocul meu?

Pe vremuri, aici era o poartă în zidul cetății.” spuse Zaira privind în jur. Ghettoul era în afara zidurilor. Casele nu erau înalte... două și trei etaje, și mult mai mici, deși erau locuite de oameni bogați. Nu departe, pe stînga, era Primăria și Sinagoga... Ah, uite, Sinagoga e acolo, neschimbată parcă!”

„E bine că ne-am întîlnit cu acel Franz. Ne-a confirmat comorile – se pare că le avem pe toate. Mai puțin cutia și steagul... Ne-a spus și unde e Comoara, în caz că trebuie să intrăm în acea cămăruță...”

„Nu cred că trebuie să intrăm.” zise Radu. „E bine însă ca obiectele comorii să ajungă acolo, pentru a se împlini profeția. Altfel... Știți, mă bucur că sabia lipsește – mi-ar plăcea s-o păstrez.”

„Mă mir de pafta.” gîndi cu voce tare Václav. „Să vedem ce se va întîmpla, o fi vreun înțeles în lipsa ei.”

Se opriră în fața marei clădiri a Sinagogii. În jurul lor erau mulți trecători, în mod evident evrei, după veșminte și înfățișare. Foarte rar apărea vreun trecător arătînd a ceh sau german.

„Această sinagogă e foarte veche.” spuse Zaira. „Înfățișarea asta o are de pe timpul tău, prințe – atunci a fost mărită și reparată. Nu pare să se fi schimbat de atunci... Intrarea este pe partea cealaltă, trebuie să ocolim clădirea. Să sperăm că ușa e descuiată.”

Era, într-adevăr. Pătrunseră grăbiți și neobservați pe ea, mai ales că erau însoțiți de un cîine; dar nimeni nu păru să-i bage în seamă. Mai bine așa, cine știe ce s-ar fi întîmplat dacă era văzut animalul? După ce traseră ușa după ei, se opriră cîteva momente pentru a lăsa ochii să li se obișnuiască cu semi-întunericul care domnea în nava imensă a templului. Băncile și balustradele din lemn, lustruite de-a lungul veacurilor, luceau fantomatic în lumina zgîrcită . Miros de smirnă și tămîie, dar și de vechi, de praf și piele învechită, umplea spațiul. Nava părea goală deși, ascultînd cu atenție, lui Radu i se păru că deosebește foșnetul unor pași în depărtare, în întunericul ce ascundea fundul sinagogii. Le făcu semn să se îndrepte în acea direcție, dar fata, cunoscătoare a locului, îi conduse. Zaira se opri la un moment dat și privi cu atenție în jur, apoi le făcu semn să-și apropie capetele. Le șopti:

„Deși au trecut sute de ani, nu mi se pare să se fi schimbat ceva. Știam că suntem foarte conservatori, că nu ne place să schimbăm din obieiuri și tradiții... Aș pune pariu că așa arăta și acum opt sute de ani, cînd a fost construită. Așa. Știu pe unde trebuie să mergem. Trebuie să intrăm în sectorul femeilor. Bărbații au voie să intre oriunde, dar nu intră cu plăcere acolo – de aceea au și contruit intrarea spre geniza pe la femei. Asta a fost bine, căci tata a putut să-mi arate intrarea, să o pot folosi de cîte ori mă trimitea să-i aduc cîte ceva ascuns acolo. În geniza ținea cele mai prețioase și secrete pergamente și scrieri, cele care nu trebuiau să fie văzute decît de cei aleși. Să mergem.”

Ajunși în partea de navă închisă cu un gard traforat din lemn, ca un grilaj, Zaira se apropie de unul din stîlpii care susțineau grinzile din lemn înegrit de timp și fum de sub tavanul înalt. Nu departe de baza lui, apăsă cu degetul pe o bucățică ce părea spartă dintr-o placă de gresie ce forma baza stîlpului. Aparent, nu se întîmplă nimic, dar fata se îndreptă hotărîtă spre o porțiune de zid și împise într-un anume loc. O bucată din construcție, iregulată, se deplasă rotindu-se, descoperind o intrare întunecată, nu cu mult mai mare decît silueta unui om gros la trup. Zaira luă de pe zid un opaiț neaprins și șopti: „Are cineva un amnar?” Tăcut, Radu scoase un amnar din centură și aprinse fitilul opaițului. Cu el în mînă, fecioara se strecură în deschizătură, urmată de cei doi cavaleri și de cîine.

În spatele zidului, era un spațiu nu prea mare, suficient să permită rotirea porțiunii de zidărie. Într-o parte, în grosimea zidului, era piciorul unei scări ce se răsucea ca un melc spre stînga. Lumina opaițului nu bătea prea departe și treptele din piatră luceau ca noi, semn că nu se circula prea des pe ele. Pînze de păianjen, pline de praf, închideau drumul; în mod cert,

nimeni nu mai urcase scările de foarte mult timp. Dîndu-se la o parte, Zaira atinse umărul prințului valah care stătea chiar lîngă ea, pentru a-l face atent. Puse mîna pe o bucățică de piatră chiar deasupra ultimei trepte și apăsă pe ea. Deschizătura din spatele lor se închise cu porțiunea de zid, care se răsuci la loc, lăsîndu-i în lumina palidă a opaițului. Urmată de cei doi, Zaira începu să urce scările. Cîinele. din anumite motive. rămase la urmă

„Negrule, arată-i și prințului piatra care deschide ieșirea. Nu se știe ce se poate întîmpla, cel ce va supraviețui va trebui să știe cum să iasă. Să aiba grijă să închidă deschizătura la loc, e bine să păstrăm taina genizei."

Cel mai greu să urce îi venea lui Charles. Radu putea vedea destul de bine treptele pe care pășea, rotindu-se mereu spre stînga și în diagonală. În schimb, umbra lui masivă lăsa treptele în întuneric, astfel că Václav nu vedea mai nimic. Era nevoit să urce aproape în patru labe, pipăind cu grija treptele cu mîinile și cu picioarele. Cum se descurca în urma lui Q'urșa, nu știa, probabil mult mai bine. Poate chiar se așezase la bazele scării și aștepta ca cei trei să ajungă în vîrful ei, înainte de a porni în urma lor. După ce intrarea se închisese, curentul de aer dispăruse și acum cei trei simțeau că se înăbușă în aerul stătut și vechi, plin de praf. După o perioadă care li se păru ore, deși probabil nu fu mai lungă de cîteva minute, Radu zări în fața Zairei o ușiță de lemn. Aceasta se opri acolo, spunînd: „Am ajuns, opriți-vă." Bărbații stătură liniștiți, în timp ce fata încerca să deschidă ușița. După ce găsi un cîrlig, împinse de ușă și aceasta, cu un scîrțăit, se roti spre în afară. Prin deschizătura ei, năvăli un șuvoi de lumină strălucitoare care aproape îi orbi. Zaira urcă ultimele trepte și pătrunse în încăpere, dîndu-se din nou la o parte pentru a face loc tovarășilor de drum. În urma ei, păși Radu și apoi Charles, strîngînd orbiți din pleoape. Fata suflă în opaiț, stingîndu-l. Înainte să împingă ușa, prin ea se strecură și cîinele, zîmbind, parcă, politicos.

Încăperea era destul de mare și neașteptat de luminoasă. Tavanul era în două ape, coborînd pînă aproape de podeaua din piatră, în ambele capete ale încăperii. Pereții erau din piatră cenușie tăiate fiecare de ambrazuri. Prin cele dispre exterior pătrundea lumina după-amiezii. Călătorii pricepură, uimiți, că

cea ce păruse a fi ambrazuri spre exterior, văzute din interiorul navei, era de fapt chiar deschizăturile interioare ale încăperii. Probabil, scara pe care ajunseseră aici era construită în grosimea zidului de sub încăpere. Nu e de mirare că intrarea rămăsese secretă sute de ani.

Podeaua încăperii era goală, acoperită doar de praf. Într-un colț era o grămadă mare de lut, acoperită cu fîșii de pînză putrezită. Sub ambrazurile dinspre interior fuseseră construite rafturi din lemn, pînă la înălțimea de ceva peste un metru, pe care erau rînduite suluri și cărți legate din pergament și hîrtie, îngălbenite de vreme. La capetele rafturilor erau lăzi înalte din lemn, cu încuietori. Din fericire, în încuietori nu fuseseră prinse lacăte. Sub ambrazurile exterioare era o masă mare, lungă cam de trei metri și lată de doi, construită din scînduri groase, acoperite cu plăci din gresie. Într-un colț al ei era așezat un alambic. Lumina soarelui cădea pe o măsuță înaltă, cu tăblia în pantă, așezată spre centrul încăperii, pe care era așezată o carte deschisă.

În timp ce Charles și Negru se învîrteau prin încăpere, iar Q'urșa își găsise un loc bătut de soarele călduț al după-amiezii, Zaira se apropie de măsuță.

„Acesta este Registrul." spuse ea. „În el, fiecare rabin, încă de la începutul începutului acestei sinagogi, și-a notat observațiile. Această încăpere tainică a fost construită atunci cînd sinagoga Veche a fost renovată, pe timpul lui Otakar cel Mare. Geniza și scara au fost construite noaptea, în mare taină. Nici comunitatea nu știa nimic despre ea – deși există legende despre existența ei. Voi citi din Registru, poate vom afla ceva din tainele vremurilor trecute..."

Fata privi ultima filă, apoi începu să dea paginile încet înapoi, spre începutul Jurnalului, citind pe sărite. După o vreme, se opri și citi cu atenție:

„Aici sunt notițele tatălui meu, rabi Loewe, MaHaRal, începînd cu prima în care își anunță sosirea de la Krakovia și numirea lui în funcția de rabi principal al Sinagogii din Praha. Am văzut în cîteva notări mai noi că a început să se numească Sinagoga Veche-Nouă, poate unde sunt deja mai multe sinagogi nou-construite în Praha... Aici sunt și două notițe scrise de mine – le recunosc, deși am imitat scrisul tatălui meu.. Într-una anunț

completarea colecției de scripturi cu cele trei volume primite de la Amsterdam – studiate de tata cu puțin timp înainte de a reuși să creeze Golemul. În a doua, îmi spun temerile despre puterea omului de a săpîni Golemul în toate împrejurările. Începusem să bănuiesc că e nevoie și de dragoste, nu doar de credință și știință. Ori, Golem era lipsit de suflet și, deci, supus influenței Răului, forțelor Întunericului, și mai puțin ale Luminii. S-a dovedit că am avut dreptate...” spuse ea, tristă.

Dînd încet foile ceaslovului, citea în tăcere, încercînd să descifreze mesajul tatălui ei. Într-un tîrziu, începu să vorbească: „Aici e nota tatei că am plecat. Desigur, folosește cuvinte tainice, mai greu de înțeles pentru străini. Zice așa: „Mi-am pierdut sufletul, iar pămîntul e mort.” Eu eram sufletul tatii, iar Golemul era, desigur, pămîntul – fiind făcut din lut. Și-a pierdut viața atunci cînd pe fruntea lui a rămas scris cuvîntul MOARTE... Și mai departe: „Am pus pămîntul la locul lui pînă cînd va fi distrus.” Oh, tată, sper că nu l-ai distrus! Am fi pierduți. Iar aici: „Pămîntul e mort, dar poate înverzi. Cum? E nevoie de un grădinar priceput, de apă și soare. Grădinar este, apă s-ar găsi – dar soare, de unde?” Următoarea, aici: „Am găsit apa. Grădinarul e pregătit. Dar soarele, unde e?” Mai tîrziu: „Sunt trist. Soarele a răsărit și pămîntul devine lut. Ce a fost țărînă se va întoarce în țărînă. Și atunci chiar și soarele se va întuneca.” Oh, nu, tată! Aici o notă mai lungă: „Soarele s-a întunecat. Eu am avut dreptate, nenorocitul de mine. Apa e mereu aceeași: o binecuvîntare. Te poți baza pe ea, nu te va părăsi la greu. Nici cînd va veni potopul. Dar soarele? Grădinarul a crezut că poate mai mult decît i s-a dat voie. A fost umilit! După ce i s-a luat sufletul, i s-a stins și soarele. Și pentru ce? Pămîntul nu e sterp decît prin voința Domnului. Și nu va înverzi din nou niciodată, tot prin voința Domnului! Amin.”

Continuă să citească în tăcere, încercînd parcă să descifreze sensurile tainice ale cuvintelor scrise de rabi. Apoi, începu să citească, șovăitor, cu voce tare:

„Mai sunt cîteva intrări scrise de-a lungul timpului, poate la ani de zile după plecarea mea. Maharal nu-și nota datele, spunea că în marea țesătură a Timpului o zi, sau o lună, sunt neimportante... Dacă nu mă înșel, nu l-a distrus pe Golem. S-a răzgîndit, sau poate ceva l-a oprit. La un moment dat soarele

s-a „umbrit” și, așteptînd să strălucească din nou, se pare că tata a citit o carte care l-a făcut să se răzgîndească. Cred că Apa era prietenul lui, Maisl, primarul, iar Soarele era Yakub, ucenicul... cel ce mă iubea... Cumva, pentru a distruge Golemul, era nevoie de o jertfă – asta cred eu că este această trimitere la Țap. Aici: „Soarele arde deșertul, dar țapul salvează omenirea. Dar cu ce preț?” Iar aici, cîteva zile mai tîrziu, scrie: „Soarele e binele și răul Lumii, ca și Dumnezeu. La porunca Domnului, dă viață și moarte, roade și deșert. Dar, dacă e lipsit de suflet, ce mai este?” Deci, soarele poate transforma lutul în țărînă, dar îl și poate înverzi – dacă are suflet. Sufletul, inima, Dragostea, de la Domnul vin. Cred că tata și-a dat seama că numai prin credință și știință, nu poți face să înverzească pămîntul – ceea ce eu spusesem deja cu ani înainte! Acum vedea că, atît Grădinarul cît și Soarele, erau lipsiți de suflet! Dacă se gîndise să-l facă pe Yakub grădinar, acum vedea că nu poate: ucenicul își pierdu-se dragostea și sufletul tot la plecarea mea.”

Rămase tăcută aproape un minut, apoi zise:

„Cred că aici i-au prins evenimentele din urmă. Maisl a murit – deci, a pierdut Apa. A murit și MaHaRal, văd că scrisul se schimbă, este un alt rabi. Iar Yakub murise și el, altfel i-ar fi luat locul tatălui meu, așa cum era pregătit. Cumva, Golemul a rămas așa: mort – dar nu distrus. Nu de tot țărînă, dacă ar fi făcut-o, Răul ar fi cîștigat Bătălia! Așa, mai avem o speranță.

„Ce putem face noi?” întrebă neîncrezător Charles. „Cum putem noi izbîndi acolo unde MaHaRal a dat greș? Noi nu știm nimic!”

„Asta nu contează. Trebuie să o facem noi – altfel nu am fi ajuns aici! Nu vă dați seama? - în această încăpere nu a intrat nimeni de sute de ani! Eu sunt singura care pot descifra scrierea tatălui meu, a lui Maharal. Îl cunosc pe Golem. Am educația necesară – pe care cred că nici actualii rabini n-o au. Și eu sunt gata de jertfă!” Se corectă: „Noi suntem gata de jertfă! Deci, cine, dacă nu noi? Golemul poate deveni Beranek și participa la Ultima Luptă!”

„Și tu?” întrebă Radu. „Cu tine cum va rămîne?”

„Eu? Ce importanță are? Mi-am trădat tatăl. Mi-am trădat familia și neamul. Mi-am trădat sortitul. Ce-i mai rău, l-am trădat pe Golem! Mi-am trădat numele, sufletul și inima. Numai

pe Domnul nu l-am trădat! În fața lui sunt curată, ca țapul pregătit să fie trimis în pustie...”

„Domniță” zise din nou prințul valah, „neamul meu are o vorbă: a te îmbrăca în cămașa morții. Asta înseamnă că, atunci cînd e mare nevoie, noi suntem gata de jertfă: îmbrăcăm această cămașă cu bucurie, ca pe-o cămașă de nuntă, oricît de rău ne-ar părea că trebuie să lăsăm în urmă viața, bucuriile,și tristețile. O facem pentru a scăpa neamul de nevoi, sau poate țara, sau chiar numai un prieten drag. Eu așa te simt pe tine: că ai îmbrăcat cămașa morții și tare mi se rupe inima că ești tînără și frumoasă, fecioară care nu ai apucat să te bucuri de minunea nașterii și creșterii de prunc. De aceea-ți spun: și eu îmbrac acum cămașa morții, gata să stau între tine și moarte, dacă jertfa mea va fi de-ajuns!” Scoase spada și se așeză într-un genunchi în fața fecioarei, cu ea ridicată, cu garda sus - ca o cruce. Prințul boem îi dădu și el acolada, punînd un genunchi în pămînt.

„Vă mulțumesc, domniile voastre, pentru cinstea care mi-o faceți. Pînă la urmă, Domnul își alege jertfa și, poate, chiar va alege unul dintre domniile voastre. Dacă mă va alege pe mine, asta poate însemna doar o amînare, poate va fi nevoie de voi la Bătălie, unde eu nu pot ajuta.”

Cei doi cavaleri se ridicară în picioare și își puseră săbiile la loc în teacă. Václav întrebă, totuși:

„Tatăl tău vorbea de trei lucruri: de Grădinar, de Apă și de Soare. Și noi suntem trei – dar cine e apa, cine soarele – în caz că tu ești grădinarul?”

„Poate că tata s-a înșelat. Grădinarul nu a fost niciodată el, Maharal, probabil nici Yakub. Apa?... Și Soarele? Nu, mi se pare forțată explicația asta. Cred că nici tata nu era sigur de ea, nu ar fi amînat atît de mult - pînă cînd totul a devenit prea tîrziu. Soarele să fi fost chiar... Golemul? El e pămînt – dar facea și rău, facea și bine, după sufletul lui. Grădinarul era tata? El sădea ideile, el lucra pămîntul, el punea apa la rădăcină... Nu, e prea simplist. Dacă nu el, Grădinar trebuia să fie urmașul lui? Eu, Ucenicul? Prietenul? Nu, nu, nu! Explicații prea umane... Poate că Apa era... Domnul.”

„Domnul? Rudolf?”

„Nu. Pentru un evreu, Domnul e Domnul! Unicul. Totul. El e Apa Vieții, dar și Apa Morții.

„În basmele valahilor, ca să învii un mort, ai nevoie de astea, amîndouă: apa morții ca să pui lucrurile împreună și apoi apa vieții, să readuci sufletul.” spuse, șoptit, Radu.

„De Soare am spus și înainte: dă viață și moarte, la voia Domnului. Tot Domnul e și Soarele!. Iar Grădinarul, nu este tot Donmnul? Nu el a sădit Lumea, nu el a sădit Viața, Edenul, Dragostea, Speranța?...”

„Și cum îl putem pune pe Domnul la muncă?” mustăci Radu.

„Domnul ne-a adus aici, acum. El nu poate interveni – dar își poate face voia prin noi. El este Aici, cu noi, în noi. Trebuie să-i folosesc numele, toate cele 256 de nume, așa cum m-a învățat Tata – și el va face minunea!

„Cu ce preț, totuși?” întrebă Václav.

„Cu cel ce trebuie plătit.” spuse cu hotărîre în glas Zaira.

Se așeză jos, pe podeaua de piatră, alături de grămada de lut, și începu să citească dintr-o carte pe care o scosese dintr-un dulăpior. Dură mult pînă termină – dar nu se întîmplă nimic. Prinții așteptau în liniște, stînd drepți, unul lîngă celălalt, cu brațele încrucișate pe piept, la cîțiva pași de fecioară. Știau că la lucru erau forțe dincolo de înțelegerea lor. După o vreme, Zaira se opri și cei doi o priviră întrebători.

„Nu știu.” șopti ea, cu oboseală în glas. „Nu merge... Nu știu ce am greșit, unde am greșit... Poate că m-am ridicat prea mult. Nu-i e dat unei femei să fie egală bărbatului, nici unei biete fete să umilească învățați încărcați în ani. Nici măcar nu am împlinit douăzeci de ani...”

„Cu toate astea, se spune că Domnul se folosește de ce unelte are la îndemînă. El te-a adus aici – dacă avea nevoie de un rabi cu barba albă, L-ar fi adus.”

Zaira citi din nou fiecare însemnare a Jurnalului lăsată de mîna lui Maharal. Apoi răsfoi cărțile care aveau chiar și cea mai mică legătură cu crearea unui Golem – nu erau prea multe. Se așeză din nou pe podea, lîngă grămadqa de lut, cu fruntea adîncită în palme. Nimic nu părea să-i sară în ochi. Radu interveni:

„Care e rostul nostru aici, totuși? De ce a trebuit să venim cu tine? Nu te-am ajutat cu nimic. n-am scos săbiile decît pentru a ți le închina.”

„Chiar așa." îl completă prințul boem. „De ce două săbii – una ar fi fost de-ajuns. De ce doi posesori de sabie? –. noi suntem singurii cavaleri, de altfel. Nici chiar Prometeu nu e un cavaler, nu are sabie... Ceilalți nu au ținut o sabie în mînă în viața lor, nici chiar soldatul. Cineva ne-a ales pe noi – era nevoie, e nevoie de noi! Care e rostul nostru?"

Zaria îl privi în tăpcere, apoi ridică neajutorată din umeri:

„Nu știu. Și de ce Cîinele? El nu și-a părăsit niciodată stăpînul." Auzind mîrîitul Q'urșei, se corecta: „Prietenul. Nu cred că a fost vorba de apărare, Q'urșa mă putea apăra singur." Cîinele zîmbi, arătîndu-și colții cumpliți.

„Cîine, de ce ai venit cu noi?" îl întrebă, în glumă, prințul valah.

Q'urșa se ridică și porni să se învîrte în jurul încăperii, mirosind cu grijă fiecare colț, apoi grămada de lut. Apoi se duse la ambrazurile exterioare și privi prin ele. Deodată se aruncă într-unul din creneluri, puzlverizîndu-l și creînd o breșă prin care trupul lui voinic se putu strecura. Își desfăcu aripile și începu să plutească în jurul sinagogii. Abia acum, cei trei se repeziră în urma lui și-i priviră zborul. Soarele cădea dincolo de Hrad, doar lumina lui strălucitoare mai lumina încă orașul.

„O fi știind ceva?" întrebă fata. „E un răspuns la întrebarea ta?"

„Poate i s-a făcut dor de... de Amirani." spuse Charles.

„Poate. Sau poate nu." zise Radu. „Hai să găsim răspuns la întrebările ce ne privesc. De ce noi? De ce săbiile?"

„La ce sunt bune săbiile?" întrebă Zaira.

„La apărare." răspunseră cei doi într-un glas.

„Sau la atac." zise fata. „Să salveze viața... sau s-o ia. Poate de aceea a fost nevoie de voi, prinților, și de săbiile voatre: să luați o viață!"

„Mă rog lui Dumnezeu să nu fie așa!" se cutremură Václav. „N-am ridicat niciodată sabia asupra vreunei femei. Mai cu seamă o supusă a mea, care nu mi-a greșit niciodată cu nimic... O... prietenă." Prințul valah încuviință din cap, tăcut.

„Și dacă asta este jertfa care vi se cere vouă? Poate a fost nevoie doar de săbii, nici nu e nevoie de voi. Pot folosi eu însumi una din ele pentru a-mi lua viața."

„Nu-i așa de simplu" spuse mohorît Radu. „Nu ne aducea pe amîndoi..."

Cei trei se priviră neputincioși. Era o parte a tainei care le rămînea închisă, nu o puteau desluși. Zaira luă din nou în mînă cărțile, apoi se duse și căută din nou în cuferele cu încuietori. Se întoarse cu o carte nu prea groasă, legată în piele.

„Pe asta n-o văzusem, era lipită de perete, în fundul cufărului. Subiectul nu are legătură cu Golemul, dar în paginile ei este o bucată de pergament. Conține, cred eu, ultima notiță lăsată de Maharal. Uitați ce spune: „E tîrziu, dea Domnul să nu fie prea tîrziu! Am lăsat soarele fără raze și fără strălucire, dar lucrarea nu este împlinită. Maisl e terminat, Ucenicul se stinge, eu mai am puține clipe... Am fost mîndru și am crezut că le știu pe toate, iar Domnul mi-a dovedit că nu știu nimic. Oh, dacă ar fi fost Zaira aici!...

Lutul trebuie să învingă! Pentru asta, trebuie să fie întreg. Al meu nu a fost, nici al străbunului Abraham. Ce le-a lipsit? Nu-i este dat Omului să creeze ca Domnul, am zis. Dar am creat, cu toată umilința datorată. A lipsit însă jertfa. Abraham ar fi jertfit, dar nu i s-a permis. Aș fi făcut-o și eu, dar nu mi s-a permis nici mie: mieluța mi-a fost luată de la mine! Acum jertfesc – dar pentru a ascunde atîta suflet cît mai este în hoitul acesta pe cale să se împută.

E nevoie ca Golemul să fie întreg. E nevoie de două jertfe pentru asta: una să-i redea picioarele, a doua să-i ia mutenia. Ca să învie, cele două jertfe trebuie să fie simultane. Capul și picioarele – și pămîntul va-nverzi!"

„Avem răspunsul." murmură Václav, cînd mesajul cuvintelor citite în șoaptă de fecioară îi străpunse înțelegerea. „Capul și picioarele, simultan!" Cei doi erau albi la față.

„Poarte se înșeală." se împotrivi Radu. „Poate nu a înțeles corect mesajul bătrînului. Poate nici el nu mai era întreg la minte..."

„Credeți, măriți prinți, că vreau să mă joc cu viața mea? Credeți că eu vreau neaparat să-mi vărs sîngele acum și aici? Sunt tînără, nu am cunoscut decît viața trăită alături de tatăl și mama mea, de oropsitul meu popor. Sunt femeie, aș fi vrut și eu să cunosc dragostea, să-mi nasc și cresc copiii, să-mi văd nepoții... De ce mi-aș da viața pe-o greșeală? E nevoie!"

„E nevoie." repetă Radu, încruntat. „Poate niciodată nu a

fost o nevoie atît de mare...”

„Prinţe,” se adresă Zaira lui Václav „mai ştim şi noi istorie. Sub domnia ta, a părinţilor şi a urmaşilor tăi, mii de evrei au murit degeaba. Femei, copii – oh, atît de mulţi copii! – bătrîni, tineri, cărturari, săraci, negustori... Fără nicio vină, fără nicio cauză, fără nicio speranţă... Fără nicio nevoie!”

„Da, dar nu sub sabia mea!” se răzvrăti prinţul, viitorul împărat.

„Nu, dar n-ai intervenit, n-ai oprit baia de sînge. N-ai pedepsit vinovaţii. Vor mai muri, cînd vei fi împărat. Şi sub urmaşii urmaşilor tăi...”

„Nu, dacă voi avea putere.”

„Putere vei avea – mai puţin, voinţă. Dar te rog: fă ca în acest oraş pe care-l iubeşti şi vrei să-l înalţi, să nu piară evrei. Aceasta să fie plata pentru sîngele pe care mi-l vei vărsa. Jură!”

Václav părea un şoarece prins în cursă. Privea în jur, căutînd parcă un loc pe unde să scape.

„Nu am dorit niciodată moartea nimănui, cu atît mai puţin a nevinovaţilor. Nici a evreilor. Nici a ta! Nu vreau jertfă, nu vreau jurăminte! Nu voi lua viaţa ta, nu o voi lua nici a altor iudei.”

„Trebuie, prinţe.” spuse Radu trist. „La noi sunt puţini iudei, lumea nu-i iubeşte – dar nici nu-i asupreşte. Ştiu că e nevoie de jertfa acestei fecioare. Eu înţeleg nevoia de jertfă, de sute de ani ne jertfim pentru a ţine ţara neatîrnată. O facem cu toţii: bărbaţi, femei, bătrîni, chiar şi copii – şi fecioare. O bunică de-a mea aşa a murit: a atras o ceată de tătari pe buza unei prăpăstii, pierind odată cu ei – dar salvînd coconii şi femeile boierilor plecaţi la luptă. Pentru ce să-ţi trăieşti viaţa de vierme, cînd tătarii pot veni ca lupii să ţi-o fure, ca pe-o oaie capie? Mai bine o dai de bunăvoie, cu folos pentru ai tăi. Da, înţeleg nevoia morţii acestei frumoase fecioare. Să ştii, Zaira, eu nu voi uita niciodată că ai fost evreică, iar inima ta a fost la fel de neclintită ca cea a bunicii Mărgărita. Voi fi mîndru să-mi pun pala în slujba ta!” Se aşază din nou într-un genunchi în gaţa ei, iar Zaira îl îmbrăţişă, stîngaci.

Václav oftă, amărît:

„Dacă ziceţi că trebuie, o voi face. O fac pentru numele meu, pentru neamul meu – dar mai ales pentru această cetate. Şi pentru viitorul nostru. Aveţi dreptate, pentru acestea merită să mă jertfesc, eu şi întreaga mea oaste! Cu toţi supuşii mei. E bine că e vorba de o singură supusă... Jur să apăr, cîte zile voi avea, toţi iudeii din Praha!”

Îşi scoase şi el spada şi plecă un genunchi în faţa Zairei. Aceasta îl îmbrăţişă, poate chiar mai puternic decît pe prinţul valah.

„Atunci, mai trebuie să lămurim un singur lucru: cine loveşte, ce?” spuse Radu.

„Prietene, sabia ta e mai tăioasă, iar braţul mai puternic. Eu nu cred că pot tăia din prima ambele picioare. De nu mi-o tremura mîna, cu gîtul voi dovedi... N-am tăiat niciodată capul cuiva.”

„Voi începe să citesc din nou. Cînd voi ridica braţul, loviţi!”

Glasul fecioarei era puternic, neşovăielnic. Parcă o imensă linişte coborîse peste ea şi peste sufletul ei. Parcă era vorba de altcineva, de viaţa altcuiva... Luă Cartea în braţe şi se aşeză lîngă grămada de lut, în picioare. începînd să citească. Deodată, cu un vuiet de aripi, Q'urşa pătrunse printre ambrazuri, plutind pe sub tavanul tot mai întunecat. Ajuns deasupra lutului, deschise larg botul uriaş şi o mare cantitate de apă, luată probabil din Vltava, se revărsă, înmuind pămîntul.. Glasul fecioarei pierdu orice urmă de şovăială, citind cu voce tare în ebraică numele cele sfinte ale Donmnului, de neînţeles prinţilor. Se luminase la faţă şi ochii îi străluceau.

Prinţii se simţiră şi ei întăriţi, ca sub o vrajă. Ridicară cu un fulger săbiile puternice, strîngînd pumnii. Nu mai fu nevoie de semnul fecioarei, simţiră în vocea ei sfîrşitul rugăciunii: ca un blestem, ca un strigăt victorios, ca un imn al bucuriei – şi loviră din toate puterile.

25

(în care vedem că niciodată nu-i prea tîrziu)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Depinde ce înţelegi tu prin „lume paralelă”. Şi ce înţeleg eu. Oare părerile personale pot fi „lumi”? Vorbesc aici considerînd că atît eu, cît şi tu, suntem absolut sinceri în felul în care judecăm un eveniment, o persoană, un concept. Depinde de gradul de informare, de înţelegere, de perspectiva din care privim... Uneori cele două opinii sunt atît de diferite încît s-ar crede că vorbim fiecare despre lucruri cu totul diferite. Şi o a treia persoană, care ne-ar asculta, ar trebui să decidă pe care dintre noi ne crede şi, deseori, şi-ar forma o părere personală, diferită chiar de cele două versiuni auzite.1

Şi atunci nu putem decît să ne întrebăm: care este adevărul? Care din aceste „adevăruri” corespunde realităţii? Crezi că vorbesc prostii? Care este adevărul unui eveniment precum declanşarea războiului din Irak în 2002, resurecţia armată din august 23, 1944 din România sau asasinatul preşedintelui J.F. Kennedy la Dallas? Şi aici vorbesc despre evenimente arhi-cunoscute, cercetate, recente totuşi... Dar ce ştim despre

evenimente vechi de sute de ani, prezentate trunchiat, naţionalist, partinic sau de pe poziţii de clasă, despre care deseori tot ce mai avem este doar o intrare obscură, la limita legendei, în vreun manuscris descoperit întîmplător? Să ne gîndim doar la „marea bătălie de la Maraton”, despre care ştim doar ce au scris grecii. Pentru ei a fost o bătălie capitală, care a schimbat cursul istoriei Atenei. Pentru perşi, bătălia poate a fost una obscură, la marginea imperiului cu nişte „barbari”, fără importanţă – atît de lipsită de importanţă încît nici măcar n-au pomenit-o în analele lor. Iar pentru chinezi, de exemplu... pentru chinezi ea nici n-a avut loc!

Sper că m-am făcut înţeles. Probabil Pămîntul are tot atîtea istorii alternative, fiecare din ele un „univers paralel”, cîte universuri ar putea exista în Univers. Ştim că există un Univers aşa cum ştim că existră o Istorie a unei umanităţi: cea în care trăim noi.

Cei din jurul mesei ridicară capul. Semnalul îl dăduse Q’urșa, care pluti tăcut prin fumul încăperii, atinse pletele lui Amirani și se așeză pe podea, lîngă masă: era semnalul că cei trei se întorseseră.

Într-adevăr, lîngă masă se opriră cei doi prinți. Aveau hainele pătate, umede – trecură cîteva clipe pînă cînd tovarășii lor pricepură că erau pete de sîmge. Erau trași la față, încruntați, cu buzele strînse și ochii crunți, înecați parcă în lacrimi. Și foarte triști. Se așezară tăcuți la masă. Ospătarul trecu, lăsînd o mînă de halbe pline. Cei doi ridicară două din halbe și le goliră dintr-o suflare, după care le zdrobiră de masă – erau din lut. Ceilalți luară și ei cîte o halbă, inclusiv Q’urșa. Pe masă rămăsese o halbă stingheră.

„Ah, mi se făcuse teamă” spuse Johannes. Deci, domnița e și ea, pînă la urmă...”

„Domnița nu.” spuse întunecat Negru. „E el.” – explică, arătînd peste umăr spre un nou tovarăș, abia oprit lîngă masă.

Celorlalți le trebuiră cîteva momente să recunoască în noul lor tovarăș pe Portar, pe Beranek. Îl văzuseră mereu stînd pe scaun, deci, doar de la mijloc în sus. Acum stătea în picioare și se ridica deasupra mesei cu încă o înălțime de om. Probabil însuși Amirani nu-i venea decît pînă la umeri. Dar capul rotund,

lipsit de păr, nasul borcănat, buzele abia schițate, îl făceau lesne de recunoscut.

„Acum vorbește.” spuse Charles.

„Și Zaira?” întrebă Zivnir.

„Ea nu mai vine...” Le trebui mai multe clipe să realizeze că glasul adînc, ca două bucăți de piatră frecîndu-se între ele, aparține Portarului.

„Da, ea nu mai vine.” spuse Radu, scrîșnind. „Eu am tăiat-o! I-am luat picioarele dintr-o lovitură, ca pe-un cap de spurcat de tătar...”

„Și eu i-am luat capul!” șopti îndurerat Vaclav.

Privind ochii îndurerați ai celor doi cavaleri, ceilalți pricepură drama prin care trecuseră.

„Altfel nu s-a putut.” se auzi din nou glasul adînc al Golemului. „A fost nevoie de jertfă. Jertfa Stăpînei, jertfa prinților... Golem va plăti jertfa! Va fi împreună cu Zaira pentru totdeauna, dacă asta va fi voia Domnului.”

Ceilalți vărsară cîte-o picătură din noile căni de bere puse pe masă, chiar și Q'urșa, apoi le goliră și pe acestea.

„Unde sunt ceilalți?” rupse Charles momentul de tăcere.

„Au ieșit. Nu de mult. Soldatul, evreul și țiganul. Trebuia să plece și neamțul, dar l-a întors Beranek din drum. Chiar, nu ne-ai spus de ce.” se întoarse Thétka spre astronom.

„De unde să știu eu? Mi-a făcut semn că nu am voie...”

„Nu era nevoie de el.” explică portarul, așezîndu-se și el pe bancă, alături de Amirani. „La ușă era al patrulea. Voise să intre în han, de trei ori l-am dat afară. El nu aparținea acestui loc...”

„Totuși, găsise hanul. Cum, dacă nu era nevoie de el?”

„Asta nu știu. Nu toți de aici sunt necesari – și sunt aici. Poate trebuia doar să-i găsească pe cei trei de ieșiseră. Au plecat împreună.”

„Știi cumva unde s-au dus?”

„Da, i-am auzit vorbind. Ăla, al patrulea, era un stegar dintr-o trupă de ulani. Avea să aibă loc o bătălie lîngă Praga, la care el trebuia să participe. Acum, cînd se mai trezise din beție, se grăbea să se întoarcă: trebuia să ducă steagul companiei. Nu vroia să-și facă numele de rîs. În mod normal, cînd pleca din oaste – e cam multă debandată și lipsă de disciplină, zicea el -, lăsa steagul secundului lui. Dar acum fusese convins că avea

să se întoarcă repede înapoi – trebuia doar să se întîlnească cu o fată. Dar își băgase, cumva, naiba coada – așa zicea. Mai întîi se îmbătase, apoi fata dispăruse, apoi se pierduse în ceață... Era convins că fără steag, oastea avea să fie înfrîntă. Așa îi ghicise cineva... Iar el avea să moară.”

„A apărut, deci, și steagul” zise Charles. Nu știam că avem nevoie de el... pînă l-am întîlnit pe acel Kafka.”

„L-ați întîlnit?” se bucură Fraulein XF. „Deci, nu mai e nevoie să ies să-l caut...”

„Nu. Nevoia ne-a ajutat. El ne-a dat lista completă a obiectelor din Comoară. Le avem acum pe toate...”

„Nu pe toate” zise însă Radu. „Acum lipsește hlamida, a plecat Marta cu ea. E și o cutiuță, pe care nu o avem. În schimb, în Comoară nu este nici taftaua, nici sabia mea... Acum, vorbind de sabie: eu nu o voi mai ține în mînă! Voi vedea pe ea, cîte zile voi avea, sîngele fecioarei! Așa că, Uriașule, ți-o dau ție. Oricum, stă mai bine în mîna ta – și ești singurul în putere s-o ridici împotriva Dușmanului.”

Își dezlegă legăturile care țineau teaca sabiei lungi și late pe umerii lui și le întinse lui Prometheus. Acesta, fără să se ridice, le luă și le transformă în brăcinari, legîndu-le în jurul mijlocului. Oricît de lungă era sabia, îi venea bine pe coapsa stîngă.

„Mulțumesc, Valahule. Voi face cinste sabiei tale!”

„Nu-mi place că Martin este cu stegarul – dacă e așa cum zice portarul. Va face tot ce poate să împiedice steagul să ajungă aici.”

„Nu avem ce face.” răspuse Zivnir Leii, fatalist. „Totul este în mîna Marelui Zeu. Trebuie să așteptăm să se întoarcă și cei trei: Eroul, Regele și Spălătoreasa. Ei trebuie să aducă Hlamida și alunele – deși de alune nu a pomenit nimeni. Dacă știam că e nevoie și de hlamidă, nu o lăsam pe Marta s-o ia cu ea...”

„Nu putem face altceva decît să așteptăm” spuse și Johannes. „Și să ne rugăm.”

Sosise un nou rînd de halbe: de data asta, una în plus.

„Ni se alătură cineva.”, îl atenționă Radu pe Golem, iar Leia, împărțind cărțile, spue: „E un bărbat.”

Era Eroul. Asudat și respirînd din greu, de parcă fusese fugărit de cîini, se prăbuși pe bancă. Văzînd halba plină din fața lui, o rase dintr-o înghițitură. În brațe purta, împăturită,

hlamida. Din faldurile ei scoase o cutiuță din lemn cărămizie, cu încuietori din bronz – în care Zivnir recunoscu lădița cu alune pe care o dăduse, parcă în alt eon, Eroului, în cu totul alt colț al Universului. Amintirea alunelor de gheață îl făcu să înghită în sec, deși simțea furnicături în degete.

„Deci, ai alunele” spuse el, cu glas înăbușit.

„Da. Puține. Marta a aruncat cu ele și, văzînd că pot face rău Diavolului, mi le-a aruncat pe restul. Nu știu cîte sunt și dacă ne vor ajunge...”

„Ați avut deci neplăceri” constată Vaclav.

„Am avut. Abia am ajuns...”

„Și ceilalți?” întrebă Leia.

„Ei... nu știu. Eu am fugit... Abia am ajuns...”

„Asta ai mai spus-o.” spuse Thétka, sever.

„Da. Abia am ajuns... de două ori. Prima era că era să pună mîna pe mine Diavolul, abia am scăpat. Noroc cu Albieș. A doua este că eram să mă rătăcesc definitiv. Orice făceam, nu reușeam să dau de crîșmă. Mă învîrt de ore și ore prin ploaie și ceață...”

„Ce-ar fi să o iei pe rînd?” îl îndemnă Faust. „Poate așa vom înțelege și noi ceva.”

Cînd ieșiseră din han, era o ceață s-o tai cu cuțitul – ca de obicei. Ca să nu se piardă, Spălătoreasa se ținea de brațul Eroului, în timp ce Ignatz îi urma la un pas, agățat de poalele hlamidei. Curgea apa din cer atît de abundent, încît nu mai băgau în seamă cînd călcau prin băltoace. Dar, după nici o sută de pași, ceața începuse să se ridice, iar ploaia se opri. În curînd se treziră pe o străduță luminată de felinare, de care Eroul își amintea că dădea în Carmelitska. Becurile din felinare luceau calde, puternic: erau evident lămpi de azot, cu lumină roșiatică. Se părea că reușise să iasă în timpurile moderne. „Nevoia!”, gîndi el.

„Recunoști locurile?” o întrebă Eroul pe Marta. Ea privea cu atenție în jur.

„Nu cred. Nu am prea trecut pe-aici. Clienții mei erau pe Insulă și în Malastrana, înspre pod. Sigur, nu pot spune că nu m-am plimbat prin Cartier, de cîteva ori am urcat pe Hradčany... Dar, e noapte. Dacă era zi, poate știam unde sunt. De cînd îl știu pe Rudl, nu prea urc spre Hrad.”

„Eu am o singură personalitate. Sunt... hai, OK, Eroul, și atît. Dar tu ai două, Thétka are chiar trei. Ea se poate recunoaște în fiecare din ele. De aceea mă întrebam dacă tu te recunoști în pana Helena. Ea a trăit în Malastrana în ultima jumătate a secolului douăzeci. Cred că acum suntem aici. Dar poate nici pana Helena nu prea bătea aceste străduțe pe timp de noapte...”

„De ce ți se spune Eroul? Ai făcut ceva deosebit?”

„Nici măcar. Poate în batjocură, știu eu? Nu că aș fi mai laș ca alții... Am fost un fel de erou al unui joc... și al unei cărți. Cumva, trebuia să mi se zică, nu-i așa?” Marta clipi uimită la logica simplistă a tovarășului de drum. „Și soldățoiul este un personaj, un erou - de carte. Dacă ți-ai aminti de avatarul tău Helena, ți-ai aminti de el: este Švejk, un personaj îndrăgit de cehi. A scris despre el un scriitor cam pe timpul primului război mondial. Știi, au fost două.”

„Două?”

„Două războaie mondiale.”

„Aha. Dar eu sunt o femeie obișnuită. Îmi amintesc viața trăită pînă în acest moment, din copilărie, prin tinerețe... Știu ce-am făcut aseară... sau, mă rog, ultima dată cînd am dormit acasă. Știu ultima vizită a lui Rudl la mine... dar și vizita celor trei – bătrînul și țiganii. Asta n-o mai înțeleg,. pentru că parcă erau din-afara lumii mele...

„Ți-am spus, nu-nțeleg lumea asta în care ne aflăm. Este și nu este reală, adevărată... Adică, bănuiesc că este adevărată. Dar sunt alternative diferite ale acelorași întîmplări, personaje, vieți... Uite, nu știu dacă Rudl al tău este acel Rudolf al Doilea al istoriei. Nici dacă Thétka este Thétka legendelor, sau Anežka este cea din Istorie, sau dacă Švejk chiar a trăit poveștile lui sau le inventează, sau dacă ce ne povestește au fost vreodată scrise sau inventate de Hašek, părintele lui literar. Eu, cel puțin, n-am avut și n-o să am niciodată vreun impact asupra vieții din Praga. Chiar și tu, Marta, sau avatarul tău, Helena, ați lăsat copii...”

„Tu de unde cunoști așa de bine orașul? Ești din Praga?”

„Nu. Nici măcar ceh. E greu să-ți explic, nici eu nu înțeleg. Noi toți vorbim, aici, aceeași limbă – și zău că nu știu care este aceasta. Eu sunt român – cum s-ar zice, un fel de urmaș

al valahilor. Radu este valah. Am călătorit prin multe țări din Europa, am ajuns și în Americi, dar cel mai mult iubesc Praga. Am fost aici de mai multe ori, am stat și cîteva luni aici, într-un lagăr de refugiați. E normal să cunosc orașul. Ultima dată am locuit la Pana Helena – la tine, cum ar veni. Dar se pare că tu nu-ți amintești nimic despre această existență."

„Și eu am stat la Pana Helena." piui din urmă Ignatz. „Eram sigur că ne vom întîlni din nou... Deși ție-ți plăcea mai mult de Zivnir, nu aveai ochi pentru mine..."

„Îmi pare rău." întoarse Marta capul către Ignatz. „Nu-mi amintesc de niciunul din voi – nici de Erou."

„Nu-i nimic." se arătă binevoitor Craiul. „Nici noi nu te-am recunoscut la început. Acum ești tînără, te și numești altfel. Pana Helena... ah... era mai în vărstă. Așa, cam de vărsta mea..."

„Adică, bătrînă?"

„Eu nu sunt bătrîn!" se burzului craiul. „Sunt... mai în vîrstă. Am abdicat și am dat tronul fiului meu, e mai tînăr și mai viteaz... Și, apoi, vroiam să călătoresc... Așa am ajuns aici. Pana Helena este înaltă, subțire, ca o vrăbiuță în primăvară, cu ochii luminoși și pielea fină... E frumoasă!" căzu el în extaz.

„Mda. Nu se-înșală prea mult..." confirmă Eroul, tușind politicos. „Desigur, tu ești mai tînără – dar ai putea arăta ca ea la bătrînețe... peste vreo trei decenii... sau poate cinci... Nici eu nu te-am recunoscut cînd ai apărut – nici ei, nu nega Albieș, știu precis că n-ai recunoscut-o! Dar cînd te-ai oferit să mă însoțești, mi-am zis că poate Nevoia te îndemnă, că ești într-un fel legată de această căutare. Faptul că și Ignatz a cerut să ne însoțească mi-a confirmat că, întrun fel, și el te recunoscuse. Oare cît să fi avut pana Helena, Măria Ta? Șaptezeci? Optzeci?"

„Nu am ajuns prea devreme?" se sperie Ignatz. „Poate mergem degeaba. Tu încă n-ai trecut pe la ea, nu ai adus alunele... Pana Helena e tînără, poate e măritată cu... Pavlicku... parcă..."

„Nu, nevoia ne-a scos unde trebuia să ajungem. Să mergem la adresa panei Helena și să vedem. Craiul e îndrăgostit de pana Helena," îi explică el femeii, „dar ea avea bucurie la Zivnir... la Faust. Tu nu simți nimic față de niciunul din ei?"

„Ce pot să simt? Nu-i cunosc. Și, apoi, ei sunt bătrîni! Uneori

îmi zic că acel Faust are peste o sută de ani!"

„Are, are. Vreo opt, de fapt." mormăi Albieș din urmă.

Ajunși pe Carmelitska, o luară pe trotuar spre nord, pe lîngă vitrinele luminate. Magazinele erau închise și erau foarte puțini trecători. De vreo două ori, Marta se sperie de moarte cînd pe lîngă ei trecură tramvaie aproape goale, luminoase, zdrăngănind zgomotos. Ajunși în Piața Centrală a Cartierului, o străbătură și pătrunseră pe străduța ce urca în pantă, pentru a-i scoate la adresa bătrînicii. Deasupra se întrezăreau zidurile albe, luminate feeric, ale Palatului.

„Ce este aia?" întrebă Spălătoreasca, după care icni. „Este Hradul, pot să jur! Recunosc turlele, palatul... Dar clădirea aia albă, ce este?"

„Este noul Palat. L-a construit o urmașă a lui Rudolf.. Deci, nu-ți amintești nimic din existența ta ca pana Helena?"

„Nu. Nici nu cred c-aș fi altcineva. Eu am ieșit să te însoțesc fără niciun gînd, mai mujlt să ies de acolo. Nu mi-a plăcut niciodată să intru-n crîșme... Poate vă înșelați."

„Ești pana Helena!" spuse hotărît Albieș. „Mintea mea se poate înșela, dar inima, nu! Eu n-am iubit niciodată, nici chiar pe fosta mea crăiasă, a fost o căsătorie politică și să se împlinească Profeția. Era tînără și frumoasă, eram și eu tînăr, mi-a născut urmașul la tron – dar de iubit, n-am iubit-o. Pe tine te-am iubit de cum te-am văzut!Am știut că tu ești destinul meu. Am știut că pentru tine am plecat de acasă, pentru tine am străbătut universurile..."

„Dar abia ne știm. Nu mă cunoști deloc. Eu nu te cunosc. Iar eu îl iubesc pe Rudl. E atît de singur, de neajutorat..."

„Și eu sunt singur. Nimeni nu este atît de singur ca mine, sosit pe tărîmul ăsta din altă lume, doar cu un mag drept tovarăș!" Pe moment păru să se întristeze, dar apoi se lumină din nou la față. „Nu, nu sunt singur. Cît timp ești și tu pe acest tărîm, nu sunt singur!"

„Chiar este rege?" încercă Marta să schimbe vorba, adresîndu-se Eroului.

„Da. Nu aici, desigur, chiar vine de pe alt tărîm, din alt univers. Nici acolo nu mai este, și-a cedat tronul fiului regăsit. O adevărată poveste... Acolo se numea Împăratul Alb, Albieș al nu știu cîtelea... Cred că de aia și-a spus aici Bilany.,.. Era cam

neajutorat, e drept, și cam șovăitor, dar el a fost Craiul Bătăliei în care Binele a învins Răul! Și-l avea pe Zivnir Mare Mag. Fără Profeția lui, a lui Albieș, Dușmanul nu ar fi fost învins... Dar, oricum, e atît de în-afara spațiului și timpului acestei lumi, că putem spune că a fost doar un joc sau un basm."

„Deci, ești și tu un fel de erou." se adresă femeia de data asta craiului pensionar. „Nu ești chiar atît de neajutorat pe cît pari..."

„Ba sunt, ba sunt!" o contrazise Ignatz, trăgîndu-și capul rotund între umeri.

„Chiar este." rîse Eroul. „Poți să-l duci de mînă, altfel va da prin gropi..."

Zîmbind, Marta se desprinse de brațul Eroului și rămase în urmă, prinzîndu-se de brațul lui Albieș. Acesta se înroși de plăcere, ba chiar își bombă pieptul, voinicos, cînd femeia se strînse în el speriată de uruitul unui tramvai care trecea prin capătul străzii. Ajunși în fața porții spre curtea locuinței panei Helena, Eroul se opri.

„Aici este. Nu recunoști nimic?"

„Nu. Nu prea... Nu cred că am trecut vreodată pe aici." Dar, cînd pătrunseră în curte, privi dincolo de ea și arătă cu brațul spre ușa din stejar de la apartamentul ei: „Acolo?"

„Da." se bucură Ignatz. „Vezi, iubită Helena, că-ți amintești?"

„Dar nu-mi amintesc! Simt doar... nu știu cum să explic... nevoia de a intra acolo."

„Nu ni te-ai alăturat degeaba." spuse Eroul. „Nu ca Marta, ci ca pana Helena. Sunt sigur că în lunile cît am lipsit, ea a mutat lucrurile mele. Fără ea, fără tine, nu aș știi unde sunt alunele."

Ajunși în fața ușii, sunară totuși, apoi bătură. Se întrebau cum vor reacționa dacă în pragul ei va apare Pana Helena în carne și oase. Dar locuința părea pustie.

„Oare cîte zile-or fi trecut de cînd a dispărut și ea? Și unde s-o fi dus?"

Fără a aștepta răspuns de la ceilalți, Eroul se căută prin buzunare. Găsi, desigur, cele două chei: una de la intrare, cealaltă de la dormitorul lui. Descuie ușa de la intrare și pătrunseră în holul luminat anemic de becul din curte. Apăsă pe întrerupător, aprinzînd lumina din plafonieră. Ceilalți doi îl urmară. Marta închisse ușa după ei.

„E bine că ai cheia. Eu n-o mai am." zise Ignatz „Cred c-a rămas la Zivnir."

Marta se uita nedumerită în jur. Observînd privirea întrebătoare a Eroului, ridică neputincioasă din umeri.

„Ce-ți zice nevoia, iubită gazdă?" întrebă Albieș.

„Acum... nimic."

„Să căutăm alunele." spuse Eroul, urcînd scările spre dormitorul lui. Ușa nu era încuiată. „De cînd am sosit în Praga, le țin acolo, în dulap." Camera era, bineînțeles, goală, curată, aranjată, cu patul făcut impecabil. Era evident că de mult nu fusese nimeni cazat acolo. Deschise ușa dulapului doar pentru a constata că e gol.

„Aic i am stat și noi... eu." zise Albieș. „Zivnir stătea dincolo..."

„Da, așa mi-a zis și Pana Helena. Zicea că v-a mutat lucrurile după ce s-a convins că nu vă mai întoarceți – după vreo opt luni. Cît o fi așteptat după mine, mă întreb?" Începu să caute în jur, pe sub pat, sub dulap, pe dulap, prin colțuri... apoi prin mica baie aferentă și printr-o debara, mai mult o nișă cu ușă. Nu parea ca ceea ce căuta să fie pe-acolo. Continuară să caute la parter, în spațiul comun. Cum Pana Helena lipsea, putură să intre peste tot – nicio ușă nu era încuiată – dar nu găsiră niciunul din lucrurile Eroului.

„Ce facem acum?" întrebă încurcat Eroul. „Se pare că nu m-am înșelat, este nevoie de pana Helena!" Privi spre Marta, dar aceasta dădu din nou din umeri.

„Cine știe unde este. Cine știe cînd se va întoarce – dacă se va întoarce. Iar eu nu-mi amintesc absolut nimic. Acestă casă-mi este complet necunoscută. Eu nu sunt Helena!"

„Gîndește-te. Concentrează-te. Tu ești singura noastră șansă! Ți-am spus: este nevoie de tine!"

„Nu o presa, Eroule!" se împotrivi Ignatz, luînd-o pe Marta de mînă. „Lasă să o facă singură. E și nevoia ei. Eu sunt sigur că va fi bine!"

Marta îi mulțumi din ochi, apoi se așeză pe un scaun, lăsîndu-și în continuare mîna în palmele calde ale bătrînului. Stătu așa, tăcută, cîteva miniute, poate ore... Apoi oftă și spuse:

„Nu, nu-mi pot aminti nimic. Nu mă văd locuind aici, nu mă văd bătrînă, eu sunt Marta, nu Helena! Nu știu cum vă pot ajuta...."

„Chiar nimic? Nimic?” întrebă blînd Ignatz, ridicîndu-i mîna înroșită de muncă. Îi întoarse palma și-i atinse cu un sărut infiorat bătăturile din palmă. Femeia își privi palma pe care căzuse sărutul delicat, ca un fluture mort.

„Îmi amintesc acest sărut.” spuse șoptit. „Mîinile mele nu erau butucănoase ca acum, ci subțiri, albe, delicate... ridate cu vene albăstri alergînd pe dosul ei, cu mici pete vineții... Sărutul nu era de la cine aș fi vrut eu să vină, atunci nu a însemnat nimic... dar văd că nu l-am putut uita. Ridică privirea spre bătrînul butucănos, pleșuv, care se apleca deasupra ei. „Și am mai văzut acesta mînă și altădată, fără să fi fost sărutată. Descuia o ușă... ACOLO!” Privi în jur, părînd să nu recunoască locul – dar se îndreptă direct spre măsuța din alcov. O trase într-o parte, scuturîndu-și hlamida de pe umeri. În spatele măsuței se alfau cele trei vitralii luminoase, sub care Eropul băuse de atîătea ori un ceai în prezența panei Helena – ultima dată chiar în seara cînd ieșise ultima dată în căutarea celor doi dispăruți. Întinse mîna și împinse panoul din mijloc. Acesta se roti ușor, dezvăluind o firidă nu prea adîncă, dar încăpătoare. În ea erau mai multe lucruri – dar chiar aproape de intrare se vedeau trei rucsacuri și un braț de haine.

„Lucrurile noastre!” le recunoscu Ignatz primul, fiind cu fața spre alcov. Eroul, aflat în spatele măsuței și a femeii, trebui să facă un pas spre stînga pentru a le vedea.

„Aia e ranița mea.” arătă cu degetul. Marta se apleacă și o luă în brațe, scoțînd-o din firidă. Apoi împinse panoul cu vitraliu la loc. Ranița o puse pe măsuță.

„Ia să vedem ce avem aici.” zise ea bucuroasă. Cei trei se adunară în jurul măsuței. Marta se așeză pe un scaun, obosită poarcă de efortul mintal făcut.

Eroul se conformă. Trase de șireturi și deschise rucsacul. Scotoci printre rufe – fără a le scoate, îngrozit la gîndul că sunt nespălate, pînă dădu de cutiuță. O scoase cu grijă. Ignatz apucă ranița și-o puse jos, lîngă masă, făcînd loc. Eroul așeză cutiuța cu grijă în mijlocul măsuței.

„Asta e?” întrebă Albieș. „Acum, dacă mă gîndesc bine, am mai văzut-o, la Zivnir, în Camera magului.”

„Asta e.” confirmă Eroul. „Are în ea alune de ghioață. Țin minte că Zivnir a mîncat din ele... Nu a fost plăcut.”

„Nu.” rîse Albieș. „Am gustat și eu o dată din ele, am crezut că mor. Dar aș mai încerca...”

„Ce nevoie avem de ele?” întrebă Marta.

„Nu știu.” răspunse Eroul. „Cutia mi-a fost dată de Zivnir, la plecare în Căutare. Eu am uitat-o acasă... și s-a dovedit că nu a fost nevoie de ea în Bătălia din acel Tărîm. Pe urmă mi-a dat-o din nou, mi-a spus că-mi va folosi în lumea aceasta. În principiu, să recunosc Femeia... sau să fiu recunoscut de ea... Dar faptul că Zivnir a renunțat la alune, deși avea cea mai mare patimă pentru ele, dovedește că încă de atunci știa că nevoia mea era mai mare decît patima lui! Nevoia a rămas.”

Eroul deschise cu grijă cutia. Era cam pe jumătate plină cu bobițe cărămizii, cu luciri ca de sticlă.

„Eu nu am gistat din ele.” zise Eroul. „Dar, văzînd ce-a pățit Zivnir de la una singură, m-a convins să nu pun în veci una din ele în gură!

„Eu am gustat una... acum vreo patru decenii. Și, sincer să fiu, aș mînca una chiar acum!”

„Eu trebuie neaparat să mănînc una.” spuse însă Helena/ Marta „Așa simt că mă îndeamnă nevoia.”

„Atunci, lasă-mă să-ți aduc o cană cu apă. Sunt sigur că vei avea nevoie de ea...” spuse Eroul, repezindu-se în bucătărie, de unde se întoarse în scurt timp cu o carafă plină cu apă rece.

„Să știți că nu mă speriați!” își făcu femeia curaj singură. Luă una din alune și o puse în gură. Cei trei așteptară, abia suflînd, să vadă efectul.

„Mmmmm... divin!” exclamă Marta, privind cu jind spre cutie. Apoi ochii i se umplură de lacrimi, mîinile săltară în sus, apucînd gîtul înțepenit de convulsii. Gura se deschise larg și din piept se auzi un horcăit de moarte, din lipsă de aer. Ignatz se repezi la ea, încercînd să-i maseze gîtul și bătînd-o pe spinare.

„Mai bine i-ai da niște apă.” zise Eroul, pățit. Ignatz prinse capul Martei, îl împinse pe spate, iar Eroul turnă un fir subțire, dar continuă, de apă în gura larg deschisă. Femeia se înecă și mai tare, tuși, stropindu-i pe cei doi cu apă, dar apoi păru să-și revină. Eroul nu renunță, mai turnă o gură bună de apă. Marta trase aer în piept și începu să tușească amarnic – dar respirînd între timp tot mai bine. Lacrimile continuau să curgă șuvoi pe obrajii palizi. În timp ce Ignatz îi masa umerii și spatele, Eroul

așteptа alături cu carafa în mînă, gata să toarne din nou apă. După cîteva minute de chin, spălătoreasă păru să-și revină. Mai întîi tusea se liniști, apoi respirația hîrîită deveni doar o gîfîială care, și ea, se liniști cu totul.

„Ei, gata, că mă doare ceafa." bîigui către Crai. „Și celelalte..."

„Te simți bine, iubită... Helena?" Regele părea în continuare a fi foarte îngrijorat.

„Da. Cred că mi-a trecut. Am supraviețuit..." Femeia zîmbi, chiar rîse blînd.

Cei doi își dădură deodată seama că femeia de pe scaun nu mai era Marta Spălătoreasa, ci bătrînica „bine", subțirică, vioaie ca o vrăbiuță, cu aer tineresc și riduri fine. Ochii ei albaștri erau încă plini de lacrimi.

„Helena, Helena, am știut eu! Inima nu m-a înșelat!" se bucură Ignatz. Femeia privi rătăcită în jur, părînd să înceapă să recunoască locul, după care ridică tăcută ochii spre bătrîn. „Acum o să întrebe de Pan Ics." își zise trist Eroul. Dar Helena se mulțumi să se uite din nou în jur, apoi la cutie.

„Să nu mai mănînci!" o averiză Eroul.

„Era bine să-i fi dat aceast sfat înainte." zise o voce străină, bărbătească. Cei trei se întoarseră spre sursă. În cadrul ușii de la intrare stătea Martin.

„Cum ai ajuns aici?" se bîlbîi Eroul.

„Nevoia." rînji țiganul. „Și eu am... nevoi." Privi cu ură spre bătrînă. „Ea știe – acum."

„Da, știu" șopti bătrîna. „Ai ajuns prea tîriu... din fericire."

„Niciodată nu-i prea tîrziu. N-am știut de alune. Sunt de pe altă lume. Deși am simțit efectul lor cînd au ajus pe acest tărîm. Nici de aceşti doi luzări." arătă cu degetul spre Ignatz.

„Eu nu sunt luzăr." se împotrivi Eroul.

„Vorbeam de aștia doi: boșorogul și Faust. Tu ești din lumea mea! Ca și tine, femeie. Nu, nimic nu e prea tîrziu. De vină e Domnul Luminii, care v-a dat în stăpînirea mea. Voi sunteți ai Umbrei! Și Domnul Luminii nu poate face nimic. Cît timp este Lumină, va exista și Umbră!" Cu o mișcare, se lepădă de forma trupului lui Martin. Era o umbră groasă ce părea să absorbe lumina din încăpere.

„Eu sunt Lumină!" spuse Helena. „Am mîncat aluna. Nu mai sunt a ta. Cel puțin în privința mea, ai sosit prea tîrziu."

„Dar nu prea tîrziu să-i împiedica pe ceilalți să mănînce din Alunele Vieții Nu, nu prea tîrziu! Și, fără ei, voi îmbrățișa Piatra și se va naște Întunericul. Din Umbră va ieși Întuneric. Și așa cum nu poate fi întuneric acolo udne este Lumină, nici lumină nu va fi acolo unde este Întuneric!"

„Da. Dar nu încă!" șopti Helena. Cu o mișcare păru să-și lepede anii de pe umeri. Mîna i se afundă în cutiuța deschisă pe masă. Din aceeași mișcare, un pumn de alune de ghiață, Alunele Luminii și ale Vieții, loviră forma întunecată a Umbrei. Un urlet neomenesc umplu încăperea.

Cumva, ne-am mișcat repede. Ignatz a ridicat de pe jos hlamida și mi-a aruncat-o în brațe. Tot atît de rapid, Helena a închis cutiuța și mi-a pus-o în brațe. Amîndoi au strigat „Fugi!" și am știut că așa trebuia să fac. Nu-l puteam înfrunta pe Diavol, eu nu mîncasem niciodată din alune. Dacă rămîneam, muream alături de ei. Iar voi aveați nevoie de alune! M-am împleticit afară, am străbătur curtea și am țîșnit pe poartă în Semovni. Dar am pornit spre est, spre grădini, încercînd să ajung pe alt drum la han. Ploaia începuse din nou, apoi și ceața s-a lăsat, tot mai groasă. Am căzut de nenumărate ori, mi s-a părut de cîteva ori că mai mulți erau pe urmele mele... După ore de alergat , mai mult întîmplător, am dat de crîșmă."

„Nu întîmpător." îl contrazise Thétka. „Marele Zeu veghea. Era nevoie ca tu să ajungi aici, cu Alunele Luminii!"

„Și ce crezi că s-a întîmplat acolo?" întrebă îngrijorat Faustus.

„Nu știu." Eroul aplecă rușinat capul. „Nu mă dau mai viteaz decît sunt. Mi-a fost frică. Nu știu dacă n-aș fi fugit și fără îndemnul bătrînului Crai. Dar el a rămas... Și glasul lui... strigătul lui de durere... l-am auzit mai întîi. Pe urmă abia, al femeii... Cînd mă îndepărtam, amîndoi erau chinuiți, poate uciși."

„Poate că nu." spuse Thétka, dîndu-le o undă de speranță. „Amîndoi au mîncat din Alune. Helena spunea că asta îi păzește de Diavol. Diavolul, Umbra, s-a grăbit. Dacă păstra trupul lui Martin, ar fi putut să-i ucidă. Așa, a fost vulnerabil atît în fața alunelor, cît și a lor. Eu cred că ei trăiesc – amîndoi."

„Deci, Martin s-a arătat pe față a fi slujitorul Umbrei. Asta îl face foarte periculos. Să ne păzim!"

„Nu mai este mult. Trebuie doar să așteptăm întoarcerea celorlalți. Dacă bunul Dumnezeu vrea, or să vină cu Steagul.” spuse Vaclav. „Și atunci putem să-l înfruntăm pe Diavol!”

În ciuda acestor cuvinte de îmbărbătare și îndemn, ceilalți simțeau cum li se strînge inima. Oare ceilalți se vor întoarce? Erau tot mai puțini...

26

(în care un soldat zîmbelte)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Pentru ultima dată-ți spun: nu-mi mai pune aceasta întrebare stupidă! Dacă nu ai înțeles pînă acum ce gîndesc despre astfel de posibile lumi paralele, oricît aș mai scrie, oricum nu vei înțelege nimic. Sincer, m-am plictisit de întrebările tale și, oricum, nici nu are importanță dacă EU cred sau nu în alte universuri. Ele există – sau nu – indiferent de persoana mea. Doar dacă nu am, cine știe cum, puterea de a le crea doar gîndindu-mă la ele – ceea ce este o blasfemie.

Poate că fiecare scriitor își crează propriul univers, după chipul, inima și mintea sa. Universul către care tînjește și în care, poate, chiar ar dori să trăiască. Iar dacă scrierea lui îl face și pe cititor să trăiască în acea lume ficțională, cu atît mai bine.

Unde o fi dispărut neamțul?” întrebă din nou Švejkul. Prima dată i se răspunse doar cu o ridicare din umeri.

„De unde să știm?” îl întrebă la rîndul lui, liniștit, evreul. „De ce mă întrebi pe mine? Nu eram împreună?”

„Era lîngă noi. Și, deodată – puf! Parcă a fost o vrajă, atît de repede a dispărut. Numai tu ești de vină!” dădu vina pe stegar. „Chiar cînd ai apărut, el a dispărut...”

„Nu știu despre ce vorbești. Eu nu v-am văzut decît pe voi trei, doar voi ați ieșit din crîșmă.”

„Cred că a rămas înăuntru.” zise morocănos Martin. „Mi s-a părut că l-a oprit portarul.”

„Nu e drept!” se împotrivi stegarul. „Pe unii îi oprește să iasă, pe alții, să intre. De trei ori m-a aruncat în stradă. Nu e drept!”

Stegarul era un tînăr de vreo douăzeci și cinci - treizeci de ani, înalt, svelt dar vînjos, vizibil obișnuit cu exercițiile fizice. Fața arsă de soare contrasta puternic cu mustața, sprîncenele și părul lung pînă pe umeri, de culorea paiului. Fața părea să fi fost pudrată – dar acum era spălată de ploaie. Mustața era subțire, fină, după moda adusă din Occident de noul rege, ca și barbișonul tuns cu grijă. Era îmbrăcat într-un soi de tunică roșie, cu fireturi aurii, lungă pînă la genunchi, de sub care ieșeau cizme albăstrui din piele, înalte peste genunchi. Tunica, avînd nasturi închiși pînă sus, buzunare adînci și guler lat, era strînsă în jurul mijlocului de o curea lată din pînză albăstruie, asortîndu-se cu ochii, de care atîrna o sabie lungă, puțin încovoiată. Evident, era o uniformă.

„N-am nicio vină.” explică el în continuare. „Nici nu am de unde să-l cunoosc, dacă e austriac. La noi în regiment suntem mai ales moravi, dar și cîțiva nemți și neerlandezi. Căpitanul e flamand. Dacă ziceți că e austriac, o fi din armata lui Frederik.” se învioră el. „Poate chiar spion.”

„Nu cred.” zise Ibrahim. „El este un austriac din Lintz, parcă așa se numea cetatea din care spunea că vine, fost matematician și astrolog – el își spunea astronom – la curtea împăratului Rudolf. Nu cred să aibă vreo legătură cu Frederik, cine-o fi ăla...”

„Frederik este Împăratul, fratele cel mic lui Rudolf. De fapt, Mathyas, fratele și moștenitorul lui Rudolf, a murit anul trecut; acum avem doi împărați. Unul este austriac, fratele lui Mathyas, altul, e la Hradčany acum, prinț palatin. Eu sunt în oastea lui, a fost adus prin votul Dietei și eu sunt în slujba Dietei. Austriecilor le spunem încă a fi de-ai lui Friederik, deși și Palatinul tot Friederik se numește. De fapt, ei sunt de-ai Ligii Catolice, așa cum noi suntem ai Uniunii Protestante...”

„Nu, austriacul nostru nu are nicio legătură cu ce se întîmplă acum aici. Îl cheamă Kepler. El a zis că pleacă acasă după ce iese din crîșmă... O fi plecat, dacă totul se va termina cu bine.”

„Păi, a plecat sau va pleca? Ești cam confuz.” îl certă sergentul.

„Știu că sunt, dar nu știu cum să-ți explic. Dacă totul va merge bine, va ieși din crîșmă și va pleca acasă. Pe timpul lui Rudolf. Dacă nu... nici nu știu ce se va întîmpla. Noi am ieșit acum aici pentru că era nevoie să ne întîlnim cu tine, probabil. Și să participăm la bătălie - deși nu pricep de ce. E nevoie, înțelegi?” Sublinie cuvîntul „nevoie”.

„Nu.” mormăi stegarul. „Oricum, dacă vrem să participăm la bătălie, ar trebui să-ntindem pasul. E destul de departe pînă la Byla Hora...”

„Îmi amintesc de Byla Hora.” zise Švejk. „O mare rușine pentru cehi. Cea mai rușinoasă înfrîngere...”

„Tu de unde știi?” se burzului stegarul. Oștile austriece nu sunt mai numeroase decît ale noastre. Nu cu mult... Noi cunoaștem mai bine locul și avem poziții pe deal. E drept, mi s-a citit în cărți că dacă nu voi duce steagul batalionului, eu voi muri și bătălia va fi pierdută. Dar acum mergem la Byla Hora, voi duce steagul!

„Lucrurile nu sunt întodeauna ceea ce par.” zise soldățoiul. „Uite, îmi-amintesc de fierarul din Budejovice, Charlamp. Cînd...”

Povestea dură destul de mult, pe cînd o termina cei patru urcaseră deja dealul și lăsaseră în urmă Cetatea. În Hrad se părea că toată lumea-i trează, se vedeau lumini aproape în fiecare fereastră. Pe ziduri părea să fie liniște. Stegarul privi aiurit spre Švejk:

„Și ce legătură are povestea ta despre fierar cu bătălia? N-am înțeles nimic.”

„De fapt, niciuna.” recunoscu Josef. „Vroiam doar să spun că deseori aparențele înșeală.”

„Păi, de ce n-ai spus așa? Ce rost a avut să ne spui povestea aia fără cap și coadă?”

„Ca să mai treacă timpul.” recunoscu senin Švejkul.

Acum coborau șleaul larg al vestului, spre apa unui pîrîu nu foarte larg, care șerpuia printre dealuri. Cetatea Pragăi și dealul Hradčany rămîneau în urmă, iar călătorii întîlneau pîlcuri rare de case, cîte-un conac; la un moment dat trecură pe lîngă ruinele unei mănăstiri. Švejk privea uimit în jur: luna ieșise dintre nori și, în lumina ei, detaliile erau destul de vizibile. Șleaul era pustiu.

„Tu de unde știi cum s-a terminat bătălia?” întrebă stegarul.

„Păi, de la acea bătălie, Boemia e supusă austriecilor. De atunci, împăratul de la Viena a fost și regele Boemiei, sunt trei sute de ani. Sunt un bun supus al Împăratului.” adăugă el, schițînd un salut militar la capul gol „Am fost și în război pentru el... Și mie mi se pare curios să asist la o bătălie care a avut loc cu trei sute de ani înainte de-a mă naște! Dar poate nu a fost chiar așa cum au scris istoricii, deseori ei sunt în slujba celui care are puterea și mai schimbă lucrurile, să sune bine.”

„Da, istoria este scrisă de învingători.” zise Ibrahim, care mergea tăcut pe lîngă cei doi. „Asta a spus-o în vechime un grec, dacă nu mă înșel.”

„Păi, haideți să ne convingem.” zise Martin – primele vorbe scoase de cînd părăsiseră Mala Strana. Se ținuse în urma celor trei, mergînd căzut pe gînduri. Păruse chiar să fi adormit, mergind ca un automat, ca soldații extrem de obosiți în marșul lor. Poate că și visa – la un moment dat tresări violent, parcă lovit de un coșmar puternic devenit realitatea. Gemu, chiar. Și, lui Ibrahim, care din cînd în cînd îl urmărea cu coada ochilui, i se păru că din obrazul lui se înaltau fuioare de fum, de parcă ar fi avut o pipă în gură. Mai departe păru cît se poate de treaz; furios cumva, scrîșnea din dinți și mormăia în sine. Era pe cînd treceau prin fața mînăstirii ruinate.

„Aici a fost mînăstirea din Brevnov” zise Josef. „A fost construită de un duce boem, fratele sau tatăl Sfîntului Vaclav. Au ars-o husiții. Va fi din nou mînăstire, o va reconstrui Împăratul care va cîștiga bătălia de azi. Aveam un prieten în Ružine și mai veneam pe aici, mai ales vara, să bem din berea făcută de călugări...”

„Cînd veneai?” întrebă Stegarul. „Tu de unde ești, de fapt?”

„Eu sunt praghez... cred. Cel puțin locuiesc acolo – deși nu prea-mi amintesc nimic din copilăria sau tinerețea mea. Acum sunt negustor de cîini... adică... De fapt, chiar acum sunt soldat, e război în întreaga Europă, am fost pe frontul cu rușii. Sper să nu mă declare dezertor; în realitate, armata dispăruse cu totul și mi-am spus să vin acasă, să mă pun la dispoziția Împăratului. Dar nu am mai apucat, am intrat în crîșmă...”

„Dezertor?!” pufni stegarul. „De fapt, ce mă mir? Chiar acum, mulți schimbă taberele. Războaiele se duc cu mercenari – și cine plătește mai bine, are cele mai bune regimente. Căpitanii își angajează proprii lor oameni, îi plătește din buzunar, și pe urmă intră în slujba celui care îl plătește mai bine. Eu m-am înscris în regimentul de călărime ușoară morav, după ce am luptat sub Gabor Betlen prin Transilvania, apoi împotriva austriecilor. Acum e tot așa cum spui, război mare în toată Europa: catolicii împotriva protestanților. Asta de cînd a ajuns împărat acest Friederich, fratele lui Mathyas. El e și împărat al Germanilor, dar Obștile nu au vrut să-l aleagă rege al Boemiei. Noi suntem majoritatea protestanți. Așa că Stările Generale l-a ales, anul trecut, pe Frederik, palatinul de Rin. A făcut anul zilele trecute.”

„Regele de Iarnă i se zice.” îl întrerupse Švejk. „Atît a stat la Hradčany, o iarnă. N-a mai apucat-o pe-a doua...”

„Mda.” mormăi stegarul. „Lucrurile începuseră bine. Protestanții aveau o armată de vreo treizeci de mii. Prinși între Betlem și Thurn, generalul palatinului, austiecii se retrăseseră la Viena. Încă puțin și cucerеam orașul. Dar am întîrziat... Austriecii au ars podurile peste Dunăre, nu am putut trece. Armata s-a împrăștiat după jaf, atacînd cetăți mai mici. Pe urmă, în primăvară, lucrurile s-au schimbat. Au venit bani de la Papă, de la Madrid, de la Paris. Doar Londra îl mai susținea pe Rege – nevastă-sa e englezoaică. Betlen a fost atacat de cazaci în Transilvania, s-a retras la Pressburg - sau, cum îi spn hungarii, Požoni. Polonii au atacat în Silezia. Francezii și spaniolii în Țările de Jos, au ocupat la urmă și Palatinatul. Noi am pierdut cîteva asedii, cîteva cetăți, cîteva regimente... Mercenarii au început să treacă la cei cu bani mai mulți, ca de obicei. Acum mai numărăm jumătate din cîți eram, în timp ce austriecii sunt ei vreo treizeci de mii! Și nu mai avem nici bani. Nu va fi ușor. De aceea cred ce spune soldatul ăsta.”

„Tu de unde ești?” îl întrebă Švejk.

„Din Moravia, ți-am spus. Jindrich de Tyšnow, din satul

Thyšnovice, stegar în compania de mercenari moravi a căpitanului Jindrich de Šlik, în oastea Uniunii Protestante condusă de generalul Thurn. Deși nu am mai primit solda de trei luni... Mai toți soldații batalionului meu sunt de prin sate vecine cu al meu. Generalul Šlik e flamand, ca și Thurn. Parerea mea e că nu sunt generali prea grozavi, Gabriel Betlen era mai bun... Dar voi doi, de unde sunteți?” se întoarse spre Ibrahim. „Sunteți cam închiși la piele – cel puțin ăla pare a fi boemian...” arătă cu degetul peste umăr.

„Nu sunt boemian” mîrîi Martin. „Eu sunt doma. E drept că voi, în Europa, ne spuneți în multe feluri. Eu vin de la Buda, dar moșii mei au venit din Elada, cînd a fost cucerită de otomani.”

„Eu vin din Espania, zise Ibrahim. „Mă rog, pe vremea mea i se spunea Andalusia. Sunt evreu, dar am trecut la dreapta credință a lui Mahomed.”

„Islamic?” se miră Jindrich. „Singurii mahomedani de care am auzit sunt otomanii. Betlen s-a bătut cu ei pînă au făcut pace. Și ei au încercat să cucerească Viena, de cîteva ori... Nu am auzit să fie islamici în Spania, este o țară catrolică.”

„Știu, am auzit” spuse Ibrahim. „Dreptcredincioșii au fost alungați pe timpul unui strămoș al actualului împărat. Cred că a fost o mare greșeală. Islamicii, ca și evreii, aduceau comerț și știință. Acum e tîrziu să plîngem vremurile apuse...”

Așa, mergînd cu spor în lumina lunii, pe șleaul destul de larg, deși stricat de ultimele ploi, ajunseră la o răscruce de drumuri. În mijlocul ei era o crîșmă destul de mare, aparent plină ochi de mușterii, în ciuda orei mici - se apropiau zorii. De căte ori se deschidea ușa, din interior năvălea o hărmălaie întărită de cacofonia scoasă de mai mule trupe de muzicieni.

„Hm, interesant loc!” se bucură Švejk. „Cred că ne-ar prinde bine o bericică...”

„Numai la băut îți stă mintea? Avem lucruri mai importante de făcut” se împotrivi evreul.

„...și să adunăm oarece informații.” continuă Švejk netulburat. Așa că pătrunseră în îngrămădeala dinăuntru. Sala mare și plină de fum era plină ochi de soldați beți, gălăgioși.

„Așa era și dincolo?” întrebă scîrbit stegarul.

„Cam așa...”

„Și de ce a fost nevoie să schimbați locul? Acolo nu era bine?”

„Păi, era,” recunoscu Švejk, dînd pe gît prima halbă. „dar nevoia ne cerea să venim aici. Cine știe de ce...” Stegarul goli și el o stacană, în timp ce evreul și țiganul priveau, tăcuți.

„Se pare că ești cunoscut pe aici.” comentă Ibrahim către Jindrich.

„Da, sunt cîțiva din batalionul meu. Ei îmi sunt și vecini.” făcu loc celor trei-patru husari care li se alăturară. Nu păreau mai treji decît ceilalți consumatori. „De fapt, eu nu prea ies cu ei la băut. Am avut perioada mea de bețivan, în tinerețe. Sunt de mult oștean, deși sunt tînăr. Am devenit mercenar la unsprecezece ani, la început băiat la cai, apoi ucenic... Era pe timpul lui Basta, generalul austriac. Ne băteam mai ales cu turcii, în Pusta ungară.”

„Cum de-ai ajuns oștean?”

„Eu eram al treilea fiu al tatălui meu. El avea un castel... de fapt, un conac mai mărișor, și un sat nu prea bogat, la marginea vestică a Moraviei. Eu aveam de ales între a merge preot sau a mă înrola – moștenire nu aveam să capăt. Tata mi-a dat, cînd am plecat, un cal bătrîior, hainele de pe mine, un cuțit și-o pătură... Dar pe cînd mai crescusem, de-acum eram mercenar călăreț la Betlen, am aflat că tata se prăpădise, la fel frații mei, și eu moștenisem conacul. Care avea nevoie de reparați. Așa că atunci am părăsit viața de beții și jocuri de noroc, hotărît să fac ceva cu averea și numele meu. De aceea am și acceptat să mă înscriu în regimentul lui Schlieck, la Betlen nu se prea făceau bani... Šlik mi-e ceva cimotie mai îndepărtată, prin una din mătușile mele.” Rămase o vreme pe gînduri, apoi continuă: „Dacă nu era conacul, mi-ar fi plăcut să colind lumea. Ăsta era visul meu în tinerețe. Precum generalii noștri, Thurn și Anhelt. Ei au fost la Constantinopol, ba chiar în Egipt, am auzit. Văd că și voi ați călătorit... Dar dac-o fi să mor în bătălia asta, se duc naibii și castelul, și călătoriile.”

„Păi, totul e să te ții bine de steag.” rînji Martin. „Uite, am eu un sentiment că, dac-o faci, vei construi un castel mare, ba chiar vei călători pe unde n-au călătorit neam de neamul tău!”

„Nu-i băga băiatului prostii în cap.” zise Švejk. „Eu am călătorit pînă-n Rusia – și ce dacă? Nu-i nicio scofală, mai ales dac-o faci tot prin tranșee, mîncare stricată, bere acră și

explozii de obuze.”

„E de datoria mea să duc steagul!” spuse Jindrich. „Chiar dacă voi muri, o voi face! Oi fi eu un simplu nobil de țară, dar onoarea e singurul lucru pe care-l mai am.”

„Vom trăi și vom vedea.” zise Ibrahim, dar Marin îl contrazise:

„Vom muri și se va vedea.”

„Da, Martin, e așa cum spui. Vom muri și se va vedea. Uneori, moartea nu e cel mai rău lucru! Ce facem, mergem? Nu mai e mult pînă-n zori...”

„Dacă vor continua așa,” zise Švejk, arătînd cu halba pe jumătate goală spre oșteni, „pînă spre ziuă toată oastea va fi beată. Sper că și adversarii vor fi la fel... păi, să mergem. Poate aflăm de ce-am venit pînă aici.”

„Mie nu-mi pare rău c-am venit.” zise Ibrahim. „Ultima bătălie văzută de mine a fost acum... hm... sute de ani în urmă. Califul din Cordoba a făcut praf o oaste de creștini franci și vizigoți.”

„Cum se luptau atunci?” întrebă Jindrich curios.

„Păi, care cum. Cu sulițe, arcuri, săbii... Noi eram mai iuți, aveam puțină armură pe noi și cai iuți. Cavalerii creștini erau înzăuați, dar se mișcau mai greu. Ne feream din calea lor, le săgetam caii și apoi, cînd erau căzuți, îi luam în sulițe. Totul era să nu le stai în cale cînd năvăleau asupra ta, că erau grei și te spulberau.”

„Nu e nici o onoare să ucizi, de pe cal, pedeștri.” zise stegarul.

„Dar sănătos.” rînji Martin. „Vezi că nu dovedești, o rupi la fugă... Voi nu aveți cavalerie?”

„Păi, avem. Eu sunt cavaler. Catafracții spanioli, husarii unguri... E drept, noi nu mai folosim săgeți de mult, avem pistoale. Importanți sunt mușchetarii și infanteriștii cu sulițe: lăncierii, halebardierii, lanskenеții. Și tunurile, desigur.”

„Voi vedea.” zise Ibrahim, care nu înțelegea nimic din termenii folosiți de morav.

Ieșiră din cîrciumă și Stegarul îi conduse pe drumul care o lua spre stînga. În fața lor se înălța o pădure înconjurată cu ziduri nu foarte înalte.

„Acolo e parcul regal de vînătoare.” comentă Švejk. „Pe drumul spre dreapta ajugeam la Ružine, de unde era prietenul meu. Byla Hora, Muntele Alb, este acesta, spre stînga...”

„Nu prea arată a munte... E mai degrabă o colină.” comentă Martin, dar nimeni nu-i răspunse.

Mergeau pe un drumeag, mai mult o potecă, chiar la poalele dealului, ocolind pe la sud zidul împrejmuitor al parcului. De pe dealuri cobora ceața, astfel că nu vedeau mare lucru.

„Trebuie să urcăm dealul.” zise Stegarul. „Acolo e tabăra oștirii noastre... cîți nu sunt în crîșmă.”

Panta nu era prea abruptă, urcau fără dificultăte - mai ales după ce ieșiră din ceață. În curînd dădură peste gărzi înarmate. Spre vîrful dealului, despădurit, se zăreau grupuri de oameni adunate în detașamente de diferite mărimi, în jurul cîte-unui steag. Pe coama dealului era o tabără mai mare, cu palisadă în față – dar fără tranșee. Dincolo de ea se zăreau mai multe corturi mari. Oamenii stăteau, în general, așezați sau culcați pe iarba arsă deja de gerul toamnei. Din fericire, ploile din ultimele zile se opriseră de cîteva ore bune, așa că mulți oameni dormeau înveliți în pături. Totuși, mult mai mulți stăteau în picioare, ordonați în formații pătrate – dar fără arme, acestea fiind adunate piramide printre ei.

„Ce s-a întîmplat?” întrebă Jindrich pe unul dintre mercenarii din gardă. „De ce nu dormiți?”

„Imperialii au atacat pe neașteptate la Ružine. Acolo era tabăra husarilor ungurii. Aceștia au pierdut cîteva sute de oameni și jumătate din cai. Cîți au scăpat, au venit încoace. Ei au băgat teama în oameni... majoritatea sunt tîrgoveți fără experiență militară. De atunci, ori s-au înfundat în crîșme, ori au pornit spre Praga. Mare minune ca în zori să nu ne trezim jumătate.”

Martin pufni în rîs: „Ei, se pare că mare bătălie nu voi vedea pe aici. Mai bine mă duc și eu să caut o gură de tărie.” Cu o caricatură de salut la pălăria pleoștită, dispăru în întuneric.

„Un laș.” scrîșni sergentul.

„Lasă-l în pace.” spuse binevoitor Švejk. „Să fiu sincer, și eu aș căuta o bere rece... Și-un cîrnat afumat, bine prăjit. Aici ți se face foame.” constată el, uimit.

„Unde pui că el nu are nicio treabă cu lupta asta.” completă evreul. „Nici măcar nu-i boem. Din cîte am auzit eu zilele astea, țiganii sunt un neam pașnic. Cam hoț, dar pașnic. Dacă boemii o rup la fugă, deși sunt pe cale să-și piardă cetatea, ce te-

așteptă de la el?”

„Țiganii nu jură credință nimănui.” zise și Švejkul. „Se supun numai tradițiilor lor și sunt credincioși doar șatrei din care fac parte. Cîteodată...”

Întrebînd în jur, stegarul reuși să-și găsească batalionul: era cantonat pe partea stîngă, chiar în margine, nu departe de o pădurice destul de anemică spre Apus. Era în linia a doua, în spatele unei mase mai numeroase de lăncieri. Erau cîteva sute de oameni, stînd adunați în jurul cailor. Nici caii nu dormeu: pășteau din iarba rară, maronie, fornăind cînd și cînd. Păreau a fi împrumutat ceva din neliniștea oamenilor, poate chiar înțelegeau că urmează o bătălie. Și ei mai trecuseră prin așa ceva. Cîțiva oameni erau chiar călări: ofițerii.

„Credeam c-ai dispărut.” îl admonestă unul dintre ei, un bărbat mustăcios și bărbos., de vreo cincizeci de ani, îmbrăcat cu o platoșă strălucitoare, cu un coif metalic pe cap. „Am auzit că ai plecat în Cetate...”

„Păi cum, generale?! Și să-mi las steagul nepurtat în bătălie? Nu face băiatul mamei mele așa ceva! Am vrut să petrec ultimele ore în brațele primitoare ale unei femei din Praga, de mult auzisem că sunt cele mai frumoase femei din lume...”

„Și, ai reușit?” întrebară curioși cîțiva din ceilalți cavaleri.

„Păi, nu prea. Lumea-i speriată, nu are chef de... distracții.”

„Lasă că o să ai mai mult noroc cu frumoasa Doamnă cu coasa.” rînji generalul. „Ea e mult mai primitoare... și dornică mereu de petrecere!”

„Păi, poate o facem poștă.” rîse unul din mai tinerii ofițeri. „Nu cred că s-ar supăra...”

„Nu, ea nu s-ar supăra. Dar poate mă supăr eu! Hai să nu profităm prea mulți de farmecele ei, Pierd bani!”

Jindrich îi duse pe cei doi tovarăși ai lui în mijlocul trupei. Nimeni nu părea să-i bage în seamă. Cînd avea să înceapă lupta, urma să se hotărască cine cu cine se bate.

„Ăștia sunt din batalionul meu. În mod normal, suntem două sute. Acum, m-aș mira să fim o sută cincizeci... Văd că și din trupa din față – și ei aparțin regimentului meu – lipsesc mulți sulițași. Unde sunt cei ce lipsesc?” întrebă un archebuzier care își verifica tăvița și fitilul archebuzei. De umăr îi atîrna o tolbă cu gloanțe.

„Au plecat. Mai ales cînd au văzut că lipsesc mulți ofițeri. Credeau că ai dispărut și tu, stegarul batalionului... Sunt supărați mai ales pentru că n-au mai primit solda din iulie.”

„Nici eu n-am primit-o.” mormăi Jindrich. „Am auzit că imperialii umblă cu vistieria după ei. Dacă reușim să-i invingem, oameni ne facem!”

„Tu chiar crezi că se poate?” îl privi mușchetarul cu îndoială.

„Nu știu... Speranța moare ultima. Dumnezeu mi-e martor că am auzit destule ca să nu mai cred,” privi încruntat spre Švejk, „dar ce altceva am de făcut? Măcar am steagul în mînă! Pier și pierdem bătălia, dar numai dacă nu voi purta steagul. Așa mi s-a proorocit.”

„Poate dacă nu veneau husarii speriați...” comentă muschetarul.

„Poate luptă de prea mult timp.”zise Švejk. „Și mie mi se urîse de război, după doi ani... E drept, nu am pus mîna pe pușcă. Am fost ordonanță...”

„Ești și tu oștean?” îi privi archebuzierul mantaua.

„Da, putem spune asta...” se făloși soldățoiul. Înainte să spună ceva, se simți tras de mînecă de evreu:

„Ai gijă să nu pomenești de împăratul, că ăștia ne spînzură!” îi șopti la ureche. Švejk înghiți în sec; întra-devăr, era pe punctul să amintească de Măritul Împărat František Jozef. În schimb, spuse: „Bine că mi-ai amintit! Steagul.

„Care steag?” se miră muschetarul, iar Jindrich îl privi încruntat.

„Păi, steagul. Nu de aceea am venit?”

„Steagul meu? Adică, al batalionului?”

„Avem altul?” întrebă Ibrahim, pragmatic. „Noi avem nevoie de un steag - tu ai un steag. E ușor de făcut un gesheft...”

„Nu vorbiți prostii! Cum o să vă dau steagul? Nu v-am spus că pierdem bătălia?”

„Păi, oricum ați pierdut-o.” îl informă Švejk. „ Așa, poate cîștigăm altă bătălie, mult mai importantă.”

„Nu mai înțeleg nimic.” se scărpină în cap stegarul. „Voi de-aia ați venit cu mine, să-mi luați steagul?”

„Nu prea...” recunoscu Ibrahim. „Nici nu știam că e vorba de steagul tău. Dar altul nu avem. Și nevoia-i mare! Nu văd de ce te-am fi întîlnit tocmai pe tine. Și-am observat că lui Martin îi

era teamă de tine. Prea a insistat să ai grijă de steag.”

„Ce-are a face țiganul cu steagul.”

„Păi,” recunoscu Švejk, „se spune că el mai cade în mîinile Dușmanului. Chiar așa: ce treabă avea el cu steagul tău? De ce-a-ncercat să se asigure că nu vom pune mîna pe el? E ultimul lucru de care mai avem nevoie în Bătălie – dacă Eroul și ceilalți Căutători aduc și restul lucrurilor.”

„Ce Căutători? Despre ce vorbiți? Nu mai înțeleg nimic.”

„Evreule, ia povestește-i tu. Te pricepi mai bine, doar ești istoric. Eu m-aș lua cu vorba...”

Se așezară în iarbă și, în circa jumătate de oră, musulmanul le povesti, pe scurt, celor doi moravi despre cîrciumă, despre Căutători, despre Bătălie, despre obiectele Comorii, despre Piatra din Praga și despre Copilul Diavolului, Antihristul. Cei doi ascultau tăcuți, încruntați.

„Ce zici, stegare?” întrebă mușchetarul scărpindu-și obrazul neras.

„Ce pot să zic. Pe ăla, bondocul, l-am auzit povestind, nu prea cred în poveștile lui. Dar omul ăsta mi s-a părut de încredere, deși cică e evreu și musulman pe de-asupra. Or fi avînd dreptate...

„Dar, dacă ceea ce ți s-a citit e adevărat, fără steag pierdem bătălia...”

„E mai rău de-atit. Pierdem Boemia pe trei sute de ani, așa zice bondocul. Și, deși nu-l cred, zic eu că așa va fi... Catolici. Nu e prea mare prețul?”

„Puteți cîștiga, poate, bătălia asta.” zise șoptit Ibrahim. „Dar, de-om pierde noi Bătălia, mai contează? Dacă va veni sfîrșitul Lumii, nu vor fi nici catolici, nici... protestanți, nici evrei, nici musulmani... Nu va mai fi nimic, decît împărăția Dușmanului! Cine-și va aminti că, într-o zi, o armată a căștigat sau pierdut la Byla Hora?”

Stegarul stătea cu capul între genunchi, fără să răspundă. Pe urmă, șopti:

„Și castelul meu? Călătoriile? Constantinopolul? Viața mea? Nici urmași n-am avut timp să fac... Pentru mine totul se va termina aici, acum!”

„E prețul prea mare?” întrebă evreul. „Poate că este. Nici cu steagul tău nu știu dacă vom învinge. Nu știm dacă noi nu vom muri acolo... Au fost multe momente în care am dorit să fug din crîșmă, să-mi caut de drum, să mă întorc în Tortossa. Știu că am acolo o nevastă tînără, poate și-un copil acum – era grea cînd am plecat, deși abia o luasem. Și uneori mă gîndeam: la ce folosește împotrivirea? Musulmanii vor fi alungați din Espania, poate urmașii mei vor pieri de mîna creștinilor, poate vom fi în acel moment în Grădina lui Alah printre hurii, sau poate la sînul lui Abraham... Cine sunt eu, să mă împotrivesc? Mai puțin decît un vierme sub papucii Profetului. Dar și un vierme are dreptul la viață! Și un vierme are dreptul să se împotrivească sorții! Și el are dreptul să-și hotărască felul în care va muri.”

„Da. Dreptul de-a muri.” șopti Stegarul. „Dreptul de-a trăi... Ca un cîine. Ca un șoim. Mă uit la toți acești oameni fugind să-și scape viața. De ce n-aș fugi și eu?”

„Se pare că tu n-ai de ales, Jindrich.” spuse archebuzierul. „Tu trebuie să duci steagul în luptă și să învingi – dacă vrei să trăiești. Sau să fugi – dar murind prin asta. Grea hotărîre pentru tine, n-aș vrea să fiu în locul tău! Se pare că soarta ta este să trăiești...”

„Și pe voi cum vă pot ajuta?” îi întrebă stegarul pe cei doi Căutători.

„Dîndu-ne steagul și ajutîndu-ne să plecăm... Înainte de a se întoarce Martin, altfel ne va împiedica. El e Dușmanul, nu avem putere asupra lui. Nici noi, nici tu, nici toată armata!”

„Atunci plecați, pînă nu mă răzgîndesc! Luați drăcia asta de steag și dispăreți!”

La un semn, archebuzierul îi luă pe cei doi și îi duse între cai.

„Luați acești doi cai. Nu sunt grozavi, dar nu va întreba nimeni de ei. Uitați și niște uniforme, îmbrăcați-vă cu ele. Și steagul... e adunat, puneți-l bine sub manta, să nu-l vadă cineva.”

„Dacă Stegarul nu va avea steag, toți se vor mira ce e cu el.” mormăi Ibrahim. „Iar dacă apare Martin, el își va da seama. Pentru el e o nimica toată să facă un salt pînă la Praga, ne iese în cale și...”

„Îi dau lui Jindrich alt steag. Sunt deja destule batalioane debandate. Cine va băga de seamă? Voi grăbiți-vă, însă. Văd că soarele răsare. Mult timp nu mai avem. Luați-o peste coama dealului. Coborîți dincolo – pe acolo n-au fugit mulți, să nu-i vadă generalii. Drumul e mai scurt pînă la Praha, nici nu veți

trece prin Hrad.”

„Voi de ce nu veniți cu noi?” întrebă Švejk.

„Nu cred că putem.” zise Jindrich, care apăruse lîngă ei. „E nevoie de noi să-l înșelăm pe Martin. Tu poți să pleci, Jane”, îi spuse archebuzierului.

„Nu cred că voi pleca.” oftă acesta. „Vreau să văd ce se va alege din profeția ta. Cine știe?...”

Cei doi căutători își traseră pe ei mantalele roșii, fără să-și mai bată capul cu centurile și cu armele. Steagul fu luat de evreu – sub mantaua lui, largă, bună de un om solid, era loc destul. În schimb, mantaua cam crăpa pe trupul dolofan al soldățoiului, mai ales că el purta deja o manta.

„Nu ți-e prea cald?” îl întrebă îngrijorat Ibrahim.

„Cald? Cine naiba simte acum căldură? M-a apucat tremuratul... Aș bea o bere. Mare și rece!”

„Să nu vă opriți pe drum la vreo crîșmă.” îi avertiză serios Stegarul.

„Cine ne crezi?” se împotrivi Švejk, dînd pinteni calului. Hurducîndu-se ca un sac, porni la deal spre palisada din fața corturilor generalilor. Lumea începuse să miște – dar tocmai asta îi ajută să treacă nebăgați în seamă. Cei doi mercenari rămaseră tăcuți, privind în urma lor. Nu-și luaseră rămas bun – la ce ar fi folosit? Probabil nu aveau să se mai întîlnească niciodată. Văzîndu-și tovarășii devenind activi, Jindrich spuse:

„Parcă ziceai de ceva steag...”

*
* *

Curînd, cei doi Căutători văzură că nu sunt singuri pe drum. Ici și colo, mai mult singuri, tot felul de oșteni se strecurau spre Praga. În general, majoritatea n-aveau niciun fel de armă. Păreau triști, temători, furișîndu-se de ochi străini, rușinați să privească spre alți fugari. Unii, puțini, erau călare – dar Praga nu era prea departe. La un moment dat se zvoni că Regele de Iarnă fugise cu toată curtea lui. Poate chiar pe acest drum, în timpul nopții. Întîlniră și cîrciumi pe drum, mai dese odată cu apropierea de Praga, dar erau, în general, închise. Cele deschise erau pline ochi cu consumatori grăbiți să dea pe gît o bere sau

rachiu. Cei doi nu se opriră – soldățoiul se prefăcea că nu le vede. Era plin de nădușeală: odată cu ieșirea soarelui știrb de toamnă se încălzise. Mai tîrziu, însă, spre amiază, se întunecă și începu să picure. În spatele lor se auzeau deja tunete, dar se lămuriseră că erau, probabil, lovituri de tun și focuri de archebuză. Deci, bătălia avea totuși loc.

După amiază pătrunseră în ceață și, odată cu ea, ajunseră la porțile cetății. Erau larg deschise și nu le păzea nimeni. Kampa nu era departe.

„Să ne lăsăm aici caii” zise evreul. „O luăm pe jos. Nevoia ne va ajuta să găsim hanul! Da, nevoie cum nu a fost niciodată!”

„Măcar atît să facem pentru sergent.” zise Švejk, salutînd serios și demn în ceață. „A fost un adevărat erou! Mi-aș fi dorit să fiu și eu ca el...”

Ibrahim îl privi curios. Erou? El era mîndru că-l cunoscuse pe bețivanul, pe bondocul, pe dezertorul de Švejk. Era primul erou pe care-l întîlnise în viața lui! Și îi era prieten!

*
* *

Bătălia a durat mai puțin de-un ceas. Pe la orele amiezii, trupele imperiale, care urcaseră pe drumeagul de la poala dealului spre apus, venind dinspre răscrucea spre Ružine, se întoarseră spre sud și se opriră. Nu păreau deranjate de bubuitul tunurilor din culmea dealului – erau prea departe și ei erau pe jumătate ascunși de ceață. La un semn, cîteva batalioane începură să urce dealul. Era o tactică obișnuită: mici încăierări, urmate de retragere pentru a face ca armata în apărare să iasă la luptă. În spatele lor erau careurile batalionale și, chiar sub zidul păduricii, culevrinele. Acestea aveau mai mult un rol de apărare, în caz că trupele protestanților ar fi încercat să atace.

Dar, la ridicarea ceții, oștile Ligii Catolice putură vedea careurile nu foarte ordonate ale protestanților. Două mici îngrădiri din mărăcini și garduri de nuiele, cu țepușe de lemn printre, erau amplasate în două locuri – unul spre stînga, celălalt chiar în culmea dealului, unde erau și corturile. Din spatele acestora trăgeau culevrinele protestante. Nu se vedeau trupe de călăreți nici în vale, nici pe deal. Probabil călăreții erau

descălecați.

Imperialii nu doreau să atace. Aflaseră că oștenii Uniunii Protestante fugeau – se vedeau rîndurile mult rărite.

„Dacă mai așteptăm, poate-o vor rupe cu toții la fugă.” spuse Buquoy. „Ce rost are să pierdem oameni, costă bani?”

„Da.” spuse contele Thuly, comandantul oastei, „Dar pînă spre seară vor termina parapeții. Și ploaia poate începe oricînd, ne va uda praful de pușcă. Atunci degeaba avem mai mulți archebuzieri și catafracți...”

„Măcar să-i încercăm puțin.” propuse le Croix. „Atacăm de formă. Ori îi pornim la vale, ori îi îndemnăm la fugă, dacă sunt destul de speriați.”

Atacară pe stînga, deși mai sus îi așteptau niște întărituri terminate pe jumătate. Pînă să apuce să angajeze toți pedestrașii reformați, o trupă de cavalerie îi atacară, cu toată puterea, pe catolici. Reuși să oprească atacul – dar centru deja începuse să se retragă. În curînd, retragerea se transformă în fugă. Cînd văzură asta, pedeștrașii atacară husarii lui Tallaes. Curînd, în luptă se aruncară catafracții spanioli catolici, veterani ai multor lupte. Husarii, deja demoralizați de bătălia pierdută la Ružine și de debandada pedestrașilor, o rupseră la fugă. Catafracți atunci atacară direct spre culevrine și tabăra generalilor. Puseră mîna pe ele înainte să tragă vreun foc.

Centrul și stînga protestanților, aflate în directa comandă a generalului Thurn, rezistă la început, dar curînd, văzîmd pierderea artileriei și a taberei, se rupseră și ele. În mai puțin de o oră, bătălia era terminată. Cei încă în viață se predau, știind că nimeni nu ucide degeaba mercenari care se predau. Prea era scump să pregătești un mercenar.

Cînd luptele practic se opriseră, un singur batalion mai lupta. Era cel de husari moravi, de pe aripa stîngă. Primul atac nu venise împotriva lor. În timp ce dreapta și apoi centrul se rupeau, batalionul de pedestrași din prima linie, deși angajată de catolici, mai rezistă cîteva minute. Batalioanele catolice încercară să-l ocolească pe centru, așa că și pedestrașii protestanți se rotiră spre dreapta. În spatele lor, călăreții se treziră prinși între pedestrași și pădurice. Ar fi atacat, dar se chinuiau din greu să apere spatele pedestrașilor de atacurile călărimii dușmane. Cu timpul, frontul se roti complet, astfel

că batalionul de husari ajunse în vale, lîngă drumeag. Husarii se văzură siliți să se retragă dincolo de el – și fură opriți de zidul Parcului. Aici continuară să se apere, chiar și după ce pedestrașii moravi se predară.

De la poalele zidului de piatră și cărămidă, pe rînd, după ce încărcau pistoalele, atacau trupele catolice, un amestec de pedestrași și călărime. Prin asta îi țineau fixați pe loc, prea înghesuiți pentru a putea ataca în voie. Dar erau tot mai puțini și li se termina praful de pușcă. Dincolo de zid se zăreau coroanele cu frunzele mult rărite ale copacilor. Tot mai puțini, nu mai puteau opri muschetarii adverși să-și încarcele armele și să-i împroaște cu plumbi. Acum rîndurile lor se răreau tot mai repede.

„Predați-vă” strigă un ofițer călare, cu un steag alb prins pe o muschetă. „Lăsați armele jos! V-ați dovedit vitejia, ajunge. Cine dorește, poate lupta în trupele Alianței. După ce renunță la erezia protestantă și primește binecuvîntarea Papei.”

Jindrich fusese rănit de două ori, nu foarte grav. O suliță îi străpunsese brațul stîng, în care ducea steagul. Trebuise să-l ia în dreapta, astfel că nu mai putea lupta. Un glonț de archebuză îi smulsese o ureche și-i lăsase o dîră sîngerîndă în obraz, astfel că platoșa îi era acoperită cu sînge. Sub conducerea lui, în urma steagului, tovarășii lui se aruncau iarăși și iarăși asupra atacatorilor. Își simțea capul gol, auzea un vîjîit în urechi și simțea cum privirea i se încețoșează. Probabil, de la pierderea de sînge. Acum privea parlamentarul de sub steagul alb. El nu s-ar fi predat, dar trebuia să se gîndească și la tovarășii lui. Pieriseră toți ofițerii, el rămăsese cel mai mare în grad. Căzuse și Jan, nu avea să mai vadă sfîrșitul bătăliei... Deodată, alături de ofițerul catolic, văzu o figură cunoscută. Egipțianul.

„De ce ai venit?” întrebă cu voce pierită. În zgomotul bătăliei, cuvintele lui se perdură.

„După steag, desigur.” îi răspunse totuși Martin, rînjind. Slăbit, stegarul se întrebă dacă chiar auzea vocea egipțianului, sau i se părea. „Mai precis, să mă conving că este încă aici. Acum poți să mi-l dai?”

„Ție nu-ți trebuie. Poate e de folos altora.”

„Nu mai e de folos nimănui. Nu este acolo unde trebuia să fie. Deci, mi-l dai? Nu e nevoie să te jerfești degeaba”

„Știu că nu-ți plac jertfele – decît dacă se fac în numele tău. Nu, nu cred că ți-l voi da!”

Cu aceste cuvinte șoptite, dădu pinteni calului. Ca un fulger, ajunse din cîteva salturi lîngă egipțiean. Vîrful steagului se înfipse în pieptul acestuia. Dar, de căzut, căzu doar Jinfrich, lovit de două gloanțe.

„Mulțumesc pentru steag” spuse Martin, zîmbind. Liniștit, își smulse bățul steagului din piept, fără a arăta urmă de rană sau sînge. „Acum chiar nu mai e nevoie de el...”

Murind, stegarul zîmbi.

27

(în care o facem și pe asta)

Crezi în existența unor lumi paralele?

Cred că mai am un motiv să cred în aceste lumi paralele. Am fost în una din ele, poate doar în vis, într-un joc. I-am stat – eu sau altul, împreună cu nişte prieteni-tovarăşi – împotrivă Duşmanului! Am salvat acea lume – asta nu e o dovadă? Şi faptul că Duşmanul lumii noatre există în continuare, nu e o altă dovadă? Ei da, creştinii ne pot da asigurări că „vom fi salvaţi”, că Iisus, în fruntea Oştilor Cereşti, îl vor pune în lanţuri pe Satana, îl vor învinge pentru toţi vecii, Amin. Dar, aşa va fi? Zic înţelepţii: Dumnezeu te ajută, dar nu-ţi bagă în traistă. Cine ştie că noi, oamenii, „oastea domnului”, nu suntem de fapt chemaţi să ne apărăm lumea? Sigur, în primul rînd mergînd pe drumul arătat de Dumnezeu şi profeţii lui din toate religiile. Cine poate afirma că, odată început Armaghedonul, se va sfîrşi aşa cum scrie în Biblie? Că nu va duce la distrugerea definitivă a acestei lumi? Dacă este totuşi adevărat că există mai multe lumi, poate că Dumnezeu se va mulţumi cu celalalte, acolo unde umanoidul îşi va fi împlinit sarcina pentru care a fost creat?

Asta-mi spuneam de ficare dată, în timp ce citeam cîte o nouă scrisoare venită de aiurea.

Suntem, deci, cu toții aici." concluzionă Ics. „Avem, se pare, și toate Comorile de care avem nevoie."

„Asta nu o știm" îl contrazise Vaclav. „Poate sunt mai multe. Poate mai sunt Căutători care urmează să ni se alăture..."

„Poate. Să ne mulțumim deocamdată cu ce avem și să mulțumim Marelui Zeu pentru asta. Să vedem ce putem face mai departe."

„Nevoia ne va învăța" spuse Thétka. „Domnul și Marea Zeiță, care Una sunt, ne va ajuta, sunt sigură de asta."

„Iar Dușmanul va încerca să ne împiedice." spuse Ibrahim. „Nu va fi ușor... Mă întreb: cîți dintre noi vor supraviețui înfruntării? Dacă vom reuși să învingem."

„Asta are mai puțină impotanță." îi răspunse Radu. „Important este să invingem, chiar dacă numai unul dintre noi va supraviețui în final. Eu mă întreb mai degrabă ce urmări va avea victoria noastră. Nu asupra vieții pe Pămînt, aceasta va continua în făgașul istoriei hotărîte de Cel Sfînt. Dar, asupra noastră, a fiecăruia dintre noi. Ne vom urma viața ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat? Prințul își va construi orașul, eu voi ajunge voievod și voi construi Tismana...?"

„Eu voi scrie despre mișcarea planetelor." spuse Kepler.

„Eu mă voi întoarce în Tolossa, unde mă așteaptă o nevastă și, poate, un copil, și voi scrie o informare către Khalif despre călătoria mea în Europa."

„Eu probabil îmi voi juca Jocul, pentru o vreme..." spuse Eroul.

„Eu voi încerca să-mi găsesc locul în lumea această străină," spuse Zivnir „fără puteri și, cel mai probabil, singur..."

„Dar dacă vom fi înfrînți?" continuă valahul. „Vom intra sub stăpînirea Dușmanului? Viața noastră va înceta, sau va lua un alt curs? Praga nu va mai arăta așa cum am văzut-o? Nu va mai exista nici Tismana, nici Valahia, nici chiar ortodoxie sau catolicism? Va mai exista un scriitor care să scrie despre Švejk, sau un rabi evreu care să facă un Golem?"

„Cred că toate astea nu mai contează." îi răspunse Thétka. „Viața noastră, existența noastră chiar, nu are mare importanță. Consecințele pot fi încă mai grave. Va dispărea Creatorul? Va dispărea Marea Zeiță? Va dispărea Lumea așa cum o știm?"

„Legile mișcării planetelor nu vor dispărea." spuse Kepler. „Indiferent ce va fi pe Pămînt, sau pe alte tărîmuri, sau în alte lumi, aceste legi nu pot să dispară, ele vor exista neschimbate. Noi, oamenii și, poate, alți oameni de știință de pe alte tărîmuri, nu inventăm legi, noi le descoperim și le interpretăm, după mintea și înțelegerea noastră."

„Asta înseamnă că cel care a dat legile, Creatorul, Mare Zeiță, nu poate dispărea!" spuse Faust. „Lumea asta poate fi pierdută în fața Dușmanului, dar Lumea, Universul, nu vor dispărea! Trebuia să mă aștept la asta. Doar, în lumea mea, Dușmanul a fost învins – dar uite că aici el există. Și, probabil, există în fiecare altă lume, unde nu a fost învins... încă. Sau unde a învins el. Doar Marele Creator este Unic și Universal, el nu poate fi învins. Deci, eu cred că acum luptăm pentru existența noastră, nu pentru cea a Marelui Zeu."

„Așa e." zise și Thétka. „Luptăm pentru existența Vieții pe Pămînt. Nu a mea, a lui Amirani sau a lui Švejk, ci a Omenirii, a fiecărei ființe vii, a trecutului și a viitorului nostru, a tot ce înseamnă Pămînt!"

„Eu cred că suntem pregătiți." spuse Amirani. „Creatorul ne-a adus aici, și Marea Zeiță. El ne-a dat armele, el a hotărît că prin noi Omenirea poate fi salvată. Și, oricît de slabi am părea, eu cred că El a avut dreptate. Să avem, deci, încredere!"

„Ce rol pot avea eu?" se miră Švejkul. „Eu nici nu exist de fapt, decît ca rod al imaginației unui scriitor bețiv. Voi ați trăit, unii ați lăsat – sau veți lăsa – urmași... Datorită vouă Lumea continuă. Ce rol am eu?" întrebă din nou, golindu-și halba cu bere.

„Fiecare dintre noi are un rol." îl contrazise Eroul. „Să știi, soldatule, că datorită ție Cehia e mai mare și mai frumoasă! Fără tine, ar fi mai goală. Tu ești spiritul boemilor, tu ești sinteza rezistenței lor pasive în fața istoriei potrivnice. Ca și Amirani – da, da, nu te mira! Și el e personaj de legendă, dar fără el, fără legenda lui, fără Prometeu și Amirani, toți oamenii ar fi fost mai mici și mai săraci în duh. Mai curînd eu trebuie să mă întreb care e rolul meu în această bătălie. Am mai trecut prin una și nu am ajutat cu nimic..."

„Nu ai dreptate.” îl contrazise Zivnir. „Eu știu mai bine, eu te-am adus în lumea mea. Fără tine, pierdeam bătălia. Ți-am spus și atunci, tu ai fost Harapul Alb. Ai fost catalizatorul. Ai adunat eroii omenirii acelui tărîm ca să reziste Dușmanului. Cred că și aici tu ai avut același rol. Mai mult, cred că fără tine vom pierde bătălia! De aceea, indiferent care dintre noi va pieri, tu trebuie să fii apărat cu orice preț! E foarte important ca tu să supraviețuiești în final. Probabil tu vei fi cronicarul acestei lupte.”

Eroul privi uimit omagiul mut pe care ceilalți Căutători i-l aduceau, plecîndu-se în fața lui, chiar și cei doi prinți. Ca să-și ascundă stînjeneala, Eroul scoase cutia cărămizie pe masă și o deschise.

„Hai să vedem ce avem aici. Să vedem cu ce ne pot ajuta alunele.”

Alunele luceau, ca de ghiață, în lumina făcliilor. Ceilalți le priveau curioși – puțini din ei le cunoșteau efectul. Așa că doar Magul și Eroul le priveau îngrijorați, totuși pofticioși.

„Aici e putere mare!” șopti Thétka. „Nu sunt alune, ci ghinzi. Esența puterilor Marei Zeițe și a Vieții însăți!”

„Sunt treisprezece” le numără pragmatic Ibrahim. „Noi cîți suntem?”

„Doisprezece, cu Q’urșa cu tot”, răspunse Radu. „Amirani, Q’urșa, Thétka, Leia, Ics, Eroul, Josef, eu, Ibrahim, Golemul, Johannes și prințul.”

„Deci, cîte o ghindă pentru fiecare” zise Thétka. „Rămîne una...”

„Înseamnă că trebuie să apară și Martin.” zise Leia.

„The odd man” șopti Eroul. „Răul dintre noi...”

„Da.” spuse Leia. „Nu-l mai simt, iar mort nu cred să fie. Cred că a fost luat cu totul de Benga. Să avem grijă... Ah, tocmai vorbeam de el. Îl simt din nou, cred că a intrat în crîșmă. Fiți atenți ce vorbiți în fața lui!”

Într-adevăr, pe lîngă ei trecu un ospătar care lăsă pe masă treisprezece halbe. În cîteva momente, apăru și Martin. Avea surtucul și pălăria ude de ploaie. Ochii păreau adormiți, lipsiți de strălucire. Se așeză tăcut la masă și bău din halba din fața lui. Privi apoi spre ceilalți, care-și duseseră cu toții halbele la gură. Se pare că Dușmanul nu putea intra în crîșmă.

„Pe unde ai fost?” îl întrebă Švejkul, ștergîndu-și buzele de spumă. „Ai dispărut... Nu te-am mai așteptat, nu știam ce-i cu tine.”

„Căutam ceva...” spuse țiganul, pierdut. „Ăăăă... un steag.” păru să-și revină.

„Și?” întrebă evreul. „L-ai găsit?”

„Parcă... Nu... N-are importanță, acum. Ăia au pierdut bătălia, stegarul e mort. Așa că, probabil, nu avea steagul la el... dacă profeția i s-a implinit.”

„Da” spuse Josef trist. „Probabil nu avea steagul potrivit... Păcat de el, era om de treabă. Mă bucur că am ciocnit o halbă de bere cu el. Uite că am ciocnit și cu tine, Martine. Asta ne face prieteni?”

„Aici, la masă, toți suntem prieteni”, spuse Fraulein FX. Am golit multe beri împreună. Am și trecut prin multe, împreună. Uite, ca să cimentăm prietenia noastră, eu zic să împărțim aceste alune, merg bine cu berea!” Puse cutia cu alune, deschisă, în mișcul mesei. Fiecare luă cîte o alună – mai puțin Martin.

„Ce sunt astea?” întrebă, neîncrezător.

„Alune de bere.” spuse Švejk. „La Praga sunt foarte populare, prăjite și sărate... Mai ales arahidele, dar și cele de pădure sunt bune. Deși, mie-mi plac mai mult cărnații. Știți, ăia dolofani, crocanți, bine afumați, prăjiți pe grătar...”

În continuare neîncrezător, Martin luă aluna rămasă în cutie. Privea cercetător către ceilalți.

„Haideți, cu toții odată!” porunci în glumă Leia. „Dacă vreți, putem face și un toast. Să ne aducă noroc în căutarea și lupta noastră!”

„Ba chiar în victoria și viața noastră!” spuse Thétka, ducînd aluna spre gură.

Eroul și magul, cunoscînd efectul lor, se rugau fierbinte ca nimeni să nu o pună în gură înainte de-a o face Martin. Știau că, văzînd ce pățesc ceilalți, nu o va mînca nici mort. Dar Martin, hotărîndu-se deodată, o aruncă în gură și-o înghiți. Dintr-o dată, sări în picioare, cu un urlet, apucîndu-se de gît. Părea că din fața lui, ba chiar din trupul lui, ieșea fum. Continuînd să urle de durere, se repezi în mulțime și, în scurt timp, dispăru pe ușă în noaptea de afară.

„Hm, interesant...” comentă Kepler. „Acesta va fi efectul și

asupra noastră?”

„Cam așa.” mormăi Eroul. „Vad că ni s-au adus alte halbe... mari! Or să ne prindă bine...”

Spre mirarea lui, efectul nu fu atît de cumplit pe cît se aștepta. Parcă chiar mai mic decît i se întîmplase panei Helena. Desigur, toți trebuiră să golească halbele cu bere rece, pe toți îi apucase tusea, toți aveau lacrimi pe obraji... dar se descurcară singuri, nimeni nu avu nevoie de ajutopr. După cîteva încercări, după ce-și drese glasul, Vaclav spuse:

„Hrmmm... Interesant, cum zise Johannes.. De fapt, nici nu sunt atît de rele... Așa sunt și arahidele de care vorbea Švejkul?”

„Hrrr... Nu, nici vorbă. Uneori ți se poate întîmpla cu cîrnații așa ceva, dacă se scapă prea mult piper și boia iute în ei... Dar nu cu alunele.”

„Da, mă bucur că am reușit să-l facem pe Martin să mănînce aluna.” spuse Thétka. „Dacă efectul ei asupra Dușmanului va fi așa cum ne-a povestit Eroul...”

„Da, cred că l-am simțit pe Martin mult diminuat.” spuse Leia. „Parcă pierduse o parte din el...”

„E darul Marei Zeițe” spuse Thétka. „Sunt sigură că pe noi ne-a umplut de Putere, în timp ce puterile Dușmanului au scăzut. Simt că șansele noastre au crescut...”

„Atunci, să plecăm la luptă” spuse Eroul, ridicîndu-se în picioare. „Înainte ca efectul lor să treacă.” Se simțea ca un general pe cîmpul de luptă și nu-i era teamă de ce urma să se petreacă. Simțea că are oșteni de nădejde.

Se ridicară și ceilalți și porniră, unul după altul, spre ieșire. Q’urșa stătea în echilibru pe umărul lui Amirani. Se făcuse liniște în sala cîrciumii și toți mesenii păreau a-i prvi în tăcere, cu reverență și cu speranță, totodată.

„Suntem doisprezece” gîndi Eroul. „Ca niște apostoli...”

*
* *

Așa cum se așteptau, strada era înecată în ceață. Nevoia însă le ghida pașii – Călătorii porniră direct spre Hradčany, ținîndu-se aproape unul de celălalt. Cînd ajunseră în fața Hradului, găsiră porțile deschise și nepăzite. Era ca într-un vis în care locurile păreau cît se poate de reale, dar nepopulate de oameni. Ceața se rărise mult, astfel că luna plină, aproape de zenit, arunca o lumină argintiu-albăstrie. Era greu să-și dea seama în ce epocă ajunseseră – dar deaupra clădirii albe a Galeriei se ridicau turnurile gotice ale Catedralei. Pătrunseră prin Poarta Mathias, ocoliră pe la sud Catedrala, îndreptîndu-se spre Sfîntul Gheorghe și Ulița de Aur. Știau acum că acolo trebuiau să caute Piatra – ținta căutării lor.

Bineînțeles, căsuțele uliței păreau nelocuite. Ori pentru că era noapte și cei ce locuiau în ele dormeau, ori pentru că erau într-o perioadă în care ele fuseseră deja transformate în magazine, închise pe timpul nopții.

„Aceea e casa unde-a locuit scriitorul... Kafka...” spuse Leia, arătînd cu degetul spre una din clădiri. „Ceea ce a văzut el ar trebuisă fie aici.” Se întoarse spre zidul unui palat, opus șirului de case. Un felinar de epocă lumina slab, cu un bec electric. Nu se vedea nimic altceva.

„Da, aici trebuie să fie” spuse Thétka. „Simt răul aici, la poalele zidului. Să ne pregătim, nu mai avem mult timp.”

„Ce trebuie să facem?” întrebă Erou, care simțea că momentul lui de glorie ca general se cam terminase.

„Să ne pregătim comorile mai întîi. Cred că fiecare dintre noi trebuie să aibă una din ele. Amirani, tu ai sabia. Pregătește-o!”

„E pregătită1” spuse uriașul, trăgînd dintr-o mișcare sabia grea și lungă, de două mîini, de parcă ar fi fost un simplu cuțit. Lama ei fulgeră în lumina lunii. Omul de legendă stătea în picioare, se pare că la el ghinda se manifesta prin a-i întări pămîntul sub picioare. Deasupra lui plutea Q’urșa, bătînd ușor din aripi. Un ușor mîrîit îi ieșea din botul care-și arăta colții fioroși. Părea gata să sfîșie orice ar fi atacat pe Căutători.

„Johannes, Orbul!”

Astronomul scoase orbul din tașca de piele pe care o avea pe umăr.

„Ce fac cu el?” întrebă nehotărît.

„Nevoia te va învăța. Nevoia și gîndul bun trimis de Domnul. Vaclav, Sceptrul!”

„Aici. Aș fi preferat sabia...”

„Švejk, Steagul!”

„Iată-mă și stegar.” mormăi acesta. „Sper să am mai mult noroc decît Jindrich...”

„Eroule, Hlamida!”

„O am. Ce să fac cu ea?”

„Pune-o pe tine și strînge-o bine. Cupa, Ibrahim”

„E călimară, dar fie. Ce să fac cu ea?”

„Trebuie să scrii.”

„Atunci scot o bucată de pergament și-o pană, să fiu pregătit...”

„Radu, Scutul!”

„Scutul? Dar nu am niciun scut...”

„Atunci, caută unul!”

Prințul valah privi în jur. Lîngă peretele casei era un tomberon de gunoi metalic, cu un capac. Se repezi și reveni cu el.

„E din lemn” spuse mohorît. Nu cred să ajute la ceva...”

„Cum ne-o fi norocul. Mai bine decît nimic. Rolul tău și al prințului este să-l apărați pe Erou. V-am spus, el nu trebuie să pățească nimic. Leia, tu ai cărțile, pregătește-le. Eu am Ierburile. Adunați-vă toți în jurul Eroului. Lupta cu Dușmanul o vor duce doar Amiranii, Golemul și Q'urșa, ei să pășească în fața zidului. Așa.... Cred că e tot ce putem face. Și să ne rugăm.”

„Văd că tu știi cel mai bine ce trebuie făcut.”, spuse Eroul. „Tu să fii generalul nostru. Dă-ne ordin ce să facem!”

„Nu ced că trebuie să avem vreun general. Ne vom face datoria. Leia, citind cărțile, ne va spune ce avem de făcut. Acum, să ne rugăm.”

Se așezară cu toții în genunchi – chiar și Amirani își lăsă un genunchi pe pămînt.

„Nu am îngenunchiat niciodată în fața nimănui.” mîrîi el. „Dar acum nevoia e mare... Și nu o fac pentru mine.”

Cei unsprezece umani, poate și cîinele legendă, se rugau în tăcere. La zei diferiți, poate, dar cu același gînd. La un semn al Thetkăi, se ridicară în picioare – mai puțin Leia. Aceasta rămase în genunchi, pe călcîie. Amestecă pachetul de cărți și începu să așeze cîte una, cu fața în sus, în fața ei. Deodată, strigă: „Acum!”

Thétka scoase de la brîu pungulița cu ierburi. Luă din ea un pumn de ierburi și-l aruncă, precum semănătorii, un praf

care scînteia în lumina lunii. O lumină strălucitoare, albăstrie, acoperi locul. Chiar lîngă peretele palatului apăru o piatră cam de mărimea unui prunc. Avea o culoare verzui-gălbuie, bolnavă, cu umbre violete, din care izvora o lumină slabă, purulentă. Leia întoarse altă carte și spuse: „E aici!”. Dar în glasul ei nu se simțea teama.

Lîngă ei apăruse Martin.

„Am știut că mă veți aduce la Piatră” mîrîi el. „Puteam să vă ucid de mult, dar am așteptat clipa asta. De eoni caut Piatra, dar dușmanul meu a ascuns-o să n-o pot găsi. Dar acum e aici și nimic nu mă poate opri!”

„Steagul!” se auzi porunca Leii.

Martin pornise spre Piatră, dar trebui să se oprească. În calea lui stătea Švejk, ținînd în mînă steagul desfășurat.

„Stai, nu te repezi. Graba strică treaba, știi doar. Așa-mi zicea mereu locotenentul Lukaš, cînd vedea că nu mai ajung să-i împlinesc porunca...”

„Steagul?” scrîșni Martin. „Dar, steagul... Aha, l-a schimbat... Nu o să vă ajute prea mult!” Cu o mișcare fulgerătoare, despică pieptul soldatului cu o unghie lungă și încovoiată, ca o coasă. Acesta căzu în genunchi., dar nu dădu drumul steagului. Pînza flutură și-l lovi pe țigan peste față. Martin zbieră: capul îi fu învăluit în flăcări argintii. Pielea se zbîrci și căzu, dezvăluind un chip ca de țap, negru, cu ochi verzi, ca de șarpe.

Leia întoarse o carte nouă: „Lumină!”

Kepler ridică orbul în mînă, deasupra capului. Din acesta izvorî o lumină orbitoare care acoperi lumina albăstrie produsă de ierburile Thetkăi. Hainele de pe trupul diavolului se prefăcură în scrum, lăsîndu-l gol, cu trupul acoperit cu un păr scurt și des, negru. Umbre care începuseră să înconjoare grupul de Căutători se împrăștiară, topite în lumină, precum ceața în lumina soarelui.

„Hlamida!” șopti Leia.

Eroul trase hlamida cît mai aproape de trup, băgîndu-și și capul sub gluga ei. Diavolul se rotise dintr-o dată și trimisese un glob de foc spre el – dar acesta se sparse, fără urmări, lovind hlamida.

„Sceptrul și Scutul” spuse ea, întorcînd rapid alte două cărți. Diavolul scuipă foc pe gură, ca un balaur. Radu păși în calea

focului ținînd capacul din lemn în mînă. Flăcările fură reflectate înapoi, ca dintr-o oglindă, cuprinzînd diavolul. Vaclav sări din dosul lui Radu, lovind puternic cu sceptrul în diavolul orbit de flăcări. Acesta zbieră, clătinîndu-se.

„Nuuuu! Asta nu e posibil! Pe mine nu mă pot ating mortalii! Este blestemata de alună. M-ați înșelat! Ea m-a făcut vulnerabil. Dar încă nu-i tîrziu!”

Se aruncă spre Piatră, fulgerător. Dar acolo, între el și ea, se ridica figura mătăhăloasă a uriașului, cu paloșul în mînă. Alături de el stătea, pregătit, Golemul.

„Te așteptam, Dușmane! Pînă acum m-ai ocolit. M-ai ridicat mereu împotriva Domnului. Dar acum a venit rîndul tău!” Paloșul se roti și îl despică pe dușman în două. Dar, cît ai clipi, cele două jumătăți formară din nou întregul.

„Nu te grăbi, Răzvrătitule!” rînji Diavolul. Rotindu-se fulgerător, lovi cu piciorul la picioarele lui Amirani. Încet, acesta începu să se scufunde. Golemul îl prinse în brațe, oprind scufundarea lui. Diavolul lovi din nou, de data asta spre uriașul din lut. Cu picioarele zdrobite, acesta căzu pe pămînt – dar Q’urșa sări rapid și-l prinse pe Amirani cu ghearele de umeri, ținîndu-l deasupra pămîntului înmuiat.

„Scutul!” zise din nou Leia. Radu păru să cadă o clipă pe gînduri, neștiind ce să facă. Dar interveni Zivnir. Sfidînd parcă sălbiciunea și vîrsta, smulse scutul din brațele prințului și se aruncă sub picioarele lui Amirani, cu scutul pe piept. Q’urșa plană încet în jos, lăsîndu-l pe Amirani cu tălpile pe capacul din lemn.

Leia mai întoarse o carte: „Comoara!”

„Care comoară” întrebă înnebunit Eroul de sub hlamidă. „Nu mai avem nimic!”

„Golemul. Adevarata comoară!” răspunse Faust de sub capacul de lemn. „Inima Golemului. E singura șansă.”

Diavolul, profitînd de clipa necesară lui Radu să înțeleagă ce are de făcut și de intervenția magului, sărise spre piatră și o atinsese. Brusc, fu atras în străfundurile ei. Piatra începu să pîlpîie tot mai puternic, iar din străfundurile ei se auzi un fel de scîncet de copil.

„Oh, nu!” exclamară într-un glas cei doi prinți. Radu completă: „E prea tîrziu!”

Amirani, așezat cu tălpile pe scut, roti din nou paloșul. Dar de data asta lovi spre Golem. Tăietura paloșului despică pieptul din lut al golemului. Acesta își scufundă mîna în interiorul pieptului și o scoase afară... cu o inimă pulsînd în palmă.

„Mulțumesc, frate” șopti, în timp ce arunca inima pe piatră.

Leia întoarse ultima carte: „Cupa”

„Ce să fac cu ea?” întrebă cu voce tare evreul.

„Ceea ce face un cronicar: scrie povestea. Pînă la capăt!”

Pe bucata de pergament, cu litere zvelte și frumoase, arabe, evreul scrise: „Și Răul fu distrus!”

Și, în vreme ce uriașul din lut se prăbușea ca o grămadă de pămînt, piatra exploda în mii de fărîme. În locul ei apăru Diavolul, amețit.

„Nu, pentru Creator nu este niciodată prea tîrziu!” mîrîi de data asta Amirani, aruncînd paloșul. „Nici pentru Răzvrătit! Noi avem tot timpul din lume!” Cu un salt, se aruncă supra Diavolului, înbrățișîndu-l în brațele lui ca de piatră. De geaba se zbătu Diavolul, degeaba încercă să-și schimbe materia – Prometeu îl ținea zdravăn. „ Am reușit să strîng în brațe Creatorul, Dușmanule, și nu ar fi scăpat fără șiretlicuri. Dar acum, cînd am ajutorul lui, cum o să scapi tu, cînd îți știu toate înșelăciunile? Ajută-mă, Mare Zeu! Și tu, Mare Zeiță, ajută-mă. A venit vremea să mă odihnesc.” Și cum saltul îl dusese departe de scut, începu să se scufunde în pămîntul înmuiat. În cîteva clipe, dispăru. Cu un urlet, Q’urșa sări în urma lui, dispărînd la rîndul lui. Și se lăsă liniștea.

*
*   *

Lumina argintie a Orbului dispăruse. La fel, cea a ierburilor. Cerul căpătase o nuanță violaceu-albăstrie, ca înainte de răsăritul soarelui într-o zi senină. Mișcările pămîntului se potoliseră și acesta se întărise, transfoprmîndu-se în macadamul obișnuit al uliței.

Căutătorii se uitau unii la alții. Parcă nu le venea să creadă că bătălia se terminase. Că erau învingători. Că erau vii, întregi... Mai puțin cei trei care pieriseră în lupta directă cu Diavolul. Amirani și Q’urla, înghițiți de pămînt, Golemul devenit, probabil

pentru totdeauna, o grămadă de lut uscat din apele Vltavei.

Căutătorii se ridicară în picioare, cei căzuți: Ics de sub scut, Leia din fața cărților. Mai puțin Švejk, zăcînd acum pe pavajul uliței, acoperit de pînza steagului. Leia se sprijini de brațul vraciului, stoarsă parcă de puteri.

„Nu le iei?" întrebă acesta, arătînd spre cărțile care zăceau pe caldarîm.

„Nu mai sunt bune, au ars..."

Eroul ieși de sub hlamidă, privind în jur curios. Pe urmă spuse, cu glas plîngăreț:

„Nici n-am văzut bătălia. Am auzit doar voea Leii, a lui Martin, a celorlalți... Și explozia..."

„Nu-i nimic, o să ți-o povestim noi" spuse Radu, ducîndu-se să ridice paloșul de pe macadam. Teaca se dusese cu Amirani.

Se adunară cu toți în jurul lui Švejk. Ușor, Ics îl întoarse cu fața în sus. Thétka îl privi îngrijorată, dar spuse:

„Putea fi și mai rău..."

„Da, o aprobă Ibrahim. Să fiu eu acolo..."

Švejk deschise cu greu ochii. Zise, șoptit:

„Putea fi Eroul. Sau chiar tu, domniță... Vroiam să-i povestesc despre Lukaš..."

„Acum o să asculte poveștile lui Amirani." rîse dintr-o dată Vaclav. „Au timp să-și spună povești..."

„Tu crezi că ei trăiesc încă?" întrebă Radu.

„Da, trăiesc." zise și Thétka, scoțind punga de ierburi. O deschise și se uită în ea. „Nu mai am multe, dar, cu voia Marei Zeițe, o să fie deajuns." Presără pulbere de ierburi uscate pe rana din pieptul soldatului, apoi îi turnă restul de ierburi pe gît.

„E amară..." se plînse, ca de obicei, Švejk. Tăietura dispăruse.

„Acum, ce facem?" întrebă Kepler.

„Păi, o să dăm comorile Prințului. Trebuie să fie acolo, în Tezaur, să ne poată spune despre ele Švejk și Kafka."

„Deci, cercul se închide" murmură Vaclav.

„Da, cu voia Domnului. Așa cum a fost de la început, de cînd am construit Hanul ca să putem călători în timp."

„Și cum a intervenit pînă și în Lumea mea," spuse Zivnir „făcîndu-mă să-i dau Eroului alunele. Fără ele, azi Dușmanul ar fi învins."

„Așa cum ne-a adunat pe noi aici, în han" spuse Radu. „Din

diferite vremuri, din diferite locuri și nații... Fără noi, Bătălia ar fi fost pierdută!"

„Ei, poate Domnul ar fi găsit alții, dacă nu ne găsea pe noi..." spuse modest evreul.

„Da, probabil. De aceea, să nu ne împăunăm cu merite pe care nu le avem." spuse, Kepler. „Eu sunt mulțumit doar că voi fi amintit pentru teoria mea astronomică – dacă e adevărat ce-ați spus despre mine."

„Și eu voi fi mulțumit dacă voi construi orașul așa cum îl visez... și cum l-am văzut cu ochii mei."

„Să nu-ți uiți promisiunea față de frumoasa Zaira." spuse Radu. „Fără ea Golemul n-ar fi fost aici. Și ea a avut rolul ei în victoria noastră.

„Da. Și ea, și Marta, pînă și bunul meu crai Albieș." spuse Ics.

„Nu, nu o să uit rugămintea ei. Simt că în noaptea asta am cîștigat și o bătălie a mea, cu mine, cu viața..." Ceilalți dădură din cap, încuviințînd. Și ei simțeau asta.

„Și acum?" întrebă Eroul. „Plecăm așa, pur și simplu, în cele patru vînturi?"

„Nu, cred că trebuie să ne întoarcem la han" spuse Thétka. „Acolo a început totul, acolo trebuie să se termine."

*
*.. *

Erau din nou adunați în jurul mesei din fața vetrei. Locul părea gol, fără silueta masivă a uriașului în fața focului. Deși nu l-ar fi zărit, simțeau lipsa lui Q'urșa de sub masă. Fiecare avea o halbă în față, plină.

„Mai întîi ar trebui să vărsăm o lacrimă pentru cei căzuți" spuse Eroul, aplecînd halba și lăsînd sî cadă o picătură de bere pe podea. „Pentru Amirani, marele Prometeu, Tatăl omenirii. Și pentru Q'urșa, cîinele lui credincios. Pentru Golem, creat din lut ca și oamenii, cu inimă plină de iubire, și pentru Zaira, fecioara evreică, demnă urmașă a Maharalului, obiectul iubirii lui."

„Pentru Albieș, crai al lumii mele" spuse Zivnir „venit aici să-și dea cu cinste viața. Prin asta, a contriubuit la salvarea a două lumii, ceeea ce nu e puțin... prentru un crai șovăielnic.

De-oi ajunge în lumea mea, le voi spune celor de acolo să-i cinstească memoria, în veci!”

„Și pentru Marta, pana Helena, cea care a adus cu ea protecția necesară Eroului.” rosti evreul.

„Pentru Martin, soțul meu, căzut prin ghiara lui Benga. A fost om pînă la cap, cu bunele și relele lui, supus căderii – dar pînă și el ne-a ajutat să-l învingem pe Dușman. Dacă nu ar fi mîncat aluna, așa cum de fapt îl îndemna Benga, am fi fost înfrînți!”

„Pentru cei care, fără a fi fost prezenți la Bătălie, ne-au ajutat cu un sfat, cu o încurajare, cu un act, cu un gînd. Kafka, Stegarul, Maharal, constructorii hanului, Iacob, ucenicul rabinului, dar și Maisl, primarul iudeilor din Praga, Rudl, archebuzierul... Au fost mulți, nu vreau să uităm pe nimeni afară din mulțumirile pe care le-o datorăm”

Thétka se uită la Erou, apoi spuse:

„Da, ai dreptate. Mai ales, tu să nu-i uiți. Tu ai datoria să-i amintești în jocul tău! Și să n-o uiți pe Marea Zeiță, pe Creator!”

„Nu am cum să-i uit.”

„Deci, asta vei face tu?” spuse Ics. „Vei scrie Jocul.”

„Da, probabil. Îl voi scrie, îl voi juca... Și pe acela din tărîmul tău, și pe acesta... și cîte jocuri vor fi necesare. Atîta timp cît învățăm ceva din ele! Dar voi, ce veți face?”

Ospătarul puse pe masă două halbe mai puțin.

„Eu, am spus, îmi voi construi orașul.” spuse Charles, ridicîndu-se. „Și voi pregăti un loc pentru Comoară, ca să nu se uite. Tu, prințe? Rămîi o vreme cu mine, aici. Dumnezeu știe că am nevoie de ajutorul tău!”

„Nu cred, deși îți mulțumesc pentru invitație. Dacă ies cu tine, mi se dă viața peste cap. Dacă ajung, Doamne ferește, să mă întîlnescu cu mine însumi, peste cîțiva ani? Unde pui că omul meu, Păcală, mă așteaptă la han. Plecăm spre Apus mai întîi, apoi ne întoarcem la Buda și apoi acasă. De ne-o ajuta Dumnezeu.”

„Atunci, ia de la mine această pafta, să-ți amintească de prințul de departe care nu te uită. Și să te asigure că-și va păzi jurămintele!”

„Și ține și această lebădă,” îi spuse Zivnir Negrului, în timp ce acesta îi îmbrățișa pe cei de la masă, „mi-a lăsat-o craiul cînd

a ieșit. Pentru a-ți aminti că faptele bune sunt prețuite oriunde în lume, cît timp există un Mare Zeu.” Vaclav deja plecase.

„Chiar, asta ar putea fi o problemă.” spuse Kepler, privind în urma prințului valah, care, după ce strînse în brațe pe cei din jurul mesei, pornise spre ușă. Un ospătar se opri la masă, ca de obicei, cu o halbă mai puțin, adunîndu-le pe cele golite – sau nu – aflate pe masă. „De unde știm că ne întoarcem în vremea noastră? Mai exact, chiar în momentul cînd am intrat pe ușa cîrciumii?”

„Nu știm.” răspunse Faust. „Dar probabil ne întoarcem destul de apropape de momentul în care am dispărut din viața reală, pentru a nu se observa lipsa noastră.”

„Mda, atunci eu voi ieși îndată după petrecerea dată de Împăratul Rudolph. Poate-l mai găsesc pe maestrul Tycho în viață. Oricum, voi pleca înapoi în Austria, la Lintz. Cu sau fără soție... Am mult de lucru.” Privi în urma prințului valah, cu pafta pusă pe deasupra tunicii, deși nu avea vreo sabie prinsă de centură, ieșind pe ușă, apoi la halba plină pusă în fața lui. „Oh, nu, cred că mie-mi ajunge! Rămîneți cu bine și Domnul să vă aibă în paza lui.” Se ridică, îi îmbrățișă și plecă: slab, înalt, cocîrjat, cu tolba din piele, goală de data asta, pe umăr.

Un ospătar, poate același, poate altul, trecu pe la masă și ridică halbele. În urma lui veni alt ospătar, punînd alt rînd de beri. Una lipsea – din fața lui Ibrahim.

„Se pare că a venit rîndul meu” zise acesta. „Chiar sunt curios cum pot ieși dintr-o cîrciumă într-o epocă în care nu exita nu hanul, ci nici chiar orașul!” Rîse tăcut, apoi își îmbrățișă prietenii. Ajuns la Švejk, îl întrebă: „Nu vii cu mine? Cred că, dacă ieșim împreună, putem fi tovarăși toată viața. Poți veni cu mine în Espania. Este un loc frumos, călduros, în general pașnic – cînfd nu coboară vizigoții din munți.”

„Este bere?” întrebă Josef serios.

„Nu. Mai curînd vin. Dar noi, musulmanii, nu prea bem... Cafea, cît cuprinde.”

„Atunci, mai bine nu, mulțumesc.”

„E mai bine așa.” zîmbi Thétka. „De unde știi că nu ieșiți amîndoi în Praha lui Josef? Nu o să-ți mai vezi nevasta, copilul... Nici nu-ți mai scrii cronica.”

Evreul încuviință trist din cap, apoi porni spre ieșire. Ceilalți

ridicară halbele în urma lui.

„Cred că ar fi rîndul meu acum.” zise Leia. „Doar că nu știu unde să merg... Acum sunt singură. Șatra mea este undeva lîngă Buda, cred. Ceilalți domi au plecat spre Apus, cine știe unde vor ajunge. Martin e mort. Nu-mi vine să mă întorc la șatră, nici să caut alta spre Apus. Poate m-o primi vreuna... Dar nu mai simt nevoia să pun mîna pe cărți, să ghicesc. Aș putea cerși, deși...”

„Cam așa e și pentru mine.” zise Faust. „De cînd am mîncat aluna aceea, simt că puterile mi-au revenit. Cred că aș putea face o poartă, să călătoresc... Dar unde să merg? Poate acasă, în lumea mea, să le spun oamenilor despre moartea craiului Albieș. Dar poate voi rămîne în lumea asta. Îmi place, am început să iubesc locurile și oamenii ei.” Privi, ca din întîmplare, spre Leia.

„Noi nu avem un pămînt al nostru, suntem nomazi.” spuse țiganca, rpivind în pămînt. „Credem că întreg universul este al nostru... dacă l-am putea străbate....”

„Poate te ajută Magul.” spuse Thétka, zîmbind. Leia ridică privirile și privi către vraci.

„Sunt prea bătrîn...” zise acesta.

„Nu ești bărîn. Eu sunt prea tînără. Am înțes că ai poate și opt sute de ani...”

„Da, probabil. Și probabil voi trăi încă vreo cîteva sute, acum că mi-au revenit puterile.”

„Vezi? Eu voi fi moartă cu mult, mult înaintea ta...”

„Dar se poate să trăim amîndoi la fel de mult!” spuse Zivnir. „Nu am fi primii... Între noi și egipțieni sunt legături de sînge... Dacă ne unim, voi împărți viața mea cu a ta și vom muri amîndoi odată.”

„Înseamnă că ai pentru ce colinda lumea, Leia.” spuse Thétka.

„Da. Nu numai pentru viața lungă. Ci pentru că este o lume de colindat. Și un bărbat de iubit...”

Ospătarul lăsă pe masă doar trei halbe, cîte una în fața Eroului, a Thetkăi și a lui Josef.

„Da, se pare că Marele Zeu aprobă această însoțire. Să mergem, iubită Leia. Vom găsi viață lungă, împreună, în lumea mea. Dacă nu, vom căuta altă lume... Dar vom fi împreună!”

Se ridcară și îi îmbrățișară pe cei trei care rămîneau la masă.

„Oare ne vom mai vedea?” o întrebă Leia peThétka.

„Cine poate știi? Doar Marea Zeiuță. Dar poate e mai bine să nu ne dorim acest lucru, ar însemna că e iarăși nevoie de noi!”

Cei doi dădură din cap și plecară. Cei trei goliră halbele.

„Am fost mulți, am rămas cîțiva.” comentă Švejk. „Parcă ar fi regimentul din Budejovice, care a plecat la rîzboi și n-a mai rămas nimic din el...”

„Dar noi ne-am dus munca pînă la capăt.” zise Eroul. „Îmi pare bine că v-am cunoscut. Sunt sigur că vă veți găsi locul în jocurile mele... Știi? Se întoarse spre Agnežka „Zivnir mi-a dat alunele spunîndu-mi că mă vor ajuta să te întîlnesc. Cînd le-am uitat la pana Helena, mi-am zis: nu-o să se întîmple. Am vrut atît de mult să te întîlnesc. Dincolo... pe tărîmul lui Zivnir. Pe urmă, te-am întîlnit – dar nu cu ajutorul alunelor. Uite că Magul s-a înșelat și el, o dată.”

„Poate... Dar, deocamdată, datorită alunelor l-am cunoscut pe Josef. Și știu că acum el are cea mai mare nevoie de mine. Așa c-o să rămîn cu el!”

„Cu mine?!” se sperie soldatul. „Dar eu sunt celibatar!”

„Asta e vreo boală?” se prefăcu a nu înțelege Fraulein XF. „Se ia? Sper că nu, nu am alte ierburi cu mine. Dar vom trece noi și peste asta... Cînd ieșim, o să caut ierburi noi.”

„Dar eu nu aveam de gînd să plec niciunde.” se împotrivci Švejkul. „Cred că mi-am găsit locul după care tînjeam. Bere la discreție – e drept că nu te amețești... Nici cîrnați nu au, nici alune... dar aici nu-ți este foame. Și, apoi, sunt mulți mușterii, am cu cine povesti. Și nu e rpăzboi! Nu trebuie să caut căței...”

„Asta nu e o îndeletnicire onorabilă.” spuse hotărîtă Fraulein. „Vom găsi noi ceva de făcut.”

„Unde veți merge?” Eroul nu se îndoia că Švejk nu va avea niumic de zis, în final.

„În vremurile mele. Voi fi Fraulein XF. De fapt, cred că-mi voi spune Agnežka. Nu am ce căuta în vremea Thétkăi, e prea departe în timp. Nici nu mă prea împac cu Libuše... Nici ca Agnežka nu mi-ar place, nu cred că sunt făcută pentru o viață în rasă călugărească. Nu, mai bine Fraulein... hm, pana Anežka Švejkova. Îți place, iubitule?” Švejk băgă capul între umeri, speriat. „Așa că ne vom duce în orășelul meu, de unde-am venit

să mă întîlnesc cu Frantz Kafka. Am acolo o căsuță, moștenire de la părinți. Nu e mare, dar ne ajunge. Are și o grădiniță, și nu departe, chiar în colț, este o cîrciumioară cu bere foarte bună... În marginea orășelului este o pădure de unde-o să pot să-mi culeg ierburi. Poate o să deschid un mic magazin de ceaiuri și unguente, din care să trăim. Nu cred ca Josef să primească vreo pensie de undeva, cred că nu va apărea în nicio evidență...!

„Dar înainte să plecăm din Praga, o să mergem mai întîi pe la „U chalice”.”, spuse Josef. „Am promis să trec pe-acolo cînd mă voi întoarce din război... Dar nu am avut timp, am ajuns în Han înainte de a trece p-acolo. M-or aștepta oamenii...”

„Bine, cum vrei. De fapt, o să trecem pe la ea ori de cîte ori vom vei prin Praga. Precis o vom găsi așteptîndu-te.”

„Știi, atunci cînd Martina... asta a fost una din gazdele mele, mai demult... s-a hotărît să se mărite, pusese ochii pe Kaspar Velky din Dejovice, pensionar...”

„Lasă c-o să-mi spui mie poveștile.” îl opri Thétka. „Văd că Eroul o să plece primul – nu i-a adus berea.”

Eroul privi masa goală din fața lui, pe urmă ridică privirile spre ceilalți doi.

„Deci, aici se termină frăția noastră. Mă așteptam să rămîn ultimul...”

„Dincolo, în cealaltă bătălie, ai fost ultimul?” întrebă Agnežka.

„Nu. De fapt, eu am plecat primul... Ba nu, nu chiar primul...”

„Nici aici nu pleci ultimul. Pleci cînd rolul tău s-a încheiat aici, în Han, și cînd el trebuie să continue în altă parte.”

„Atunci, să plec. Cred ce-ai spus: ne vom mai vedea doar dacă va fi din nou nevoie de noi. Deci, oricît de mult v-aș iubi, prefer să nu ne mai vedem niciodată.”

„Dar o să ne mai întîlnești!” spuse Anežka. „Cît timp iubești Cehia și oamenii ei, ne vei întîlni de cîte ori o vei vizita. Fiecare ceh blond, durduliu și petrecăreț, poate fi Josef. Fiecare cehoaică blondă, sau brună, poate fi Anežka.”

„De cîte ori vei bea o bere cehească, te vei simți în Han și vei fi alături de noi. Precis, și noi vom bea o bere în acel moment.” spuse Švejk, golind halba.

„Da, de asta sunt sigur.” zimbi Eroul, ridicîndu-se. „Probabil voi veți bea bere cehească mult mai des decît mine... Să vă zîmbească Marea Zeiță, Marele Zeu, Dumnezeu... toată viața

pe care o mai aveți de trăit.”

Și am ieșit.

Epilog

Cînd am ieșit din Hanul „La răscruce de vremuri”, era, desigur, ceață și ploua. O noapte nu mult diferită de cea în care intrasem în cîrciumă – poate cu cîteva clipe înainte, poate cu săptămîni sau luni înainte, poate chiar cu ani înainte. Străduțele erau luminate de felinarele cu lumină gălbui-roșiatică, de azot, felinarele reflectîndu-se pe macadamul ud. Parcă nimic nu se schimbase din momentul intrării, doar în ușă nu mai era silueta mătăhăloasă a lui Beranek golemul. Nu știu dacă era un alt portar, sau acum orice bețivan ajuns, din întîmplare, în fața hanului, putea intra fără probleme. Dar poate că Hanul apăruse tocmai datorită nevoii...

Probabil, în urma mea, vor ieși Anežka și Švejk. Ea, înaltă, frumoasă, cu părul lung și negru, desfăcut, înfășurată într-o pelerină fără vîrstă, parcă; el, scund, dolofan, cu capul gol, cu părul blond tuns scurt, îmbrăcat într-o manta ponosită aparținînd niciunei Armate a lumii. Nu avea rost să-i aștept, ei, precis, ieșiseră în altă epocă, probabil cîțiva ani după primul război mondial, cîțiva ani înaintea celui de-al doilea. Urma să se piardă într-un mic orășel boem, sau poate morav... Uitasem

s-o întreb pe Anežka din care anume, dar, probabil, nu avea importanță sau nici nu mi-ar fi spus. Tot ce speram era ca evenimentele ce urmau să aibă loc în Europa în următoarele decenii să nu-i atingă. Dar, înainte de a porni spre aeroport, aveam de gînd să mai trec o dată pe la pana Helena. Nu speram să-mi mai găsesc lucrurile, dar poate cei de acolo știau ce se întîmplase cu ea. Ploua, oricum, și era ceață, deși, cu cît mă îndepărtam de Kampa, ziua se lumina. Cînd am ieșit din ceață, eram deja pe Mostička, am văzut că eram într-o frumoasă zi de primăvară, nu cu mult înainte de amiază; poate în jur de 10.00-11.00, dimineața.

Ajuns în fața locuinței panei Helena, am scos cheile din buzunar – încă le mai aveam. Am ciocănit și am așteptat. După o vreme, tocmai pe cînd vroiam să introduc cheia de la intrare în ușă, aceasta se deschise. În ea stătea... pana Helena.

„Jezus Maria!” își pocni ea palmele, plină de uimire, recunoscîndu-mă imediat. „Pan Mikulaš! Credeam că n-o să te mai vedem... Unde-ai dispărut atîta timp? Am anunțat și poliția, dar...”

Am îmbrățișat-o cu bucurie, cu atît mai mult că o considerasem pierdută în lupta cu Dușmanul.

„De cît timp am dispărut?”

„De mai bine de trei luni. Ai fost bolnav?”

„Pot spune și așa ceva. Să zicem că nu-mi amintesc prea bine aceste luni...”

Mă privi cu îndoială, apoi zîmbi înțelegătoare:

„Așa a pățit și Ignačků. Nici el nu-și amintește pe unde a fost. E drept, el a lipsit mai mult, aproape opt luni...”

„El cînd a apărut?” am întrebat cuprins de o nouă bucurie.

„Păi, acum vreo două luni... Știi, mi-a salvat viața! S-a întîmplat ceva, nu prea știu ce – așteptăm raportul de la pompieri, și apartamentul luase foc. El s-a întors chiar atunci și a reușit să mă scoată afară, ba chiar să stingă focul. Ne-am trezit amîndoi la spital. Nu am pierdut decît masa și scaunele, și o parte din vitralii. Și bagajele tale, îmi pare rau...”

„Nu-i nimic, mă bucur să vă găsesc în viață!”

„Da. Am stat amîndoi în spital, aproape zece zile. Am stat mult de vorbă... Cînd am ieșit, l-am invitat să se mute înapoi la mine. Se pare că nu-și amintește de unde a venit în Praha... Nu

am făcut bine?” mă privi îngrijorată.

„Ba ai făcut foarte bine!” am asigurat-o. „S-a întors și pan Ics?”

„Hhhmmm... Nu. Și uitasem de el. Ai dreptate, era prieten cu Ignačků... Trebuie să-l întreb ce s-a întîmplat cu el, probabil a fost și el bolmav, sau poate a plecat acasă... Era un adevărat domn, dar nu ca Ignačků! Știi?” se îmbujoră la față ca o codană, ne vom căsători în curînd. Eu și Ignačků. Voi fi pana Helena Bilanova. Nu e frumos?”

„Desigur.” m-am bucurat din tot sufletul. Uite că bătrînul crai își găsise liniștea și o viață nouă aici, pe tărîmul meu. „Felicitări! Și el? E acasă?”

„Nu, a ieșit, ca de obicei, de dimineață. Merge și cumpără ziarul și laptele. Uneori se oprește pe Karlův Most, îi place să stea acolo. Parc-ar aștepta ceva... Dar trebuie să apară în curînd, nu întîrzie mult după zece. Mai ales în zilele fără ceață. Bei un ceai cu noi, pan Mikulašů?”

„Beau, de ce să nu beau. Pe urmă o să trebuiască să plec, trebuie să-mi iau bilet de avion și să mă întorc acasă. Vacanța mea s-a lungit prea mult deja...”

Ea se întoarse spre mica ei kitchinetă, punînd un ibric pentru ceai. Atunci am văzut că o parte din față, urechea stîngă și pielea gîtului, dispărînd sub gulerul înalt al bluzei albe ca spuma, avea un fel de luciu, urmă a unei arsuri. Își trăgea puțin piciorul stîng, fără a părea mai puțin sprintenă, iar mîinile i se mișcau vioaie și precise. După cîteva minute, timp în care eu mă cuibărisem pe un scaun nou, tapisat, cu mînere și spătar, așeptînd ca pana Helena să aducă ceaiul la masă, am auzit ușa de la intrare deschizîndu-se și tropăitul încălțărilor lui Ignatz. M-am întors cu scaun cu tot, privindu-l, zîmbind. Slăbise foarte mult, aducea, într-un fel, cu Zivnir – deși mult mai scund. Era ras proaspăt, tuns scurt. Ochii albaștri aveau o lucire veselă, care-i întinerea fața. Cumva, se potrivea extrem de bine cu Helena... Dacă ar fi fost mai dolofan, aș fi crezut că mi se împlinise dorința: întîlnisem doi cehi. Deși pana Helena nu mai era de mult blondă, iar nasul lui nu era deloc ca un bumb. Altfel, aș fi putut crede că mă întîlnesc cu Aneška și Josef, la bătrînețe. Își dădu jos pelerina cafenie și rămase într-un sacou foarte decent. Mîinile îi erau înmănușate. Îmi surprinse privirea

și spuse:

„Sunt arse. Cred că ți-a spus Helenka de... accident. Le pot folosi bine, am învățat să fac mici reparații pe lîngă casă, dar nu vreau să sperii copiii cu arsurile de pe mîini...”

„Așa e. El a zugravit și reperat bucătăria, ba chiar a făcut noile vitralii.” Nu erau o operă de artă, dar era o treabă curățică. Panoul din dreapta înfățișă un castel stilizat, în care recunoșteam totuși Palatul lui din celălalt tărîm. Celălalt panou era mai greu de înțeles, dar cred că înfățișa grupul de Căutători, după modelul frescei lui Ifichim din Sala palatului. Semn că „Ignačků”-și amintea multe lucrurile uitate de Helena-Marta.

M-am ridicat și l-am înbrățișat și pe el. M-a strîns,la rîndul lui, puternic în brațe.

„Știi, Ignačků?, pan Mikulaš pare să te cunoască de undeva. Și pe pan Ics, știi, cel care te însoțea cînd ai venit prima dată pe aici. Și uitasem de el, dar sper că e bine, era și el un adevărat domn...”

„Da, a scăpat și el cu bine.” am răspuns la ridicarea de sprînceană a fostului Crai. „A plecat... departe... Acum e... întreg.” Ochii bătrînului străluciră de bucurie. „Nu a plecat singur, are și el o tovarășă. O ghicitoare...”

„Atunci e bine. E bine. Mă bucur să aud, mi-a fost prieten... atîția ani... Nu cred să-l mai văd vreodată, eu mi-am găsit locul aici!

Era timpul să-i părăsesc și pe cei doi: ea, fericită în neștiința ei; el, fericit de neștiința ei. M-am pregătit să plec, ea a chemat un taxi să mă ducă la aeroport, la Ružine – nu departe de locul în care un stegar uitat ne-a dat steagul victoriei.

„Pan Mikulaše, cînd mai treci prin Praha, să nu ne ocolești. Vei avea întotdeuna o cameră aici, cu noi.”

Știam lucrul acesta – dar eram hotărît să dispar pentru totdeauna din viața lor. Trebuia să fie așa cum spusese Thétka: să ne reîntîlnim, poate, doar la ceas de nevoie. În fericirea lor, cei doi nu aveau nevoie nici de mine, nici de ceilalți... Dumnezeu le era suficient. Așa că, chiar dac-am așteptat în aeroport aproape douăzeci și patru de ore pînă m-am urcat în avionul în care reușisem să găsesc bilet, nu m-am întors în Praga. În buzunar aveam ultimul dar al Craiului, pe care mi la dat în fața casei, pe cînd mă urcam în taxi.

„Ia-le tu, mie nu-mi trebuie. Să dea Marele Zeu să nu-ți trebuiască nici ție. Le-am găsit pe jos, într-un colț al bucătăriei, pe cînd făceam renovările. Undeva, departe, se zice că aduc fericirea. Și că ajută prietenii să se reîntîlnească... Pune-le, deci, bine!” Erau două alune de ghiață, învelite într-un șervețel de hîrtie. Umblînd prin aeroport în lungile ore de așteptare, am găsit la un butique de bijuterii o cutiuță îmbrăcată în catifea albastru închis, aruncată în coșul de gunoi. Am luat-o, făcîndu-mă că nu observ privirea mirată a vînzătoarei, și în locul inelelor – sau ce-o fi fost în ea – am pus alunele. Apoi am pus cutia în buzunar. Nu aveam niciun fel de bagaj.

*
* *

Ultimul mesaj înregistrat pe mașina telefonică era din partea Șefului. Era scurt: „Văd că n-ai revenit. Deci, ai plecat? Atunci, e bine.”

Dimineața, am tras pe mine blugii și-un tricou și am plecat spre birou.Trecuse rush-hour, dar am luat autobuzul. Am ajuns la vreo două ore după ora opt. Cînd am intrat, Grasa era pe telefon. Mi-a făcut semn cu palma ridicată, dar și-a văzut de convorbire. Șeful, cu o geantă în mînă, a trecut în grabă pe lîngă mine, spre ieșire, mormăind: „Aha! Prin urmare, ai venit. Vezi că treaba nu așteaptă!” Bărbosul a ridicat capul de la computer, mi-a făcut semn cu ochiul, vesel, și s-a întors la lucru. Doar Jenifer, cînd am intrat în birou, a părut uimită de apariția mea. „În sfîrșit! An crezut că ți-ai luat viteză. Deși Șefu spunea că vei reveni... În sfîrșit, treci la lucru! Avem multă treabă!”

„Cum mai merge cu jocul?” am întrebat, în timp ce dădeam drumul la computer.

„OK. Normal. Normal.”

„Mai crapă? Mai are gîlme?”

„Crăpa?” se uită ea la mine, ca din altă lume. „Ah, Eroul... Nu, s-a rezolvat. Nimeni nu știe de ce... Într-o seară, Dwaine, înainte să-l stingă, s-a trezit că învinge drăcia de Rău! Uite-așa! Acum noi ne ocupăm de altceva, dar tu trebuie să termini scenariul. Trebuie să termini cum îl termini, nu e mare lucru după ce Dușmanul e învins. Și vreo două-trei chestii pe parcurs, nu tocmai clare... Ai o lista cu observații...”

„Jocul se termină OK.” am spus, dar ea se întorsese la treaba ei. Da, Jocul se termina OK. Dușmanul fusese înfrînt, Căutătorii s-au întors acasă, cei mai mulți. Mulți dintre ei și-au găsit fericirea – nu așa se întîmplă în toate basmele? Unii au și murit –așa cum se întîmplă și în viață. Nu degeaba și fără a fi uitați. „Am de gînd să modific Jocul.” am spus spre spatele colegei mele.

„Da?” nu se arătă ea curioasă.

„Da. În jocul ăsta, vor învinge numai cei ce merită!”

Asta se pare că-i trezi curiozitatea. Se întoarse spre mine.

„Și cine hotărăște cine merită? Facem judecăți de valoare?”

„Da. Întotdeauna! Va trebui să cuantificăm nu numai puterea, averea, îndrăzneala, norocul... ci și calitățile morale.”

Jenifer își ridică ochii în sus, exasperată.

„Calități morale? Tu ești nebun! Cine mai are timp de prostii?” Își luă geanta cât o valiză și porni spre ușă. „Eu mă duc, te las să-ți debitezi singur aberațiile. De aia ai avut nevoie de vacanța asta? Ca să mergi în pelerinaj pe la vreo mînăstire?”

„Numai cei ce merită vor cîștiga Jocul!” am strigat în urma ei. „Nu asta ați vrut? O revoluție în industria jocurilor electronice FRP. Uite, vă dau un joc ca niciunul altul! Domnul va avea grijă ca numai cei ce merită, să-l cîștige. Ceilalți, invariabil, vor pierde. Vreți să deveniți eroi – atunci, fiți eroi! Binemeritați!”

Da, nu știu dacă eu voi reuși să înving acest nou joc care mi se cristalizase în minte. Dar pot să încerc. Nimeni nu-mi poate lua acest drept. Nu voi fi singur. Va trebui să fie interactiv, să-mi caut tovarăși pe internet în întreaga lume, în așa fel încît să ne merităm unul pe celalălat, să ne completăm calitățile și defectele ca, împreună, să reușim să învingem, în final, Răul. Va fi un joc minunat, dar adevărat! Pe care, dacă merităm, nu se poate să nu-l cîștigăm. Jocul dintotdeauna dintre Bine și Rău.

Și, cine știe, așa poate vom reuși să ținem Răul departe de noi. Poate acolo, undeva, unde Amirani, ajutat de Qur'șa, îl ține pentru totdeauna legat.

Am pornit computerul și am deschis text-editorul. Dar, înainte de a începe să scriu, am deschis poșta. Primisem un nou mesaj.

Pe monitor apărea scris un singur rînd:

„Crezi în existența unor lumi paralele?”

SFÎRŞIT

Personaje

Căutătorii

Eroul
Adus din Harap Alb. Nu contribuie cu ninic la Căutare – decît ca și catalizator (la fel ca și Harap Alb). Avînd cu el „alunele de gheață”, va ajuta la „curățirea” eroilor

Faust
Poartă numele de Melchior Faustus Ics (al X-lea). Fostul Mare Mag Zivnir. Nu poate face vrăji.

Ignatz
Nume complet: Ignatius Kilian Bilany. Fostul crai Albin. Iubește o femeie.

Amirani
„Răzvrătitul”, cunoscut (de unii) ca și Prometheus, Meher, Lucifer. După ce a fost înlănțuit mii de ani într-un munte, acum e întemnițat într-o crîșmă.

Qur'șa
Cîinele credincios al lui Amirani. Este de fapt un grifon – cîine moloch cu aripi de vultur. Îi ține tovărășie de eoni lui Amirani, încercînd să-l elibereze.

Švejk
Nume complet: Joseph Švejk . Locuitor al Pragăi, dezertor din armata Imperială austro-ungară în timpul WWI, fostă ordonanță a locotenentului Lukaš. Negustor de cîini furați. Susținător declarat al oricărei forme de autoritate.

Anežka
Mai zisă și Agnes, fiica regelui Otakar (al II-lea) și sora mai mică a regelui Václav I Přemýsl. La moartea tatălui se dedică ordinului Ursulinelor. În 1232 construiește un spital, în 1233 o biserică franciscană – care devine mînăstirea Sf Anežka din Praga. Avatar al Thetkăi, al Femeii și al lui lein FX.

Thétka
„Pințesă" slaviană, fiica căpeteniei Czech și sora Libușei. Preoteasă a Mare Zeițe, ghicitoare, „vrăjitoare", vindecătoare. Avatar al Anezkăi și al lui lein FX (cunocută Eroului drept Femeia)

Fraulein FX
Adresanta misterioasă a cîtorva scrisori ale lui Kafka. Singura în măsură să le facă celorlalți cunoscut autorul evreu ceh de limbă germană, Frantz Kafka – cel care a văzut Ceva. Avatar al Femeii (și al Anežkăi)

Ibrahim ibn Ya'kub din Tortossa
Călător maur evreu din Spania, sosit la Praga pe la 945. Construiește o crîșmă.

Leia
Țigancă (rroma) din Buda secolului XIV, pornită spre Vest, nevasta lui Martin. Florăreasă, ghicitoare, cerșetoare.

Martin
Țigan (rrom) din Buda sec. XV, soțul Leii, traficant, aurar, barbugiu, „magician" (alba-neagra) din Banatul sîrbesc.

Václav
Mai cunoscut sub numele de Karol de Luxembourg, Karel IV. Prinț, fiul lui Jean de L. și al Eliškăi de Přemýsl. Crescut la curtea din Paris și la Avignon (unde a fost numit Charles), a luptat în Italia (rănit de două ori). Abia întors la Praga. Viitorul rege al Boemiei, Italiei si Germaniei, împărat al Sfîntului Imperiu Roman de Apus, creator al Pragăi gotice.

Schwartz
„Negru", valah, Radu fiul voievodului Alexandru, nepotul lui Basarabă Descălicătorul, fratele voievodului Valahiei Vladislav (Vlaicu) ținut ostatec la Buda, la curtea lui Ludovic I al Ungariei pentru supunerea voievodului Alexandru Nicolae, tatăl lor. A fugit spre Vest în urma unor vise, pentru a ridica o mînăstire..

Golem
„Robot" din lut creat prin mijloace magice (ce țin de Kabala) de către rabi Loewe. Îndrăgostit de fiica acestuia, Zaira. Se crede că a fost distrus. Buzyboy a crîșmei „La răscrucea timpurilor". Unii îl numesc Beranek. Nu are picioare.

Zaira
Fiica rabinului Loewe. Iubită de David, ucenicul tatălui ei, și de Golem.

Johannes
Pe numele complet Johannes Kepler, austriac din Linz. Astronom și astrolog, ucenic al lui Tycho Brahe, astronom și astrolog al Curții lui Rudolph al II-lea de la Praga. Descoperitorul Legii Mișcării Universale.

Lenzl
Zisă Marta Sperer. Spălătoreasă pe insula Kampa. Femeie foarte atrăgătoare, se pare că a fost singura amantă a împărarului Rudolf II. Avatar al unei locuitoare din Praga sec. XX, pana Helena, gazda eroilor noștri.

Personaje istorice

Rudolf II de Habsburg (Numit Rudl de către Marta). n 1552 – m 1612. Rege al Boemiei, împărat al Sfîntului Imperiu Roman (German) (1576 – 1611), înlocuit de fratele său Mathyas.

Otakar II Přemýsl, duce al Boemiei (Otakar II), rege al Boemiei (1192-1230) (ca Otakar I), tatăl lui Václav și Anežka

Václav I Přemýsl, rege al Boemiei (1230-1253), fratele mai mare al Anežkăi

Jan de Luxembourg (1310-1346), tatăl lui Karel IV. Împărat al Sfîntului Imperiu German, (ca Jean cel Orb), rege al Boemiei. Moare ucis in bătălia de la Crecy

Karel IV de Boemia (1316- 1378), rege Karl IV de Grmania, Împărat Karl IV (5 apr. 1355) Markgraaf de Moravia din 1334, regent al Boemiei din 1340, rege din 1346. Fiul lui Jan I de Luxembourg și Eližka (Elisabet) de Boemia (Přemýsl, fiica lui Otokar II).

Rabi Loewe Rabin al Sinagogii Veche-Nouă din Cartierul Evreiesc, prieten al lui Meisl, Primarul, admirat de rabinii evrei din toată Europa (și, deci, de Împăratul Rudolf II). Îl crează, scrind cuvinte tainice ale Numelui, pe Golem, servitor din lut care îi îndeplinește toate dorințele.

Jindrich de Tysnovice, stegar în compania de mercenari moravi a căpitanului Jindrich de Šlik (Henrik von Schlick), în oastea Uniunii Protestante condusă de generalul Thurn.

Frederik V, Palatin de Rhin, Prinț Elector german, ales rege al Boemiei („Regele de Iarnă”), 1619-1620 de Uniunea Protestantă și Stările boheme. Pierde domnia în urma Bătăliei de la Byla Hora, învins de Ferdinand II de Habsburg, rege al Austriei și Împărat German.

Franz Kafka, scriitor evreu de limbă germană, 1883-1824. Născut la Praga, mort la Viena. Fiul lui Hermann, bijutier în Orașul Vechi și Julia, casnică. Avocat, functionar la o agenție de asigurări pentru muncitori, după ce a contactat TBC (1917) scriitor. Căsătorit cu Dora Dymant după o lungă logodnă cu Felice Bauer. În scrisori apare și o „Fraulein FX”. Cele mai cunoscute romane sunt Procesul și Castelul.

Tycho Brahe, astrolog, astronom și alchimist danez, 1541 – 1601. Ajuns în conflict cu regele Danemarcăi, a ajuns astrologul curții lui Rudolf II la Praga (1597-1601). Măsurătorile lui astronomice au fost cele mai corecte în epocă, fiind folosite de ajutorul lui, (1600-1601) Kepler, la formularea Legilor Mișcării Universale.

Alchimiști din Praga lui Rudolf II: **John Dee**, **Edward Kelly** (zis și Bishop), **Aloisius** (Alchibiade) **Trondheimus** (autorul unei cărți de bucate)

După şapte ani de la editarea primului roman din seria „Căutarea lui Harap Alb”, apare acest al doilea roman. Mult mai scurt decît precedentul, desfăşurarea întîmplărilor având loc într-un oraş drag inimii mele, Praga. De data asta, însă, pentru că nu s-a dorit străbaterea unor tărîmuri, am decis să străbat... vremuri. Personajele cărţii sunt, marea lor majoritate, personaje istorice sau de legendă, eroi literari sau pur şi simplu oameni simpli care au trăit pe teritotiul Boemiei la diferite date. Deşi sunt/au fost personaje reale, întîmplările în care apar sunt întrutotul rod al creaţiei autorului şi nu au nicio legătură cu viaţa lor istorică sau de legendă. Pentru ca cititorul să nu aibă probleme în a le identifica, la sfîrşit apare o listă a personajelor.

De asemenea, locurile prezentate sunt cît se poate de reale – existente (încă) sau restaurari arheologice. Chiar şi „comorile” sunt reale, majoritatea găsindu-se în Tezaurul Coroanei Boemiei (astăzi expuse în Capela Sf. Cruci din Hradul praghez) sau, în cazul Paftalei, în cel al Muzeului de Istorie a României. Doar folosirea, atribuirea şi rolul lor în evenimente sunt rodul imaginaţiei autorului. De asemenea, geniza şi drumul spre ea, în Sinagoga Veche-Nouă din Praga, este întrutotul imaginată de autor. Legenda aminteşte de ea - dar nu a fost niciodată descoperită. Legendele Pragăi amintesc şi despre Golem, fără să fi existat mărturii scrise despre crearea lui.

Nick Sava

Editura
Atheneum
PIM